

The Project Gutenberg eBook of Hvad Skovsøen gemte, by baron Palle Rosenkrantz

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Hvad Skovsøen gemte

Author: baron Palle Rosenkrantz

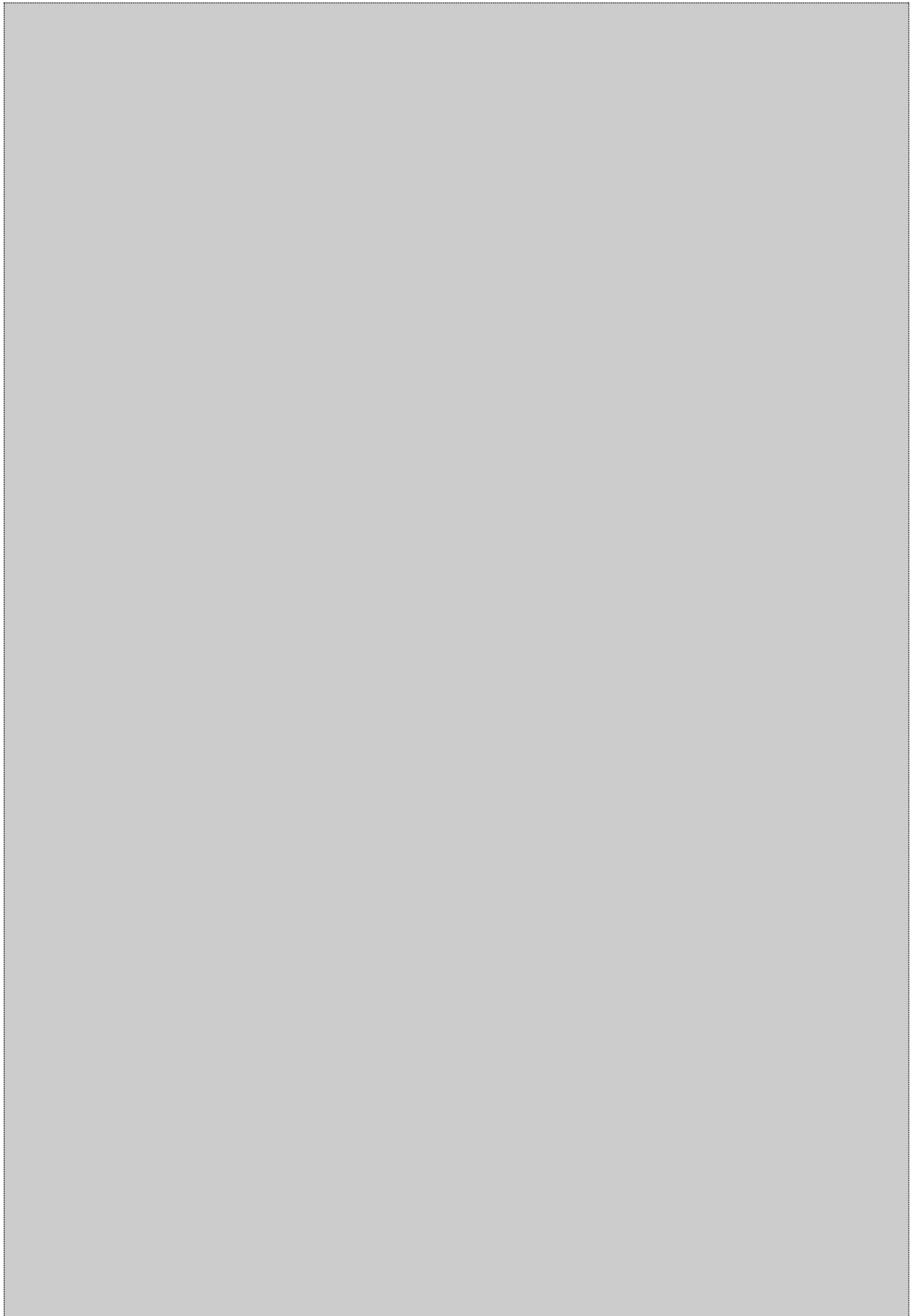
Release date: July 21, 2013 [EBook #43275]

Language: Danish

Credits: Produced by The Online Distributed Proofreading Team at
<http://www.pgdp.net>

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HVAD SKOVSEEN GEMTE ***

HVAD SKOVSØEN GEMTE

Afskriverens bemærkninger

Åbenlyse trykfejl er rettet i denne e-bog, men forfatterens stavning er for øvrigt bevaret. En [ordliste med rettelser](#) er placeret sidst i bogen.

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.
- VI.
- VII.

FØRSTE BOG

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.
- VI.
- VII.
- VIII.
- IX.
- X.
- XI.
- XII.
- XIII.
- XIV.
- XV.

ANDEN BOG

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.
- VI.
- VII.
- VIII.
- IX.
- X.
- XI.
- XII.
- XIII.
- XIV.
- XV.
- XVI.
- XVII.

SLUTNING

PALLE ROSENKRANTZ

HVAD SKOVØEN GEMTE

KØBENHAVN

KUNSTFORLAGET DANMARK

TRYKT I EGMONT H. PETERSENS
KGL. HOF-BOGTRYKKERI

1914

HVAD SKOVSØEN GEMTE —

I denne Bog forekommer af og til svenske Udtryk og Vendinger i tillæmpet dansk Form. Det ufuldstændige Sprogfællesskab bevirker, at vi danske, naar vi taler med svenske eller læser Svensk, ikke tænker paa Svensk, som vi tænker paa Tysk eller Fransk, naar vi hører disse Sprog tale eller læser dem. Vi oversætter heller ikke, vi tillæmper de fremmede Ord og Vendinger. Saaledes glider Sproget ind i vort eget, og det forekommer mig ofte for Fortællingens Farve af Vigtighed at bevare disse halvt fremmede, halvt hjemlige Talefigurer. Dog har jeg anset det for rigtigt, for at undgaa Misforstaaelse, udtrykkelig at bemærke dette.

Oversættelsesretten af Bogen til Svensk er forbeholdt.

Forfatteren.

INDLEDNING

Skovsøen –

I.

En Dag i Maj 1902, kort efter at Skoven havde udfoldet sin grønne Vaarpragt, besluttede Eigil Holst at belønne sig selv med en Udflugt til det nordlige Sjælland. Han trængte til at faa Luft i Lungerne og slippe bort fra Slidet, Støvet og Røgen derinde i Hovedstaden. Desuden var han træt, nervøs og overanstrengt af haardt Arbejde.

Eigil Holst var 26 Aar, eneste Søn af en militær Embedsmand, begge hans Forældre var døde, hans Slægt hørte hjemme i Jylland, og selv var han først kommen til Hovedstaden, da han 22 Aar gammel havde ombyttet Sekondløjtnants forsøvede Usikkerhed med en københavnsk Politimands mindre straalende, men noget mere betryggende Udsigter. Eigil Holst var fra Barndommen bestemt til den Vej; saalænge han kunde huske, havde Politromanen været hans kæreste Læsning, Kriminalhistorien hans bedste Glæde. Pitavals berømte Værker havde han gennemlæst Bind for Bind i den tyske Udgave; efterhaanden som han voksede til, drev han denne Læsning systematisk, læste tyske og engelske Værker om Kriminalogi, ja drev det endog saa vidt, at han med Støtte fra en Fætter, der var Latinskolelærer, erhvervede Kendskab til Fransk for at studere den berømte Macé i Grundsproget og Italiensk for at kunne følge den italienske Skoles interessante Forbryderteorier.

Hans største Sorg var det, at Faderen ikke vilde lade ham studere; han ønskede ivrigt at blive Jurist og Dommer og tænkte saa smaat paa ved egen Hjælp at arbejde sig frem til Studentereksamen. Saa døde Forældrene, ligesom han var fyldt 18 Aar, og han maatte forblive i den Plads som Medhjælper hos en Boghandler, som han efter Faderens Ønske havde tiltraadt efter at have taget Præliminærexamen. Der blev han, til han skulde aftjene sin Værnepligt, og da han var en ordentlig, opvakt, veldisciplineret ung Mand, blev han udtaget til Sekondløjtnant og gjorde som saadan Tjeneste et Aar. I denne sin Tjenestetid blev han en søgt og afholdt Gæst i Garnisonsbyens bedste Hjem, men var forstandig nok til at indse, at Soldaterlivet for ham kun kunde blive et Gennemgangsled.

Hans Kompagnichef, en halvgammel, elskværdig Soldat, der var beslægtet med en af Hovedstadens overordnede Politiembedsmænd, skaffede ham Ansættelse i Politiet, og Eigil Holst begyndte igen støt og roligt nede fra for at arbejde sig frem til en Stilling, der paa en Gang kunde tilfredsstille hans Ærgerrighed og skaffe ham Levebrødet.

De første Aar skuffede ham, men sejt og udholdende, som han var, forfulgte han sit Maal og naaede efterhaanden at blive anset for en usædvanlig Brugbarhed, langt forud for sine Kolleger i Dannelse, Kundskaber og medfødt Haandelag. Han holdt sig for sig selv, levede stille i et Pensionat midt i Byen, søgte ikke Kammeraternes Selskab, var derfor ikke særlig vel lidt, men uangribelig i sin Vandel.

De andre sagde, han var en Tørvetriller, der ikke havde Sans for andet end Tjenesten og sine mugne Bøger, og det kunde man vel ogsaa nok sige, for han gik sin Vej lige ret ud og gav sig ikke af med nogen.

Eigil Holst var en usædvanlig smuk ung Mand, med brunt, krøllet Haar, mørke, lidt drømmende Øjne, smidig og stærk, sund af Legeme, øvet i alskens Idræt. Kvinderne beundrede ham, men han gik dem forbi uden at se paa dem. Han var sig selv nok, og hans Gerning var ham alt. Han holdt af lange Ture i det grønne og havde paa Cycle kørt det meste af Sjælland igennem paa Kryds og tværs. Mest holdt han af Nordsjælland, Egnen om Gurre og Esrom og Skovene Nord for Helsingør, hvor Kattegat og Sundet mødes, og hvor Kullen hæver sin takkede Ryg bag det blaa Vand.

Han havde udsøgt sig en Yndlingsplads ved en lille Mergelgrav i Udkanten af en Skov, tæt kranset af Træer, men med et lille Udkig over det smilende Land og det blaa Hav i det fjerne. Særligt i Maj var Stedet henrivende, og der kunde han sidde timevis alene med sine Tanker, stirre ned mod den lille mørke Sø og hen over de blomstrende Hæge og Tjørne.

Han syntes næsten, at denne Plet var hans alene, ukendt for alle andre, og han følte sig ogsaa som Herre til Stedet; han havde selv tømret sig en Bænk under en høj Bøg, hvor Vandet skar sig ind under Brinken, der støttedes af Træroddernes Fletværk.

Det voldte ham derfor ogsaa et øjeblikkeligt Ubehag, da han den Dag i Maj vakttes af sine drømmende Tanker ved Lyden af Stemmer; han rejste sig uvilkaarlig for at gaa, men i det samme traadte de talende frem af Krattet og spærrede ham Vejen. Han blev siddende for at lade dem gaa forbi.

Det var en Mand paa et halvhundrede Aar og en ung lysklædt Kvinde, efter Udseendet at dømme ikke fyldt de tyve. Manden var særdeles omhyggelig klædt, høj, med forunderlig skarpe Øjne i et sjælden klassisk formet Ansigt med et kort militært Mundskæg. Han blev staaende foran Bænken og bøjede sig let mod Holst for med et Par Ord at undskylde den mulige Ulempe, hans Komme forvoldte.

Han talte Svensk, dog med en Betoning som en Mand, der i en Række af Aar havde levet i Danmark. Holst bøjede Hovedet med et halvhøjt Gudbevars og rejste sig for at gaa, men det vilde den fremmede paa ingen Maade tillade; han var særdeles veltalende, og undskyldte paa det stærkeste sin og Datterens Indtrængen, idet han smilende tilføjede, at Bænken jo bød Plads for dem alle. Holst bøjede sig høfligt, de to fremmede tog Plads ved hans Side, og den svenske Herre sagde, at Stedet her ved Skovsøen var deres Yndlingssted, de boede for en kort Tid paa en Bondegaard i Nærheden.

Den unge Dame faldt ind med en kort Latter og den Bemærkning, at det særlig var hendes Pappa — hun udtalte Ordet med to P'er —, der flere Gange om Dagen stiledede mod denne lille blanke Sø, der ganske vist var bedaarende, men hun holdt mere af de store Vidder, Synet af Havet og Kullaberg i det fjerne. Saa lo hun igen med en kort Latter og viste nogle henrivende hvide Tænder, medens et lille Blink i Øjenkrogen spejdede, om ikke hendes Smil og Latter skulde have afvæbnet den unge Mands fjendtlige Tilbageholdenhed.

Hun saa lidt skuffet ud.

Holst svarede mest med Enstavelser og afventede egentlig kun en Lejlighed til med Honnør at trække sig tilbage. Den svenske Herre syntes at nyde hans Forlegenhed, medens Datteren af og til skottede til sin ordknappe Nabo.

De talte om Egnen, Naturen, de grønne Træer, og den svenske Herre roste i høje Toner den skønne, ensomme Plet i Skovkanten, hvor de sad: »Jeg elsker denne lille Sø,« sagde han, »der ligger her, gærddet af grønne Træer, som en idyllisk Protest mod al Haardhed og Hæslighed i Verden derude, blank og ren som en Jomfrus Hu, medens Solens Straaler spiller paa dens Flade ved Dag, og Himlens Stjerner spejler sig i dens Dyb ved Nat.«

Den unge Dame lo: »Pappa er poetisk.«

Holst trak paa Skuldrene.

Den gamle Herre fortsatte: »Den er vist meget dyb denne Sø, og der lever næppe en Fisk i dens kolde klare Vand, den er Freden selv, ubetraadt, uberørt og meget, meget stille.«

Den unge Dame tog en stor Sten og kastede den ret højt til Vejrs, den faldt med et Plump ned i Søen, og en Kreds af Ringe steg op af dens Vand, bredte sig, løste sig og forsvandt igen. Hun kastede endnu en Sten og traadte nær hen til Brinken. Rødmen steg i hendes Kinder, der før var temmelig blege.

Holst saa paa hende og fandt hende smuk, ret spæd men harmonisk bygget, regelmæssige Træk, friske Læber og store leende Øjne. Skade, at hun som alle Kvindfolk var sig sit Tække bevidst og koketterede med sine legemlige Fortrin.

Den gamle Herre saa paa hende med en Blanding af Ømhed og Stolthed. Saa tog hun en mægtig Sten for at slynge den ud i Søen, men det var tydeligt, at det oversteg hendes Kræfter. Uvilkaarlig rejste Holst sig og traadte hen til hende som for at forhindre, at Vægten af Stenen skulde drage hende ud over Brinken.

Hun saa smilende paa ham og spurgte, om han da kunde slynge Stenen midt ud i Søen.

Med et forlegent Smil løftede han den, den var meget tung, men han spændte sine Muskler og traadte fast ned i Jorden, hendes Øjne hvilede paa ham med Varme, hun fandt Behag i dette Spil af Styrke og søgte ikke at skjule sit Behag.

Han slyngede Stenen, den faldt med et dumpt Drøn, og de store Ringe krusede Vandfladen med let Skum, der fortog sig.

De stirrede alle tre uvilkaarligt ud over Vandfladen og fulgte Krusningerne, medens Ring dannede sig efter Ring. Pludselig undslap der den unge Pige et let Skrig — hvad er det — hun pegede ned mod Brinken, hvor noget hvidt kom til Syne, og traadte uvilkaarlig et Skridt tilbage.

Holst bøjede sig ned over Brinken og saa skarpt hen over Vandet. Saa rejste han sig langsomt og sagde alvorligt: »Jeg tror, Frøkenen skulde gaa bort fra Skrænten, det er ikke af den Art Ting, det behager unge Damer at se.«

Den svenske Herre rejste sig med et nervøst Ryk og traadte meget hurtigt hen til Brinken: »Hvad er det?« spurgte han lidt stakaandet.

Holst vendte sig og svarede dæmpet: »Det synes at være et Barnelig, der har ligget paa Bunden af Søen, Stenen har bragt det til Vejrs i Vandfladen. Jeg maa se at faa det bjærget i Land, men da jeg nok kan besørge det alene, vil jeg raade Dem til at gaa, Deres Frøken Datter vil næppe føle sig særlig tiltalt af det Syn.«

Den svenske Herre smilede. »Et Barnelig —. Se, se, — altsaa gemmer denne idylliske Sø paa sin Bund mørke Hemmeligheder, kan hænde flere end denne. Hvorfor vil De egentlig blande Dem i dette? Lad det være — det er dog ikke vor Opgave at granske efter sligt, og vi betaler jo Øvrigheden for at tage sig af den Art Arbejde.«

Holst smilede. »Netop — og jeg hører til dem, De betaler.«

»De!« — den svenske Herre saa spørgende paa Holst.

»Ja — jeg er ansat ved Opdagelsespolitiet i Hovedstaden — og jeg siger ikke med Fogden i »Brand«: »Dette er ikke indom mit Distrikt«. Men De har formodentlig mindre Interesser for Fogders Gerning, og jeg skal gerne søge at skaane Dem for videre Ulejlighed. Imidlertid maa Liget jo fiskes op og bringes i den stedlige Øvrigheds Varetægt, og det vil jeg strax sørge for.«

Den svenske Herre rystede smilende paa Hovedet. »Det vil sige, at De, min Herre, har gjort en Fangst, sat Foden paa et Spor, som De nu skal til at forfølge for at føre et stakkels Menneske for Retfærds Skranke — eller Urets Skranke maaske — hvem ved det. Ulla,« sagde han henvendt til den unge Dame, »gaa du hjem, jeg vil hjælpe Hr. Detektiven med at bjærge Fangsten i Land.« Den unge Dame havde trukket sig tilbage til Bænken, ved Ordet »Detektiv« saa hun forundret op, der gled ligesom en Skuffelse over hendes Ansigt, hun bøjede Hovedet som til en Slags Farvel og gik langsomt bort ad Stien bag Skovgårdet.

Den svenske Herre vendte sig mod Holst, og idet han af sin Brystlomme fremtog en lille Visitkortbog, rakte han Holst sit Kort med et Smil.

»Det er vel bedst, vi bliver bekendt med hinanden, inden vi gaar til det fælles Arbejde.«

Holst kastede et Blik paa Kortet; der stod under en femtakket Krone: Arvid von Ankerkrone, f. d. Ritmester ved skaanske Dragoner.

Holst bukkede. »Jeg beklager ikke at kunne gøre Gengæld. Jeg har intet Kort hos mig. Mit Navn er Eigil Holst, Overbetjent ved Københavns Politi — og« tilføjede han med et Smil, »før dette Sekondløjtnant ved 9. Regiment.«

Den gamle Herre rakte ham Haanden: »Altsaa Soldat som jeg — det er mig en Fornøjelse at gøre Hr. Løjtnantens Bekendtskab. Lad os skride til Værket.«

Det gjorde de. Først maatte de kaste Frakken, — Ritmesteren hængte med stor Omhyggelighed sin over Bænken og smøgede sine blændende hvide Skjortærmmer op. Saa bevæbnede de sig med nogle afbrudte Grene og efter nogle Minutters Arbejde lykkedes det at bjærge det lille Lig ind paa Bredden.

Holst bøjede sig ned over Liget — det var et næppe fuldbaarent Barnelig, der øjensynlig havde ligget nogen Tid paa Bunden af Graven, det var ganske nøgent, som en lille Mumie med fladtrykt Ansigt, men endnu tilsyneladende friskt. Det saa ud, som om Halsen bar et Stranguleringsmærke. Den triste Historie var ikke vanskelig at fortælle, det var den gamle — Letsind, svegne Løfter — Skam og Nærings sorg.

»Hvad vil De nu?« spurgte Ritmesteren.

»Se at faa dette lille Menneskelig anbragt i en Kasse og sendt til Herredskontoret for at overlade Stedets Øvrighed det videre fornødne.«

»Selv faar De ikke noget at gøre med det?«

»Næppe,« svarede Holst, »det plejer at være en meget let Sag at opspore den Art Forbrydelser, og det vil næppe vare længe, inden den stakkels Moder er funden. Stakkelt, det bliver drøje Dage, men derved er jo intet at gøre.«

Ritmesteren saa skarpt paa Holst. »Hvad om vi slet intet gjorde ved det? Lod Liget ligge? Rævene vil sikkert fortære det, inden det bliver Dag igen, og saa — saa er der ingen, der faar mere at vide om det.«

Holst rystede paa Hovedet. »Ritmesteren kender jo en Soldats Pligter, mine Pligter er her Soldatens. En ganske anden Sag er det med Dem. De behøver selvfølgelig intet som helst at foretage Dem.«

Ritmesteren smilede lidt tungt. »De har Ret. Vi Mennesker er nu en Gang sat til at fortrædige hverandre for den store Retfærdigheds Skyld. Lad os fortrædige hverandre — i Guds Navn da.« Han vendte sig mod Søen og sagde ligesom hen for sig. »Hvem véd, om ikke denne smilende, tavse Sø gemmer andre Gaader i sit Skød? De skulde tømme den, Hr. Detektiv, for at anholde den med det samme, om den maatte vise sig at være medskyldig i flere Forbrydelser.«

»Det vilde være et svært Arbejde,« sagde Holst, »og unyttigt tillige. Nej, det, der allerede foreligger, kan saamænd være nok.«

Saa dækkede han det lille Lig til, og Herrerne fulgtes til den nærmeste Bondegaard. Ledsaget af en Karl med en Trillebør og en Kasse, vendte de tilbage til Stedet, og Liget blev anbragt i Kassen, og kørt til Bondegården, hvor det blev indsat i en Vognport, medens Holst ufortøvet begav sig paa Vej til Herredsfogdens Bolig for at anmelde Ligfundet.

Ritmester Ankerkrone gik tilbage til Søen og blev siddende en Stund i dybe Tanker, medens hans Blik ligesom søgte at gennemtrænge Vandet og bringe Søen til at røbe flere Hemmeligheder, om den gemte saadanne i sit Skød.

Han saa meget forstemt ud, da han kom hjem, og hans Datter søgte forgæves at sprede hans Tungvind. Selv var hun

egentlig mere berørt af Mødet med Holst end af Begivenheden; det glædede hende at høre, at den unge Mand var Løjtnant, altsaa en Gentleman, der rimeligvis en Gang kunde blive Politichef eller saadant. Ualmindelig smuk og velopdragen var han, saadan havde hun egentlig aldrig tænkt sig en »Detektiv«.

II.

Sagen forløb meget jævnt og hurtigt. Herredsfogden tog straks efter Anmeldelsen alvorligt fat paa Undersøgelsen. Det lykkedes at finde Barnemordersken, en Bondepige fra en tæt ved Søen og Skoven liggende Gaard. Hun tilstod strax. Barnet var født i December Aaret forud, hun havde kvalt det strax ved Fødslen og pakket det ind i nogle Klæder for at bringe det ved Nattetid til Søen og sænke det ned ved Brinken, hvor det fandtes.

Saa vel Holst som Ritmesteren afgav Forklaring, der jo ikke var af større Betydning for Sagen, men førte til, at Herredsfogden og Ritmesteren lærte hinanden at kende. Herredsfogden, der var en gammel Ungkarl og levede temmelig ensomt, fandt stort Behag i den fine, aristokratiske Svensker, og denne lod til at interessere sig meget for alt, hvad der havde med Rettens Pleje at gøre. Herredsfogden fritog meget chevaleresk Frøken Ulla fra at give Møde i Retten, og medens Sagen gik sin Gang, traf Ankerkrones og Herredsfogden hyppigt hinanden. Frøken Ulla spurgte ofte interesseret efter den smukke unge »Detektiv«, som hun og Faderen kaldte Holst, og Herredsfogden smilede lidt overlegent, skønt han indrømmede, at den unge Politifunktionær var en særdeles dannet og beleven ung Mand.

Imidlertid skete der noget, der gjorde Sagen indviklet og voldte Herredsfogden stor Ulejlighed. Ritmesteren var indbudt til Aften hos ham — de var begge passionerede Beziquespillere, og i en Pause under Spillet beklagede Herredsfogden sig over de Fortrædeligheder, den tilsyneladende vel oplyste Sag skulde forvolde ham.

Ritmesteren laa tilbagelænet i en Kurvestol og nød en af Herredsfogdens bedste Cigarer, mens han nippede til et Glas »Punch«, som Herredsfogden af Hensyn til sin Gæst havde ladet sætte frem. Herredsfogden gik selv nervøst op og ned ad Gulvet og talte hurtigt:

»Ser De, Hr. Ritmester — de fordømte Læger gør ikke andet end Ulykker. Distriktslægen, som mellem os sagt er et Asen, har ved at snitte i det lille Kadaver fundet ud, at Barnet har taget Næring til sig. En anden lige saa kløgtig Gripominus af Arten Medicus har sluttet sig til ham. Jeg har Pigen Udsagn om, at Barnet strax er ombragt, men da vor vise Straffelov sonderer meget skarpt mellem større eller mindre Hastighed i Expeditionen af saadan et lille Væsen til det hinsides, maa den Sag slaas fast. Har Pigen Ret i sit Udsagn, siger Lægevidenskaben, er det Barn, vi har faaet fat i, slet ikke Marie Andersens — saadan hedder Pigen — men et helt andet. Da Marie imidlertid har tilstaaet, at et Barn er født og ombragt af hende, saa er der en Mulighed for, at der kan være et andet Barn paa Bunden af denne fordømte Mergelgrav, og det maa undersøges. Pigen bliver ved sit og de kloge Læger ved deres, og derfor maa Søen tømmes.«

Ritmesteren lo. — »Mener Hr. Herredsfogden virkelig, at det er nødvendigt at tømme Graven ud for at konstatere det? Sæt nu, at De fandt et helt Regiment Barnelig paa Bunden, hvad vilde De saa gøre?«

Herredsfogden kløede sig i Hovedet: »Se at finde et tilsvarende Regiment Barnemordersker; med den Moral, vort Samfund har, er der saamænd nok af den Slags.«

»Saa — er Danmark saa umoralsk?« spurgte Ritmesteren.

Herredsfogden rystede paa Hovedet: »Aa jeg tænker egentlig snarere paa et Overmaal af saakaldet Moral end paa det modsatte. Saadan som Samfundet og Lovene behandler en stakkels Pige, der kommer for Skade, er det egentlig intet Under, hun bliver angst og klemmer til. Naa, det er jo ikke mig, der skal lave Lovene, lad dem om det, der skal det. Jeg har kun at dømme efter dem. Jeg skal jo til Bunds i Sagen, selv om det vilde ærgre mig, om jeg skulde tømme den Mergelgrav. Distriktslægen, den forbenede — noksaagt — holder paa, at hvis Barnet er ombragt strax, er det ikke det Barn, og blot for at faa ham overbevist og slippe for ham snarest bliver jeg nødt til at sætte en Archimedesskrue i Bevægelse rimeligvis i Morgen. Jeg har forresten skrevet til den unge Politimand, Holst, som er en Protegé af en af mine Venner derinde, og som skal være flink, for underhaanden at høre lidt om lignende Tilfælde. De Folk derinde fra har saa stort et Materiale, og Lægerne er færdig ved at ærgre Livet af mig. De gør saagu ikke andet end Fortræd baade paa levende og døde.«

Ritmesteren sad tilbagelænet i Stolen og blæste Røgen af Cigaren i store Ringe. »Tømme Søen ud. Tja, hvorfor ikke, men i Herredsfogdens Sted gjorde jeg det ikke. Det med Ernæringen er dog et ret ligegyldigt Spørgsmaal, og naar Pigebarnet har tilstaaet, saa er Sagen, synes mig, klar. Nej, jeg gjorde det ikke. Sæt, som jeg siger, at Bunden er dækket af Lig — hvad saa?«

Herredsfogden lo. »Aa, det er der næppe Fare for. Det hele er jo ogsaa ret simpelt. Afløbet er let, da Søen ligger højt, og der fører en dyb Grøft forbi Skoven. Vi kan følges ad derop i Morgen og se til.«

Ritmesteren kaldte paa Datteren, der sad ved Klaveret i Dagligstuen og spillede for Herredsfogdens Husbestyrerinde, en ældre Slægtning.

»Ulla,« sagde han, »nu tømmer de Vandet af vor Sø deroppe i Skoven, saa kan vi lige saa godt rejse hjem til Malmø med det samme.«

Ulla lo. »Man skulde tro, Pappa var forelsket i den Sø deroppe. I de fire Uger, vi har været her, har han besøgt den hver eneste Dag. Jeg takker Herredsfogden saa meget for, at vi bliver fri for den, nu keder den mig. Den unge Detektiv var lige saa indtaget i Søen som Pappa. Han vilde sikkert ærgre sig lige saa meget, om han kom igen og fandt den tom.« Ulla rødmede let ved Tanken om den unge »Detektiv«, hun vendte Hovedet bort.

»Frøkenen kan spørge ham selv,« sagde Herredsfogden med et lille Smil, »han kommer herud i Morgen, i Tjeneste. Hvis De ønsker at forny Bekendtskabet, kan De jo gøre mig den Ære at spise Frokost her sammen med Løjtnanten.«

Ulla rødmede stærkere. Ritmesteren brummede.

»Skal han hjælpe med Tømningen af Søen deroppe?«

»Ikke just det,« svarede Herredsfogden — »men jeg ønsker at tale med ham, bagefter kan vi jo gaa op og se paa Arbejdet.«

Ritmesteren rejste sig: »Skal vi tage endnu et Parti, Hr. Herredsfogde?« Det gjorde de. Om Aftenen, da Ritmesteren og hans Datter gik det Kvarters Vej, der skilte deres og Herredsfogdens Bolig, var Ritmesteren i slet Humør. Ulla spurgte med et Smil, om Pappa havde »forloret« mange Spil.

»Nej,« sagde han, »men nu rejser jeg. Den Idé med at tømme Søen er for absurd.«

»Det kan da være Pappa ligegyldigt,« indvendte Ulla. »Det kan det,« svarede han skarpt og gik tavs videre.

Ulla syntes, Pappas Humør var blevet slettere siden den Dag, de fandt Barneliget deroppe og traf »Detektiven«. Ulla rødmede, hun tænkte ligegodt temmelig meget paa den unge Mand; men smuk var han og meget beleven. Imorgen skulde hun faa træffe ham igen.

III.

Eigil Holst modtog med nogen Undren Herredsfogdens Opfordring til at komme til Stede, han troede Sagen sluttet; den var lidet indviklet, og af Aviserne havde han set, hvorledes alt efterhaanden var oplyst. Men da det jo var muligt, at der forelaa et eller andet, med Hensyn til hvilket man ønskede en Udtalelse fra ham, der jo var den egentlige Anmelder, erhvervede han let en tjenstlig Tilladelse til at give Møde, og han benyttede med Glæde Lejligheden til en Tur til sin Yndlingsegn. De Herrer Forbrydere i Hovedstaden holdt allerede saa smaat Sommerferie, og der var ikke saa forskrækkelig meget at bestille i Byen.

Herredsfogden tog særdeles venligt imod ham og bad ham til Frokost, hvad Holst med Glæde tog imod. Han var en meget fintfølelse Natur, og den bureaukratiske Stivhed, hvormed en Del af de Dommere, han kom i Berøring med i Embedsmedfør, behandlede ham, var ham ubehagelig. Det Skel, som Examen og Rang rejste mellem overordnede og underordnede Politifunktionærer, fandt han urimeligt. I Tjenesten var han selv høflig og udførte punktligt givne Ordre; men det pinte ham, at Størstedelen af hans Foresatte syntes helt at glemme, at han med sin Uddannelse og sin Tjenestestilling i Hæren maatte føle sig krænket ved denne Mangel paa Hensyn.

Herredsfogden opfattede Forholdet ganske anderledes. Han behandlede Holst med den yderste Forekommenhed og Elskværdighed, og medens Frokosten tilberedtes, bænkedes han ham i en magelig Stol i det store Privatkontor ved en god Formiddagscigar og satte ham ind i den latterlige Strid mellem de juridiske og de medicinske Avtoriteter. Holst smilede, det var ikke første Gang, han traf paa det. Lægerne havde nu en Gang svært ved at indse, at deres guddommelige Viden har Grænser, og intetsteds skyder deres Avtoritet frodigere tilvejs end i Retsmedicin. Rimeligvis var Distriktslægens »Fund« af Rester af Næringsmidler i Barneliget meget lidet betydende. Naar det var konstateret, at Liget havde ligget 5 Maaneder i Vandet, kunde meget vel forskellige Opløsninger eller indsvivet Vand have dannet de saakaldte Rester af Næring, og naar Pigebarnet i alt andet talte sandt, var der ikke megen Grund til at tro, at hun skulde lyve i dette.

Det, Herredsfogden egentlig vilde Holst, var at formaa ham til underhaanden at fremstille Sagen for de medicinske Avtoriteter i Sundhedsraadet, hvortil han havde erfaret, at Holst tilfældigvis havde god Adgang, ved forskellige Tjenester han havde haft Lejlighed til at bevise Raadet eller Kollegiets første Mand. Dette var berørt mellem dem allerede ved Anmeldelsen. Holst lovede med Glæde at gøre det lidet, han formaade, og forsøgte saa smaat at faa Herredsfogden fra at lade Søren tømme.

Ganske vist var det Sværmeri, Sentimentalitet, men han vilde saa gjerne beholde sin lille Plet i Skoven; det sagde han ikke, men det laa bag hans Bestræbelser. Paa det Punkt lod Herredsfogden sig imidlertid ikke rokke. Han var ikke saa lidt af en Pedant, og naar Distriktslægen offentlig havde udtalt, at det maatte være et andet Barn, saa skulde det dokumenteres, at han — Herredsfogden — havde Ret, om han saa skulde have tømt Esrom-Sø. Holst tænkte saa smaat paa at sige, at det var et stort Held, at Esrom-Sø ikke laa i den Jurisdiktion, for Herredsfogden saa ud til at være en Mand, der holdt fast ved sit.

Kort før Frokost kom Ritmester Ankerkrone med Datter. Ritmesteren hilste venligt paa Holst, og Ulla sendte ham et lille koket Genkendelsens Nik, som han modtog med skyldig Honnør. Holst var som berørt ikke af dem, der viste det smukke Køn megen Opmærksomhed; han havde saa ringe Lejlighed til at træffe Kvinder i Hjem, og de mange Kvinder, han kunde træffe »ude«, som han kaldte det, mødte han med væbnet Nevtralitet. Her var det en anden Sag, han var Herredsfogdens Gæst i et venligt, hyggeligt Hjem og anstrengte sig for at være saa elskværdig som mulig.

Ulla forbavsedes let over den tilsyneladende Forandring i hans Væsen, men, som hun sagde for sig selv, han var saa munter, at man glemte det andet. Det andet var »Detektiven«. Holst og Ulla blev rigtig gode Venner, de sad ved Siden af hinanden ved Frokosten, og Holst benyttede Lejligheden til at se lidt ind i de klare Øjne og glæde sig over det friske, fortryllende Smil. Ulla mærkede det godt og straaled om muligt endnu friskere.

Ritmesteren var forstemt, han vilde paa ingen Maade tillade, at Ulla fulgte med til Mergelgraven, man kunde ikke vide, hvilke uhyggelige Rædsler det Vandhul kunde huse i sit Gemme, og uagtet Holst lo og forsikrede, at Faren var saare ringe, og at det tværtimod vilde være meget oplivende, om Frøkenen vilde ledsage dem paa den smukke Spadseretur, blev Ritmesteren ved sit, og Ulla maatte blive hos Herredsfogdens Husbestyrerinde, hvad der var hende meget lidt til Maade.

Ved Mergelgraven var Arbejdet godt i Gang. Det lededes af Herredets Politibetjent, en gammel Hugaf, der havde tjent som Underofficer ved Hestfolket og gjort begge Krige med, en paalidelig Mand, men stærk i sin Begrænsning, hvad det aandelige angik. Han dirigerede fortræffeligt baade ved Fugleskydninger og Arbejder af mere repræsentativ Art og forstod at sprede Glans over Herredets Fester. Det var en Fryd at se ham marchere i Spidsen for Skyttetoget ved de lokale Fugleskydninger, og hans Tale for Kongen ved disse festlige Lejligheder — Landets Konge, ikke Fuglekongen — var noget af en Begivenhed, der kun svækkedes derved, at han holdt en saadan Tale tre Gange aarlig og havde gjort det i næsten samme Tidsrum, i hvilket Landets Overhoved havde virket som saadan. Men hver Gang sagde han, at han fandt en ny Side at dvæle ved.

Tømningen af Mergelgraven var for ham en Begivenhed, og hans Arrangementstalent havde ikke fornægtet sig. Stengærdet var brudt igennem paa tre Steder, og tre Skruer virkede samtidig, drevne af Lokomobilet til Sognets Andelstærskværk, der var stationeret i en Gaard tæt ved Skoven. Byens Smed og »Mekanikus«, som han kaldtes, havde konstrueret en Axel, der snurrede, saa det var en Fornøjelse, og medens Byens Folk stod paa Gærdet, ledede Betjenten, akkompagneret af Lokomobilets Hvæsen, den »rationelmæssige« Tømning, som han kaldte det Arbejde, der laa for.

Da Herredsfogden og hans Gæster kom til Stedet, slog Betjentens ledende Holdning over i behersket Underdanighed, han skelede lidt til Holst, det kreperede ham, at en Betjent fra Byen skulde inviteres til Gæst hos Herredsfogden. Selv ansaa han sig for mindst lige saa god som Holst, der dog, naar alt kom til alt, kun var Overbetjent, medens han selv kunde kalde sig Assistent, om han vilde — og det vilde han forresten for det meste ude paa Landet. Herredsfogden lo ad Arrangementet, og Holst skjulte et stille Smil, men gik forresten strax hen til Betjenten og udtalte sin Anerkendelse saa aabent og umiskendeligt velvilligt, at den andens Stramhed forsvandt, og han følte en vis Glæde ved at kunne vise de Herrer derinde fra, hvad det lokale Politi kunde sætte i Scene.

Imidlertid tømtes Graven langsomt, der var paa sine Steder 7 à 8 Alen til Bunden, og Skrænten var stejl. Fisk fandtes slet ikke, den syntes ganske ubeboet, og der fandtes ikke heller Spor af de Klæder, som Pigen havde erklæret var svøbt om det lille Lig.

Holst stod paa Gærdet ved Siden af Ritmesteren og Herredsfogden og saa lidt vemodig ud over de gule Skrænter, der kom til Syne, efterhaanden som Vandet løb ud. Pludselig følte han et Tryk paa sin Arm, det var Ritmesteren, der

ligesom greb krampagtigt om hans Haandled, kun et Sekund, saa slap Taget.

Holst saa forundret paa sin Nabo, Ritmesterens Ansigt var paafaldende blegt, og hans Øjne var vendt mod Bunden af Graven. Holst fulgte Blikket og rettede sig. Det var besynderligt — hvad kunde det være?

I samme Nu lød der et Udraab fra Mændene langs Gærdet — alles Blikke vendtes mod Brinken, hvor Vandet var veget fra en Fordybning tæt under Bænken, omtrent der, hvor Barneliget var kommet til Syne. Holst stirrede mod Stedet, og i Overfladen af det vigende Vand blinkede noget blændende hvidt, der tegnede sig vegt og rundt mod den gule Skrænt. Vandet sank, og medens Blodet stivnede i hans Aarer, saa han Liget af en fuldstændig nøgen Kvinde, strakt paa Ryggen, holdt nede ved to svære Sten, hvoraf en var bunden om Fødderne, en om Halsen. Alle strømmede til, og Herredsfogden banede sig med Vanskelighed Vej ned ad Skrænten. Der blev dyb Tavshed, kun Lokomobilet hvæsedede og Skruerne knirkede — medens de forsamlede Mænd stod maalløse, uforstaaende, næsten lammede af dyb og tavs Rædsel.

Lidt efter lidt bredte en Hvisken sig fra Mand til Mand, Arbejdet standsede, og ganske langsomt, uden Kommando nærmede Mændene sig Stedet og tog fat; de bar Liget op ad Skrænten og lagde det i Græsset nær ved Bænken. Holst og Herredsfogden fulgte efter, Ritmesteren traadte hen til Bænken og lænede sig til dens Rygstød; han var meget bleg. Ingen af dem talte.

Herredsfogden var som lamslaet. At dette skulde kunne ske i hans fredelige Jurisdiktion, et Mord, et Mord, forøvet i den aller seneste Tid. Han følte allerede, hvorledes hele Landets Opmærksomhed vilde blive hendirret paa hans Virksomhed, imødesaa det store Arbejde med den ringe Udsigt til Resultat. Han vendte sig til Holst og sagde dæmpet, hvislende mellem Tænderne: »Gid Fanden havde den Distriktslæge.«

Distriktslægen kom imidlertid som ved et besynderligt Tilfælde i det samme over Gærdet ved Graven. Han trængte sig igennem den forsamlede Skare af Mænd og stod foran Liget. Ansigt til Ansigt med sin Modstander. Herredsfogden fattede sig snart, han bøjede sig mod Distriktslægen med et ironisk Smil og samlede sin Aandsoverlegenhed i en Vittighed, der lød skurrende og skarp gennem den Uhygge, der knugede alle.

»Det er da i hvert Fald ikke Marie Andersens Barn.«

Distriktslægen saa alvorlig op. »Nej,« sagde han, »men maaske det andet Barns Moder.«

Herredsfogden bed Læberne sammen og vendte sig mod Graven.

»Kirkeskov,« raabte han til Betjenten, »se at faa Vandet ud af den fordømte Grav, om den saa er stoppende fuld af Lig. Lad os saa faa det hele paa en Gang.«

Mængden trak sig tavs tilbage, og ved Liget blev kun staaende Herredsfogden, hans Gæster og Lægen. Holst betragtede det nøje. Det var en ung Kvinde, middelhøj, veludviklet, med et rigt, lyst Haar. Trækkene var regelmæssige og smukke, mærkelig velbevarede, Ansigtstudtrykket roligt, Øjnene lukkede under lyse Bryn, et forunderlig hvidt, fast Marmorlegeme, mere Statue end Lig.

Distriktslægen brød Tavsheden: »Hun er ikke druknet, men sænket ned i Graven som Lig. Der kan altsaa ikke være Tale om Selvmord.« Han bøjede sig ned over Liget og saa nøje paa det.

»Højst 25 Aar — snarere yngre — det er et Mord, Hr. Herredsfoged, et regulært Mord.«

Herredsfogden vrissede: »Tak, Hr. Doktor, det kan jeg næsten sige mig selv — vi kan optage det foreløbige Ligsyn med det samme, om De vil! Obduktionen kan saa finde Sted, naar det skal være.«

Holst rev sig løs og ilede ned ad Brinken for at tage Stedet nøje i Øjesyn. Det slog ham, at i Leret, hvor Ligets Hoved havde hvilet, laa, øjensynlig trykket af Stenen, der var bundet om dets Hals, nogle Stykker Klæde og et Bomulds Forklæde. Han vinkede til Herredsfogden, der kom ned til ham.

»Hr. Herredsfoged,« sagde han, »er dette ikke de Klude, Barnemordersken har omtalt!«

»Jo — De har Ret —.« Herredsfogden bøjede sig ned og undersøgte Tøjet, »netop bestemt.«

»De laa under Ligets Hoved — Herredsfogden kan her se Aftrykket — det vil altsaa sige,« fortsatte Holst ligesom hen for sig, »at Liget af denne Kvinde er sænket ned nogen Tid efter Barneliget. Ikke saa kort Tid.«

Herredsfogden saa spørgende paa ham: »Hvorfor?«

»Jeg mener, at Barneliget, efterhaanden som Klæderne om det er bleven gennemtrukne med Vand, har viklet sig ud af disse og tilsidst kun har hængt løseligt fast i dem. Liget af Kvinden er ganske naturligt bleven sænket ned paa samme Sted, det eneste, hvor Adgangen til Vandet var nogenlunde let, og er saa kommet til at hvile paa Klæderne om Barneliget. Da jeg saa forleden slyngede den store Sten ud — denne,« Holst pegede paa en stor Sten, der blottedes i Overfladen af Vandet, »har Bevægelsen i Vandet revet Barneliget løs og ført det til Overfladen.«

Herredsfogden nikkede. »Det vil altsaa sige, at Mordet — om det er et Mord — maa være forøvet indenfor de sidste fem eller maaske kun tre Maaneder.«

»Fem — sikkert,« sagde Holst.

Herredsfogden saa skarpt paa den unge Mand, ligesom mønstrende ham fra Isse til Fod.

»Løjtnant Holst,« sagde han, »kunde De hos Deres Foresatte erhverve Tilladelse til at blive stillet til min Disposition i denne Sag? De er en dygtig Mand, og her bliver sikkert Brug for al den Dygtighed, der kan skaffes; en forbandet Historie er det.«

Holst bukkede. »Der er vist ikke noget til Hinder for det,« sagde han.

Herredsfogden vendte sig: »Tag saa fat med det samme, Løjtnant Holst. Jeg skal give de fornødne Ordre.« [S. 31]

Herredsfogden gik atter hen til Liget. Ritmesteren stod i Samtale med Distriktslægen. »Ja, mine Herrer,« faldt Herredsfogden ind, »her bliver Arbejde. De, Hr. Ritmester, havde Ret i Deres Formening, blot blev det ikke Barnelig, vi fandt i Graven.«

Distriktslægen bemærkede tørt: »Der er jo Udsigt — —«

»Saagu,« snærrede Herredsfogden, »nu skal saamænd ingenting undre mig mere.«

Arbejdet kom atter i Gang. En Presenning bredtes over Liget, og Lokomobilet hvæsedede, medens Skruen hvinede. Men der laa en knugende Tyngsel over Mændene, og lidt efter lidt listede Tilskuerne af, medens Herredsfogden og Distriktslægen holdt Ligsyn, og Holst og Betjenten nøje ransagede alt om Stedet.

Graven tømtes, og der fandtes intet. Kun de fattige, trevlede Klude, som Barnemordersken havde talt om, og det nøgne Lig af den unge, ubekendte Kvinde, bundet med to korte, stærke Reb om Fødder og Hals; men uden et eneste Kendetegn eller en Stump, der kunde lede paa Spor af, hvem den dræbte kunde være, endsige hvor Morderen var.

Ritmesteren fulgtes hjemad med Herredsfogden; han var, som alle, meget uhyggelig berørt ved det skete og betonedede stærkt, hvor fornuftigt han havde handlet i at forbyde sin Datter at gaa med. Herredsfogden gav ham Ret heri.

Holst blev tilbage, efter at de andre var gaaet. Hans Hjerne arbejdede stærkt, her var noget at tage fat i, fortræffelige Arbejdsvilkaar. Han lovede sig selv, at intet skulde han lade uforsøgt, og Sporet skulde findes. Her stod han da endelig overfor et Arbejde, der krævede en Mands Kraft og tog en Vilje i Tjeneste mod et virkeligt Maal.

Efterretningen om Mordet fløj som en Løbeild over Landet; fra alle Blade mødte Korrespondenter og Reportere paa Stedet. Pletten om den tømte Grav trampedes saa fuldstændig ned, at al Vegetation lagdes øde, og en fremragende Reporter ved et større Hovedstadsblad, hvis Specialitet var Skildring af Skovdyller, maatte tage en Fjerdingvej Nord paa for at finde et Sceneri, der kunde hæve hans Tanker til den fornødne lyriske Flugt.

Herredsfogden havde ingen Ro hverken Nat eller Dag, han modtog Journalisterne med udsøgt Velvilje, Cigarer og en Forfriskning, erklærede sig beredt til at stille Oplysninger til deres Disposition og gjorde det samvittighedsfuldt. De fik Liget at se og Lov til at fotografere det og ham og Betjenten og Barnemordersken, kort sagt, alt hvad de vilde.

Herredsfogden udnævntes da ogsaa i alle Landets Blade til den dygtigste, humaneste og skarpsindigste Embedsmand i Landet — til uhyre Ærgrelse for Kolleger i det ganske Land og for Distriktslægen, der var hemmelighedsfuld og intet vilde meddele, og som derfor blev fremstillet som et uvidende Fæ, idet Historien om Barneindmaden kom frem og blev skarpt diskuteret.

Holst lod man i Fred. Et Forlydende vilde vide, at Undersøgelsen skulde betroes denne dygtige Politimand, der forresten slet ikke var populær blandt Hovedstadens Politireportere, men da Forlydendet blev bekræftet, kunde Holst med stor Sikkerhed dække sig bag sin nye Foresatte, og man respekterede denne dækkede Stilling.

I otte Dage sysselsatte Kvindeliget det hele Land. Alle Blade indeholdt Hypoteser, Datoer, Formodninger af enhver Art. Eftermiddagspressen bragte hver Dag nye sensationelle Afsløringer, hvis vigtigste Indhold var de Oplysninger, de lovede næste Dag, men Gaaden forblev uløst. Obduktionen udviste, at den unge Kvinde var taget af Dage med en stærk, pludselig virkende Gift og sænket død ned i Vandet.

Men intet mere.

Der var absolut intet at finde i Graven eller dens Omegn, hvor man søgte og gravede. Der lod sig intet oplyse om, hvorvidt den unge Kvinde var set i Omegnen. Fotografier blev tagne af Liget, Bekendtgørelser og Signalementer udsendt, alle mulige Mennesker afhørte, men ikke et Vidne meldte sig eller fandtes, der turde udtale, at den paagældende var bleven set paa Egnen. Da ti Dage var hengaaet, uden at noget nyt kom frem, slappedes Interessen. Besøgene blev færre. Journalisterne begyndte at henføre Tilfældet til de talrige uopdagede Mord, og Regeringens Modstandere begyndte saa smaat at dolere over Retsusikkerheden og Politiets tarvelige Organisation.

Kort sagt, det gik som det plejer at gaa, og som det skal gaa.

[S. 35]

Men Herredsfogden og Holst fik Ro, og det var det, de havde ventet paa. Der forelaa allerede et meget stort Materiale, ganske vist væsentlig af negativ Art, men den foreløbige Obduktion og de anstillede Undersøgelser havde dog givet ikke saa faa Udgangspunkter, der alle var af en saadan Art, at de mindre interesserede Pressen og Almenheden end de faa, der virkelig arbejdede med Sagen.

Disse faa var Herredsfogden, Distriktslægen, Holst og Ritmester Ankerkrone. For de tre førstes Vedkommende var Iveren ret naturlig, Ritmesteren var vel egentlig uvedkommende, men han var ved Omstændighederne saaledes knyttet til Begivenheden, at han følte sig forpligtet til at følge den med yderste Opmærksomhed. Han var en fornuftig og alvorlig Mand, der aldrig gav sit Besyv med, men kun lyttede, rystede paa Hovedet, anerkendende eller misbilligende, som det nu kunde falde sig.

Særlig Interesse nærede han for Holst og dennes Arbejde. Han saa godt, at Holst var en Mand, der vilde noget, og som kunde noget tillige, og strax fra den første Dag fulgte han hans Arbejde med dybeste Opmærksomhed.

Omstændighederne vilde, at der var et Værelse ledigt paa den Gaard, hvor Ritmesteren boede til Leje; han henledte Holsts Opmærksomhed herpaa.

Holst lejede Værelset og uagtet han strængt holdt paa, at han vilde betale for sig selv, blev han lidt efter lidt Ritmesterens Gæst, uden at han mærkede det. Han kunde heller ikke skjule for sig selv, at han satte mere og mere Pris paa Samværet med de to Mennesker og vel særlig med den unge Pige, der ved sit friske, frejdige Lune bidrog stærkt til at holde Humøret oppe hos ham, naar Arbejdet var ved at tage Modet fra ham.

Hvad der særlig indtog ham for Ulla Ankerkrone, var den Omstændighed, at hun aldrig med et Ord omtalte Mordsagen, med ægte kvindeligt Takt undgik at nævne den, saa at han i hendes Selskab følte sig fri af det daglige Arbejde og styrket ved denne Frihed og Fred.

Ritmesteren derimod interesserede sig som sagt stærkt for Sagen, han talte aldrig om den i Datterens Nærværelse, men om Aftenen sad han ofte timevis hos Holst og gennemgik Materialet, uden at give Raad, men bestandig lyttende. Holst vænnede sig til at betragte ham som en tavs Medarbejder.

Der var nu hengaaet 12 Dage, og tilsyneladende var man ikke naaet videre. Holst havde faaet Udskrift af Forhørene til Gennemsyn for at lægge Materialet til Rette for et nyt Forhør, af hvilket man ikke ventede sig det mindste.

Ritmesteren kom som sædvanlig ind til ham med en fin og stærk Cigar og et Glas Punch. Han bad Holst referere Sagen, og dette gjorde han, — ganske langsomt og nøjagtigt.

»Skal jeg sige, hvad vi positivt véd, saa er det ikke saa forskrækkelig meget. Med Hensyn til den myrdede véd vi, at det er en ung Kvinde, henved 25 Aar, næppe gift, da Fingrene vel bærer Mærker af Ringe, men ikke af nogen bred glat Guldring. Næppe af de saakaldte fine Lag, da Lemmerne ganske vist er velskabte, Hænderne velholdte, men dog med Spor af tidligere Arbejde, og Fødderne prægede af ikke altid lige velforarbejdet Fodtøj, Legemet bærer Mærker af overdreven Anvendelse af Snøreliv, Haaret har utvivlsomt været farvet, en kemisk Undersøgelse godtgør dette, det har oprindelig været askeblondt, men er behandlet med stærk kosmetisk Farve. Huden er fin og bærer ikke i overdreven Grad Mærker af Sminkning, — tværtimod, Teinten maa have været frisk og sund. Alle indre Organer er normale, bortset fra den Indvirkning, Giften har foraarsaget. Men Undersøgelsen har tillige givet det Resultat, at den myrdede utvivlsomt har været Moder, omend det ikke synes at have været umiddelbart før Drabet, snarere at ligge ikke saa kort tilbage i Tiden. Den Afdøde synes selv at have ammet sit Barn. Af ydre Kendetegn eller særlige Mærker findes slet ingen, det skulde da være, at enkelte Mærker ved højre Haands Fingre synes at tyde paa, at Afdøde i sin Tid har været beskæftiget ved Syning. Men Neglene er saaledes behandlede, at det synes utvivlsomt, at Afdøde i længere Tid forinden Drabet ikke har deltaget i noget legemligt Arbejde.«

Holst standsede og trak Vejret, saa smilede han: »Som Ritmesteren ser, alt i alt ikke saa helt lidt.«

Ritmesteren nippede betænksomt til Glasset og pustede en tæt Røgsøjle fra sig. »Det vil altsaa sige en Demimonde-Dame eller i hvert Fald en »lettere« Kvinde af Folket.«

»Netop,« svarede Holst, »en ung Kvinde, der, uden at tilhøre de egentlig løse Fugle, næppe har udmærket sig ved Dyd og Ærbarhed, om hun end paa den anden Side har været i Stand til at pleje sig godt legemligt og ikke har været behæftet med Skavanker af nogen Art. Kærnesund var hun tværtimod. Det er det positive.

Det negative giver ogsaa en enkelt Oplysning. Hun er næppe her fra Landet. Der har været anstillet meget vidtløftige Undersøgelser. Alt tyder paa et Barn af den store By, og der savnes ikke en af vor Hovedstads kendte løse Fugle, end ikke af dem, som kun faa kender. Tidspunktet er jo bestemt ved Forholdet til Barneliget. Mordet maa være forøvet efter 15. December ifjor. Jeg er tilbøjelig til at tro ikke saa lidt hen paa Foraaret, da Resterne af de Klude, hvori Barnemordersken har svøbt Barneliget, er stærkt opløste og laa sammenpressede under Kvindeliget. Ingen har set den paagældende Kvinde her paa Egnen eller i Hovedstaden — jeg mener, vi har ikke kunnet finde nogen, der har ringeste Kendskab til hende; en Del af de Personer, om hvem det har kunnet tænkes, har været konfronterede med Liget, men ingen kendte det, end ikke vore Betjente af Sundhedspolitiet, der dog har et stort Bekendtskab i den Verden. Hertil kommer, at Ligets Ansigtstype egentlig ikke var dansk. De véd, at De selv strax indrømmede, at det rimeligvis var en Landsmandinde af Dem.«

»Det gjorde jeg ikke,« sagde Ritmesteren, »jeg har sandt at sige næppe rigtig set paa Liget, det er en Svaghed, naa men den er let forstaaelig. Deri maa De huske fejl.«

»Det er jo mulig, selv tror jeg det fuldt og fast, og det næste Skridt, jeg har foretaget, var at søge Oplysninger fra Stockholm og Gøteborg, men det lader ikke heller til, at man dér savner nogen Dame af det Selskab, jeg har tænkt paa. Det er naturligvis ikke udelukket, at jeg tager fejl, men det tror jeg nu ikke.

Saa meget om den myrdede — meget er det ikke, men Ritmesteren vil dog indrømme mig, at det er noget.«

»Naa, og Morderen,« spurgte Ritmesteren, »hvad véd De om ham?«

»Meget lidt. Jeg formoder, at det er Skinsyge, der er med i Spillet, i hvert Fald er det et overlagt Mord. Pigebarnet er myrdet ved Gift af en rolig og behersket Mand, der har overtænkt alle Muligheder. Han har ikke ladet Liget beholde en Stump, der kunde lede til at identificere det. Vi har foretaget Gravninger og draget Vod i flere Grave i Skoven; jeg ventede mig ikke meget af det, da jeg er overbevist om, at Manden har bortført alt, hvad der hørte til Liget. Han maa i denne Henseende have forberedt sin Plan ganske vel, og jeg er tilbøjelig til at tro, at han har medført en Kuffert eller lignende og forøvet Mordet paa Stedet.«

»Hvorfor tror De det — er det ikke naturligt at antage, at han har bragt Liget derud?«

»Nej, det vilde være for vanskeligt. Han maa have kendt Stedet og valgt det med velberaad Hu. Jeg kunde tænke mig, at han var ankommet med den myrdede fra Sverig til Helsingør og havde begivet sig med hende herud. Jeg har anstillet Undersøgelser herom, men intet faaet oplyst.«

Ritmesteren faldt Holst lidt skarpt i Talen. »Hvorfor skal nu ogsaa Morderen være svensk? Kan I danske ikke myrde lige saa vel?«

Holst bøjede sig let. »Jeg siger ikke, Morderen har været svensk. Kun at den myrdede har været det, og at de rimeligvis er kommet sammen fra Sverig. Dog véd jeg intetsomhelst derom. Mere interessant er min følgende Hypotese. Jeg gaar ud fra, at Manden har bragt en Kuffert med sig ud i Skoven — det vilde se naturligt ud, ikke sandt? Efter Mordet har han pakket den dræbtes Klæder i Kufferten og taget den med sig.«

»Se, se!« Ritmesteren grundede lidt, men maatte erkende, at det kunde være muligt.

»Nu kommer imidlertid det interessante.« Holst saa op med et lille Glimt af Stolthed. »Morderen har hidtil baaret sig meget forstandig ad, nu begaar han sin første Dumhed, som han selv anser for en meget kløgtig Handling — og som forresten ogsaa er ganske vel udtænkt under Forudsætning af, at han har med lutter Dumhoveder at gøre.«

»Naa, hvad gør han saa?« spurgte Ritmesteren, hvem Sagen mere og mere interesserede.

Holst tog sig i det og føjede beskedent til: »Hvis Morderen gør, hvad jeg ønsker, han skal gøre, saa lader han ganske rolig Kufferten blive staaende et eller andet Sted i en Ventosal eller en Kupé, og lader den indregistrere mellem glemte Sager for at forsvinde ved en eller anden Auktion og sporløst udslettes.«

»Se, se!« Ritmesteren nippede til Punchen med et lille Smil.

»Ja, naar de Herrer Mordere var saa venlige at gøre, hvad de Herrer Detektiver ønskede sig, saa var det hele slet ikke saa kompliceret.«

Holst smilede. »Heldet, Hr. Ritmester, Heldet, det er det, hvorpaa det kommer an. Og det har jeg hidtil haft.«

Saa rejste Ritmesteren sig og trak sig tilbage. Han brummede noget i Skægget om, at den der Detektiv var en Pokkers Karl, men der var noget ved Holst, der tog ham, og sikker var Karlen.

Holst besluttede at tage en Tur til Hovedstaden for at prøve sin Kuffert-Hypotese, der mere var et Indfald, han havde faaet under Samtalen med Ritmesteren, end egentlig en forudfattet Krigsplan. Det regnede, og han kunde ikke benytte Cycle til Turen, derfor passede det ham ganske vel, at Frk. Ulla havde Ærinde til Stationen for at hente sin Broder, der pludselig telegrafisk havde anmeldt sit Komme.

Det gik langsomt op ad den sandede Bakkevej, medens Ulla og Holst sad nok saa behagelig tilbagelænedes i Gaardmandens Wiernervogn, der var slaaget op paa Grund af Vejret. Efterhaanden var de to blevet rigtig gode Venner, og Samtalen gik ganske kvikt mellem dem om allehaande ligegyldige Ting.

Fjorten Dage tilbragt paa samme Sted binder mange smaa Baand og fletter Tanker, hvoraf Kammeratskab og Venskab let voxer frem, og Ullas muntre, frejdige Væsen havde ganske faaet Bugt med Holsts Tilbageholdenhed. De talte om Broderen, der kom. Ulla forguede ham, han var rigtig en Type paa en kvik og flot svensk Husarofficer; nu var han Godsejer, han havde overtaget Faderens Ejendom, der laa mellem Esløf og Christiansstad, hvor de skaanske Herregaarde ligger tæt mellem Skove og Moser.

Ritmesteren havde aldrig selv drevet sine Godser, fortalte hun. »Pappa er Officer og elsker Rejser i Syden og saa der, »Gamalstorp«, som Stedet hedder, er ikke præcis noget vakkert eller morsomt Sted, og var det ikke, fordi Bror Claes er meget rigt gift og har faaet alt indrettet saa charmant, saa skulde vel næppe han heller holde Stedet ud.«

»Er Deres Broder gift?« spurgte Holst, der for første Gang havde Lejlighed til at erkyndige sig nærmere om Ritmesterens Familie.

»Ja,« sagde Ulla og trak paa det, »med en borgerlig, men meget sød ung Dame fra England; umaadelig rig er hun og meget sød, ikke præcis smuk, snarere langt fra — men meget sød og meget rig.«

»Har Deres Broder været gift længe?« spurgte Holst.

»Fire Aar, men Emily — min Svigerinde hedder Emily — har været syg og opholdt sig i Syden i to Aar. Der var en Baby — en lille en — som forresten nu er kommen sig helt godt, men den var lige ved at dø. Naa, det kan jo ikke interessere Dem at høre om Claes' Familieforhold og desuden, lystelige er de heller ikke.«

Holst smilede. »Er Deres Svigerinde maaske mest rig? Jeg synes, De betonedes det saa stærkt.«

»Ikke just det, men Claes er saa kvik, saa køn og saa glad, og Emily er saa streng, saa filistrøs. Ja, De kender os jo saa godt nu, Løjtnant Holst, saa jeg tager ikke i Betænkning at sige Dem, at Claes og Emily har været lige ved at skulle skilles. Saa var det Pappa lagde sig imellem, og saa blev Claes mere fornuftig — for ufornuftig var han jo, noget, og nogen Ret har Emily, men hun var jo desuden syg og — —«

Frk. Ulla talte sig rød i Hovedet og fuldstændig ind i en blind Gade, hvorfra hun ikke kunde slippe ud. Det klædte hende nydeligt, og Holst smilede, hvad der kun bevirkede, at hun blev endnu mere rød i Hovedet og gik fuldstændig i Staa. Holst kom hende til Hjælp. »Det vil altsaa sige, at Frøkenens Broder maaske ikke har været den mest opofrende Sygeplejer, og at hans svagelige Hustru har taget ham dette ilde op, men at Skyerne paa den ægteskabelige Himmel nu er fjernede, og at Æren derfor er Ritmesterens.«

Ulla nikkede med Hovedet. »Netop.«

Holst brød af. »Undskyld mig, Frøken, at jeg berører en Sag, som jeg ellers ikke har berørt for Dem, men De véd jo nok, at jeg ikke, som Deres Fader, ligger paa Landet for min Sundheds Skyld.«

Ulla nikkede atter.

»Godt,« fortsatte Holst, »De vilde gøre mig en stor Tjeneste ved slet ikke at omtale denne Sag for Deres Broder, jeg ønsker den ikke omtalt i de Kredse, hvor han i sit Hjem sikkert færdes — dertil har jeg nu mine Grunde. Jeg beder Dem paa mine Vegne sige til Deres Fader, at det er af Betydning, at Sagen ikke omtales. Maaske jeg selv, om jeg træffer Deres Broder, kan komme til at berøre den. Det vil De love mig.«

Ulla saa uhyre højtidelig ud og havde stor Lyst til at spørge, men hendes Fader havde saa strengt forbudt hende at tale om den Sag med Holst, og desuden, efter hvad hendes Jomfru havde fortalt, var der noget mindre passende ved det hele. Hun tav altsaa.

De sad nu kort Tid i Tavshed, saa spurgte Holst for at sige noget:

»Sig mig, Frøken, hvorledes er De egentlig dalet ned i denne afsides Egn? Det er dog ikke almindeligt, at Fremmede finder herud.«

Ulla greb med Begærlighed det nye Konversationsemne og fortalte meget livligt og med mange Ord, hvorledes de havde været paa Gamalstorp og, da det var bragt i Orden med de unge derovre, var taget afsted paa maa og faa, egentlig bestemt paa at tage til Rügen eller Nordeney, men at Ritmesteren i sidste Øjeblik havde foreslaaet Nordsjælland, og de saa havde fundet dette fortræffelige Sted, hvor de nu vilde blive til midt i Juli.

Medens Ulla sad og talte, betragtede Holst hende af og til og lagde Mærke til, hvor meget hun lignede Faderen; det friske, muntre Ansigt kunde pludselig blive alvorligt, næsten skarpt, og der var i hendes Bevægelser noget djærvt viljefast, der fuldstændig lignede Ritmesterens udpræget energiske Holdning og Opræden.

Men nydelig var hun — og Holst tænkte paa Gamalstorp og den meget søde og meget rige, men ikke præcis vakre Emily. Saa kom de til Stationen.

Toget sydfra kom først, og Løjtnant Claes præsenterede sig som en høj, lys, meget bukkende og særdeles elskværdig udseende Svensker af den skaanske Kavalleritype, som lader sig kende fra Sydpol til Nordpol, hvor den end mødes. Ikke i mindste Maade interessant, men meget smuk og elegant.

Ulla præsenterede Løjtnant Holst som en Ven af Pappa, og Hr. Claes bukkede velvilligt, han længtes sikkert efter et Glas forfriskende og en Enesamtale med Ulla, og da Toget kom nordfra, forlod Holst ilsomt de to Søskende.

Paa Rejsen til Byen tænkte han vedblivende paa Ulla, først ved Gentoftes blev han mindet om Kufferten, men slog det hen for at drømme.

VI.

Da Holst den næste Dag ved Tretiden indfandt sig hos sine Foresatte paa Politikamret, bankede hans Hjerter af nervøs Spænding. Der var hændet ham noget særdeles mærkværdigt. Om Formiddagen havde han henvendt sig paa Jernbanevæsenets Depot for fundne Sager, og ved at efterse Depotets Lister havde han under 28. Marts fundet »en Kuffert med forskelligt Dametøj«. Da han lod denne Kuffert bringe, viste det sig at være en let flettet Kurvekuffert uden Laas med to Hanke af Størrelse som en almindelig Herre-Haandkuffert. Den indeholdt et Sæt fuldstændige Kvindeklæder fra inderst til yderst — kun et Sæt — Linned, Jacket-Klæder, Støvler, Hat — kortsagt alt lige til Strømpebaand, men ingen Pretiosa, Ur eller deslige, og desuden en Kognaksflaske halvt fyldt og et lille Glas.

Dette Fund havde næsten overvældet Holst. Han syntes deri at se et Varsel om, at det virkelig skulde lykkes ham at naa Maalet; men for at væbne sig mod enhver Overilelse paalagde han Jernbanefunktionæren ubrødeligt at tie med Fundet og begav sig straks til Politikamret for at ordne det fornødne. [S. 48]

Politiembedsmanden var lige saa stærkt berørt af Fundet som Holst. Naturligvis maatte man undersøge, om de fundne Klæder passede til Liget, men der var paa Forhaand stor Sandsynlighed for, at man var paa Sporet, særlig da Kufferten var fundet efterladt i et fra Helsingør kommende Tog og kun indeholdt et Sæt fuldstændig Dameekvipering af stor luxuøs Elegance og Udstyrelse. Man skred strax til Optagelse af en Liste over de fundne Sager, der paa Stedet konfereredes af den overordnede Embedsmand for sammen med Kufferten at afgives til Undersøgelsesdommeren.

Kufferten selv var, som angivet, af flettet Straa, firkantet af Form, 1 Alen lang, 16 Tommer høj og 12 Tommer bred over Bunden. Den syntes aldeles ny, dog var den ikke forsynet med noget Mærke, der kunde røbe, hvor den var anskaffet eller fabrikeret.

Den indeholdt en Halvflaske mærket med Firmaet Hennessy & Ko.'s Etikette og halv fyldt med Kognak, desuden et meget tarveligt Glas, øjensynligt anskaffet til Rejsebrug. Kognaksflasken med Indhold vilde blive Genstand for særlig Undersøgelse for at konstatere, om Vinen muligvis maatte være forgiftet, hvad der, saafremt Fundet havde Forbindelse med Mordet, var sandsynligt. Desuden indeholdt Kufferten:

1) En sort Straahat med Besætning af den Façon, der særlig benyttes af engelske Damer, med to Strudsfer over Kors foran paa Skyggen, mærket med Navnet Jean Tissot, Rue Rivoli, Paris.

2) En sort, silkeforet Jacket af stærkt engelsk Klæde mrk. Redfern. London. [S. 49]

3) Et graat Silke Bluseliv, besat med sorte Kniplinger og Silkebroderi, foret med Silke og mrk. Jules Biester, Berlin.

4) En glat, sort Klædes Nederdel med Silkefoer uden Besætning, mrk. Redfern. London.

5) Et tykt Underskørt med paasyede Plisseer af gult Silketøj uden Mærke.

6) Et udsyret Fiskebens Korset, rigt besat med Blonder og Silkebaand, temmelig langlivet, mrk. Bon Marché, Paris.

7) Linned og Undertøj m. m., rigt forsynet med Blonder og gennemtrukket med Silkelidser samt et Par brune Silkestrømper.

8) Et Par tykke, brune Støvler med lave Hæle, mrk. i Læderet indvendig John Clifford. Strand. London.

9) Et Par Handsker, mrk. Ricotti. Milano.

10) Et Lommetørklæde med Blonder mrk. A. C. og et mindre Lommetørklæde mrk. Annie med en Krone, samt endelig et Sæt Strømpeholdere af almindelig, lidt slidt Elastik, der kontrasterede noget med det øvrige særdeles udsøgte Linned. Paa Laasene var trykket med ret læselige Bogstaver: A. Vikander. Vestra Storgatan 17, Christiansstad, og nedenunder Sølvmedalj vid Stockholm Utställningen 1897.

Andet og mere forefandtes ikke.

Men det var jo heller ikke saa lidt. Først maatte det undersøges, om Klæderne passede Liget, hvad Holst ufortøvet vilde forsøge, saa snart han kom tilbage, da Liget ved hensigtsmæssig Behandling var saaledes præpareret, at det ikke undergik nogen Proces, der hindrede dets Tilstedeværelse under Undersøgelsen. Dernæst maatte det forsøges, om der paa det gjorte Fund kunde bygges noget med Hensyn til Identiteten.

Holst gennemgik nøje det forefundne med sin Foresatte, og begge var enige om, at det oplyste i høj Grad bestyrkede Holsts Hypotese om den Myrdedes Stand og Vilkaar. Den Myrdede var efter den udfoldede Luksus at dømme sikkert en Dame, der havde let Adgang til Penge. Den besynderlige Sammenstilling af de fineste engelske og tyske Dameskrædderfirmaer med ret ubekendte Handlende i tre evropæiske Hovedstæder og det mærkelige Faktum, at det ene Lommetørklæde var mærket A. C., det andet Annie under en Krone, bestyrkede ogsaa ganske de opstillede Formodninger.

Mest interessant var dog Fundet af Strømpebaandene; thi lykkedes det at følge dette Spor, der ledte til en saa ubemærket, afsides Stad som Christiansstad i Skaane, saa vilde det næppe være vanskeligt at konstatere Ligets Identitet og i saa Fald vilde det kun være et Tidsspørgsmaal, naar Morderen blev opdaget.

Det maatte nemlig anses for højst usandsynligt, at en Dame, hvis Klæder udgik fra Redferns berømte Salon i London, og hvis Bluseliv skyldtes en Jules Biester, Unter den Linden, skulde falde paa at søge til Christiansstad for at anskaffe sig et Par Strømpebaand og senere bære disse tarvelige Elastikker til sin evropæiske Pragt. Langt naturligere maatte det forekomme, at en lille letsindig skaansk Pige drog ud i den store Verden ved en eller maaske ved skiftende Kavalers Side og skiftede Fjer fra inderst til yderst, efterhaanden som Færden gik over Lande, for tilsidst kun at beholde sine Strømpebaand, der nu engang passede godt og var et Minde om Hjemmet og gamle Dage.

Denne Hypotese var endogsaa mere end naturlig, og den havde den Fordel, at den bød et fast Udgangspunkt.

Holst forlod sin Chef for at tiltræde Tilbagefejden, og det blev besluttet, at ikke et Ord om det skete maatte komme offentlig frem, i hvilken Henseende den paagældende Jernbaneembedsmand fik meget skarpe Instruks. Herredsfogden blev næsten ude af sig selv af Nervøsitet, og i dybeste Hemmelighed gik han og Holst, ledsaget af Arrestforvarerens Hustru, til den Celle i Arresthuset, hvor Liget var anbragt under fornødne Foranstaltninger.

Arrestforvarerens Hustru, der var ferm til al Slags Gerning, iførte med noget Besvær Liget de vigtigste af de fundne Klædningsstykker, særlig Linned, Korset, Strømper, Sko og Handsker samt Overklædning, og det viste sig, hvad Holst forøvrigt ikke et Øjeblik havde betvivlet, at alt passede paa det nøjeste, og at Liget, som det laa der paa Baaren, var det, der her paa Jorden var tilbage af Annie, en lille letsindig Pige fra Christiansstad, der havde set det meste af Europa for at ende sine Dage i en Skov nord for Helsingør, begravet i Mergelgraven i Udkanten af Skoven og atter staa op af Graven for at kræve Hævn over sin Morder.

Men om alt dette tav man, og besynderligt nok, de paagældende kunde tie, ikke en Stavelse kom ud.

Løjtnant Claes blev kun en Dag hos Faderen, han var paa Gennemrejse til Syden; det lod til at være alt vel hjemme, og Ritmesteren var meget tilfreds over Nyheder fra Svigerdatteren, som sad paa et Hotel i København og ventede paa at komme videre.

Holst fik kun et Glimt at se af Løjtnanten, han var meget i Tvivl, om han skulde benytte Lejligheden til at tale om Christiansstad og Annie, men var hurtig paa det rene med, at det kunde der ikke være Tale om. Selv om det hidtil var gaaet ganske glat, saa maatte man være forberedt paa, at Træet ikke faldt for det første Hug, og saa let at gaa til, at man kunde spørge den første den bedste, var Sagen heller ikke.

Derimod besluttede han sig til at bede Ritmesteren om at unde ham en Samtale, da han havde noget særdeles vigtigt at meddele ham.

Ritmesteren mødte som sædvanlig med sin Punch og sin Cigar. Han tog Sæde i Kurvestolen, og endnu inden Holst havde begyndt, sagde han med et elskværdigt Smil:

»Nu har Hr. Løjtnanten fundet Damens Kuffert med Damens Pretiosa og Klæder, og nu véd Hr. Løjtnanten, både hvorfra hun er, og hvad hun hedder.«

Holst lo. »Om det nu var sandt, Hr. Ritmester, hvad vilde De saa sige?«

Ritmesteren betænkte sig lidt. »Om det var sandt, saa vilde jeg sige, at De var den heldigste Kantøffel i de trende Broderriger, — men det er naturligvis ikke sandt.«

»Jo, det er,« sagde Holst triumferende, »men det er en dyb Hemmelighed.«

»Gudbevares!« Ritmesteren fortrak ikke en Mine. »Om man tør spørge Hr. Løjtnanten, hvem saa den myrdede Dame er.«

Holst svarede i samme Tone: »Annie C., skal vi sige, Annie Carlson fra Christiansstad.«

»Det staar paa Kufferten?« spurgte Ritmesteren.

Holst rystede paa Hovedet: »Kufferten er Morderens.«

»Naa, saa staar maaske hans Navn paa Kufferten?«

»Det gør det ikke,« sagde Holst alvorlig, »men staar det til mig, skal det komme til at staa der.«

»Det tror jeg nok,« sagde Ritmesteren og saa alvorligt paa Holst. »De er en Pokkers Karl — en Troldmand, tror jeg næsten.«

Holst smilede. »Dette her er ganske naturligt, et lykkeligt Indfald, der er slaaet til; det kunde lige saa godt være slaaet fejl, nu gik det.«

»Hvorfra har De da Navnet?«

Holst fortalte om Klæderne og de forskellige Mærker; Ritmesteren nikkede bekræftende og maatte indrømme, at det hele var særdeles plausibelt.

»Hvad vil De nu?« spurgte han.

»Rejse til Christiansstad og undersøge den letlevende Dameverden dér, for hos Ritmesteren kan jeg vel ikke faa nogen Oplysning om den?«

Ritmesteren rystede leende paa Hovedet: »Nej, Hr. Løjtnant, det er jeg vokset fra.«

»Skade, at Løjtnant Claes v. Ankerkrone er rejst, hos ham kunde jeg maaske faa Underretning.«

Ritmesteren blev pludselig alvorlig. »Desværre, muligt er det — dog selv om ikke min Søn nu var bortrejst paa en længere Tid, vilde jeg dog have bedt Dem ikke henvende Dem til ham. Han har desværre selv udover den Tid, da han havde Lov til den Slags, ofret den lette Dameverden stor Opmærksomhed og mange Penge — det er lykkedes mig at rive ham ud at dette, og jeg vilde nødig — for hans Hustrus Skyld — meget nødig, at der atter røres ved dette.«

Holst angrede halvvejs nu, at han ikke havde talt til Løjtnanten om Annie — maaske han her kunde have faaet første Haands Viden — men han tav om det. »Kendte Løjtnanten maaske nogen Dame af dette Navn?« spurgte han.

Ritmesteren svarede Holst: »Jeg kender ikke de Damer, min Søn maaske har kendt. Det plejer Faderen ikke, vel Hr. Løjtnant?«

Holst bøjede sig. »Jeg beder Hr. Ritmesteren undskylde, jeg har her maaske rørt ved noget, der gør ondt — jeg kunde ikke vide det og beder Hr. Ritmesteren se bort derfra.«

»Gudbevares!« Ritmesterens Ansigt blev atter velvilligt, og han løftede Glasset mod Holst: »Skaal, Hr. Løjtnant — Skaal for Dem. What next?«

»Christiansstad,« svarede Holst, »og maa jeg nu benytte Lejligheden til at takke Hr. Ritmesteren for Deres store Elskværdighed mod mig i de forløbne Uger. Nu skilles vore Veje, Gud véd, naar vi mødes igen. Derfor Tak for denne Gang.« Holst tænkte et Øjeblik paa Frøken Ulla og blev varm om Hjærtet.

Ritmesteren saa meget alvorlig ud. Saa løftede han sit Glas og sagde stille: »Det er ikke min Vane at gaa den forbi, jeg en Gang har mødt. Vi to vil mødes igen, eller rettere, vi skal mødes igen. Rigtignok synes De, Hr. Løjtnant, at staa tæt ved Deres Maal, men det kunde jo dog hænde, at Vejen over Christiansstad og tilbage igen blev ret lang. I saa Fald skal De ikke gaa min Dør forbi. De har i mig en Ven — det skal De vide, og Venner har Mennesker altid Brug for. Særlig naar de mindst tror det.«

Holst rejste sig og gik hen til Ritmesteren. Han rakte ham Haanden og sagde med en vis Inderlighed i Tonefaldet, der klædte hans dæmpede, noget mørke Stemme saa godt:

»Hjertelig Tak for godt Samarbejde, Ritmester v. Ankerkrone. De kan være vis paa, at det Venskab, De byder mig, skal jeg ikke glemme, saa vist som ingen haardere end jeg kan trænge til Venskab, fordi jeg staar saa alene, som nogen Mand kan staa. Jeg glemmer ikke Venskab, saa lidt som jeg skænker det bort i Blinde, men stolede jeg ikke paa Dem, som jeg gør, havde vi to ikke siddet her sammen om en Sag, der for mig gælder saa meget, som denne gør.« [S. 56]

Ritmesteren trykkede hans Haand og sagde dæmpet, næsten hviskende:

»Løjtnant Holst, vi Svenskere faar Ord for at være slemme til det, vi kalder at drikke Brorskaal. Jeg giver Dem mit Ord paa, at paa dette Punkt er jeg ikke lig mine Landsmænd, og dog foreslaar jeg Dem det — i broderligt Venskab.«

Holst var ukendt med svenske Skikke, og da han derfor drak Brorskaal med den fine gamle Herre, som han havde truffet under disse særlige og mærkelige Omstændigheder, følte han sig højtidelig stemt og meget varm tilmode.

Det var ham virkelig en Art Indvielse af et Venskab, hvorpaa han byggede mere, end han vilde tilstaa for sig selv. Den Nat var Holst og Ritmesteren sammen, til Dagen begyndte at lysne i Øst, og skiltes som to Mænd, der har lært hinanden at kende og sluttet et Venskab, der varer et godt Stykke af Livet.

Dagen efter begyndte Holst sin Rejse for at følge Sporet, der fra den stille, ensomme Skovsø førte ud i Verden, hvor Mennesker færdes.

Annie.

I.

Hvem kender ikke Esløf Station, Skaanes Centrum, hvor Baner fra alle Himmelhjørner mødes, hvor Skaanes »Friherrer, Arrendatorer og Affärsmän« krydses og mødes med venlige Nik til de stærkt farvede Mamseller ved Disken, hvor røde Krebs og brune Knækkebrød vinker, for naar Stationsklokkerne klemter at ile til den lange, aabne Perron, hvor den prustende Damphest — en yndet svensk Talefigur — fører Troller, Bonder, Beck-Friis'er og Hamilton'er paa første Klasse — Person'er, Cettervall'er, Lindkvist'er paa anden straaformigt ud over »sødra« og »sødraste« Sverige?

Et saadant lille Banecentrum er som Torvet i den lille By; hver Gang man standser der, synes man at se de samme Ansigter, og det bliver uvilkaarligt, som om alle Egnens kendte Mænd til enhver Tid satte hverandre Stævne paa samme Sted, hvor en tre Alens »Vaktmester« med den hørgule Militærknebsbart vandrer majestætisk op og ned ad Perronen, kaldende, varskoende og bukkende for de øverste Rangklasser og særlig spendable Handelsrejsende, idet han pludselig, som efter en højere Magts Indskydelse sætter i Raab:

»Toget til Hässleholm, Toget til Lund, Toget til Billeberga, Toget til Klippan, Toget til Ystad, Toget til Christiansstad.«

Og Troller, Bonder og Hamilton'er nikker til hverandre, medens Person'er og Lindkvist'er visker de sidste Draaber Wolkes af det struttende Overskæg og tager Plads — henholdsvis paa første og anden Klasse Stambane eller paa første Klasse »enskilde«, thi paa de private Baner gaar Trolle og Person op i en fælles Rejseenhed og befinder sig vel ved det.

Vaktmesteren signaliserede Toget til Christiansstad, og Eigil Holst tog Plads i en bred, behagelig udstyret 1. Klasses Kupé, medens Klokken klemte, og den angivne »frustande Änghästen« rørte paa sig og skummede om Biddet.

Toget gled fra Stationen, først langs Stambanens brede, kongeligt officielt straalende Legeme, saa bøjede det mod Nordøst forbi Marker, hvor store Granitsten syntes at skyde frem af Jordens Skød, som det eneste den gav, forbi Skarhults røde, middelalderlige, knejsende Mure, bugtende sig gennem dyrkede Marker ved Christineberg til Bredden af den herlige Ringsjø, hvor Beck-Friis'ernes prægtige gamle Bosjø Kloster mellem grønne Træer spejdede ud over den blinkende Sø.

Holst sad ved Vinduet og saa ud over det smilende Land, hvor Borge og Hytter laa i Solglansen, ved de frugtbare Marker og Enge. Uden at bekymre sig om Navne og Steder, blot tagende imod Indtryk, som var ganske friske og nye, ikke kaldte nogen gammel Tanke frem eller dannede Tilknytningspunkt for nogen ny.

Det rent spejlende Rejseindtryk, hvor man kun ser, men ikke tænker.

Lige overfor ham sad en lille halvgammel Herre, øjensynlig en »før dette« Militær, let skaldet, men prøjsisk stram og vippende som paa en Staal fjeder, parat til at fare ud med en Oplysning, men for ceremoniel til at vippe før et Spørgsmaal udløste Staal fjederen.

Han morede Holst — men Holst tav. Ved Hørby Station nægtede Fjederen at fungere, og da Toget rullede videre, lettede den lille Mand sig i Sædet med et ærbødigt: »Herren er dansk, kan jeg tænke?«

Holst nikkede.

»Været i Sverige før?«

Det havde Holst ikke; derimod havde Herren været i København utalte Gange. Han nævnede et Dusin forskellige Kafeer, lutter Minder, der tændte et lille Blink i hans let rødsprængte Øjne, og galopperede forbi et Dusin bekendte Navne, indtil Holst forbarmede sig over ham og kendte Oberst et eller andet, der var hans mest intime Ven.

Saa maatte Holst frem med Livsstilling, og hans Løjtnantstitel gav Staal fjederen det sidste Knæk. Svenskeren for tilbage og præsenterede sig med stor Festivitet som »før dette« Løjtnant ved Vendes Artilleriregiment, Bror Sjöström.

Holst bøjede sig bæret og havde nu en Ven i Skaane. Landskabet skiftede, medens Ringsjøen forsvandt i det fjærne, Banen steg over granklædte Bakker og Aase, medens Toget rullede op for talrige smaa Stationer, hvor blonde Troller og Hamilton'er med et let Nik passerede Kupeen.

»Goddag med dig —« Sjöström kendte dem alle.

Han fik Tid til at fortælle lidt om hver, medens han pegede ud over Egnen og nævnede Navnene paa stolte Ætter og pragtfulde Herresæder. Holst kendte ingen og tog mod Talen som mod de skiftende Billeder, uden at reagere. De nærmede sig nu Karpalund, et Krydsningssted kort før Christiansstad. Løjtnant Sjöström bøjede sig mod Vinduet, »der ser Hr. Løjtnanten Gamalstorp, en smuk lille Ejendom med nogen Skov og flere Bøndergaarde.«

Holst nikkede.

Sjöström fortsatte: »Den tilhører en god Ven af mig, Claes Ankerkrone, det vil sige, Gubben lever endnu i Danmark noget Steds — en charmant Gubbe — før dette Ritmester, med en Datter — noget af det vakreste, man kan tænke sig.«

Holst nikkede stumt.

»Monsieur Claes er en livlig Knægt, en vakker charmant Kammerat, gift med en sygelig engelsk Kone, og svær at holde Styr paa. Der var en Historie med ham i Vinter, hans Papa maatte intervenere.«

Det var Holst ubehagelig at høre den fremmede Mand tale om Ankerkrone; han afbrød lidt skarpt:

»Jeg kender Familien —«

Saa blev der Pause.

Men længe dyede Sjöström sig ikke. Han kom ligesom forsigtig følede sig for.

[S. 61]

»Løjtnanten kender Familien Ankerkrone fra København?«

»Ja,« svarede Holst kort.

»Meget behagelige Folk — særdeles behagelige Folk, og særlig da Ritmesteren — men —«

Holst var lidt usikker, om hvorvidt han skulde afbryde eller høre; han besluttede sig til at erfare; naar alt kom til alt, var hans Bekendtskab til Ankerkrone jo helt ensidigt, og det kunde være ganske interessant at høre lidt om ham af hans egne Landsmænd.

Holst vendte sig mod sin Rejsefælle og spurgte tøvende: »Men —«

Svenskeren trak lidt paa det. »Er Løjtnanten meget bekendt med Ritmester Ankerkrone?«

Holst smilede: »Ikke mere, end at De kan sætte ham i Forbindelse med Mordet paa Mac Kinley, om De vil. Det skal kun interessere mig at høre, hvor skrækkeligt et Menneske, der dølger sig bag hans charmante Ydre.«

Sjöström saa alvorlig op. »De har altsaa hørt det?«

»Ikke et Ord,« fortsatte Holst roligt.

Den anden sænkede Stemmen: »Jo ser De, Sagen er saa almindelig bekendt, alle Mennesker taler om den her i Skaane, ellers skulde Gud bevare mig for at tale om den Sag, men som sagt, den er publik nok. Ritmester Ankerkrone var, som Løjtnanten véd, tjenestegørende ved skaanske Dragoner; han har aldrig været rig, men var ret velstaaende og giftede sig ret tidligt med en italiensk Dame, en Komtesse Cassini, der var meget smuk, ganske overordentlig vakker. Jeg husker hende saa tydeligt fra Amaranthe Ballerne i Malmø og fra Herregaardsfesterne her paa Egnen. Jeg var den

Gang ung Løjtnant og kom en Del paa Gamalstorp — det kan vel være en Snes Aar siden. Lad mig se — Claes er fyldt 26 — og Ulla — er otte Aar yngre. Det passer nok. Saa døde Fru Ankerkrone pludselig — efter et Bal paa Arasløf, det store Herresæde, De ser dernede ved Skoven.

Ritmesteren tog sig det meget nær, tilsyneladende da, han rejste til Syden, Fruen var hjemmehørende i Venedig, og Børnene blev hos hans Søster, den gamle Stiftsdame Frk. Ulla Ankerkrone, der nu bor i Trelleborg. Lidt efter døde en af vort Regiments flotteste Løjtnanter, Friherre Cedersköld; han var rejst til Italien omtrent samtidig med Ankerkrone. Rygtet satte de to Dødsfald i Forbindelse med hinanden. Jeg fortæller det kun, fordi Historien er saa publik, som den er. Men der rejste sig mange Stemmer for at lade Fru Ankerkrone opgrave. Tjenestefolkene paastod bestemt, at der havde forefaldet meget bevægede Scener mellem Ritmesteren og hans Hustru. Det blev efter Fruens Død temmelig sikkert oplyst, at der havde bestaaet et intimt Forhold mellem Cedersköld og den Afdøde, men Øvrighederne vendte her som altid, naar det gælder de store Navne, det døde Øre til. Sagen blev aldrig opklaret. Ikke heller fik man at vide, hvorledes Cedersköld var omkommen. Nogle sagde, han var falden i en Duel med en italiensk Officer, andre, at han havde duelleret med Ankerkrone et Sted i Tyrol, men dette er næppe rigtigt. De fleste mener, at han ganske simpelt blev myrdet, styrtet ned fra et Fjæld ved Ferdinandshöhe i Nærheden af Bozen. Opklaret blev det aldrig. Ankerkrone vendte et Par Aar efter tilbage, men han tog aldrig siden Ophold paa Gamalstorp; mest boede han i København, der skal han være endnu. Her kommer han aldrig.«

Holst sad stille og lyttede. Da Svenskeren tav, smilede han.

»Og den Historie tror De?«

»Gudbevares,« svarede den anden, »nu er det saa længe siden; men Folk siger, der skal være noget ved Ankerkrone nu, som er ganske anderledes end forhen. Jeg har ikke set ham i mange Aar. Datteren skal være meget smuk og ligne Moderen.«

Holst tav.

Toget nærmede sig Christiansstad.

»Hvor skal man saa tage ind?« spurgte Holst.

»Frimurerhotellet,« svarede Sjöström strax, »det smukkeste og komfortableste Hus i hele Skaane. Jeg bor der selv, og om Hr. Løjtnanten ellers har Stunder, skulde det glæde mig at gøre Honnør paa min gamle Garnisonsstads Vegne.«

Det forekom Holst at være ganske praktisk til senere Brug at sikre sig en saa stedkendt Mand som Løjtnant Sjöström, og da hans Rejsefælle med den Svenskerne egne Takt ikke havde rettet et eneste Spørgsmaal til ham om hans Ærinde, besluttede han sig til at holde sig den Adgang aaben, det tilfældige Møde kunde byde, om der skulde vise sig Vanskeligheder ved Efterforskningen af den unge Pige fra Christiansstad, som han havde døbt Annie Carlson, og som han i sine Betragtninger stedse nævnede ved dette Navn.

II.

Der er over de svenske Smaabyer et vist Façadepræg, der virker strax. Opholder man sig en Stund i saadan en By, opdager man hurtigt, at den i intet adskiller sig fra vore Smaabyer; den er for den Tilrejsende lige saa haabløst kedsommelig som Bogense og Æbeltoft, men Præget er fikser, og Maden er bedre. Det gælder de fleste smaa svenske Byer, og det gælder i særegen Grad Christiansstad. Byen ligger ved Helgeaa, hvor denne paa sin Vandring fra de smaalandske Højder ved Alfvesta træder ud i en Bredning, Helgesøen; naar man nærmer sig fra sydvest, toner Højderne mod nordøst som Bjerge frem bag en vid Slette, og Staden ligger ganske pragtfuld med sine Kanaler og Lunde. Dens gamle Kirke er bygget af Christian den fjerde. Sagnet melder, at Anledningen var en Drøm, som den huldsalige Monark havde paa en Jagt, da han hvilede der paa Stedet; om Fjerde Christian virkelig har drømt eller ikke, faar staa hen, men Kirken staar der, saa lig Holmens Kirke, at Københavnerne uvilkaarlig spejder efter Tordenskjold, Børsen og Frederik Folkekær paa Springgangeren foran Slotsruinen. [S. 65]

I Stedet for disse kendte Bygninger maa man nøjes med Kronhuset, der ligger pragtfuldt paa et Torv med opmarcherede Kanoner, hvor Skaanes Hofret residerer Side om Side med Vendes Artilleriregiment, og Landshøfdingsresidensen med sine slanke Piller, foruden en anselig Række offentlige Bygninger og Frimurerlogen, der behersker sin Side af Torvet, bred, mægtig og rig paa god Mad og svensk Punch.

Som sagt det hele virkede særdeles storstadsmæssigt — særlig Frimurerhotellet, der dristig tør tage Konkurrencen op med europæiske Storstadshoteller, og hvor den skaanske Adel og Officererne af Vendes Artilleri bidrager stærkt til at holde Illusioner oppe, som et Blik paa den øvrige ret stilfærdige Befolkning i Lenets Hovedstad iøvrigt hurtig tilintetgør.

Indtrykket varer ikke; for den, der efter et fortrinligt Maaltid paa Hotellet vandrer ud i Staden, synker denne, som antydet, hurtig tilbage i beskeden landlig Tilbageholdenhed; dens stolte Bygninger bliver Enkeltheder, og Mindet knyttes kun til den berømmelige Fjerde Christian, der drømte gudelige Drømme, Hr. Gustavsköld, født Hellichius, der sammen med Gustav den tredie satte Sveriges Stænder Stolen for Døren, og den triste Begivenhed for faa Aar siden, da et særligt lejet Extratog fjernede Skaanes enskilda Bank med dens Kontanter i Guld fra Christiansstad for Næsen af det sultne Borgerskab og de forgældede Krigere for at føre Valuta, som Banken ejer, til Helsingborg.

Hovedgaden hedder Vestra Storgatan, og i Nr. 17 boede ikke A. Vikander, Leverandøren af de Strømpebaand, som Annie havde baaret, og som var den direkte Aarsag til Holsts Rejse til Christiansstad.

Det var den næste Skuffelse, der mødte ham, og den berørte ham dybere end Stadens for det skarpere Blik svindende Storhed. Ikke alene fandtes A. Vikander ikke i Storgatan, men der var blandt Stadens mange Manufakturhandlere ikke en af dette Navn.

Denne Omstændighed var naturligvis ret ligegyldig, for selv om Hr. Vikander havde siddet i Storgatan 17 og solgt sine Strømpebaand samt nydt sin Carlshamn Punch i bedste Velgaaende, vilde han næppe have været i Stand til at erindre den unge Dame, der havde afkøbt ham de Strømpebaand, Holst interesserede sig for.

Ved nøjere Eftertanke faldt det imidlertid Holst ind, at den Omstændighed, at A. Vikander ikke var mere, maaske kunde være fuldt saa interessant og lede til Tidsangivelser, der kunde fremme Efterforskningen. Det var givet, at Hr. Vikander med Hæder havde deltaget i Stockholmer Udstillingen 1897 — den Gang eksisterede han altsaa. Naar han nu ikke eksisterede mere, saa var det muligt, at hans Existens' Ophør kunde afgive et vigtigt Moment til Bestemmelse af hendes Person.

Det lykkedes Holst at erfare, at Hr. A. Vikander ganske vist havde levet, været en agtet og anset Borger i den gode Stad, men allerede Aaret efter Udstillingen i Stockholm var afgaaet ved Døden under saadanne Omstændigheder, at Kirkehyrden i Christian den fjerdes prægtige Kirke i Christiansstad med Føje kunde have gentaget Anders Sørensen Vedels mindeværdige Ord ved nævnte Konges Faders Baare: — om højsalig Hs. Naade havde været mindre hengiven til Nydelsen af stærke Drikke, som nu desværre over al Maade gængs er o. s. v. — og at en af de medvirkende Grunde til Unladelsen af denne milde Bebrejdelse vel nok har været den, at Hr. A. Vikander, som forøvrigt ogsaa højsalig Frederik den anden respektive, næppe har været noget enestaaende Tilfælde blandt Christiansstads brave Borgere.

Han var imidlertid død 1898 og Forretningen ophævet samme Aar.

Nu kunde ganske vist en Del af Hr. A. Vikanders Strømpebaandslager — ikke mindst efter den Ære, der var bleven disse nyttige Genstande til Del i 1897 — være overført til Efterkommere, men Sandsynligheden talte for, at disse vilde have benyttet Lejligheden til hurtigst mulig at knytte deres eget Navn til den udmærkede Brugsgenstand, og det viste sig ogsaa ved nærmere Undersøgelse, at de fortrinlige Strømpebaand som patenteret Artikel forhandlede af en Hr. Lindkvist i Tøjhusgatan, der havde forsynet det oprindelige Mærke med Tilføjelsen: Eneforhandling ved Oscar Lindkvist, Tøjhusgatan 5.

Holst blev altsaa staaende ved Hypotesen 1898 eller 97 Efteraar og besluttede sig til at søge oplyst, om der i den Verden, der i disse Aar morede sig i Christiansstad, havde været en ung Dame af Navnet Annie, eventuelt Carlson.

For at konstatere dette kunde han have henvendt sig til den stedlige Øvrighed, men det forekom ham i denne Forbindelse lettere at benytte sin Rejsefælle og dennes Forbindelse med Vendes hæderværdige Artilleri, idet han ræsonnerede saaledes, at en Dame som den stakkels Annie, i sin Ungdoms fulde Vaar, sikkert vilde have været kendt af Regimentets unge Mænd, og at disses Minder maatte være baade lysere og indholdsrigere end det stedlige Politis.

Efter Aftale skulde Løjtnant Sjöström og Holst spise til Middag sammen, og Sjöström havde stillet et Besøg paa Regimentets Etablissementer i Udsigt, saa Holst besluttede ganske rolig at afvente dette og benytte Lejligheden til at høre sig for. For at fordrive Tiden gik han en Tur i Omegnen og fik hurtig overset Byen. Hans Tanker vendte uvilkaarlig tilbage til Nordsjælland og Familien Ankerkrone, og han kunde ikke skjule for sig selv, at Sjöströms Fortælling om Familiedramaet havde gjort Indtryk paa ham.

Han var kommen til at holde af Ritmesteren, hvis fine, forstaaende Tankegang strax havde mødt hans, men han kunde ikke nægte, at det ikke i og for sig var udelukket, at Ritmester Ankerkrone havde sine Grunde til at henleve de sidste Aar af sit Liv fjernt fra sin Fædregård i et fremmed Land. At han skulde have myrdet sin Hustru i Skinsyge, forekom dog Holst usandsynligt, men at han havde gennemlevet mere end en alvorlig Sorg fremgik tydeligt af hans Ord og hans Væsen. Det slog Holst, at Ulla aldrig havde talt om sin Moder, men lidt efter lidt dukkede enkelte Træk frem, der gjorde det mere end sandsynligt, at der i det Ankerkroneske Hus fandtes det saakaldte Skelet, og at Skelettet var den gaadefulde Begivenhed, der knyttede sig til Moderens Død.

Som det altid gaar, den ene Tanke førte til den anden, og næsten mod sin Villie lededes Holst til en Række af Betragtninger over Ritmesterens Udtalelser i Anledning af Ligfundet, særlig de Undersøgelser, der havde konstateret Giftmordet, som ganske vist kunde være helt naturlige, men som paa Baggrund af Sjöströms Fortælling — altsaa

gængse Folkesak — fik en dybere, besynderligere Karakter.

Disse Tanker vandt mere og mere ind paa Holst, knyttede sig stærkere og stærkere til Billedet af den smukke, fine Herre og prægede dette Billede rent uvilkaarligt, saa det var ikke langt fra, at Holst fattede den endelige Beslutning, naar hans Tid maatte tillade ham det, at sysle med dette gaadefulde Dødsfald og se at trænge ind i de Begivenheder, der havde ledsaget det. Foreløbig gjaldt det om at finde Annie Carlsons Morder, men først og fremmest oplede alt, hvad der kunde kaste Klarhed over hende selv.

Holst vendte tilbage til Frimurerhotellet, hvor hans Rejsefælle ventede ham.

III.

Løjtnant Sjöström havde arrangeret en »Tillställning«, der var helt festlig. Ved det obligate Smörgåsbord forestillede han for Holst en gammel Kammerat, der endnu gjorde Tjeneste ved Artilleriregimentet, Friherre Holger Kurk, en høj, mager, meget velvillig og velopdragen Kaptajn, som Sjöström spøgefuldt bemærkede, hele Egnens Farbror, og den mest søgte Kavalier i hele Christiansstads Len.

Kaptajn Kurk gjorde ikke sig Ry til Skamme, og Diner'en, der omfattede alle de Nydelser, den mest forvante Garnisonsoldat kan ønske sig, blev baade lang og livlig. Stemningen var fortræffelig, muntre Historier fra Garnisonslivet og Hovedstadslivet krydsede hverandre. Det viste sig, at Sjöström var havnet som Staldmester hos en større feudal Godsejer i Sydskaane, i hvis Ærinde han besøgte Regimentet for at erhverve udsatte Heste til Avlsbrug. Holst tav om sit Ærinde, men lod dog saa meget forstaa, at hans Besøg stod i Forbindelse med en juridisk Sag, idet han angav sin Livsstilling som knyttet til et Statskontor i Hovedstaden, for hvilke han skulde søge nogle Oplysninger i Christiansstad og andre skaanske Byer.

Han forberedte saaledes Spørgsmaalet, og da Herrerne ved Kaffen sad foran Bygningen, hvor Stadens Ungdom promenerede over Torvet, forbi de smukke, blomsterfyldte Rabatter, henkastede Holst det Spørgsmaal, om nogle af Herrerne mindedes en ung Dame ved Navn Annie Carlson, der for faa Aar siden sikkert maatte have spillet en vis Rolle i den lille By.

Man kendte hende ikke. Sjöström var lovlig undskyldt, han havde allerede den Gang forladt Byen, men selv Kaptajnen, som var Ungkarl, og efter hvad Sjöström forklarede et rent Leksikon, naar det gjaldt Damer, ogsaa udenfor Familielivet, maatte erklære sig renonce. Holst gled let hen over Spørgsmaalet, han vilde ikke røbe, at han ikke kendte Navnet nøje og derved udsætte sig for Spørgsmaal, som han ikke ønskede at besvare; men Tilfældet kom ham til Hjælp, idet Kaptajnen ikke vilde give fortabt, men stadig vendte tilbage til den Dame, som han ikke skulde kunne huske.

Saa indrømmede Holst, at Navnet Carlson kunde være urigtigt — et paataget Navn, og dette satte Kaptajnens Tanker i en livlig tilbageskuende Bevægelse. Det var et anseligt Regiment Amazoner, den gamle Krigsmand mønstrede, et ikke uvæsentlig Supplement til Vendes berømte Artilleri, og da Holst hjalp til med en Skildring af den paagældende, hvis Træk han nøje havde mærket sig, klarede Kaptajnens Tanker lidt efter lidt.

Han saa skarpt og opmærksomt paa Holst, dernæst kastede han et Blik paa Sjöström og sagde ganske kort: »Aha — saa der!«

Holst kunde se paa Kaptajnen, at han kendte Navnet, men tillige, at der var Omstændigheder, der hindrede ham i at nævne det, og med stor Behændighed gled han fuldstændig bort fra Sagen for ikke at bringe den paa Bane mere. Sjöström blev efterhaanden ret tydelig paavirket af Aftenens Nydelser, han vilde absolut drikke Brorskaal med Holst, men Holst lagde Mærke til, at Kaptajn Kurk efter den lille Episode, der ganske var undgaaet Sjöströms Opmærksomhed, blev meget tilbageholden og af og til betragtede ham med et skarpt, stjaalent Øjekast.

Iøvrigt gjorde Kurk det bedste Indtryk paa ham, han var en behagelig Bordkammerat, der holdt stærkt Maade med Nydelsen og ikke forandrede sit Væsen en Smule trods det ret betydelige Antal Glas, der blev tømte. Holst besluttede sig da til at forfølge sit Maal, og da Selskabet efterhaanden voksede, idet flere Officerer kom til, men Sjöströms overstrømmende Livsglæde tillige antog overvældende Former, lykkedes det Holst at trække sig tilbage i et belejligt Øjeblik.

Kaptajnen rejste sig samtidig og fulgte ham ned ad Gaden. De gik uvilkaarligt mod Byens Udkant, og ligesom om Spørgsmaalet samtidig var steget frem hos dem begge, standsede de uvilkaarligt, og Holst tog Ordet.

»Jeg skal komme Kaptajnen i Forkøbet, idet jeg beder Dem undskylde, at jeg overfor Herrerne har været saa tilbageholden, — desværre har det været nødvendigt.«

Kaptajnen saa skarpt paa ham: »Herren er maaske slet ikke Løjtnant Holst?«

Holst saa op: »Jo jeg er, — rent bortset fra den Adgang jeg, som De vil have bemærket, har til at paaskyde Deres Tillid, har jeg ingen særdeles Grund til at skjule mit Navn.«

Kaptajnen bøjede sig. Holst havde allerede tidligere paa Aftenen gjort den Opdagelse, at Kaptajnen, — hvad der forøvrigt var saa naturligt i en By som Christiansstad — var Frimurer, ligesom Holst selv. Han fortsatte: »Det drejer sig kun om Hensigten med min Nærværelse her og med mit Spørgsmaal fra før — Pigen — jeg spurgte om.«

Kaptajnen bøjede Hovedet: »Pigen — Annie Cederlund.«

Holst saa op: »Cederlund hed hun altsaa.«

»Det vidste De ikke?« spurgte Kaptajnen.

»Nej,« svarede Holst, »det vidste jeg ikke. — Men for at vende tilbage til mig selv, jeg er, foruden at være Løjtnant, tillige ansat i Københavns Politi, og det er i denne min Egenskab, at jeg er kommen hertil.«

Kaptajnen bøjede atter Hovedet — det slog Holst, at hans Ansigt antog samme Udtryk som Ulla Ankerkrones, da han første Gang nævnede sin Virksomhed.

»Aha,« fortsatte Kaptajnen, »Herren er altsaa »Detektiv.«

»Ja,« svarede Holst kort.

Kaptajnen smilede: »Det anede mig forresten, da De spurgte om Annie. Imidlertid havde jeg en Grund til ikke at nævne hendes Navn, medens stakkels Bror Sjöström var tilstede.«

»Saa — hvilken?« spurgte Holst interesseret.

»Jo, Annie Cederlund har kostet stakkels Bror det meste af hans Formue og endda hans Families Ære med i Købet. Naa, men hvad vil De egentlig Annie, har hun begaaet Forbrydelser i København? Sidst jeg hørte om hende — —« Kaptajnen tav pludselig.

Holst saa skarpt paa ham, saa talte han med dæmpet Stemme:

»Hr. Kaptajn, vi to kender ikke hinanden, og Kaptajnen kan selvfølgelig afvise min Indtrængen; jeg har jo kun den forretningsmæssige Vej at gaa, og af den venter jeg mig ikke meget. Vil Kaptajnen imidlertid vise mig den Tillid, som jeg altsaa, efter hvad Kaptajnen allerede véd, har noget Krav paa, vilde jeg muligvis kunne røgte mit Ærinde her endnu i Aften og forlade Byen saa stille, som jeg kom, uden at et Ord om de sørgelige Begivenheder, der har ført mig herhen, behøver at blive bekendt for andre end Hr. Kaptajnen. Det er en indtrængende Bøn i en meget vigtig Sag.«

Kaptajn Kurk stod et Øjeblik tavs, Maanelyset faldt paa hans ranke Skikkelse, Hovedet var bøjet, hans Tanker arbejdede stærkt. Saa kastede han Hovedet tilbage og sagde med bestemt Eftertryk paa hvert Ord: »Hr. Løjtnant Holst, der er Grunde, meget alvorlige Grunde, der kunde tvinge mig til at give Dem et afslaaende Svar. Jeg véd ikke saa lidt om Annie Cederlund, og det er et Navn, jeg helst ikke nævner; jeg kan give Dem mit Æresord paa, at jeg ikke véd, hvor Annie nu er, men jeg kan lige saa bestemt sige Dem, at jeg med Hensyn til Annie Cederlund kun kan give Dem

Oplysninger, der ligger flere Aar tilbage i Tiden. Dermed er ikke sagt, at jeg intet véd om hende siden da, men kun, at jeg intet kan sige. Vil De paa Deres Side give mig Deres Ord paa, at De ikke vil forlange yderligere Oplysninger af mig end dem, som jeg kan give, og som jeg vil give?»

Holst betænkte sig et Øjeblik. Der var noget eget højtideligt over den Samtale i Maanenatten, medens Lyset sparsomt flakkede fra enkelte Lygter, og Sjøvikens Vand sukkede skvulpende mod Bredden.

Han løftede Blikket og saa Kaptajnen fast i Øjet: »Vil Hr. Kaptajnen saa give mig Deres Æresord paa, at De ikke véd, hvor Annie Cederlund er, eller hvilken hendes sidste Skæbne har været?»

Kaptajnen saa op — hans Ansigt var fuldt belyst, alvorligt og præget af, at hans Ord var fuldt ud sande: »De har mit Æresord, Løjtnant Holst. Kom saa med mig hjem, og jeg skal fortælle Dem, hvad jeg véd, og hvad jeg kan fortælle Dem om Annie Cederlund. Det Navn rummer mere for mig, end De aner — er hun død?»

»Ja,« svarede Holst dæmpet, »hun er myrdet i Danmark i Marts Maaned i Aar.«

Kaptajn Kurk blev ligbleg, men han sagde intet. Saa fulgtes de to Mænd til Kasernen.

IV.

Kaptajn Kurk beboede en Lejlighed i Artilleriregimentets Kaserne, der ved sin fuldkommen spartanske Simpelted kontrasterede ikke lidet med dens Beboers udsøgte Elegance. Denne Modsætning slog Holst, men det var, som om Møbler og Vægge i det store firkantede Arbejdsværelse stumt, men overbevisende vidnede om Kaptajnens regelrette og fuldtud tilforladelige Vandel.

Bohavet var holdt strengt i Karl den fjortendes Stil — Biedermannstilen fra Aarene 1820—50, mørkt Mahogni uden Indlæg, bred, men haard Sofa med Skabe, og sorte, læderbetrukne Lænestole. Særlig var Skrivebordet, et spinkelt Mahognimøbel, et sandt Pragtstykke i sin Stil. Vinduerne var høje og indrammede med strenge, grønne Damaskes Gardiner, der kun som en Kappe dækkede deres øverste Kant. Gulvet var hvidskuret, og Stuen, hvor en gammel Moderatørlampe, der stod tændt, da Herrerne kom, udbredte et stilfærdigt, gult Lys, gav ligesom et Genskin af Renhed og omhyggelig Orden.

Paa Væggen over Sofaen var dannet en Vaabentrofæ af talrige blanke Vaaben, en righoldig Samling af tildels meget sjældne Hug- og Stødvaaben, og over denne stod en Buste af Sverigs regerende Konge i bronceret Gips.

Væggene var tæt behængt med Kobberstik og Litografier, væsentligst Billeder af Sverigs Konger og fremragende Statsmænd, en Endevæg var prydet med Fotografier af Kammerater, og midt i denne Gruppe hang et Maleri af en vidunderlig smuk Kvinde med et fint ovalt Ansigt, indrammet af sort, lokket Haar. Om dette Billede var over Rammen slynget et sort Sørgeflor, og med sorte Bogstaver stod paa Rammens underste Kant: Giulia.

Under Billedet var ophængt et stort Fotografi, der fremstillede tre Mænd i Uniform foran et Lejrtelt, en Krans af halvvisne Evighedsblomster var lagt over den sorte Ramme, og da Holsts Øjne strejfedes Billedet, saa han, at den ene af Mændene var hans Vært, den anden, der stod bøjet over ham med Haanden paa hans Skulder, var Ritmester Ankerkrone. Den tredje var ham ubekendt.

Kaptajn Kurk fulgte hans Bevægelser, da han stod overfor disse Billeder, og Holst vendte sig mod ham for at spørge; men det forekom ham, at hans Værts Ansigt udtrykte en saadan tilknappet Sørgmodighed, at Spørgsmaalet døde paa hans Læber. Kaptajnen bad ham at tage Plads, og en gammel, stilfærdig Tjener bragte paa en Bakke Forfriskninger, som han tavs stillede paa et Bord mellem Herrerne, hvorefter han lydløst trak sig tilbage.

Kaptajnen aabnede en Skuffe i et stort, smukt indlagt Mahognitræs Chatol, der stod mellem de høje Vinduer, og trak Holst et Miniaturportræt, udført i Elfenben og indrammet i en smal Gulddramme.

»Det var Annie Cederlund,« sagde han med et sørgmodigt Smil, »saadan saa hun ud i 1885.«

Holst saa forundret op: »1885 — og jeg som troede, hun kun var et Par og tyve Aar.«

»Hun er født den 7. Juni 1866 i Bäckaryd ved Laga Aaen nær Ljungby i Smaaland. Hendes Fader var Korporal og Vildtvogter paa de store Jagtdistrikter, som engelske Herrer har lejet i de Egne. Han er død, men Moderen lever endnu og bor i et lille Hus ved Lagan. Nogle gamle Venner af hendes Mand, deriblandt jeg, yder hende en aarlig Understøttelse; hun er nu barnløs, Annie var hendes eneste Barn. Jeg skal, som jeg lovede Dem, fortælle Dem saa meget af det stakkels Pigebarns Historie, som jeg kan, — endskønt stakkels kan man vel næppe kalde et Væsen, hvis Samvittighed har maattet bære saa tunge Byrder som Annes.« — Kaptajnen skød Karaflerne med Whisky og Vand over til Holst, og lænet tilbage i Lænestolen fortalte han Annes Historie med dæmpet alvorlig Stemme.

Det slog Holst, at denne alvorlige Mand, der sad her i sin strenge soldatermæssige Stue, lidet lignede den flotte, smilende Officer, hans Rejsebekendtskab havde præsenteret ham for, og han mindedes med Undren Kaptajnens Udtalelser om de skønne, han kendte; nu var det, som om hans Mund aldrig smilede, og han selv lignede mindst af alt en kæk Erobrer, en glad Soldat i Fredstid.

Holst lyttede, medens Kaptajnen talte, og Viserne paa et stort Mahogni Søjleuret flyttede sig langsomt mod Midnatstimen.

»Som sagt, Annie er født i Bäckaryd 1866, hendes Fader hed Bengt, og efter Almuens Skik i Smaaland kaldtes hun Annie Bengtsdatter. Som eneste Barn var hun sine Forældres Øjsten, særlig Faderens. I Skolen lærte hun intet, men des ivrigere færdedes hun med Faderen paa Ry'erne og i Skovene; hun lærte at kende Urens Skogren, Tjurens Kalden og Raavildtets Bladen i Sommeren, hun lærte at kende Vildtets Veje, at jage Ræven og Haren paa Ry'erne ved Efteraarstid, og ingen Forstmedhjælper kunde være flinkere Skytte og Jæger end hun. Hun var rank og smidig, dertil skøn som en Hyrdinde paa et af Watteaus Billeder, og Sognets Knøse bejlede saa godt som alle til hende, ja Nämmandens Søn i Bäck berøvede sig endog Livet, fordi hun besvarede hans Bejlen med Haan. Jeg saa hende første Gang i 1880, da jeg med et Par Venner var Jagtgæst ved Urfuglejagter paa Ry'erne ved Lagan. Hun var kun fjorten Aar, men fuldt udviklet og blændende smuk.

To Aar i Træk gæstede vi Stedet; foruden mig var der to Herrer, hvis Navn jeg ikke skal nævne, da Omstændighederne gør mig det til en Pligt ikke at nævne disse Navne i Forbindelse med hende. Det andet Aar skete det, at Annie forlod sit Hjem med en af disse Mænd.

Faderens Vrede var grænseløs, han besvor mig at skaffe ham Datteren tilbage, og jeg anvendte min yderste Anstrengelse, men forgæves. Saa rejste han selv her til Staden, hvor Datteren havde taget Ophold, men Annie nægtede at følge ham tilbage. Der gik to Aar, Annie fik et Barn og hendes Fader gjorde da et Forsøg paa at dræbe den Mand, han ansaa for hendes Forfører, men det mislykkedes, og i Kronelensfængslet hængte han sig saa en Nat, medens hans Vogter sov.

Det var en brav Soldat og en tro og dygtig Jægersmand.

Sagen vakte stor Opsigt, og Annie og hendes Elsker rejste bort. Han, der var Officer ved Regimentet her, stilledes uden for Nummer, men et Par Aar efter opnaede han Tilgivelse hos sine Foresatte og vendte tilbage til Staden.«

Kaptajnen tav et Øjeblik og fortsatte saa:

»Saa underlig gaar det til her i Verden, han vendte tilbage til sit eget Fordærv og til Ulykke og Sorg for sine bedste Venner. Kort Tid efter hans Tilbagekomst skete her i Egnen en Begivenhed, som jeg, da Hemmeligheden, der endnu hviler over den, ikke er min, ikke kan og vil forklare Dem nøjere. En højtstaaende anset Familie hjemsoegtes af en sørgelig Hændelse, hvori Annes Elsker spillede en paatvungen om end hæslig og nedværdigende Rolle. Et Venskab, der knyttede ham til en af Standens bedste Mænd, blev brudt — Skylden var Annes — men de Begivenheder, der indtraadte, fjernede ham for steds fra Annie og Landet og kostede ham Livet i Udlandet.«

Kaptajnens Stemme klang endnu mere dæmpet og alvorlig, og Holst saa med Undren, hvor heftig Mindet bevægede ham; det var næsten, som om Taarer duggede hans Blik.

Han brød kort af og fortsatte i hurtigere Tempo:

»I en halv Snes Aar var Annie borte fra Landet; hvor hun opholdt sig, vidste ingen, og hendes Navn, som havde været

paa alles Læber i de Dage, var glemt af alle. Saa dukkede hun en skønne Dag atter op her i Byen. Hun kaldte sig Annie Cederlund, og under dette Navn aabnede hun en Systue i Voldgaden. Borgerskabet modtog hende med Mistro, og hendes Forretning kan næppe have været særlig omfattende. Men hun var blændende smuk, hendes Figur var nu statelig og fuldt udviklet, og hendes Evne til at tvinge Mænd og lede dem, som hun vilde, var saa sjælden, at jeg endnu ikke ret forstaar, hvorfor hun ikke havde søgt sig en Plads i en Storstads Halvverden, som hun lettelig kunde have indtaget som den første blandt sine Lige. Naa — hun havde det Barn — en Pige, der var bleven opdragen her i Byen, og det var vel en af Grundene til, at hun vendte tilbage.

Hun maa imidlertid have haft andre Grunde til at vælge Christiansstad til Opholdssted. Jeg søgte hende ikke; de Begivenheder, jeg for Dem kun har antydet, skilte os som ved et dybt, uoverstigeligt Svælg. Hun syntes derimod at søge mig, og da jeg stedse afværgede enhver Tilnærmelse, tog hun en Art Hævn ved at knytte fast til sig en ung Mand, for hvem jeg nærrede et faderligt Venskab, en Broder til vor kære Fælle i Aften, Hugold Sjöström, der var min første Officer ved Tøjhuset, som jeg dengang kommanderede.

Hugold var en smuk, kæk Knægt med fortrinlige Evner, men uden Karakterstyrke og svag som et Siv overfor Kvinder. Annie pressede ham frem, Skridt for Skridt, uden Kærlighed tror jeg, blot af Lyst til at stifte Fortræd. Saa døde hendes lille Pige, og om det nu var for at døve Sorgen, hun opgav sin tilbageholdne Stilling og førte an i Orgier, der vakte Opsigt i Staden; men da hun var fri og uafhængig, kunde ingen Magt standse hende — og desværre ikke heller ham. Hugold Sjöström forgreb sig paa Regimentets Kasse, som han havde i Forvar, skrev falske Vexler til et betydeligt Beløb, og kun med stor Opofrelse lykkedes det den brave Bror, der mistede det meste af, hvad han ejede, at redde Broderen fra Vanære. Afskeden fik han og rejste saa med Annie til Udlandet. Det skete for faa Aar siden — i Efteraaret 1898. Siden da har jeg kun lejlighedsvis hørt fra Parret. Sjöström gled længere og længere ned, han var stadig Annies Følgesvend, men det er hævet over al Tvivl, at Midlerne til hans Ophold udelukkende skyldtes hende, og hendes Kilder har næppe været de rene.

Selv saa jeg dem engang i Paris for et Aar siden. Sjöström dukkede sig, da han saa mig, men Annie nikkede genkendende til mig og lo. Parret var da i Følge med en ung Mand, hvis Skæbne laa mig en Del paa Sinde. Jeg advarede ham mod Annie. Naa, den Art Advarsler frugter ikke.« Kaptajnen sluttede med et Suk.

»Mere véd jeg i Grunden ikke — mere er der vel heller ikke — nej — mere er der ikke —.« Kaptajnen rejste sig og gik nervøs op og ned ad Gulvet.

Holst bøjede sig mod ham: »Tak, Hr. Kaptajn, for det, De har sagt; desværre synes det rigtignok, som om det, der for mig har størst Interesse, er det, som De har fortiet.«

Kaptajnen nikkede: »Jeg sagde Dem det, Løjtnant Holst; jeg sagde Dem, at der var Ting, jeg maatte fortie, og som ingen menneskelig Magt skal tvinge mig til at omtale. De vil maaske indvende, at De ad anden Vej kan erfare noget herom. Jeg tror det næppe. Foruden mig er der kun en, der kender denne Sag tilfulde, og han vil vide at tie; men vil han tale, saa har han Ret dertil, jeg har det ikke.«

»De kan ikke sige mig hans Navn?«

Kaptajnen rystede paa Hovedet.

»Ej heller Navnet paa Annies første Elsker?«

Kaptajnen tøvede et Øjeblik: »Aa jo, det kan jeg vel nok — han hed Cedersköld og er død for 16 Aar siden.«

Holst tav et Øjeblik, saa spurgte han dæmpet: »Kan det nytte at tale med Løjtnant Sjöström om Sagen?«

»Hvilken — Hugold — ja, om De kan finde ham, vil han vel nok kunne give Oplysninger. Men Guderne maa vide, om han lever mere, eller om han er paa fri Fod, for hans Veje førte ham tæt op ad Fængslets Mure — Synd var det, for han var en smuk Soldat før i Tiden.«

»Jeg mente Staldmesteren,« indskød Holst.

»Det tror jeg ikke,« svarede Kaptajnen. »Han véd sikkert knap saa meget, som jeg har fortalt Dem, og det vil kun berøre ham pinligt at tale om Sagen.«

Holst sad nogle Minutter tavs, saa rejste han sig og gik hen foran Kaptajnen, der stod lænet til Chatollet, og sagde bestemt og alvorligt: »Hr. Kaptajn, det, De har sagt mig, er noget, om end kun lidt. Jeg har givet Dem mit Ord paa ikke at søge at trænge ind paa Dem og forlange mere at vide, end De alt har sagt mig. Jeg kan sige Dem, at min første Rejse vil gælde Bäckaryd for at erfare, hvad Annies Moder maatte vide om det, som De ikke vil sige mig, og om de sidste Efterretninger fra Datteren. Ganske vist venter jeg mig ikke meget af denne Rejse, men jeg vil dog ikke undlade den. Jeg vil til min Tak tilføje, at der sikkert vil komme den Dag, da vi mødes igen og taler mere aabent om Annie Cederlund og de Mænd, hvis Skæbne har været knyttet til hendes. Mit Ord binder mig, og jeg vil ikke søge yderligere Oplysning hos Dem; blot spørger jeg Dem, om De vil sige mig Navnet paa den Officer, hvis Billede hænger der under Maleriet, den tredie, den unge, der sidder der foran Bordet paa Billedet med Evighedskransen.«

Kaptajnen kastede et skarpt Blik paa Holst: »Ham der?« saa tav han, ligesom ubesluttet.

Holst lagde Haanden paa hans Skulder: »Cedersköld?«

Kaptajnen svarede ikke, men Holst vendte sig for at gaa.

»Hvorfor spørger De om det,« sagde Kaptajnen pludselig heftig, »det er Billedet af mig og et Par Kammerater.«

Holst afbrød ham med et let Smil: »Kaptajn Kurk, vi to kender endnu ikke hinanden, vi lærer maaske hinanden at kende. Endnu en Gang Tak for alt, hvad De har sagt; jeg rejser nu tidlig til Morgen og skal ikke ulejlige Dem yderligere. De har Ret, de Oplysninger, Deres Pligt som Ven og Kammerat forhindrer Dem i at give mig, vil jeg søge der, hvor de ligger mig langt nærmere, hos ham, der er Herre over dem, og hvem jeg skal bringe Deres broderlige Hilsen.«

Kaptajn Kurk saa forbavset paa Holst, han blev staaende med hans Haand i sin uden ret at kunne klare sine Tanker: »Jeg forstaar Dem ikke —«

Holst smilede igen: »Det gør ikke noget, Hr. Kaptajn, — han vil forstaa mig.«

»Han — hvem?«

»Arvid Ankerkrone,« sagde Holst dæmpet og gjorde sig løs. Saa gik han med et stumt Nik. Kaptajnen blev staaende som fastnaglet til Gulvet, han gjorde en Bevægelse for at følge efter sin Gæst, men standsede pludselig.

»Her faar Gud raade,« mumlede han; han hørte Tjeneren tale i Korridoren og Trin paa Trappen. Saa sank han til Sæde i Lænestolen og betragtede nogle Minutter Annies Portræt, som han havde lagt fra sig paa Bordet. Hans Øjne gled uvilkaarlig over paa Billedet paa Væggen, og hans Læber bevægede sig sagte.

»Der faar Gud raade, for dig ogsaa, Arvid.«

Det var lys Morgen, før Kaptajn Kurk gik til Ro. Ved samme Tid dampede Toget afsted mod Hässleholm for at føre Holst til Vislanda og Ry'erne ved Lagan i det skovrige, bakkede Smaaland.

Rejsen mellem Christiansstad og Hässleholm foretog Holst uden Synd — i dyb Søvn. Det var ikke underligt, da Naturen efter den foregaaende Nat, saa rig paa Oplevelser, krævede sin Ret, og Landskabet her i det midterste Skaane er ikke saa tillukkende, at det kan holde en træt Mand vaagen.

Holst sov trygt; i Hässleholm fik han en forsvarlig Jernbanefrokost og en Times god Hvile, og da Toget kom dampende sydfra for at føre ham over Grænsen til Smaaland, var hans Tanker klare som hans Øjne.

Ved Hässleholm holder Skaane op, og Smaaland aabner sig for Blikket. Skaane og Egnen om Christiansstad minder i det meste om Danmark, af og til blot vildere, store Naaleskove og Marker med Klippesten som Bornholms, men lidet fremmedartet. I Smaaland træder en hel anden Natur frem. Banen fra Hässleholm fører gennem store Skovstrækninger, tæt og kortstammet Gran og Fyr og store Birkeskove, Jorden er haard og stenet, Stenene bliver større og ligger spredte i Bakkerne, som om Jætter havde spillet Bold med dem, Kær ligger ved Kær, [687] og over Skraaningerne risler Bække mod Søer, der breder sig over Landet og kigger frem mellem Smaaland og Blekinge, danner en Række, der fuldstændig gennemhuller Landskabet med blinkende Flader.

Først viser sig de brune Moser og bag dem Balingsløfsøen, saa skifter Moser og Heder med store Skove, hvor Søerne breder sig ved Elmhult og Liatorp, og over stenede, skovklædte Bakker naar man Vislanda, Knudepunktet hvorfra Baner udgaar til Vest- og Østkysten af Landet. Holst var fuldstændig under Indtrykket af den fremmede, egenartede Natur. Hans Øje gled over Bakker og Moser, Kær og Søer, fangedes hist og her af de rødmalede Huse og Gaarde, der, byggede af Træ, laa spredte ved Bæk eller Sø mod en skærmende Klint. Hist og her ved Ry'erne og de store Søer rejste store Skorstene sig i Vejret; det var, som om Civilisationen strakte sine Arme ud mod Skovens Idyl, men efterhaanden som Rejsen gik mod Nord, blev Skovidyllen den stærkeste, og Vinden bar den friske Skovduft mod Vognens Ruder. Holst var alene i Kupeen, og det passede ham godt.

Lidt efter lidt klarede hans Tanker og frigjordes fra de stærke Indtryk af den fremmede Natur, vendte kolde og nøgterne tilbage til Sagen og hans Rejses Maal. Hvad han, begunstiget af en lykkelig Stjerne, der synes at hvile over denne hans Færd, havde erfaret, var ikke helt lidt.

Han vidste nu, at den myrdede var Annie Cederlund, en ikke uberygtet Kvinde, hvis Skæbne syntes ham saa rig paa Eventyr som nogen Romanheltindes. Hendes Livs vigtigste Begivenheder kendte han ogsaa, og Besøget i den lille Landsby ved Lagan skulde give ham større Kendskab til det, som endnu maatte være skjult for ham.

Men vigtigere end alt andet forekom ham det underlige Træf, der straks og endnu inden nogen Anelse var født hos ham om alt det, der skulde aabenbares, havde ført ham sammen med en Mand, der maatte kunne give maaske det vægtigste Bidrag til at hæve det Slør, der trods alt det, han havde erfaret, endnu dækkede Annies besynderlige Skæbne.

Ritmester Ankerkrone, hvem han regnede for sin Ven, og hvis fine Personlighed havde gjort det stærkeste Indtryk paa ham, maatte paa en eller anden Maade være traadt i Berøring med den Kvinde, hvis Lig han havde set draget frem af den ensomme Skovsø i et fremmed Land. Med sit Kendskab til Ankerkrone laa det Holst nærmest at slutte, at han ikke havde kendt den unge Kvindes Træk, da hendes Legeme droges frem af sit Gemmested. Det var ikke naturligt, at den afdødes forstenede Træk skulde vække Mindet om en smuk, smilende Kvinde.

Muligt var det dog, og i saa Fald kunde det synes besynderligt, at Ritmesteren aldrig med et Ord eller en Mine havde forraadt sit Kendskab til den Myrdede, saa meget mere, som han havde haft rig Lejlighed dertil under sine hyppige Samtaler paa Tomandshaand med Holst. Holst maatte indrømme for sig selv, at den store Interesse, Ankerkrone havde vist denne Sag, maaske kunde have sin Grund i, at han vidste mere om den Myrdede, end han ønskede at fortælle, og efterhaanden som Holst tænkte over Sagen, over Ritmesterens Ord og Holdning, over Sjöströms Sladder og Kaptajn Kurks alvorlige Tale, blev det ham klart, at Ritmester Ankerkrone maatte være den Mand, der, hvis Forsøgene glippede i Smaaland, kunde løse ham Gaaden.

En anden Sag var, om han vilde. Selvfølgelig havde han ingen Lod eller Del i Mordet. Ritmester Ankerkrone var, selv om han i sin Hjemegn havde maattet taale Sladder af den mest ondartede Natur, sikkert hævet over en Mistanke som denne. Det laa udenfor enhver Mulighed, at han, hvilke end hans huslige Forhold maatte have været, kunde mistænkes for at have berøvet et løstagtigt Kvindfolk Livet. Holst skød Tanken fra sig som et hæsligt Kryb. Men noget helt andet var det, at der mellem Kaptajn Kurks og Sjöströms Fortællinger kunde være en dulgt Sammenhæng, som Ankerkrone, om han vilde, kunde lægge klart for Dagen.

Cedersköld, Annies første Elsker, var sikkert Ankerkrones Ven, og Ankerkrone havde været den tredie i det Venneforbund, som i sin Tid var ophævet ved en sørgelig Begivenhed. Sjöström havde vel ogsaa nok Ret, naar han satte Fru Ankerkrones Død i Forbindelse med Cederskölds og Ritmesterens Bortrejse, ja en Duel i Italien var vel heller ikke usandsynlig. Forsaavidt betød Annie Cederlunds Navn for Ritmesteren de bitreste Minder, og selv om han havde genkendt hende, vilde det næppe have stemmet med hans indesluttede Natur at gøre nogen fremmed Meddelelser om Begivenheder, der kun kunde fremmane de tungeste Dage og Begivenheder i hans Liv. Nej, det vilde han aldrig gøre.

Gennem disse Tanker, og medens Smaalands Skove gled forbi hans Øje, vandt Holst mere og mere Forstaaelsen af Ankerkrones Færd. Han følte sig forvissat om, at Ritmesteren, naar han vendte tilbage, rustet med al den Viden, han kunde samle sig her, vilde træde ham imøde som en ærlig og oprigtig Ven og hjælpe ham ud over de sidste Vanskeligheder. Og medens han saaledes tænkte, randt Ankerkrones Ord ham i Hu, og det blev ham ganske tydeligt, at Ritmesteren maatte have vidst langt mere, end Holst havde anet, men tillige, at han havde været i sin gode Ret til at vente og se, om ikke Holst selv kunde naa til en Viden, som han ikke kunde have givet ham uden at røbe, hvad næppe noget Menneske kunde bevæge ham til at røbe uden dyb og tvingende Aarsag.

Det, der stod tilbage, var at følge Annies Færd fra den Dag, da hun med Sjöström forlod Christiansstad; det var naturligt, at hendes Slægtninge maatte vide noget om hende og muligt, at de vilde være villige til at hjælpe den, der mødte hos dem med et Budskab og et Maal som det, der førte Holst til Bäckaryd.

Det eneste, der forekom Holst uforklarligt, var Kaptajn Kurks Stilling til Spørgsmaalet om Annies sidste Aar. Hensynet til Hugold Sjöström kunde mulig holde ham tilbage, dog havde han udtalt sig med stor Aabenhed om den letsindige Officer, hvis Karriere Annie havde afbrudt, og det var næppe tænkeligt, at Sjöström skulde have begaaet Mordet; efter Kaptajnens Udtalelser at dømme, syntes han snarest at have Interesse af at bevare sin Elskerindes for ham ret dyrebare Liv. Snarere var det muligt, at den unge Mand, som Kurk havde set i Parrets Selskab i Paris, kunde være knyttet til Annies sidste Drama.

Her kunde det ikke være Hensynet til Ankerkrone, der holdt Kurk tilbage, thi det var hævet over enhver Tvivl, at Ankerkrone intetsomhelst Forhold havde staaet i til Annie hverken før i Tiden eller senere; men paa dette Punkt var

Sagen endnu i høj Grad gaadefuld, og det var næppe sandsynligt, at Gaadens Løsning kunde findes hos andre end Sjöström. Maalet med Smaalandsrejsen blev da vel nærmest den at finde den Sti, der førte til ham, og skaffe større Klarhed over det Forhold, der havde bestaaet mellem Annie og ham.

Saa blev der forresten dunkle Punkter nok tilbage, og Holst havde samme Følelse som Vandreren, der gaar langs Klipper ved Havet og for hver Klippe, han naar, ser foran sig en ny, som han maa uden om for atter at staa Ansigt til Ansigt med en tredie, der spærrer ham Vejen og Udsigten. Men det forhindrede ham ikke i at spise en god og velsmagende Middag i Vislanda.

VI.

Fra Vislanda skærer en Sidebane ned til Halmstad; den fører gennem et ægte smaalandsk Skovlandskab med hængende Birke og smaa venlige Kær mellem lynggroede Skrænter, forbi Bolmensøen over Eksercerpladsen Skedalahede til Nisaaens Udløb. Men allerede inden Bolmen, ved den lille venlige Flække Ljungby ved Lagan, forlod Holst Toget for ad Aaen i en lille Damper at naa Bäckaryd, og den lille Hytte, hvor Annie Bengtsons Vugge havde staaet.

Det var slet ikke saa let en Færd, thi selv om den gamle Korporals Enke endnu levede, var det ikke sikkert, at hun vilde vise sig meget meddelssom mod en fremmed Mand, der talte et andet Sprog end hun og traadte ind ad hendes Dør for at tale til hende om Ting, der maatte kalde de tungeste Minder frem, og bringe hende en Tidende, der maatte virke som et tungt, maaske fældende Slag. Holst besluttede sig til at gaa frem med største Forsigtighed.

Af Baadfolkene erfarede han, at Nämndemanden i Bäckaryd boede tæt ved Aaen i en stor Gaard, og at han var en statelig og formaaende Mand, der gjaldt for den rigeste Bonde i Miles Omkreds; til ham vendte Holst sin Gang og traf ham i et stort, velbygget Træhus, hvis hele Udstyrelse tydelig viste, at her boede en af Egnens store. Huset laa i en prægtig lille Lund med smukke, velholdte Græsplæner og Rabatter med Levkøjer og Gyldenlakker, og Nämndemanden stod selv i Døren til en lille vinbevokset Veranda, stærk og glatraget som en sjællandsk Sogneraadsformand, købstadsklædt og bred.

Han studsede ved Synet af den fremmede, og Holst fandt det rigtigst at gaa lige til Sagen. Han bænkedes snart i Nämndemandens Stue, hvor nette Gardiner skyggede for Vinduerne og talrige Træsnit af Sverigs Konger regelret prydede Væggene, grupperede om et stort Billede af Karl XV og Frederik VII forenede i broderligt Venskab.

Nämndemanden var let reserveret, han gav tydelig nok den alvorfulde Embedsmand, hvis Hvervs Vigtighed tidt medførte Besøg af lignende officiel Natur. Han beklagede som Good Templar ikke at kunne byde paa anden Læskedrik end Sodavand og foretog en formel Præsentation af en lille trivelig, venlig udseende Hustru med stivede Kappebaand, bag hvem nogle gullokkede Pigebørn nysgerrig tittede frem. Holst bukkede og vædede sin Tunge — han var tørstig, og det var svært varmt ude.

Han talte med Vilje lidt langsomt for bedre at blive forstaaet, men Nämndemanden forklarede ham, at han helt vel kendte det danske Sprog, da han i en Aarrække havde haft danske Jagtgæster, hvis klingende Navne han nævnede. Blandt disse var tilfældigvis en Soldaterkammerat af Holst og ad denne neutrale Vej fik Samtalen hurtig et lettere Løb.

»Herren er altsaa ansat ved Politiet,« sagde Nämndemanden efter nogen Udenomstale, »og hvad vil De mig saa?«

»Det er en alvorlig Sag,« sagde Holst med et Blik paa Døren, »en Sag, hvorom der ikke gerne skulde tales.«

Nämndemanden rejste sig og spærrede de smaa nysgerrige Hoveder ude; Børnene fløj ned i Gaarden som Kyllinger, der basker med Vingerne og pipper ivrigt.

»Jeg er til Tjeneste,« fortsatte han og saa uhyre officiel ud.

Holst begyndte: »De kender uden Tvivl et Pigebarn ved Navn Annie Bengtson eller Cederlund, født her i Sognet.«

Nämndemanden nikkede alvorligt: »Jo, jeg kender hende, hun har bragt Sorg nok over flere her i Forsamlingen, og da over min Slægt med.«

»Det véd jeg,« sagde Holst.

Nämndemanden saa forundret op: »Herren kender Historien om stakkels Bror Erik?«

»Jeg gør det,« sagde Holst.

»Saa kender Herren vel mere end det, kan jeg tænke. Na, er Annie virkelig endt i det danske Politis Hænder, ja, man kunde tænke, det maatte gaa galt med hende, som hun levede. Slet har hun været fra Barn af, og Sorg har hun voldt Forældrene — Faderen, Korporal Bengt — —«

Holst afbrød: »Ja, jeg kender ogsaa hans sørgelige Historie — det var Moderen — —«

»Hun bor her et Par Skridt fra mit Hus. Det er en meget vakker gammel Kone; alene er hun og nedbøjet; is over et kvart Aar har hun intet hørt fra Datteren, hun holder meget af hende trods alt, og vi andre nænner ikke at tale ondt om hende. For ellers er Annie da et af vor Forsamlings sorteste Faar, som vi jo nok af og til taler om, men nu er det som sagt et kvart Aars Tid siden, vi har hørt fra hende. Jeg plejer at læse Brevene for gamle Mor Bengts, man nænner jo ikke at nægte sligt, og Synet er svagt paa hende. Men Annies Forhold til Moderen er vel ogsaa det eneste gode, der er ved hende. Hun sender Penge af og til, ikke lidt, og den gamle tager imod dem. Hvad skal man sige, Penge er jo dog Penge, og leve skal den gamle, arbejde kan hun jo ikke. I den sidste Tid har det knebet lidt, men saa hjælper vi andre jo til, som vi kan bedst; man skal jo støtte hverandre her i Livet. Man skal saa — jo.«

Nämndemanden talte alvorligt, belærende som den Mand, der er vant til at være den første, og den, hvis Ord har Vægt.

Holst sad og grundede paa, hvor meget han skulde sige, men besluttede sig da til at sige alt. Han talte atter lidt langsomt, betonedede Ordene stærkt med sænket Stemme:

»Annie er i dette Foraar myrdet i Danmark; vi har fundet hendes Lig i en Skovsø i Nordsjælland, nøgent, uden Spor, der kunde lede til Opdagelsen af, hvem der har dræbt hende, og det er denne Efterforskning, der fører mig herop.«

Nämndemanden lænede sig tilbage i Stolen lidt bleg om Kinderne, saa rystede han paa Hovedet.

»Saa det tog den Vej med Annie — stakkels hun, hun var dog saa »gran« at se til.«

[S. 96]

Holst fortsatte: »Jeg siger det til Dem, fordi De bedre vil kunne meddele Moderen det; desuden er det mig af Vigtighed at erfare alt, hvad der kan lede paa Spor, og som det synes, har Annie haft Forbindelse med sit Hjem.«

Nämndemanden var endnu overvældet, saa slog det ham pludseligt, at dette var en alvorlig Embedsforretning, og han samlede sig og rettede lidt forlegen Spørgsmaal til Holst:

»Hvor kan jeg nu vide, at Herren — forstaar sig, jeg tvivler ikke, men dette er jo en alvorlig Tjenestesag.«

Holst smilede og fremtog til Legitimation de nødvendige Papirer, udfærdigede af hans Foresatte og forsynet med behørig Paategninger af den svenske Stats Repræsentation i København.

Nämndemanden bøjede sig ærbødigt for Seglet og det klingende Navn.

Den Sag var i Orden. Holst fortsatte: »Jeg vilde nødig, at denne Sag skulde gaa den officielle Vej gennem Jurisdiktionens Embedsmand; det er en privat Efterforskning, og det er lykkedes mig at holde Sagen fuldstændig hemmelig i Danmark. Der vil rimeligvis komme den Dag, da den bliver officiel, men før jeg kan pege paa en bestemt Mand, vil jeg nødig, at Sagen skal frem for Offentligheden. Jeg beder Dem derfor behandle den med dybeste Diskretion.«

Nämndemanden saa ud som en Mand, der kunde tie — og det kunde han ogsaa. Han nikkede med Hovedet: »Ikke min egen Hustru skal erfare noget om dette — det er vel ogsaa rigtigt, foruden at være menneskekærligt, at gamle Mor Bengt ikke erfarer, hvorledes stakkels Annie er kommen af Dage.«

»Maaske, eller rettere sikkert,« svarede Holst. »De har jo Adgang til Korrespondancen, og jeg vil maaske kunne se Brevene her hos Dem.«

Nämndemanden rejste sig og gik hen til Chatollet ved Stuens Endevæg. »De ligger her — gamle Mor Bengt har bedt mig opbevare dem, for at ikke Naboens Koner og Piger skal løbe med dem; hun venter sig, at Annie en Gang skal komme med sin Mand og hente hende til Herlighed og Glæde — Stakkel — det blev helt anderledes — helt anderledes.«

Nämndemanden stod med en Pakke Breve i Haanden, sirligt indpakkede i en Avis, ombundet med et blegrødt Baand.

»De sagde Mand,« sagde Holst, »var Annie da gift?«

»Næppe, men hun vilde ikke tilstaa for Moderen, at hun ikke var viet, desuden rejste hun jo stadig med denne Sjöström, Løjtnanten fra Christiansstad, og mulig har de været gift, skønt i saa Fald havde han vel skrevet hertil.«

»Sjöström,« gentog Holst, »har han da ikke skrevet hertil siden?«

»Han har aldrig skrevet,« sagde Nämndemanden, »men hun talte om ham som sin Husbond. Skulde han — nej, det er ikke troligt, han har sikkert ikke haft Grund.«

Holst fortalte nu ganske kort Nämndemanden, hvad han havde erfaret i Christiansstad om Annie — det var lidet nyt for denne, det meste kendte han fra Annies Breve, om end i et noget andet Lys end det, Kaptajn Kurk havde kastet over det.

Annie havde været hjemme i et halvt Aars Tid før hun sidste Gang rejste til Christiansstad efter sin lange Udenlandstur, under hvilken hendes Moder kun ganske enkelte Gange havde hørt fra hende. Det var før Nämndemandens Tid; den Gang levede hans Fader endnu, og han tilgav aldrig Annie hendes Skyld i Sønnens Død og talte aldrig med Mor Bengts. Men han var død kort før Annie vendte tilbage, og Brevene, som Nämndemanden havde, var alle fra Tiden efter hendes Afrejse til Christiansstad. De var korte, men ret bestemte i Indhold og Form. Holst tog dem for at gennemlæse dem og sætte sig nøje ind i deres Indhold, — læse dem et for et for af dem at lære Annie at kende gennem hendes egne Ord. Men forinden han kunde give sig i Kast med sit Arbejde, maatte han deltage i Familiens Maaltid og modtage Nämndemandens gæstfri Tilbud om Husly hos ham.

Ved det velbesatte Bord i den glade Kreds af sunde og friske Børn taltes ikke et Ord om Sagen, men Holst fandt sig godt til rette hos sine Værtsfolk, der bød ham alt, hvad godt var — kun ikke Spiritus, og det kunde han undvære.

Det var klart, at Nämndemanden fandt, at den fremmede var en helt pæn Mand, en, han kunde bruge, uden mange Ord og lige til alligevel.

Det samme syntes Holst om Nämndemanden.

VII.

Tredive Skridt fra Nämndemandens Gærde laa en lille lerklinet Rønne, tækket med Spaaner. Stolperne havde før været rødmaalede, men Farven var bleget, og Leret slog Revne ved Revne. Vinduerne var ganske smaa, og Dørens Laager sank i Hæld og lukkede slet. Der var kun en Stue med en dyb Alkove og en lille Ovn i en Ende ved en skæv Skorsten. Gulvet var stampet Ler, og Bohavet var gammelt og slidt. I Døren stod en gammel Kurvestol, der i sin Tid havde smykket Nämndemandens Salsstue, og i Stolen sad lille, indskrumpet og rystende en gammel Kone ved sin Rok og spandt, medens en gammel halvblind Kat strøg sig snurrende op ad Stolens bøjede Ben, og to smaa hørhaarede Nabounger rodede i en Pyt ret ud for Døren.

Den gamle Kones Ansigt var furet af Rynker, lille var det og gult som Pergament; det grøngraa Haar laa skilt over Panden, sparsomt dækkende den voksgule Isse, og en gammel falmet Kappe dækkede Nakken, hvor Haaret ganske var visnet bort. Kun et levede i dette gamle Ansigt, to store blaa Øjne, der trods Alderen og den svækkede Synskraft tillidsfulde som et Barns saa hen over de legende smaa, et venligt Gammelkone Blik fra Øjne, der har grædt tit og længe, set meget ondt, men altid set ud over det onde mod noget, der laa højt oppe over Skyerne, og som ikke var denne Verdens.

Det var gamle Mor Bengt, der sad i sin Hyttes Dør og ventede paa Annie, der skulde komme med sin Mand og hente hende til megen Herlighed paa hendes sidste Dage.

Nämndemanden gik hen til hende efter Aftensbordet, medens Holst hvilte i Haven; han syntes, han vilde forberede den gamle paa Sandheden, hvor tung den end maatte være. Det føles saa underlig haardt for Mennesker, der har Hjærte for andre, at se Tillid til og Tro paa noget, som ikke er, selv om Sandheds Fordølgelse maaske kunde være Lykke. Han gik langsomt, han vidste, hvor tung hans Gang var, og dog syntes han, det var hans Pligt.

»Godaften, Mor Bengt,« sagde han og nikkede.

Den gamle nikkede igen. »Godaften, Nämndemand.«

Nämndemanden stod lidt: »Nu har vi da ellers faaet Varmen.«

»Hvad siger han?« spurgte den gamle.

»Jeg siger, nu har vi da ellers faaet Varmen.«

»Vi har saa —,« sagde den gamle, mens Rokken snurrede.

»Der er en Mand Syd fra kommen her op i Aften — helt nede fra Danmark, han siger, det er meget værre med Varmen der.«

»Siger han det?« gentog den gamle.

»Ja,« sagde Nämndemanden, »de har det ikke saa lidt varmere end her, siger han; det skrev Annie da ogsaa i Fjor, da hun var der.«

»Ja, hun gjorde saa, ja, hun gjorde saa —,« den gamle sukkede. [S. 101]

Saa tav hun lidt, mens Rokken snurrede.

»Nu kunde hun ellers godt snart skrive — kunde hun; lad mig se, til »Berthe« bliver det, hvor meget bliver det, siden vi hørte fra hende sidst?«

»Fire Maaneder vel,« sagde Nämndemanden, nu var han lige ved det.

»Ja, hun kunde godt skrive nu, hun skrev ellers før saa flinkt til sin gamle Moder, gjorde Annie.«

»Hun kan jo være syg,« mente Nämndemanden.

»Det kan hun,« mente den gamle, »skønt hun har altid været rask og stærk, men det kan jo komme let.«

»Det kan det,« sagde Nämndemanden og rømmede sig.

Den gamle tav lidt, saa var det, ligesom om hendes Tanker knyttedes til det, Nämndemanden havde sagt om den fremmede fra Danmark. Hun søgte lidt efter Ordene, saa sagde hun tøvende:

»Jeg synes, Nämndemanden sagde, her var kommen en fremmed rejsende fra Danmark — naa ja, Danmark er vel ikke saa lille et Land, saa han har vel ikke set noget til Annie, om hun skulde være dernede.«

»Jo,« sagde Nämndemanden, »det har han ellers da, han har set noget til Annie.«

»Hvordan har hun det da?« spurgte den gamle, »har hun det godt mon?«

»Nej,« svarede Nämndemanden, »det har hun ikke; hun var blevet meget syg og laa paa Hospitalet dernede i en By, som hedder København.«

»Naa, og hendes Mand da, han Sjöström, ser han da ikke efter hende mon?« [S. 102]

»Han er rejst der Syd paa til Italien i Forretninger vist.«

»Men han kommer vel tilbage til Annie, naar hun er syg — er det meget syg, hun er?« den gamle Kone saa saa umistænksomt spejdende paa Nämndemanden, at det skar ham helt ind i Hjærtet.

»Ja,« sagde han, »noget syg er hun, ikke saa helt lidt.«

»Herregud,« sukkede den gamle Kone, »saa Annie er syg, ja, det tænkte jeg nok, det var derfor, hun ikke skrev. Men nu vil jeg bede til Vorherre, at lille Annie maa blive rask igen og maaske komme her op endnu en Gang, inden jeg lukker mine Øjne, det vil jeg bede til Vorherre om, vil jeg.«

»Ja, Godnat, Mor Bengt,« sagde Nämndemanden, »bed kun til Vorherre for Annie.«

Han nænnede ikke at sige det andet og syntes selv, han havde gjort noget godt ved det.

Saa gik han hjemad, mens gamle Mor Bengt blev siddende ved Rokken og sukkende tænkte paa lille Annie.

VIII.

Holst gik tidlig op paa sit Værelse, et lyst, smukt møbleret Gavlværelse, hvis brede, bekvemme Møbler i samme Stil og Snit, som de findes paa et første Klasses Provinshotel, skyldtes Hensynet til de fornemme Jagtgæsters Bekvemmelighed. Han satte sig til Ro ved et stort Mahognitræs Skrivebord for straks med Iver at kaste sig over Læsningen af Annies Breve. Det blev mørkt, han tændte Lampen og læste, medens Natten gik, og det blev atter lyst, før han naaede at fuldende Læsningen og lægge sig til Sengs under det stærke Indtryk af det læste, medens Fuglene i Træerne udenfor begyndte deres Morgenkvinden.

Men saa vidste han ogsaa alt, hvad han ad denne Vej kunde erfare. Der var ialt nogle og tredsindstyve Breve, fordelte over et Tidsrum, der strakte sig fra Julen 1897 til Marts Maaned 1902. En Del var uden Interesse, de var næsten alle korte, ret velskrevne og indeholdt smaa Meddelelser om Annies Liv eller korte Hilsener, der ledsagede mindre Pengeforsendelser. De var ordnede fuldstændig kronologisk med Nämddemandens stærkt udprægede Ordenssans, som han plejede at ordne Udskrivningspapirer og »Tyendebetyg«, nummererede efter fortløbende Numre, saaledes at han hurtigt kunde finde de vigtigste. Det var øjensynligt, at han hyppigt for den gamle Mor Bengt havde maattet læse enkelte af de mere betydende Breve; det var saa tydeligt, at disse bar Spor af ofte at være tagne frem for at trøste den gamle Kone i de lange Vinteraftener, naar hun trængte til at høre noget fra sit eneste Barn. Der laa en lille Seddel øverst i Pakken, hvor Nämddemanden havde skrevet Nr. som: Nr. 16, Brevet om lille Elsas Død; Nr. 30, Julekvælden i Paris; Nr. 43, om Annies Mand og saaledes fremdeles.

De vigtigste Breve gav i Følgerække fortræffelige Oplysninger om Annies bevægede Liv, og Holst besluttede at foretage Afskrifter af disse Breve til Brug ved Efterforskningen. De enkelte af større Betydning lød saaledes:

Christiansstad, Jul 1897.

Kære Mor!

Nu faar du have en glædelig Jul, om du ellers er ved Helbred. Lille Elsa og jeg holder Julen hos Mor Karlkvist i Vestergatan. Elsa har syet en varm Kappe til dig, som jeg haaber du faar med Posten, og Schalet, som jeg har købt til dig. 10 Kroner har jeg sendt til Nämddemanden; det er jo ikke meget, men det gaar smaat med Fortjenesten. Pengene, som Kaptajnen betaler for Elsa, gaar jo mest med til Klæder for hende og Skolegang, for hun skal have en god Opfostring, som du jo véd, det er bestemt. Hun er ogsaa helt dygtig og ganske rask, skønt lidt svagelig er hun jo, men det ligger vel i Opvæksten og retter sig nok. Her er jo meget ensomt, for jeg skøtter ikke stort om at se Folk og tror heller ikke, mange kender mig, hvad jo kun er godt. Noget at bestille har her været til Julen, men Folk er ikke saadan, og gaa rundt til Kunder vil jeg ikke, som du nok véd. Naar jeg faar flere Penge, skal du faa dem, kære Mor. Hav saa en glædelig Jul fra Elsa og

din Datter Annie.

6. Marts 1898.

Kære Mor.

Elsa er bleven temmelig ringe og kan daarlig gaa i Skolen. Doktoren siger, det er galt med Brystet, men vi haaber det bedste. Derfor sender jeg ingen Penge, for Medicin og Doktor er dyre og skal betales. Kaptajnen var her i Gaar, ham du véd nok, der sender Pengene til Elsa, men ham talte jeg ikke med, for du véd, det vil jeg ikke. Jeg hørte, han spurgte Mor Karlkvist, om jeg var ordentlig, og det sagde hun ja til, som sandt er, skønt Gud skal vide, man har ikke meget for det; men jeg vil gøre det, som du sagde, for Elsas Skyld, for at hun kan blive godt opfostret og faa en god Mand, naar det kommer saa vidt. Selv tror jeg ikke, det bliver til mere, og det kan forresten da ogsaa være det samme, for Mandfolkene kender jeg og venter mig intet godt af. Han lod dog til, at det var ham om at gøre, at Elsa blev rask, om det nu har været, fordi han havde Samvittighedsnag overfor Cedersköld, eller syntes, at den anden havde været haard imod os, det véd jeg ikke. Nu maa jeg ind til Elsa og kan ikke skrive mere — —

18. Marts 1898.

Kære Mor.

Elsa er meget daarlig — Doktoren siger, at det er meget farligt, men det kan jeg ikke tro, for skulde Elsa dø, saa var det jo det samme med mig, og hvad skulde saa det hele tjene til. Kaptajnen har ikke været her siden, og jeg gik saa til ham, men traf ham ikke, for han vilde ikke. Han har en ung Løjtnant, som hedder Sjöström, og som er meget venlig mod mig. Han véd vist ikke noget om det, men han tog godt imod mig og gav mig tyve Kroner, saa jeg kan sende dig de 10. Jeg er meget fortvivlet, og med Syningen gaar det slet ikke. Og jeg som troede, at naar jeg blot vilde leve et ordentligt Liv, saa skulde det altsammen gaa, men det gør det ikke. Jeg er meget bedrøvet og kan ikke skrive mere — —

25. Marts.

Kære Mor.

Elsa kommer sig aldrig, nu har Doktoren sagt det. Hun er saa sød og god og ligger saa stille og beder sine Bønner; men jeg kan se paa hende, at hun vistnok véd, at hun skal dø, for undertiden ser hun paa mig med saadan store Øjne og siger: Moder! Tror du, det er saa slemt at dø, og tror du, man kommer ligesom ind til Vorherre. Og hvad skal jeg svare, for det er vist, det véd jeg jo slet ikke, men saa kommer der en Sygeplejerske, som Kaptajnen har sendt, og hun kan bedre, for jeg véd jo hverken ud eller ind og kan kun to gamle Salmer, som jeg undertiden synger for hende. Men det er meget sørgeligt. Igaar skrev jeg til ham, om han da ikke vilde komme, for Elsa døde vist. Men han kommer nok ikke. Kaptajnen heller ikke. Naa det er jo heller ikke hans Barn, selv om han har lovet den anden at være hende i Faders Sted, men Menneskene er onde, og det véd den evige Gud, dengang, det kunde jeg ikke for, for jeg vilde ikke gøre noget ondt, og det var hans egen Skyld, men nu nytter det jo ikke — —

1. April.

Kære Mor.

Inat døde Elsa, hun var bleven saa lille og saa tynd og saa gennemsigtig, og saa var det ligesom, naar et Lys gaar ud, da hun døde. Jeg sad alene med hende, hun kunde ikke sige noget, men bare se paa mig med saadan store Øjne, og saa lignede hun Faderen, saa jeg tænkte paa ham, nu jeg aldrig tænker paa ham ellers. For jeg tror endnu fuldt og fast, at det var hans Barn og ikke Cederskölds, som jeg har sagt. For nu, da Elsa er død, saa vil jeg vidne til Gud, som jeg vidnede, da jeg prøvede paa at bede til ham, om at hun dog maatte leve og

jeg dø, om det skulde være, at jeg var uskyldig, og at det var ham, der vildledte mig og voldte mig det onde, saa alt det andet kom. Og nu har Gud taget hans Barn, som han tog hans Hustru, om det var Gud, der gjorde det, for Gud kan da ikke være med til saadan Gerning som den, der sikkert blev øvet der. Gud véd alting, siger de, men skønt det er Synd at sige det, Moder, jeg tror slet ikke, Gud er til, for saa vilde han ikke være saa grusom og ond mod os stakkels Mennesker. Jeg vilde ønske, jeg var død, men jeg skal vel leve, fordi jeg ikke er nogen Nytte til for nogen Mennesker, og Elsa var vi alle saa glade ved, men hun skulde dø. Aa Moder, jeg er saa ulykkelig, at jeg kunde gaa ud i Søen, men saa er det, som om Fader viser sig for mig, og saa er det saa frygtelig, hvis det skulde være sandt med det bagefter. For Elsa troede jo, hun kom til Vorherre, hvad hun jo maatte, saa god og kærlig som hun var, om der er nogen Retfærdighed til. Jeg græder og græder og kan kun græde — —

Mellem dette Brev og det næste var et langt Mellemrum. Det var dateret 8. Juni 1898 og lød saaledes:

Kære Moder, saa gik da den Fødselsdag. Ja, du har ikke hørt fra mig saa længe, for først var jeg jo syg efter det med Elsas Død, og saa kom der saa meget, som det forresten ikke kan nytte at skrive om. Men jeg har det godt og tjener mange Penge ved mit Arbejde for nogle gode Kunder. Jeg sørgede saa meget, véd du, men saa var jeg jo ung endnu, og Guds Vilje skal jo ske. Menneskene er jo nok onde, men der er ogsaa gode iblandt, og Løjtnant Sjöström er god imod mig. Ikke paa den Maade, det gør jeg aldrig mere, for nu vil jeg være en ordentlig Pige, og nu har jeg jo heller ikke noget Barn mere, som Folk kan tale om. Ham hører jeg ikke mere fra, men Pengene faar jeg jo alligevel, det er ikke meget, var det ikke, fordi jeg tjente saa godt, skulde det saamænd fedt hjælpe, det han sender, men nu sender jeg dig 50 Kroner, saa du kan faa dig lidt godt for Pengene, søde Moder.

Din egen Annie.

30. Juli 1898.

Kære Mor.

I skal slet ikke tro det onde, som Folk fortæller om mig, for det er ikke sandt. Herregud en Pige har da Lov til at faa sig en Fæstemand, og jeg er jo kun 27 Aar højst endnu, Sjöström siger, at nu skal vi have Ring med hinanden, og saa skal du høre mere fra os — —

Oktbr. 1898.

Kære Mor.

Det er slet ikke sandt, hvad der staar i det Blad, Nämndemanden sendte mig, det er altsammen Bagvaskelse af de onde Avismennesker, som skal have noget at skrive om. Sjöström har slet ikke taget af Kassen, som de skriver, og er slet ikke afskediget, men de vil ikke, at han skal gifte sig med mig, og det vil han, og derfor rejser vi bort. Og det med mit vilde Liv er heller ikke sandt, for Herregud, man maa dog have Lov at more sig, naar man er ung, og det er Guds Skyld, for han kunde ladet mig beholde Elsa, saa var det ikke gaaet saadan, men det bliver nok godt igen, for Hugold er meget dygtig. Og det, der staar i Bladene, er altsammen ikke sandt — — i de store og gode Blade staar heller slet ikke noget, det er blot de Smudsblade, der skal skrive om alting for at tjene deres Penge — —

Berlin, Novbr. 1898.

Kære Moder — nu er vi i Berlin, og den kender jeg jo, her er meget koldt, men det var bedst, at vi rejste, og Hugold skal se at faa noget at bestille herved, hvor han kender mange Folk. Nu er vi gifte, det blev vi her hos Konsulen, og jeg skal sende Nämndemanden Afskrift af Papirerne, for at I kan se, at det hænger rigtig sammen. Penge har vi ikke saa mange af nu, men vi faar nok flere. Du skal nok høre fra mig snart igen — —

Der syntes saa at hengaa lang Tid, hvor Annie og hendes »Mand« flakkede rundt i Tyskland og led en Del ondt. Det første Brev af virkelig Interesse i den lange Række er dateret Paris den 28. Decbr. 1899 og lyder saaledes:

Kære Moder — det var en stræng Jul, jeg har været her ganske alene, véd du, for Sjöström havde forladt mig og ladet mig ganske alene tilbage. Og det var ligesom da lille Elsa døde, at jeg troede, at nu skulde det ogsaa være forbi med mig, for Gud skal vide, at jeg har maaske syndet meget og gjort meget, som ikke var rigtig i min Tid, men Gud har heller ikke været god imod mig. For jeg har elsket *ham* dengang, og da var jeg 16 Aar, og siden har jeg ikke elsket nogen, om jeg ikke har været, som jeg skulde være, men Mændene er onde. Og saa vilde jeg dø, for jeg er syg og fattig og har skæmmet mig, og jeg vil ikke være fattig og styg, og de skal se ned paa mig, for jeg er ung, lige tredive Aar, og det er ikke gammel. Men saa hændte der mig noget, da jeg gik ned paa Gaden, for det var saa uhyggelig og koldt paa den Kvist, hvor jeg boede. Jeg gik efter Lysene og de Steder, hvor vi kom før, naar vi havde Penge, men jeg skammede mig ved mine Klæder, for de er ikke saa pæne mere. Saa var det, at jeg mødte *ham*, og saa gik jeg hen til ham, og han saa paa mig. Han er bleven meget gammel nu, han maa vel være halvtreds og er hvidhaaret, jeg har ikke set ham, siden det skete. Men saa var det, at han blev ligesom rørt ved at se, hvor ulykkelig jeg var, og det troede jeg ikke, han kunde blive, men det blev han. Og saa var vi sammen til Jul. Men da du jo maa lade Nämndemand læse det, som jeg skriver, saa kan jeg ikke fortælle dig, hvad der skete imellem os — men det var det skrækkeligste i mit Liv, og det var dog en hellig Juleaften. Nu er jeg flyttet og har det helt godt, for *han* har givet mig saa mange Penge, at nu kan jeg sagtens med Pengene, men det andet glemmer jeg aldrig — —

[S. 112]

Venedig, Maj 1900.

Kære Mor — du fik da Pengene. — Nu er det helt dejligt herved i denne By, hvor der slet ikke er rigtige Gader, men bare Kanaler, hvor vi sejler i smaa sorte Baade, som de kalder Gondoler. Vi bor i et Hus ved den allerfineste Kanal, og Sjöström synes godt om det. Vi er nu helt gode Venner igen, for i Grunden er han god, men vi elskede jo ikke hinanden, men det er der mange Ægtefolk, som ikke gør, og for mig er det en stor Behagelighed at have en Mand, som har et pænt Navn. Her kommer mange Mennesker, mest Herrer, men ogsaa nogle Damer, og der er morsomt herved i Italien, hvor alting er friere, og navnlig her, hvor de sejler rundt i Gaderne om Aftenen og synger saa kønt som hjemme i Bäckaryd nede paa Lagan om Sommerkvældene. Jeg er bleven helt ung igen, og alle siger, jeg er saa smuk, den allersmukkeste af dem allesammen. Og jeg har faaet en Mængde Ringe og Stene og saadant som Herrerne giver herved. Du har vel faaet de 100 Kr., jeg sendte Nämndemanden — — —

Venedig, Aug. 1900.

— — — Nu er vi igen i Venedig. Véd du, hvem jeg har truffet, det vil sige ikke talt med hende, men hun bor her lige ved Siden af mig. *Hendes Søster*, og hun ligner hende som den ene Draabe Vand den anden. Du maa endelig ikke fortælle Nämndemanden noget om *hende* eller om *ham* for saa bliver jeg evig ulykkelig, men jeg skal nok fortælle dig det. Og vil du saa tro, hvem jeg mere har mødt — *Hans Søn*. Det er helt underlig, for jeg tror næsten, jeg bliver gammel, og det er jeg slet ikke, men han er gift med en meget grim Kone, og de bor hos hans Tante lige ved Siden af mig. Han var inde her for nogle Dage siden, men Konen var jo ikke med. Hun véd slet ikke noget om det. Jeg synes ikke om ham, han er ikke, som *han* var. Men han synes godt om mig, kunde jeg se. Vi træffes nok mere — — — Jeg har taget til mig en ung Pige, der hedder Johanne Ljunggren, hvis Fader har været Vagtmester ved *hans* Eskadron. Det er rart at have en hos sig, og hun har døjet meget ligesom jeg — — —

Paris, Maj 1901.

— — — Nu er Sjöström rejst igen. Han vilde skilles fra mig, men det vil jeg ikke, for her i disse Lande er det godt at have en Mand, for ellers regnes man ikke for noget, og der er saa mange Fruentimmer og den Slags. Men han kommer nok tilbage, han er alligevel den bedste, skønt tidt er han hæftig og har slaaet mig og truet mig med at ville skyde mig en Gang i Monte Carlo, hvor der er Spilleborde, da jeg ikke vilde give ham flere Penge, for jeg synes, det er dumt at spille dem op, og vil gerne lægge saa mange sammen som mulig, saa vi kan komme hjem til Sverig og leve, naar vi bliver ældre og for at se dig igen, Mor, for jeg længes efter dig. Jeg har nogle Penge og Papirer for nu er jeg fornuftig og lægger op, og det er ikke saa lidt jeg har, men dennegang vil jeg have mange Penge, for det er ikke godt, naar man bliver ældre. Men Sjöström bruger saa mange, og er undertiden ikke til at have med at gøre — — —

Nizza, Febr. 1902.

Nu er det næsten et helt Aar siden, jeg troede, vi skulde hjem, men vi er ikke kommen endnu. Jeg kan ikke komme herfra og jeg kan ikke sige dig Grunden, men det kan være, at jeg skal til Sverig til Vaar. Men du véd, at jeg har skrevet om *hans Søn*, som er forfærdelig rig, og som giver mig alle de Penge, jeg vil have, og nu bruger jeg mange, for jeg vil leve nu, medens jeg er ung, jeg har her fire Heste og Kusk og Tjener, og Sjöström befinder sig godt ved det. Jeg kan ikke lide ham mere, egentlig har jeg jo aldrig holdt af ham, men man skal jo have en Mand. Han kunde vist godt lide mig før, saa var der jo nogen Tid, hvor han ikke brød sig om mig, men nu synes jeg, han er begyndt igen. Og det er ikke rigtig godt, for jeg kan ikke lide, at han hænger over mig, og det hele er jo dog mit, men det kan jeg ikke nærmere forklare. Kunde jeg, vilde jeg skilles fra ham, men det er heller ikke godt, og det bliver vel ved det gamle. Den anden, ham jeg talte om, elsker mig meget, og vil gøre alt for mig, men ham kan jeg ikke lide, fordi det er *hans Søn*. Men saa kommer det op i mig, at jeg kan faa ham til, hvad det skal være, og hævne mig for alt det, *han* har ladet mig døje, baade for længe siden og den forfærdelige Jul i Paris, og saa sætter jeg mig for, at jeg vil være rigtig ond, og det kan jeg være, for det har Menneskene gjort mig til, og jeg har dog været god en Gang, som Moder véd. Men det er Guds Skyld altsammen, og saadan skal det jo være. Nu sender jeg Penge hjem til Banken i Christiansstad, og Madam Karlkvists Søn, ham Advokaten, skal skytte om dem, for det er mange Penge, og flere har jeg, saa Moder skal ikke lide Nød paa sine gamle Dage — — —

Resten af Brevene var kortere, men indeholdt stedse Meddelelser om de mange Penge, Annie havde og vilde sende hjem. De to sidste var ganske korte og de vigtigste af dem alle. Det næstsidste var dateret København den 21. Marts 1902 og lød saaledes:

Kære Moder — nu er jeg i København og nu skal du snart faa mig at se. Sjöström kommer ikke med, for nu har jeg sluttet med ham, og nu skal vi skilles. Han har taget til at drikke og er bleven Kæreste med Johanne, som jeg ikke synes om mere, og ofte er han ganske vild og vil gøre mig Fortræd, og det vil jeg ikke taale. Jeg trænger nu ikke til Mandfolk mere, for nu er det givet, at jeg faar taget Hævn over *ham*, som jeg har lovet, jeg vil tage, og nu véd jeg, hvor det skal ramme ham, men det bryder jeg mig ikke om. Det kan jeg ikke skrive, men det skal jeg fortælle dig altsammen. Om otte Dage er det i Orden, og saa kommer jeg — — —

Det sidste Brev var dateret Helsingør d. 27. Marts 1902 og lød saaledes:

Kære Mor — hvis Sjöström skulde skrive eller komme, saa maa du ikke sige, hvor jeg er, for jeg vil ikke se ham mere, han har faaet sit og mere til. Jeg skal sende 200 Kr., for at du kan have det i Orden, eller hvis Nämndemanden kan skaffe Hus, for jeg er rig og kan betale og har mange Penge i Banken. Jeg skal vente her, men det varer ikke længe. Husk endelig det med Sjöström, for han skriver nok — — —

Pengene var ikke ankomne; dette sidste Brev var skrevet paa et lukket Brevkort og afsendt fra Helsingør, rimeligvis den sidste Dag, Annie levede. I disse Breve var det meste af hendes Livsskæbne fortalt; men det, der syntes hendes onde Skæbne, var skjult for en almindelig Læser. Det var imidlertid muligt, at Nämndemanden kendte noget til dette; i hvert Fald maatte den gamle Kone da vide, hvem denne *Han* var, hvis Navn Annie ikke turde nævne, og som syntes at spille saa stor en Rolle i hendes Liv. Med Hensyn til selve Mordet var det ret naturligt at slutte til de ledsagende Omstændigheder og navnlig til Morderen. Det var Sjöström — besynderligt nok, at Nämndemanden ikke havde tænkt det, men de enkelte Omstændigheder havde vel næppe staaet ham klart. Et andet vigtigt Punkt var det, at Annie efterhaanden efterlod sig en betydelig Formue, der vel nok kunde opspores, omend Morderen rimeligvis havde taget den i Besiddelse, skønt det jo dog var muligt, at han slet ikke kendte dens Anbringelse. Men tydeligt var det i hvert Fald, at Sagen, som den nu stillede sig, blev betydelig interessantere, og Holst kunde ikke nægte for sig selv, at Byttet tegnede rigt, og at denne Omstændighed betød meget for ham nu.

Men han vilde sove — sove paa det og tage fat med al Kraft strax den næste Morgen, for her var noget at tage fat i.

IX.

Straks efter det første Maaltid gik Nämdeemanden og Holst i Lag med Overvejelserne af det, der forelaa. Det viste sig snart, at Nämdeemanden ikke vidste mere, end der lod sig udlede af Brevene og hans personlige Kendskab til Annie og hendes Moder. De første Breve havde den gamle læst selv, men i Efteraaret 1899 var hendes Syn blevet saa svagt, at hun ikke mere kunde læse, og da var Nämdeemanden traadt til. Han havde ofte spurgt hende om de dunkle Hentydninger til *Ham*, og den gamle havde da altid svaret, at dette kunde hun ikke besvare. Selv havde han gjort sig sine Tanker derom, men da han var en ædruelig og meget lidt romantisk anlagt Natur, havde han efterhaanden vænnet sig til disse Hentydninger uden at tænke videre over dem. Han forstod ikke, hvorledes Annie var kommen til Penge, men Penge maatte hun have haft; han troede ikke paa Ægteskabet med Sjöström og var tilbøjelig til at dele Holsts Mistanke til denne. Det saa ogsaa ret naturligt ud, og navnlig vilde det være af Betydning at erfare, hvor Annes Penge var anbragte, og hvormeget der var tilbage, eller om Sjöström efter hendes Død havde sat sig i Besiddelse af Pengene. Herom kunde Oplysninger skaffes hos Advokaten Karlkvist i Christiansstad, og det vilde da være det næste Sted, hvorhen Holst maatte vende sine Skridt.

Han meddelte ikke Nämdeemanden det mindste om sit Kendskab til Ankerkrone og Kurk eller om sine Formodninger med Hensyn til den Forbindelse, der mulig kunde være mellem Annie og Ankerkrones Historie. Det kom jo desuden slet ikke Sagen ved, og i de Aar, de tre Venner havde gæstet Bäckaryd, havde Nämdeemanden været paa Rejse, saa personlig kunde han intet vide om, hvad der kunde være foregaaet. Derimod var det muligt, at Holst kunde faa noget at vide af gamle Mor Bengt. Det vigtigste vidste han jo, det indeholdtes i Annes to sidste Breve; særlig mærkelig var den Omstændighed, at Sjöström ikke, som Annie havde formodet, nogensinde havde henvendt sig skriftligt eller personligt til hendes Moder; det talte tydeligt for, at det var ham, der havde forøvet Mordet, og hans Motiv havde været det ret forstaaelige at faa Tag i sin Elskerindes Penge. At Sjöström skulde have været viet til Annie, troede Holst ikke; det var jo muligt, men da hun antydede en Skilsmisse, og da hun skrev, at nu var Sagen ordnet, maatte der jo hos hendes juridiske Konsulent i Christiansstad kunne indhentes Oplysninger om dette Spørgsmaal.

Det, som Mor Bengt kunde oplyse, var egentlig kun Annes Forhold til *ham*, og endda kun det rent positive, hvem han var. Holst maatte erkende, at hans Motiver til at søge dette Spørgsmaal oplyst var rent personlige, og at han ikke nærede nogen synderlig Tvivl om, hvem *han* var. Han maatte desuden indrømme, at det vilde være hjærteløst af ham, for at erholde Svar paa dette Spørgsmaal, at afsløre for den gamle, den skrækelige Skæbne, der havde ramt hendes Datter. Saaledes som Nämdeemanden havde forberedt Sagen, vilde Underretningen om Annes Død komme jævnt og naturligt til hende og træffe hende nogenlunde forberedt. Det var endog saa muligt, at Efterforskningen om Datterens Formue kunde føre til, at den gamle, samtidig med Efterretningen om Annes Død, kunde meddeles den Trøst, at hun ikke paa sine gamle Dage vilde komme til at lide Nød. Holst besluttede sig derfor til at afstaa fra ethvert Forsøg paa gennem den gamle at erfare noget om den besynderlige og uhyggelige Sammenhæng, der utvivlsomt maatte være mellem Annes og hans Ven Ritmesterens Skæbne. Der var jo i Grunden ikke andet for ham at gøre end at tage de fornødne Afskrifter af Annes Breve og saa begive sig til Christiansstad for at følge Sporet, der kunde føre til Morderens Paagribelse.

Vant som Holst var til skriftligt Arbejde, gik Afskriften let fra Haanden, men det tog Tid og et Par Dage gik hen, medens han arbejdede troligt og med fuld Kraft, idet han for en Sikkerheds Skyld sikrede sig Afskrift af alle Brevene, selv de tilsyneladende uvigtige.

Den tredie Dags Middag kom Nämdeemanden ind til ham, just som han var i Færd med at slutte Afskriften af det sidste Brev. Han saa meget højtidelig ud, og Holst for uvilkaarlig sammen, som ventede han en Meddelelse af stor Vigtighed.

»Hr. Løjtnant,« sagde Nämdeemanden, »gamle Mor Bengt er bleven farlig syg, hun har sendt Bud efter Præsten og efter mig; jeg tænkte, mulig Hr. Løjtnanten kunde have Lyst til at følge mig, for om muligt et eller andet Ord kunde blive sagt, som kunde faa en eller anden Betydning.«

Holst rejste sig hurtig for at følge med; det var en Selvfølge, at det for ham kunde være meget vigtigt, saafremt den gamle Kone maatte have et eller andet at sige i sin sidste Stund — for at det var paa det sidste med hende, derom tvivlede ingen.

De fulgtes ad til Huset og traadte ind i den lille Stue, hvor den gamle Kone laa i Sengen, understøttet af Dyner, svag og døende, medens Præsten stod bøjet over hende og meddelte hende Nadverens Sakramente.

Holst og Nämdeemanden stod tavse, til den hellige Handling var forbi, saa nikkede den gamle til Nämdeemanden og saa op paa ham med et svagt Smil.

»Ja, nu faar jeg rejse, Nämdeemand,« sagde hun, »kanske jeg faar træffe lille Annie før han. For jeg drømte saa tydelig den Aften, Nämdeemanden fortalte om den fremmede fra Danmark, at lille Annie var gaaet forud for mig.«

Hendes Stemme lød ret kraftig og hendes Blik strejfede Holst.

»Naa,« fortsatte hun, »det er kanske den fremmede Mand, ham, der havde hørt om lille Annie.«

Nämdeemanden nikkede, den døende Kone saa vist paa Holst, men sagde ikke noget. Hun vinkede Nämdeemanden nærmere, han traadte hen til hende, hun lod ikke til at bryde sig om de andre.

»Nämdeemand,« sagde hun hviskende, »naar jeg nu dør, vil han saa tage i den eneste Skuffe der henne det Brev, der ligger der, og fly det til den, som skal have det; det staar uden paa.«

Hun vinkede Nämdeemanden nærmere og hviskede til ham med næppe hørlig Røst: »Navnet paa ham, Nämdeemanden har spurgt om saa tit, er Arvid Ankerkrone; men Nämdeemanden faar ikke sige det til noget Menneske i Verden, og Brevene skal flyes til ham.«

Holst hørte tydeligt hvert Ord, men han fortrak ikke en Mine.

Den gamle Kones Stemme blev svagere, hun sank hen i en Døs, og da Lægen kom et Kvartierstid efter, var hun død.

Holst og Nämdeemanden fulgtes ad hjem. Holst spurgte, om den gamle Kone havde givet nogen Meddelelse, men det var tydeligt, at Nämdeemanden nødig vilde give Svar, og de talte ikke mere om det.

Om Aftenen skulde Holst rejse; han takkede sin Vært for hans Gæstfrihed og vilde betale sit Ophold, men Nämdeemanden vilde under ingen Omstændighed tage mod Betalingen. Han var derimod meget urolig, syntes Holst, og lidt efter lidt forstod Holst, at han var meget usikker med Hensyn til, hvad han skulde gøre med Brevet, som han havde taget i den gamle Kones Hjørneskab. Han syntes ikke, han kunde undlade at meddele Holst det, og det var jo desuden en Tjenestesag, som kunde indbringe ham en tjenstlig Reprimande fra hans Foresatte om han handlede urigtig; paa den anden Side vilde han nødig undlade at opfylde en døendes Bøn.

Holst saa godt hans Uro, og han vidste Grunden; dette gav ham en Overlegenhed, der hidførte netop det Resultat, han ønskede. Ved Afskeden sagde han til Nämdeemanden: »Husk saa at besørge Brevet, som den gamle gav Dem.«

Nämndemanden gjorde en hastig Bevægelse: »Vil Hr. Løjtnanten, at jeg skal give det til Häradshövdingen eller maaske — —«

»Nej,« sagde Holst rolig. »De skal sende det til Ritmester Ankerkrone og tie om Annie, til de hører fra mig.«
Nämndemanden for sammen.

Holst gentog: »Netop til *ham*.«

Han tøvede lidt, saa tog han en Lap Papir paa Skrivebordet og skrev med faste Træk:

Bäckaryd, d. 16. Juni 1902.

Kære Ven, min Hilsen med dette Brev fra hinsides Graven — vi to mødes vel snart, men lev vel saa længe.

Din Eigil Holst.

Han rakte Nämndemanden Brevet, denne læste det og stod stirrende paa Lappen med et uforstaaende Blik. Holst smilede og bad om en Tjenestekonvolut, saa skrev han med tydelige Bogstaver Ritmester Ankerkrones Adresse og sagde muntert til Nämndemanden:

»Send saa det Brev afsted efter Adressen og Tak for denne Gang.«

Vognen var kørt op for Døren, og kort efter skumplede den afsted over Heden mod Ljungby.

Men Nämndemanden stod længe og saa efter Vognen, saa gik han hovedrystende ind. Brevet gik af med Posten, men om Detektiven og Annie talte Nämndemanden ikke et Ord til nogen.

Advokaten Karlkvist boede i Christiansstad og var det, Svenskerne kalder Brændevinsadvokat. Han havde ingen Eksamen, men var en snu og dygtig Mand, der havde en stor Søgning af Bønder og Haandværksfolk, og som med Held førte deres Sager og inkasserede deres Penge. Stedets Jurister saa ned paa ham, men han tjente godt, og da han havde Ord for at være en ret dygtig Mand, var der jo ikke noget at sige til, at han drev den frie Næring som »selvbestalter Advokat.«

Holst traf ham i hans Kontor, der mere lignede en Art Fæstekontor end et Sagførerkontor, og hele Mandens uautoriserede Stilling gjorde, at Holst var noget i Tvivl om, hvorledes han skulde behandle ham.

De sad lidt overfor hinanden; Karlkvist var en Mand paa nogle og fyrre, glatraget med smaa plirende Øjne, lille af Vækst og klædt som en Storbonde i Købstadsklæder.

»Jeg vilde gerne tale med Dem om en Frk. Annie Cederlund,« sagde Holst.

Advokaten kneb Øjnene sammen og gentog: »Annie Cederlund — hende kender jeg ikke.«

Holst fortsatte rolig: »Annie Bengtson — maaske kender Hr. Karlkvist hende under det Navn.«

[S. 126]

Advokaten rystede paa Hovedet.

Holst lod sig ikke afficere, men fortsatte i samme høflige Tone: »Hvis Hr. Karlkvist hellere vil kalde hende Fru Annie Sjöström, saa for mig gerne.«

»Jeg kender ikke nogen Dame af det Navn heller,« sagde Advokaten, men der var en lille Nuance i Stemmen, der viste Holst, at Manden løj.

Holst fortsatte rolig: »Ja, naar Hr. Karlkvist ikke kender hende, saa er det muligt, fordi Damen har haft flere Navne end de tre, men da jeg kender hende og fra hende véd, at Hr. Karlkvist kender hende, saa faar det være det samme med Navnene.«

Karlvist vendte det Kort i Haanden, som Holst havde givet ham:

»Herren hedder Løjtnant Holst og er fra København — om jeg maa spørge, hvad vil Herren mig?«

Holst smilede: »Det har jeg jo sagt Dem, tale med Dem om den unge Dame, hvis Navn jeg har nævnt for Dem, og hvis Penge De bestyrer.«

Advokaten for sammen.

»Ser De« — Holst smilede. »De kender hende alligevel.«

Advokaten sad tvivlraadig, saa rejste han sig og sagde meget høflig: »Selv om saa var, er der intet, der berettiger Dem til at spørge mig om hendes Sager, og intet, der berettiger mig til at svare, saa meget mere, som jeg ikke aner, hvem De er.«

Holst svarede meget rolig: »Deri kan De have Ret, men jeg har vigtige Grunde til at skjule Aarsagerne til mit Besøg hos Dem, da jeg ikke kender Dem og ikke véd, hvad jeg tør betro Dem.«

»Saa skulde De ikke søge mig,« sagde Advokaten tørt, »jeg har ikke haft Bud efter Dem. Ja, saa var der vel ikke mere, for der venter Folk ude i Kontoret.«

Holst saa skarpt paa den lille Mand, saa smilede han og sagde i en let Tone: »De maa ikke blive vred, Hr. Advokat, men det var jo muligt, at det, jeg vilde spørge Dem om, slet ikke var andet, end at De godt kunde svare paa det.«

»Ikke før jeg véd, hvem De er,« sagde den anden bestemt.

»Ja, saa maa De lade være.«

»Det maa jeg saa,« svarede Advokaten og bukkede.

Holst stod tvivlraadig, saa sagde han i en venlig Tone: »Gamle Mor Bengt er død i Gaar, jeg var hos hende i hendes sidste Øjeblikke.«

Den lille Mand greb hans Arm: »Hvad siger De — gamle Mor Bengt død, og Annie, hvor er hun da?«

Holst betænkte sig lidt, saa sagde han langsomt: »Annie er ogsaa død.«

Den lille Mand blev ligbleg: »Hvad siger De — død — er Annie Cederlund død?«

Holst lagde Mærke til Navnet — Annie var altsaa ikke gift, ellers maatte Advokaten have kaldt hende ved hendes Mands Navn.

Advokaten samlede sig, saa spurgte han: »Naar da?«

»Den 27. Marts i Aar.«

»Den Dag jeg talte med hende i Helsingborg, og det siger De først nu. Hvem er De da — I Jesu Navn sig mig det, siden De kender alt dette.«

Holst smilede venligt til ham: »Se blot at komme lidt til Ro, saa skal De faa alt at vide.«

Advokaten nippede til et Vandglas, der stod paa Bordet, og sank ned i Stolen.

Holst satte sig lige overfor ham. »Det tog nok paa Kræfterne, Advokat Karlkvist, hvad? Naa, slet saa galt er det ikke. Annie lever endnu og befinder sig i bedste Velgaaende i Paris. Men Sjöström har haft et lille Mellemværende med det danske Politi, og det er derfor jeg kommer til Dem.«

Advokaten saa op og ned ad Holst, han bed Tænderne sammen og hans Blik lyste arrigt.

»Herren morer sig nok?«

»Slet ikke,« sagde Holst venligt. »Vil Hr. Karlkvist se min Legitimation, saa værsgod — her er den,« han foldede Papiret ud for Advokaten. »Vi kan særdeles vel forhandle sammen hos Politimesteren, men jeg troede, Hr. Karlkvist vilde finde det behageligere, om vi kunde samtale i al Hyggelighed her.«

Karlvist bed Tænderne sammen, han skottede arrigt op til Holst; han var overlistet, det følte han.

»Hvad vil Hr. Detektiven vide?« spurgte han i en treven Tone.

»Kun meget lidt,« sagde Holst. »Hvornaar har De modtaget Indbetaling fra Fru Cederlund? Ja, nu véd De, at De kan opsætte Svaret til et andet Tidspunkt, men svare skal De.«

Advokaten skulede lidt. »Jeg skal se efter i mine Bøger.«

[S. 129]

Han gik henimod Skabet. Holst fulgte ham med et skarpt Blik; det syntes, som om han vilde søge at slippe bort. Holst rejste sig.

»Hr. Karlkvist,« sagde han, »De skal tage Dem i Agt, dette her gaar ikke med mig. Deres Samvittighed er ikke ren, det ser jeg, og der er kun en Vej for Dem, fuld Aabenhed overfor mig, saa skal jeg dække Dem, hvor jeg kan; hvis ikke saa følges vi ad til Politimesteren, jeg har været saa forsynlig at melde mig der, og jeg har Ret til at anholde Dem paa Stedet.«

Dette var mildest talt ikke sandt, men Holsts Tone lød særdeles overbevisende, og han havde allerede indjaget Brændevinsadvokaten en betydelig Skræk ved den Overrumpling, hvormed han havde tvunget ham til at bekende Kulør.

Imidlertid var det jo slet ikke umuligt, at Karlkvist stod i Ledtog med Sjöström, og det var derfor nødvendigt at være meget forsigtig.

Karlkvist fik langt om længe Bøgerne frem. Det viste sig nu, at Annie i længere Tid havde foretaget Indbetalinger til Enskilda Banken, ganske vist direkte, men altid underrettet Karlkvist derom, og at hun gennem Karlkvist havde erhvervet et Hus i Christiansstad, ved hvilken Lejlighed det lod til, at hendes juridiske Konsulent havde snydt hende betydeligt. Dog dette var undskyldeligt. Mere Interesse laa der unægtelig paa Forholdet til Banken og Besøget i Helsingborg.

Karlkvists Beretning, der blev ham aftvunget gennem et meget skarpt Krydsforhør, gik ud paa, at Sjöström, ^[S. 131] som han havde kendt godt og i hans Løjtnantsdage hyppig forstrakt med Penge, havde oprettet et Dokument med Annie, hvorefter han skulde have ti tusind Kroner og rejse bort, ligesom Møbler og Udstyr, Parret ejede i Cannes, skulde tilfalde Sjöström. Gifte havde de ikke været, derimod lod det til, at Annie vilde gifte sig med en anden, der var gift, og at Karlkvist skulde besøge dennes Skilsmisse Dagen efter paa hurtig svensk. Han havde imidlertid ikke faaet noget at vide herom. Derimod havde han fra Banken modtaget en Forespørgsel, om han den næste Dag vilde indfinde sig der, da en Herre ønskede at hæve et stort Beløb, og man vilde vide, om han kendte noget til Sagen. Herren havde været Sjöström, som Bankpersonalet godt kendte, men hvis Rygte selvfølgelig havde været slet. Han var i Besiddelse af en Check, udstedt af Annie paa 90,000 Kroner. Karlkvist havde undret sig over Beløbets Størrelse, men da han vidste, at Annie havde 130,000 Kr. i Penge og Papirer i Banken, havde han tænkt sig, at Parret maaske havde truffet en anden Ordning, og paa hans Vidnesbyrd havde Sjöström faaet Beløbet udbetalt.

Fra Annie havde han ikke senere hørt noget; han formodede, at hun havde ændret Planen, og at hun var rejst til Frankrig igen. Han var forøvrigt en Art Fætter til Annie, og det mærkelige Tilfælde viste sig, at han og en i Vislanda boende Søster rimeligvis var Annies Arvinger. Dog Holst talte ikke til ham om Annies Død, han besluttede at holde Udkig med ham, saa meget mere, som han havde en stærk Formodning om, at Sjöström havde honoreret ham rigelig for hans saakaldte Vidnesbyrd. Det blev en lang Samtale, og Advokaten havde overgivet sig paa Naade og Unaade. Holst behandlede ham venligt og lovede ham, at han skulde holde Haanden over ham, saafremt Annie skulde falde paa at kræve ham til Regnskab, ja afgav et aldeles bestemt Løfte i saa Henseende, som han jo med stor Sindsro kunde gøre og aldrig vilde komme i Fristelse til at bryde.

Med Hensyn til Annies nærværende Opholdssted vilde han intet meddele, men han fortalte, at Sjöström sad fængslet i Hamborg og vilde ført til København. Han havde forfalsket Checken, og Annies nye Mand havde anmeldt Falskneriet. Angaaende dennes Navn tav Holst ligeledes.

Det blev ham imidlertid af alt dette klart, at der ikke kunde være Tale om Meddelagtighed fra Juristens Side i andet end Falskneriet, der jo pudsigt nok vilde ramme ham selv; og da det først og fremmest gjaldt om at faa fat i Sjöström, og Karlkvist nok skulde tie med det, han vidste, forlod Holst ham med den venligste Hilsen og lovede snart at se ind til ham igen.

Karlkvist var ikke henrykt ved Tanken, og Godtfolk i Christiansstad var klare paa, at der maatte være hændet Advokaten Karlkvist noget meget ubehageligt, for det var svært, hvor han havde skæmmet sig paa faa Dage. Han var heller ikke videre hyggelig ved det, for der var Ting, der kunde afbryde hans Virksomhed paa en uheldig Måde, ^[S. 132] som Folk tog sig af at undersøge dem. Den fordømte danske Djævel af en Detektiv.

Holst besøgte ingen i Christiansstad, men rejste direkte til Helsingborg over Eslöf-Billeberga, ganske veltilfreds med den Flytning af Enskilda Banken fra Christiansstad til Helsingborg, der i Aaret 1898 havde bedrøvet førstnævnte By saa saare.

XI.

Holst blev modtaget med stor Forekommenhed i Banken i Helsingborg. Han gik ikke nærmere ind paa sine Formodninger, men indskrænkede sig til at meddele, at man havde Mistanke om, at en international Svindler, hvis talrige Defraudationer berørte adskillige danske, havde gjort et stort Kup i Banken i Slutningen af Marts Maaned 1902.

Det viste sig ved Undersøgelsen, at Karlkvists Tilstaaelse i alt væsentligt havde været rigtig. Den 28. Marts var der ved Anvisning paa Bankens Berliner og Pariser Forbindelser udbetalt til f. d. Løjtnant Hugold Sjöström for Regning Annie Cederlund af Christiansstad 90,000 Kroner efter en Anvisning, dateret d. 27. Marts 1902 Helsingør.

Checken frembød intet usædvanligt; naar man havde Formodning om Falskneriet, kunde det nok se ud til, at Ti Tusinde var rettet til Ni-Ti Tusinde, en formel Ændring, der ogsaa i sin Tid i Stockholm havde kostet Rigsbanken en rund Sum — men for en almindelig Betragtning syntes det hele at være i Orden.

Det lykkedes Holst efter en Del Formaliteter at erhverve den originale Check udlaant særlig ud fra den Betragtning, at Falskneriet rimeligvis var begaaet i Helsingør, hvor Checken var udstedt. Og samtidig naaede Holst den store Vinding, at han under sin Efterforskning havde en med Faktum bilagt Sigtelse for Falsk, der frembød adskillige Fordele fremfor en tvivlsom Sigtelse for Mord og var langt mindre sensationel, et Punkt, der for Politimanden, der arbejder i en Tidsalder, hvor et nyhedstørstende Publikum ved sin Presse følger ham i Hælene, var af den allerstørste Betydning.

Desuden anstillede Holst Undersøgelser i Helsingborg, der kunde lede til nærmere Oplysning af selve Mordsagen. Sjöström havde boet under eget Navn paa Mollberg i Dagene fra den 25.—28. Marts; han havde været alene den første Dag, den anden havde han haft Besøg af en i Staden velkendt Officer, Løjtnant Claes Ankerkrone, der havde boet paa Hotellet i Dagene den 26.—27., men derefter var rejst med Færgen til Helsingør i Følge med Sjöström. Den 28. var Sjöström vendt tilbage og havde forladt Helsingborg over Lund, sandsynligvis for at begive sig til København over Malmø, da han til Portieren havde opgivet, at Breve skulde adresseres til Hotel Kongen af Danmark, København. Portieren erindrede forøvrigt ikke, at der var eftersendt Breve, men Dagen efter at Sjöström var rejst, havde hans Broder, Staldmester Bror Sjöström, ligeledes velkendt i Helsingborg, indfundet sig og spurgt efter ham.

Det viste sig, at Rygtet om de Penge, han havde hævet, var sivet ud, og at en Del bedrøvede Kreditorer havde besluttet sig til en Aktion imod ham, der havde givet sig Udslag i en Henvendelse til det stedlige Politi, som straks havde underrettet Broderen om Sagen med det Resultat, at den brave Mand øjeblikkelig havde indfundet sig paa Hotellet. Sagen var imidlertid døet hen; nogle mente, at Staldmesteren havde maattet afse nogle Krummer til de hungrige Kreditorer.

Det var alt, hvad man vidste i Helsingborg, og Holst maatte altsaa forfølge Sporet dels ved Henvendelse til Staldmesteren — en meget kilden Sag — og dels ved at søge Oplysninger i Helsingør. Han besluttede sig til først at gæste Hamlets Stad og tog med Færgen tværs over Øresund, hvor han atter efter sin indholdsrige Udenlandsrejse stod paa dansk Grund.

I Helsingør var Sjöström ikke kendt, og det viste sig ved Undersøgelsen af de stedlige Hotellers Rejselister, at han ikke havde opholdt sig der, i hvert Fald ikke under sit Navn. Derimod fremkom et og andet af den allerstørste Betydning.

Paa Jernbanehotellet ved Havnen, skraas overfor den smukke nye Banegaard, havde i Dagene fra den 25.—27. Marts boet en Dame, der efter Beskrivelsen kunde være den myrdede. At dette ikke ved de første Undersøgelser var fremkommet, beroede derpaa, at Hotellets Portier havde været bortrejst i anden Tjeneste, men nu var genengageret til det store Etablissement Marienlyst, og det derfor var muligt at erholde nøjagtigere Oplysninger. Kelneren og Stæpigen var nye Folk, og Værten havde i de Dage været paa en Tur til København.

I Hotellets Bog stod den paagældende indført som Fru Gorin, Nizza, og det lykkedes at konstatere, at hendes Bagage den 27. om Morgenen var ekspederet til denne Adresse Hotel Kongen af Danmark, København, som Ilgods. Hun havde været i Selskab med to Herrer, i hvert Fald den ene Dag, men det var ikke Portieren mulig at oplyse, hvem disse Herrer havde været. Hun havde ligeledes haft Besøg af en ung Dame, der imidlertid straks var rejst tilbage til København.

Dog vidste Portieren bestemt, at en af Kelnerne, der nu gjorde Tjeneste paa Marienlyst, og som var gift og havde Ophold i Helsingør, personlig kendte den ene af Herrerne. I Hotelbogen stod Navnet Lundkvist, Rentier, der imidlertid sikkert var et paataget Navn, den unge Herre var adelig og svensk Officer. Navnet kunde Kelneren ikke opgive til Portieren; han havde antagelig faaet en større Skilling for at tie stille med det.

Holst skyndte sig at tage Manden for, og ved en hensigtsmæssig Behandling lykkedes det ham at erfare, at den unge Herre var en Løjtnant ved Kronprinsens Husarer, rimeligvis tillige Godsejer, umaadelig rig og meget flot — hans Navn var Claes Ankerkrone.

Det gav et Sæt i Holst. Der var ingen Tvivl om den Ting; Claes Ankerkrone var altsaa stærkt impliceret i den hele Historie, og det slog Holst, hvor uforsigtig han havde baaret sig ad ved at sende Ritmesteren Annes Brev. Han maatte tilstaa, at han havde handlet meget uklogt. At han havde vist Ritmesteren Fortrolighed var forstaaeligt og naturligt. Men allerede Bror Sjöströms Fortælling maatte have kaldt hans Agtpaagivenhed frem, og efter Samtalen med Kurk burde han have været endnu mere mistroisk mod sin Ven Ritmesteren.

Annes Korrespondance havde yderligere ladet ham se, at Ritmesteren næppe havde været helt ærlig mod ham, og nu kunde det ganske sikkert siges, at Claes Ankerkrone, Ritmesterens Søn, vilde blive stærkt kompromitteret ved den hele Sag, selv om der intet forelaa, der berettigede til at antage, at han var medskyldig i eller endog vidende om Mordet.

Men saa stod alligevel det uopklarede Faktum tilbage, at Ritmester Ankerkrone i sin Samtale med Holst havde ladet Ord falde om sin Hjælp, og om at Holst maaske vilde komme til at trænge til ham.

Holst besluttede med det samme at søge Ritmesteren og, med Tilsidesættelse af alle Hensyn, at tvinge ham til at lægge Kortene paa Bordet og fortælle alt, hvad han vidste.

XII.

Da Holst sent paa Aftenen ankom til Herredsfogdens Bolig, blev han modtaget af hans Husbestyrerinde med den Meddelelse, at Herredsfogden Dagen forud var rejst med Orlov og havde forladt Stedet i Selskab med Ritmester Ankerkrone og den unge svenske Frøken. Det var blevet bestemt faa Dage forud, og Rejsens Maal var Tyrol.

Holst blev særdeles ubehagelig berørt ved denne Nyhed. At Herredsfogden havde taget Orlov, medens en saa vigtig Sag stod paa, fik være sin Sag; han maatte indrømme, at Udsigterne til Sagens snarlige Oplysning var særdeles smaa. At han var rejst med Ankerkrones var meget kedeligt, men ogsaa meget naturligt; Venskabet mellem Ritmesteren og Herredsfogden var blevet meget intimt. Men nu stod Holst der. Hans Foresatte var bortrejst; afgøre Sagen med Fuldmægtigen, en stræbsom dansk Jurist, der udelukkende levede for private Forretninger, vilde han ikke. Han maatte altsaa foreløbig lade den Side af Sagen hvile og ved et Besøg hos Staldmester Sjöström søge at finde Løjtnant Sjöströms Spor.

Meget nedtrykt vilde han vende tilbage til Helsingør, efter at han havde afslaaet Husbestyrerindens Gæstfri Opfordring om at overnatte i Herredsfogdeboligen, da det pludselig faldt ham ind at gaa ned til den Gaardmand, hvor Ritmesteren havde boet, og hvor han selv havde haft Ophold, for at erfare noget om den pludselige Afrejse.

Hans tidligere Vært modtog ham med stor Glæde, og uagtet det var sent, lod han dække et velbesat Aftensbord, som Holst lod vederfares al Retfærdighed for bagefter ved en stor Toddy at tale om gamle Dage. —

Holst fortalte kun lidt om sig selv, han havde intet oplevet, sagde han; men han spurgte, og det slog ham selv, hvor underlig Situationen havde ændret sig. Nu sad han her, hvor han saa tit havde været Ankerkrones Gæst, og anstillede de nøjagtigste Undersøgelser om sin »Farbroders« Liv og Levned i den senere Tid.

Det gik saa let. Gaardmanden beundrede Ritmesteren og talte om ham med den allerstørste Begejstring.

»Ja,« sagde han, »det var en Adelsmand, en Stadsmand i Ordets fulde Betydning. Fra jeg saa ham første Gang, og til han nu rejste i Gaar, har der ikke været et ondt Ord imellem os. Han betalte flot, men han stillede ingen Fordringer; han er ubetinget den bedste Mand, jeg i mit Liv har truffet. Og Datteren, hvor var hun nydelig.«

Holst tænkte paa Ulla — ja, hun var nydelig, og Faderen var en Hædersmand, hævet over al Tvivl; men hvorfor havde han ikke været ærlig — eller havde han været ærlig? Nej — han havde vidst, at den myrdede Kvinde var Annie Cederlund, han havde fordulgt det for Øvrigheden, og han havde haft sine Grunde til at fordølge det. Dog syntes Holst, at ham burde han have vist større Tillid.

Og han begyndte at spørge sig for, for at erfare, naar Ankerkrone første Gang havde sat sin Fod paa Egnen.

Gaardmanden gned sig lidt i Nakken. »Ja, egentlig skulde jeg vel ikke fortælle det,« sagde han, »men De er jo en Ven af Ritmesteren, og det er meget længe siden, saa nu kan jeg vel nok tale om det. Det varer vel ellers længe, inden han kommer her igen, om han kommer nogensinde. Hans Helbred var slet ikke godt; han har haft et Par Besvimelsesanfald fornylig, efter at De var rejst. Frøkenen var helt ude af sig selv, og selv sagde han saa underlig Farvel til mig. Men det véd vi jo aldrig, naar vi skal herfra. Ja, Ritmester Ankerkrone er ellers en gammel Bekendt.«

»Saa,« spurgte Holst — det slog ham, at det burde han have vidst før, men i Forholdet overfor Ankerkrone havde han ikke været paa sin Post; det skulde ikke ske mere. »Naar var det saa?« spurgte han.

Gaardmanden plirede lidt med Øjnene og tænkte sig om.

»Det kan vel være lige først i Firserne. Jeg havde overtaget Gaarden efter min Fader, der boede paa Aftægt nede i det lille Hus, hvor nu min Datter og hendes Mand har deres Handel. Saadan ved Sommertiden var det, saa kom der en skønne Dag en svensk Herre med en nydelig Dame og vilde have Logis i et Par Dage. Hun var ualmindelig smuk, lidt svagelig, naa det havde vel sine Aarsager. Hvad hun var for en, kan jeg ikke sige, men skammelig dejlig var hun, og han forresten ogsaa, det var et nydeligt Menneske. De boede her i en Maanedes Tid, gik og sværmede og var lykkelige med hinanden; gifte var de vel sagtens ikke, men det kom jo ikke os ved. Han kaldte sig Cederlund, og hun hed Annie. Det dejligste lille Kvindemenneske, nogen kunde se, og Kors hvor hun var forelsket.«

Holst trommede i Bordet med Fingrene. »Naa, og saa —«

»Ja, da der var gaaet en Maanedes Tid, saa rejste de.«

»Og saa —«

Gaardmanden saa op paa Holst med et stort polisk Smil.

»Da jeg saa ham igen i Aar, hed han ikke Cederlund, men Ankerkrone. Han generede sig vist lidt ved det, men han kunde jo nok forstaa, at jeg vilde ikke tale om det. Og det skulde jeg vel forresten heller ikke have gjort, skønt de Herrer af Politiet er jo saa vant til at høre alskens hemmelige Historier. Og nu er det jo længe siden.«

Holst var bleven bleg — han skyllede en kraftig Slurk Kognakstoddy ned og lænede sig tilbage i Stolen. Han var stærkt betaget af det, han havde hørt, skønt Annes Breve havde dog tydelig nok fortalt om hendes Forhold til *ham*; han vidste, hvem denne *han* var; at det var Ankerkrone, og nu her paa dette Sted, hvor Ankerkrone havde gæstet den Kvinde, der for 20 Aar siden havde været hans Elskerinde, som Lig — myrdet og nedsænket i den dybe Mergelgrav — havde han kunnet gennemføre det fuldstændigste Falskspil med den Mand, der skulde bringe den begaaede Misgerning for Lyset.

En eneste Dag for sent var Holst kommen. Blodet susede for hans Tindinger, han rejste sig uvilkaarligt. »Her er varmt,« sagde han.

Gaardmanden løftede Glasset. »Skaal, Hr. Løjtnant — skal vi drikke et Glas for vores brave Ven Ritmesteren og hans nydelige Frøken Datter, som er vældig skudt i Dem, kan jeg hilse og fortælle Dem.«

Holst blev blodrød, men han drak Skaalen.

Saa spurgte han lidt aandsfraværende: »Hvordan gik det egentlig til, at Ritmesteren igen blev Gæst i Deres Hus?«

»Det gik helt naturligt til,« sagde Værten, »jeg var taget ned til Helsingør en Dag først i Maj Maaned, saa træffer jeg paa Jernbanestationen Ritmesteren og hans Datter. Vi gav os i Snak sammen, de sagde, de skulde Syd paa, og saa spurgte jeg, om de ikke vilde se indenfor hos os. Det vilde de godt nok, og saa blev de her i tre Maaneder.«

»De kendte ham straks igen?« spurgte Holst. »Det var mærkeligt, og de havde ikke set ham i tyve Aar.«

Gaardmanden lo. »Nej, saa god er min Hukommelse alligevel ikke, skønt helt ringe er den ikke, naar jeg faar tænkt mig om. Men Ritmesteren havde jeg nu alligevel ikke kunnet kende igen. Det var nede paa Hotel Øresund, der var et Møde om nogle Amtssager ved det Hestevæsen, jeg har saa meget at gøre med, nu i Foraaret en Gang. Der sidder jeg og faar en Genstand med et Par Bekendte, saa ser jeg lige overfor ved et Bord en Herre, der sidder og ser saa vist paa mig. Jeg synes, jeg skulde kende det Ansigt, men jeg anede alligevel slet ikke, hvem det kunde være. Saa rejser han sig og kommer hen til mig og spørger, om det var Anders Mortensen fra Byen her.

Jo, det var det da. Om jeg kunde kende ham. Det kunde jeg da ikke. Saa lo han og spurgte, om jeg da ikke kunde

huske Hr. Cederlund, og saa var jeg straks med. Men saa syntes jeg, han blev lidt kort for Hovedet lige med et, da den unge, han var i Følge med, kom hen til ham. Saa busede det ud af ham: det er min Søn. Den Gang fik jeg ikke at vide, hvad han hed, før jeg saa en Maanedstid senere traf ham med Datteren, og saa var det, vi blev helt gode Venner; han har vel syntes, han var lidt studs imod mig forrige Gang.«

Holst havde lænet sig tilbage og hørte med stor Opmærksomhed paa den lange Beretning. Da Gaardmanden tav for at trække Vejret, spurgte han: »Naar var det Hestesagsmøde?«

»Ja, Datoen kan jeg ikke sige, men det var i Slutningen af Marts.«

»Kan De ikke se Datoen?«

»Jo, bi lidt — det staar paa min Pultkalender; jeg har saadan en Klatpapirsindretning, hvor jeg noterer alting af den Slags; man er jo efterhaanden inde i saa meget med Møder og den Slags Væsen, saa det halve kunde være nok.«^[S. 144]

Anders Mortensen rodede lidt mellem sine Papirer og fandt da Datoen frem. »Det var lige bestemt den 26. Marts i Aar. Ja, det var det ogsaa, det var dejligt Foraarsvejr; jeg husker, jeg var kørende til Byen med min Kones Søster, og vi havde næsten ikke Rejsetøj med. Jo, det var saamænd den 26. Marts i Aar, at jeg saa Ritmesteren igen efter 20 Aars Forløb. Det er ellers kunstig nok, at jeg først nu, da han kom, fik at vide, hvad han hed. Min Kone og jeg snakkede tidt om, at det var et underligt Tilfælde. Hende, Pigebarnet, talte vi aldrig om, han heller ikke, det har vel været saadan en Tulle, han har haft den Gang, men skammelig dejlig var hun ligegodt.«

Saa talte de lidt om Ritmesterens Helbred; det var daarligt, sagde Gaardmanden. Ellers havde de ikke mærket noget, men for en otte Dage siden, lige ved Middagstid, Ritmesteren havde vel været oppe efter Posten, kom han hjem og blev da saa forskrækkelig daarlig. Datteren mente, han havde gaaet for rask, og det var jo muligt, for det var meget varmt.

»De fik Bud efter Doktoren, men saa var det ligesom bleven bedre; Ritmesteren holdt sig i Ro et Par Dage, saa kom der en Ven af ham fra Sverig, en høj statelig Kaptajn, som var Baron, og som de kaldte Farbror Holger — Kruk hed han, eller saadan noget. Han var der i et Par Dage, og saa bestemte de sig til at rejse. Det hed sig, de vilde til Tyrol, og Doktoren mente, det var rigtigt at tage op i Bjergene, der skal Luften være saa let. Ja, vi var kede nok af at miste dem. Det var dejlige Folk.«

Holst gik sent til Ro, han læste omhyggelig Annies Breve og bebrejdede sig bittert, at han havde ladet det allervigtigste gaa sig af Hænde. Det var en utilgivelig Fejl.

Den næste Dag rejste han til Skaane til Staldmesteren paa Riddartofte.

XIII.

Riddartofte ligger en kvart Mil fra Bjersjöladugård Station paa Esløf-Ystad Banen, højt, omgivet af venlige Bøgeskove med Udsigt over Vombsjön og Romeleklint ud over Sletten omkring Lund. Et herligt Herresæde med store Bygninger i hollandsk Renæssance og talrige Udbygninger. I en lille Pavillon, ikke ulig Badstuen ved Frederiksborg, boede Staldmester Bror Sjöström i en sirlig lille Ungkarlejlighed, der blev passet af hyppig skiftende Jomfruer, som uvægerlig lod sig attakere af den gamle Soldat, forholdsvis hurtig strakte Gevær i Haab om at føre Sejren hjem, men ikke længe efter Nederlaget med Smerte og megen Sorg fjernedes og anbragtes for Godsets Regning, i det mindste for en Tid.

Greven paa Riddartofte, Tage Falkenberg, en venlig og hyggelig skaansk Magnat med saare meget Arveguld i Gemme, havde foreslaaet at optage Sjöström i Hofhusholdningen; det var forsøgt, men Grevinden gentog aldrig Forsøget. Og Affindelsessummen overgik som en fast Bestanddel af Staldmesterens iøvrigt ret betydelige Gehalt.

Holst havde ladet Staldmesteren vide, at han kom, og han blev afhentet paa Stationen i en fiks lille Pürschwogn, forspændt med et Par nydelige Juggere, kørt af en hørhaaret Smaakøring.

I Døren til Pavillonon, af Naboerne kaldet »Arkadien«, modtages han af en yppig, flot bygget Hebe, der endnu befandt sig paa Kapitulationens første indledende Stadium og smilede frejdig svensk med et Par søgende Øjne.

Der var »förbaskadt stiligt« i Arkadien.

Staldmesteren optraadte i elegant Smoking og præsiderede som en feudal Underkonge ved en charmant »Tillställning«; det faldt ham ikke ind at spørge om Holsts Ærinde, han var den uovertrufne, sirlige svenske Vært, den fødte skaanske Adelsmand og Kriger, som kun er en i denne Verden.

Det var lidt svært for Holst at fremføre sit Ærinde, og han gik da ogsaa en betydelig Omvej. Han maatte tilstaa, at det gjaldt Hugold, og Bror Sjöström gøs koldt ved Tanken. Hugold betød altid Penge ud af Lommen, ganske vist betalte Godskassen, men det ærgrede altid Staldmesteren at trække paa denne rummelige Kasse i den Anledning. Greven paa Riddartofte havde ved en saadan Lejlighed med større Alvor end sædvanlig sagt til sin Staldmester:

»Kære Bror — dine Kvindfolk betaler jeg med Fryd og Glæde, selv har jeg ingen anden end min Hjærtefru, og de stakkels Kvindfolk skal leve, at give dem er en Adelspligt, som Du besørger paa Riddartofte, Bror min. For dine Børn betaler jeg ogsaa, jeg har Tro til dit Afkom, men den Slusk, din Bror Hugold! Nej, nu skal det være Slut.«

Han vidste, at Greven uvægerlig betalte.

[S. 148]

Men Staldmesteren holdt ikke af det. Holst tog derfor uhyre forsigtig paa det og fortalte, at han og en Ven, der var ansat ved Generalstaben, havde truffet Hugold i Nizza og der haft en Transaktion med ham, som ganske vist var ubetydelig, men et Papir var oprettet, som beroede hos Hugold, og som han ikke vilde udlevere. Det drejede sig kun om en Bagatel, og der var ikke Tale om Penge, men Holsts Ven ønskede Papiret udleveret, og det var umuligt at skaffe Hugolds Adresse.

I Nizza var han ikke mere — det havde Holst erfaret ved Henvendelse — og det var rigtigt nok. Da Staldmesteren mærkede, at det ikke gjaldt Penge, blev han noget beroliget og fortalte Holst, at han intet vidste om Broderen, som var beklagelig paa Afveje, men at han havde truffet en Nabo paa Esløf Station, der lejlighedsvis havde fortalt ham, at Hugold nu havde Domicil i Venedig med en charmant Pige, en lille Juvel, som han passede svært paa.

Staldmesteren trak paa Skulderen. »Hugold er en Slusk — men han er min Broder, jeg har gjort for ham, hvad jeg kan, jeg kan ikke mere. Blot han nu vilde holde sig fra Sverig og dø som en nogenlunde anstændig Adelsmand. Mere tør jeg ikke haabe.«

Holst sagde ikke noget, og Staldmesteren fortsatte:

»De kender altsaa min Broder Hugold?«

»Nej,« sagde Holst, »ikke personligt.«

Staldmesteren tog et Billede ned fra Skrivebordet, en høj rank Soldat, med smukke, regelmæssige Træk og en stor lys Knebelsbart.

»En rask Knægt var han,« sagde han med et Suk. »Det er de Fruentimre, der har ødelagt ham, og i Synderlighed denne Djævel Annie Bengtson, hvor i Verden hun nu færdes.«

Holst spurgte i en let Tone, hvem Annie Bengtson var, og erfarede omtrent det samme, som Kurk havde fortalt ham.

»Tror De nu, det er forbi mellem dem?« spurgte han forsigtigt.

»Det tror jeg,« sagde Staldmesteren bestemt. »I Marts dette Aar tilskrev Hugold mig, at nu var det Slut mellem dem; han lovede mig at komme hertil, han var nogle Dage i Helsingborg i en Art Affære, men da jeg kom derhen, var han borte. Siden har jeg ikke hørt fra ham, men jeg kunde forstaa, at med Annie var det forbi. Naa, saa har han vel en anden; de Djævels Kvindfolk er vort Køns Fordærv.«

Holst smilede; i det samme viste Husnymfen sig med pousse Cafeen, hun saa helt Værtinde-lig ud og bevægede sig med forførerisk Ugenerthed i et takkeligt Kostume, der var afpasset i tilpas appetitvækkende Stil.

Staldmesteren nikkede og tændte en uhyre lang Cigar.

Holst bad om et Kort med et Par Ord til Hugold til Introduktion, om han skulde træffe ham, han laa paa Rejse til Venedig, og en Hilsen vilde han gerne bringe.

Det fik han med et Suk og uden videre Ceremonier. Det var ham klart, at om Hugold var der ikke stort mere at erfare, og han ledte derfor forsigtig Samtalen hen paa Ankerkrones. Det var ham særlig om at gøre at erfare noget om den unge og hans Forhold til Hugold.

Han følte sig for: »Var Claes Ankerkrone ikke en god Ven af Deres Broder?« spurgte han.

»Af Hugold —« Staldmesteren saa helt forfærdet ud. »Det har jeg aldrig hørt.«

Han vidste altsaa intet. Det forekom Holst, at Sjöström var den første, der havde fortalt ham om den unge Ankerkrone, og han berørte dette.

Staldmesteren rystede paa Hovedet. »Nej,« sagde han. »Jeg véd nok, at Claes har haft en Historie med en Dame, som han et Par Aars Tid har flakket rundt med i Frankrig, men jeg har aldrig hørt Tale om, at Hugold havde været med der.«

»Hvorledes endte da det?« spurgte Holst.

»Meget lidt romantisk,« sagde Staldmesteren, »som det altid ender med de Pokkers Kvindfolk. Claes' Papa, Gubben Ankerkrone, maatte købe Damen bort med Claes' Kones Penge, der nok skal være uudtømmelige. Det skete en Gang i Vinter eller Vaar, hed det sig. Damen rejste Syd paa, og Gubben tog Sønnen med sig til Italien, hvor der skal have været øm Forsoning. Det siger nogle. Andre siger, at da det kom til Stykket, rendte Damen bort med en anden, og gamle Ankerkrone beholdt selv Pengene, hvad der var yderst forstandigt, for han trænger til dem. Naa, det blev ordnet et Sted i Danmark, og man taler ikke om det. Greven her har truffet Claes i Venedig for et Par Dage siden; han var lige kommet

med Frue og Børn, da Tage Falkenberg rejste gennem Byen. Han skal have været meget hyggelig Sammen med sin Frue, og det kan jo godt være Usandhed alt sammen. Gubben Ankerkrone er svært ilde lidt her i Skaane, og dog er han en charmant Mand, og hans Datter er nydelig — usædvanlig nydelig.«

Holst nikkede. »Jeg kender dem ganske godt. Det vil sige, jeg har truffet dem. Ritmesteren er en fortræffelig Mand, en smuk Mand.«

»Kors,« sagde Staldmesteren og nippede til en Maraskino med megen Andagt. Han vilde aabenbart nødig tale om Ankerkrone, og han havde ganske glemt de Indiskretioner, han ved første Møde havde begaaet med Hensyn til Ritmesterens tidligere Liv — eller han skøttede maaske ikke om at komme ind paa Spørgsmaalet.

Holst saa lidt skarpt paa ham under sænkede Øjenlaag og spurgte i en let Tone, om han troede Ritmester Ankerkrone til nogen uhæderlig Handling.

»Kors,« sagde Staldmesteren og tømte sin Maraskino, »han er en Adelsmand fuldt ud.«

Men han vilde ikke tale om ham, og Konversationen skiftede Emne. Den drejede sig væsentligt om de tre Ting, Staldmesteren forstod, Heste, Hunde og Kvinder, Holst var Tilhører, mens Staldmesteren talte ustandseligt og morede sig kongeligt. Han fandt Løjtnanten charmant, og de blev dus, inden Husnymfen intervenerede og sørgede for, at hendes strænge Husbond kom til blødt Leje.

Næste Morgen havde Staldmesteren Tømmermænd, og Holst rejste tilbage til København.

XIV.

Da Holst kom tilbage til sit Hjem i Hovedstaden, forefandt han foruden anden Post et Brev fra Ankerkrone, vedlagt en Pakke Papirer; det lød saaledes:

Kære Ven.

Længe har jeg overvejet, om jeg burde skrive til dig, eller om jeg burde vente og se, om vore Veje krydsedes. Vort Bekendtskab er ungt, men du kan tro mig, naar jeg siger dig, at jeg, som er en gammel Mand, om ikke af Aar, saa dog af Sind, fordi Livet har bøjet min Ryg og trukket Furer over min Pande, aldrig har mødt nogen Ungdom, der varmede mit Hjerte som din. Selv har jeg fra min første Ungdom tænkt mig Livets herligste Maal at efterlade mit Navn, og hvad Livet har lært mig, til den, der skulde tage den Gerning op, som jeg ikke har kunnet fuldføre, at leve Livet, som et Menneske skal leve det. Min Søn kan ikke tage dette op, fordi han staar alt det fjernt, som staar mit Hjerte nær. Hos dig har jeg fundet saa meget af det, jeg elsker, og saa meget af det, jeg savner, og jeg holder mere af dig, end du kan tro og ane.

Derfor skriver jeg til dig. Du sendte mig, uden at forstaa det, et Budskab, som du kaldte det, »fra hinsides Graven«, du kunde ikke have sendt mig tungere Budskab, endda det ikke lød første Gang for mig. Min Ungdomsven Holger Kurk har fortalt mig om sit Møde med dig; jeg véd nu, at du kender en Del af de Begivenheder, der knyttede min Skæbne til hende, hvis Lig de fandt i Skovsøen hin Dag. Du kender langt fra alle, men hvad jeg her sender dig, vil berette dig om alt, hvad jeg kan sige.

Jeg kendte hende straks den Dag, de fandt hende; du kunde maaske kalde det Svig, at jeg tav. Men jeg maatte tie om alt dette svundne, som du nu skal lære at kende, og du vil forstaa, hvorfor jeg tav, da man larmede om mig for at faa alt at vide og sprede det til tusinde ligegyldige og uvedkommende Mennesker. — Ikke sandt?

Jeg tror aldrig, du naar tilbunds i denne Sag. Jeg raader dig til ikke at opgive, det skal man ikke, jeg beder dig heller ikke om noget, fordi jeg stoler paa dig. Hjælpe dig kan jeg ikke; jeg er ikke heller rask mere, men skulde vore Veje mødes, saa søg mig som den jeg er

din faderlige Ven
Arvid Ankerkrone.

Dette Brev laa øverst i en Pakke Papirer, der øjensynlig med stor Omhu var udsøgte af en større Samling Breve og Aktstykker, der fortalte om alt, hvad der var sket mellem Annie og Ankerkrone.

Først i Rækken laa et Hefte med løse Blade, paa hvis Omslag var skrevet med Ritmesterens faste, sirlige Haand: 154

Af Arvid Ankerkrones Dagbog.

Motto: Wie man Geld und Zeit verthan,
Zeigt das Büchlein lustig an.

(Goethe, Epigramme 1790).

Dagbogen var delt i korte Afsnit, hvert af disse indledes med et Citat af Goethes venetianske Epigrammer. I flere af Afsnittene var Mesterens Ord fra disse Epigrammer flettet ind i Teksten i Oversættelse; det var tydeligt, at Ankerkrone i sin Ungdom havde været stærkt paavirket af denne Digtning, ja, endog forsøgt at bygge sin Dagbog over dens Strofer. Men sært og skurrende havde Livet grebet ind i dette Digt og bøjet det mere og mere mod alvorsfuld Prosa, til Ankerkrone havde lagt Pennen bort med tunge bitre Ord for at lukke sin Dagbog for stedse.

Dens Indhold var følgende:

Venedig, Juli 1875.

An dem Meere ging ich und suchte mir Muscheln. In einer
Fand ich ein Perlchen; es bleibt nun mir am Herzen verwahrt.

Seks og tyve Aar og i Venedig! — Sandelig, du store udødelige Digter, jeg behøvede ikke dig for at vise mig Vejen i den summende Labyrinth; jeg har set Bajæ og Fiskene og Havet, som jeg har set Venedig og Polen og Frøerne. Jeg sover ikke, jeg er lysvaagen. »Hvilken Kvinde jeg ønsker?« — I spørger mig, jeg har fundet hende, saadan som jeg ønsker hende — Perlen i Muslingen, som jeg vil bevare ved mit Hjerte.

Julia Cassini —

»Ja, jeg forstaaer det saa vel, det er mit Legeme, der rejser, mens i den elskedes Skød hviler bestandig min Sjæl.«

Kort sagt, jeg er forelsket, forelsket og ung, jeg er i Venedig.

Det er Sommer, og Varmen hviler trykkende over Marcuspladsen, medens Vandet skvulper dovent i Canale grande. Timevis lænet tilbage i Gondolen, lader jeg mig føre forbi den elskedes Hus. »Med den blidt gyngende Vugge kan jeg ligne Gondolen, Kassen, der skærmer mod Sol, er som en sort Sarkofag. Og mellem Vugge og Grav ad Livets Kanal den mig fører, sorgløs drømmer jeg da, glidende let over Vand.« Jeg véd jo, hun kommer, og at naar hun kommer, er hun min.

Hun lovede mig det første Kys i Venedig, Venedig er hendes Hjem, og der skal jeg søge hende, der skal jeg møde hende, naar hun kommer.

Endnu er hun ikke kommen.

Saa længe faar jeg trøste mig med Venezia og Goethe.

Det er alligevel ikke let at vente. —

»Ellers agter jeg skarpt Aarets de skiftende Tider, hilser den gryende Vaar, længes mod Frugten i Høst. Nu er mig Sommeren lig Vinter, der dækker med Sne, Amors Vingeslag har skabt mig den evige Vaar.« [S. 156]

Julia er kommen.

»Sig mig, hvorledes du lever — jeg lever, var Aarene hundred, og var de hundrede til, hver Dag blot blive som denne.«

Store Mester, hvis dejlige Vers jeg Taabe har prøvet at gengive. Hav Tak for det, du var mig i disse Dage.

Hav Tak med dine egne Ord.

»Træt var blevet mit Sind, da stedse kun Billeder saa jeg, herlige Skatte, den Kunst, som ikkun Venedig bevarer, saadan bedaarende Lyst kalder dog ogsaa til Hvile, efter et Billed i Liv søgte mit smægtende Blik.«

— Forlad mig, Mester — nu prøver jeg at digte.

Poul Veronese har malt Julia dit Billed en Gang — men den Glød i dit Blik — Julia — ingen har malt.

Og dine Læber, Julia — nu er Drømmens Virkelighed.

Den 14. Juli 1875 gav i Venedig den ædle Donna Julia Cassini Arvid Ankerkrone sin Tro.

— — —

Smaaland, Aug. 1881.

Oftmals hab' ich geirrt und habe mich wieder gefunden,
Aber glücklicher nie; nun ist diess Mädchen mein Glück!
Ist auch dieses ein Irrthum, so schont mich, Ihr klügeren Götter,
und benehmt mir ihn erst drüben am kalten Gestad.

Disse fire Linier fortælle alt. Jeg har fejlet, og først her i den grønne dejlige Dal ved Lagan har jeg indset, hvori min Fejl bestod. Jeg har elsket Julia, og i de første Aar af mit Ægteskab troede jeg paa Lykke. Men jeg har handlet Uret i at ville plante Sydens Rose i Nordens kolde Jord. De første Pust fra den ubarmhjærtige Nordenvind har isnet Rosen. Julia har født mig en Søn, og i Daaben har jeg skænket ham Navnet Claes, som er gammelt i min Slægt. Julia har født mig andre Børn, men de er døde, og med dem er det, som om hendes Blod er udgydt. Bleg er min Rose.

Julia er rejst mod Syden, mod Venedig, hun bad mig ikke følge, jeg ønskede det ikke heller, for vore Drømme er drømt til Ende. Fem Aar er en lang Drøm, og Drømmen var sød.

Nu er den forbi.

»Jeg tog fejl — jeg har taget fejl før — jeg har set det, men jeg er aldrig bleven lykkeligere derved.«

Nu hedder min Lykke Annie. Hun er seksten Aar og tog sit Bad i Aaen, da jeg saa hende første Gang. Nøgen stod hun ved Busken, der drikker af Aaen, og da jeg traadte frem uden at ane, at hun stod der, løftede hun sit Blik mod mig og lo. Skøn som Venus, der steg af Havet, skjulte hun intet, fordi hun intet havde at dølge, og hendes Blik lo mod mig, medens Aaens Bølger krusedes om hendes Fod.

Annie er Datter af Korporal Bengt, hun er født i Smaaland blandt Lyng, Blomster og blinkende Søer. Og Annie er føjelig og god, som hun er blid og taalsom.

Annie er min Elskerinde —

[S. 158]

Cedersköld og Kurk har været paa Jagt i Dag. Jeg jager ikke mere, jeg har stødt min Fod. Nämmanden ler, han véd, jeg gaar til Aaen for at fiske.

Annie er kyndig i at sætte Snører, og Fisken søger til hende. Annie fanger den let med legende Haand.

Imorgen rejser jeg, og Annie følger mig.

Det kan ikke nytte at spørge, og hvorfor ogsaa det. Hvilken Lykke skulde vel søge Annie i Smaaland.

Julia har sendt mig et Brev. Hun spørger, om jeg kommer til Venedig.

Nej, jeg har kaaret Annie — er det ej det rette, Guder saa skaaner mig dog og lad mig forblive i Troen — —

Sjælland, Aug. 1882.

Arm und kleiderlos war, als ich Sie erworben, das Mädchen,
Damals gefiel sie mir nackt, wie sie mir jetzt noch gefällt.

Det er Bøgene i de danske Skove nord for Hamlets By, der hvisker deres stille Sprog i vore Øren. Annie er mig en god og kærlig Kvinde, og Dagene gaar saa lindt og let under Kys og Sol. Den store Eros er det ikke — men —

Jeg har ikke glemt Julia. Dag efter Dag synes det, som dukkede hendes Billede klarere frem for mig — men disse Dage tilhører Annie.

Der ligger oppe i Skovbrynet en ensom lille Sø, hvor vi gerne dvæler, Annie og jeg. Tæt kranset af Skoven ligger den der som et lille blankt Skjold mellem blomstrende Hæge og Tjørne. Vi sidder paa Roden af en vindfældet Bøg, hvor Søen skærer sig ind under Skrænten, der støttes af Røddernes Fletværk. Det Sted elsker vi begge.

Annie er bedrøvet og bange. Hun bøjer tit sit Hoved mod min Skulder og hvisker: Arvid, jeg er saa angst, du vil forlade mig for at drage til hende. Sig, at du vil det, og jeg skal glide ganske stille ned i Søen med mit ufødte Barn — ganske stille, for at du kan gaa din Vej til hende, som har Ret over dig.

Saa svarer jeg: Annie — ingen har Ret over mig uden den, jeg kaarer.

Saa kysser hun mig med Taarer, — Annie, der steg op til mig af Vandet den lyse Sommerdag i Smaaland — og langsomt drager jeg hende bort fra Brinken.

Men stundom føler jeg mig tung i Sindet, naar Folkene kommer hjem fra Arbejde, og deres Skænden lyder i Gaarden.

Saa tænker jeg paa Mesterens Ord.

Hvorfor skrigger dog Folket og larmer, det vil have Føden, Børn vil det avle og sørge for Føden til dem. Mærk dig Vandrer det, og gør du derhjemme det samme; Menneske, gør hvad du vil, du driver det aldrig til mer.

Gammalstorp, Okt. 1862.

Eine Liebe hatt' ich, sie war mir lieber als Alles!
Aber ich hab' sie nicht mehr! Schweig, und ertrag den Verlust!

Jeg er alligevel Soldat. Naar Teltene brydes af, og Signaltrompeten lyder, slaar Hjertet frit og let i mit Bryst, og jeg tøjler min sortbrune Flora, der danser under mig over sandede Veje. Saa gaar den henover Landet, mens Ljunggreen, min brave Vagtmester, rider tavs bag mig til vi naar Gaarden, hvor hans Kvinde og de krøllede Unger vifter til ham. Vi rider undertiden derind og drikker et Glas Mælk, mens jeg klapper hans lille lyshaarede Johanne, hvis klare blaa Øjne ler til mig.

Saa gaar det videre over Stok og Sten.

Annie er borte — Julia er endnu i Venedig.

Hvad kymrer jeg mig om Annie og Julia nu.

Jeg er alligevel Soldat, og nu gaar det mod Lejren, jeg har ikke mere Tanker for kælnes Lege, og Vennerne venter.

Baade Cedersköld og min brave Kurk, som jeg har forsømt saa skammeligt, fordi jeg drømte med Annie. — Hvorfor mon hun forlod mig?

»Var jeg huslig og Viv, og havde jeg, hvad jeg behøved, vilde jeg trofast og glad kysse og klappe min Mand, saadant vrænged' i Sang en simpel Tøs i Venedig, Sangen lød som en Bøn, og frommere ej jeg har hørt.«

Nu gaar det mod Lejren — hvem tænker saa paa Kvindfolk.

Venedig, Maj 1883.

Und so tändelt' ich mir, von alle Freunden geschieden,
In der neptunischen Stadt Tage wie Stunden hinweg.
Alles was ich erfuhr, ich würzt'es mit süssem Erinnerung
Würzt'es mit Hoffnung; sie sind lieblichste Würzen der Welt.

Atter i Venedig — men dog ved det første Blik hvor forandret — mest dog jeg selv. Kun 8 Aar er rundne, siden jeg gæstede dig, Venedig — kun 8 Aar, og hvad er ikke sket siden da!

Jeg søger ikke min Kærligheds første lyse Dage, dens straalende Nætter, Julia har bedt mig komme, og jeg kommer.

Men jeg venter intet — jeg haaber intet — det er en Pilgrimsfart til hellige Steder — — —

Jeg drømmer, men aldrig drømte jeg lifligere Drøm. Julia er min egen, og min Ungdom lever, lever et nyt Liv efter en Dvale, jeg troede var Døden. Jeg plantede Sydens Rose i den kolde Jordbund, som er mit Hjemlands, og Rosen trivedes ikke, dens Hoved højedes, og dens Blade visnede. Nu har den drukket Duggen af sin Moderjord, nu folder dens Kronblade sig mod Solen, nu smiler den rødere end før, og dens Duft stiger mod den lette Luft. Julia, jeg elsker dig nu, elsker dig varmere, end jeg elskede dig nogen Tid. Du er Venezias Rose, min dejlige, du er den ene. Og du smiler, du spørger ikke, du ved, at din Kærlighed er alt, den tvivler ikke, fordi den ikke ser, den spørger ikke, fordi den ikke hører. Nu begynder Livet af ny.

»Jeg har dig elsket tilforn, brændende hed i Begær, elskede hører du, tro og betro dig til mig.«

Fra den Dag og Time er jeg Julias og kun Julias, alt andet skal være glemt, alt andet.

Navnet ogsaa — alt.

Minderne vokser fra hver Sten, fra hvert Billed og hvisker om mig de samme søde Sagn som i svundne Dage.

Julia du —

Men vi vil dvæle i Venedig — dvæle længe, evigt om du vil, og jeg vil berede min Rose en Urtegaard, hvor Vinden ikke kysser dens Bæger med Slud, hvor Duggen falder mildt og sødt, og hvor Solen kærtegner den.

Om du vil det saa.

Her skal du føde mig et Barn, som skal være vor Kærligheds Barn, en Datter, der skal bære dit Navn, eller nej — dit Navn skal kun du bære. Og ingen anden.

Venedig er mig Mindets og Haabets Stad. Mindet og Haabet er du.

Verona, Marts 1884.

Widerfahre dir, was dir auch will, du wachsender Liebling —
Liebe bildete dich; werde dir Liebe zu Theil!

Julia har født mig en Datter, i Daaben fik hun Moderens Navn, men vi har besluttet, at hun skal kaldes Ulla. For der er kun en Julia. Naar Julia atter er rask, rejser vi til Capri og Palermo, og ved Sommertid vender vi hjem til Gammelstorp, mens Solen skinner. Posten er en fortrædelig Ting — den har bragt mig Brev fra Annie.

Annie var et Navn — Annie er glemt.

Men Brevene kræver at mindes. Jeg har bedt Holger Kurk sørge for Annie og hendes Barn. Jeg siger hendes Barn. Jeg har Børn, men de er Julias. En Elskerinde bør ikke føde Børn. Børn bør kun avles ved Arnen.

Annie vil jeg ikke se mere, ikke heller hendes Barn. Det har vel ingen Nød, det er avlet i Elskov — men det var Elskov, der svandt — en Spøg.

Es sei, Liebchen, des Scherzes genug!

Gammelstorp, Marts 1885.

Wundern kann es mich nicht, dasz Menschen die Hunde so lieben,
Denn ein erbärmlicher Schuft ist, wie der Mensch, so der Hund.

Vi var tre fra de unge Aar: Kurk, Cedersköld og jeg. Vore Fædre var Venner, og vi legede vor Barndoms Lege sammen. Vi voksede op sammen, og vor Uddannelse har vi faaet under samme Tag. Vilde nogen spurgt mig, hvem af de to, der stod mit Hjerte nærmest, vilde jeg ikke have kunnet svare. For jeg satte dem begge lige højt.

Og nu. Jeg skriver fordi jeg en Gang har betroet disse Ting til Papiret, for en Gang om mange Aar atter at se, hvad jeg følte, for at min Dreng en Gang kan lære sin Faders Skæbne at kende, ærlig og sand, som den mødte ham i Livet. Men hvert Pennestrøg er en Rift i et aabent Saar.

Annie har talt. Hun var rejst til Smaaland til sin Fader, og derfra har hun skrevet til Julia og fortalt hende alt. Julia vil tilgive, det føler jeg, men vi talte ikke derom, og Julia var syg. Jeg følte mig bedrøvet. Ikke fordi jeg angrede, jeg fulgte en Røst i mig, som talte den Gang og som nu tier. Men det smertede mig, at Julia led. Hun forstod ikke, hvor uendelig højt min Kærlighed til hende stod over min Elskov til Annie.

Og jeg kunde ikke sige hende det, for man kan tale til en Kvinde om sin Kærlighed til hende, man kan ikke, endda kun med et Ord, berøre en venlig Følelse for en anden, endsige Elskov.

Høsten gik, og den var tung og mørk. Jeg vilde rejse mod Syd, men Julia vilde ikke. —

Julia var skønnere end nogensinde før, men hun vilde ikke se mig. —

Saa kom Vinteren og med Vinteren Fester, hvor Julia straaled som en Dronning blandt alle Terner smaa.

Hun var venlig mod mig igen, men min Drøm kom hun ikke i Møde. Jeg vilde vente og haabe. Saa skete det.

Jeg troede det ikke, jeg vilde ikke tro det, men jeg kunde ikke tvivle.

Arvid Ankerkrone.

Du har voldet mig Sorg og Fortræd mere end nogen kan bære, men for mit Barns Skyld har jeg baaret det troligt. Jeg skriver mit Barn, for du siger, at Barnet er ikke dit, og det er vel muligt, for jeg har kendt andre end dig ogsaa den Gang — det siger du jo til Cedersköld og det er vel ogsaa sandt, for jeg har kendt ham ogsaa. Og nu har jeg kun ham at trøste mig til, for dine Penge vil jeg ikke eje eller have. Og Cedersköld vil sørge baade for mig og Barnet.

Mellem os er det jo alt forbi, for det vil du jo, du elsker jo din Kone over alt i Verden. Og hun vel ogsaa dig, skønt jeg har syntes, det var ret og rigtigt at vise hende, hvordan du var, og hvad en Kvinde kan stole paa dig i sin Nød, trods dine Ord og Forsikringer, som du aldrig mener. Men hun har jo ikke noget at lade dig høre, for I fine Folk er ikke bedre end en Pige som mig — for vi er jo alle lige for Vorherre og Syndere allesammen.

Men Ret skal være Ret alligevel.

Og det siger jeg dig, at du kan haane mig og forlade mig og støde mig bort, saa meget du vil, for jeg har Cedersköld, men din fine Frue, som du elsker, og som skal være saa stolt, skal ikke berøve mig mit det sidste og eneste.

Og nu ved jeg, at din Kone er Kæreste med Cedersköld, og de mødes baade det ene Sted og det andet, og tror du mig ikke, kan du faa Vished for det, naar du ønsker.

Og det, siger jeg dig, er ikke ret og rigtigt, for naar en Kvinde er gift og har Børn, saa er det ikke som med en anden en, der har sin Nød.

Og du har din Kone, som hun har dig, det vil jeg sige dig.

Annie Bengtson.

P. S. Vil du ikke tro mig, kan du komme selv og faa Syn for Sagen næste Mandag Kl. 8 Aften i Vestergaden hos Madam Engström. — —

Jeg har dræbt min Hustru.

Ikke med min Haand, for jeg tror ikke, jeg kunde løfte Haand mod Julia, men jeg er Skyld i, at hun døde, og jeg bærer den Skyld til mit Livs sidste Dag, ja udover den, om noget udover findes.

Jeg gav Julia Brevet og spurgte: Er det sandt?

Og hun svarede ja.

Saa vilde jeg gaa — jeg havde kun et at gøre, at hævne min Ære, og det vilde jeg gøre i den Time, hvor jeg erfarede min Skam.

Hun bad mig blive og sagde mig, at Skylden var hendes og hendes alene. Men hun havde Ret til at handle som hun havde handlet, samme Ret som jeg.

Jeg svarede hende dertil, at her var ikke Spørgsmaalet Ret eller ikke Ret. Min Hustrus Ære var min Ære, mit Hus's Ære og mine Børns Ære, og dens Hævner var jeg.

Saa smilede hun og lagde sin Arm om min Hals og sagde, at det var ikke sandt. Hun havde kun villet hævne sig, kun villet prøve mig, og det var alt aftalt Spil. Nu var jeg straffet nok, og nu vilde hun tilgive mig.

Jeg troede hende ikke.

Saa bad hun mig vente og kalde de to til for af deres Mund at erfare, hvad jeg ikke vilde tro, naar hun sagde det.

Det var den tungeste Tid i mit Liv, de Dage der gik, for Cedersköld var da bortrejst, og Annie var i Christiansstad.

Men Dagen kom, og jeg lod de to kalde.

Cedersköld, der i saa mange Aar havde været min Ven, nægtede at tale, og Annie lo i bitter Haan og sagde, at det var sandt, det hun havde skrevet.

Julia græd, og jeg troede hende ikke.

Saa kom Natten, og hun tryglede mig om at tro hende, men hvor kunde jeg tro den, der havde forraadt mig? Hun sagde, hun vilde dø, om jeg tvivlede.

Og jeg tvivlede endda.

Saa døde Julia Natten den 27. Marts 1885 for sin egen Haand.

Jeg begravede hende, men begræd hende ikke.

Jeg svor at leve alene for mine Børn, og den Dag døde Smilet paa mine Læber, og jeg blev en gammel Mand.

Jeg svor endnu en Ed: at hævne den Vanære, der var bragt over mit Hus, og den Ed vil jeg holde.

[S. 168]

— — — Her slutter min Dagbog, eller rettere de Optegnelser, der oprindeligt havde været bestemt til at danne min Dagbog, men som Livets Alvor har afbrudt. En Mand kan ikke skrive sin Sorg ned; til hvad Nytte, til hvad Nytte! Tie! — og tal kun, hvor Ordet handler. — —

Vedføjet laa tre Breve til Holger Kurk, der talte om det, hvorom Dagbogen tav. De var øjensynligt udvalgte af mange, men hver et af dem kastede det skarpeste Lys over en Handling.

Vintschgau »Neuspondinig«, d. 12. Aug. 1886.

Kære Holger.

Jeg skriver fra Tyrol, fra Stilfserjoch, hvor jeg bor i en Gæstgivergaard af det Navn Neuspondinig ikke langt fra det høje Punkt Ferdinandshöhe. Du véd, hvorfor jeg rejste, og jeg skriver dette for at meddele dig, at mit Hverv er fuldbragt.

Cedersköld er død.

Det gik ikke, som jeg havde ventet, og det var vel en højere Vilje, om saadan højere Vilje er, der bestemte det anderledes. Jeg holdt af ham, som jeg holdt af dig; hvad det vil sige, véd du selv. Han brød vort Venskab og handlede ilde mod mig. Jeg svor at finde hans Vej og kræve ham til Ansvar; jeg fandt ham her paa dette Sted døende, og han døde uden at tale.

Han var ankommen hertil fra Trafoi, hvortil jeg havde fulgt hans Spor. Han vilde skyde Genvej, tilfods og styrtede ned i en Bæk, der kaldes Klammbach.

Han var ynkelig at se, Brystkassen var knust og Hovedet stærkt læderet; han aandede svagt, da jeg saa ham, men han døde, ikke ti Minutter efter min Ankomst.

Jeg tænker endnu, om jeg havde truffet ham ved Franzenshöhe, hvor Ulykken skete, saa havde jeg sikkert nu staaet anklaget for Assiseretten i Bozen. Jeg kunde have slynget Cedersköld i hvilkensomhelst Afgrund i denne Verden.

Nu er han død, og jeg har ikke dræbt ham i Kamp. Jeg vilde ønske, jeg havde, for siden Julia døde, har hver

Blodsdraabe i mig krævet hans Død, og jeg har forfulgt ham som hans onde Skæbne.

Annie har forladt ham; jeg ser af et Brev, der findes mellem hans Efterladenskaber, at hun har fundet en Ven i Wien. Annie er skabt til Glædespige, det bliver hendes Lod. Hun bedrog mig, da jeg elskede hende, hun bedrog ogsaa Cedersköld og løj for os begge.

Stakkels Korporal Bengt! Mig troede han, og medens jeg drog mod Syd for at se Venedig og Julia, forsøgte han at hævnne sin Datters Ære ved at dræbe Cedersköld. Om Barnet er mit eller Cederskölds véd jeg ikke, men det skal ikke lide Nød; det har sit Forblivende med de trufne Bestemmelser. Ikke et Ord talte Cedersköld, men jeg tror han kendte mig, og det giver mig nogen Trøst. Jeg har aldrig troet, jeg kunde se et Menneske lide og føle Trøst derved. Men det gjorde jeg. Jeg har ladet ham begrave; han ejede intet, i hvert Fald kun lidt.

Nu er han død, og hans Navn skal ikke nævnes mellem os mere. Han fandt Døden den 6. Aug. 1886 ved Nedstyrtning mellem Ferdinandshöhe og Trafoi. Kusken, der kørte for ham, saa ikke, hvorledes Ulykken skete, og intet Menneske vil nogensinde erfare, hvorledes det gik til.

Nu vender jeg hjem til Børnene; deres Opdragelse er nu det, hvorfor jeg lever. Broderlig Hilsen.

Din Arvid.

Malmø, den 10. April 1898.

Kære Holger!

Du skriver til mig, at Annies Barn er dødt. Annie har skrevet mig til og søgt mig. Jeg svarer ikke. Annie har jeg holdt af, da jeg saa hende første Gang. Du vil maaske bebrejde mig denne Elskov, det kan man gøre bagefter. Jeg tror, at jeg handlede ret, fordi Livet byder saa lidt Solskin, og vi Mennesker bør søge Solskin. Naa, jeg vil ikke præke denne Lære, og det vilde ogsaa være dumt. Nu er jeg ændret i meget. Handlede jeg Uret, har jeg maattet bære »Straffen«. Jeg tror ikke paa Straf, men jeg tror paa Hævn. Al Straf er Hævn, og Hævn kan tilfredsstille, det har jeg selv følt en Gang i mit Liv.

At Barnet er dødt er kun godt, Annie fortjener intet Barn, og paa hendes Omvendelse, som du kalder den, tror jeg ikke. En Mand kan elske mange Kvinder og dog ikke præges af denne Elskov, en Kvinde, der elsker mange Mænd, er og bliver en Skøge. Saa faar I lære nok saa meget det modsatte og præke Jer Moral eller Umoral nok saa ivrigt.

Jeg er Junker fra Fødslen, og min Moral er Junkerens Moral, den bliver ikke anderledes. Det er slet ikke praktiske Hensyn, slet ikke Samfundet, jeg vil bevare, det er slet og ret min Soldatermoral, der vist, naar alt kommer til alt, ikke er nogen Moral. Skøgen har jeg glemt, og hendes Barn kendtes jeg ikke ved, da det levede, agter ej heller at græde ved dets Baare.

Begrav det og lad hende faa nogle Penge, det er vist det, hun trænger til.

Din Arvid.

Paris, den 25. December 1899.

Kære Holger.

Glædelig Jul — Du har vel undret dig over, at jeg ikke tilbragte Julen sammen med Ulla i Lausanne. Det var tilfældigt, vi havde besluttet, at hun skulde komme hertil, men ondt Vejrlig og Togstandsning krydsede vore Planer. Claes og hans Hustru er paa Sicilien, Hvedebrødsdagene varer vel endnu i 14 Dage, skønt Claes' Giftermaal huer mig ikke, hun er for rig og for lidt smuk. Gud være lovet, Ulla er fattig, saa spares hun for de Skuffelser. — Imorgen maa Ulla vel komme.

Juleaften tilbragte jeg her i Selskab med en Kvinde — Annie. Jeg drev ned ad Boulevarderne ved Aften-tid for at se Julen i Paris; da mødte jeg hende og kendte hende straks. Det lod, som om hun led Nød, hun saa fattig ud. Du véd, jeg tror, alt i Verden har sin Bestemmelse, og jeg standsede hende og spurgte hende, om hun vilde tilbringe Juleaften sammen med mig. Jeg ved ikke, hvorfor jeg gjorde det, men nu, da det er sket, fortryder jeg det ikke. Det var den besynderligeste Juleaften, jeg har tilbragt.

Annie er gaaet fra Haand til Haand, men hun er endnu meget smuk. Sjöström har forladt hende, siger hun, han er, hvad jeg altid har sagt, en slet Knægt, der sikkert har levet af Annies Venner. Vi talte ikke om Barnet, hun forsøgte derpaa, men jeg afviste det. Jeg anerkendte ikke det Barn som mit. Jeg har elsket hende. Dengang anede jeg ikke, at hun var hans Elskerinde samtidig med, at hun var min. Men hun var sulten, og jeg gav hende et fyrsteligt Maaltid i Café de la Paix. Jeg tror virkelig, hun begyndte at haabe paa, at gamle Dage vilde oprinde paany, og jeg vil ikke nægte, at jeg bestyrkede hende i Troen og Haabet. Jeg vilde, hun skulde tale om det eneste, der endnu den Dag i Dag af alt, hvad Fortiden gemmer, staar min Hu nær.

Om Julia.

Hun talte, men hun sagde kun, hvad hun sagde den Gang, og jeg faar vel tro hende. Hun siger, at hun hadede Julia, fordi jeg elskede hende. Det er vel sandt. Hun siger, at hun hadede Cedersköld, og at hun blev hans Elskerinde, fordi jeg sveg hende. Det er vitterligt usandt, men Kvinder, der lyver, lyver med hele deres Sjæl og tror deres egne Løgne. Selv lyver jeg sjældent — kun én Gang har jeg løjet for dig, som du her vil se. Det blev silde, og jeg fulgte Annie til hendes Hjem, et tarveligt Kvistværrelse i en Bydel, jeg ikke kender.

Hvorfor jeg gjorde det, ved jeg ikke, men der var faret noget af en Djævel i mig den hellige Julenat. Jeg kan være ond, og jeg var det. Jeg fortalte Annie, medens hun hvilede i mine Arme, hvorledes en Mand døde, der den 6. Aug. 1886 gik Vejen over Stilsferjoch fra Trafoi.

Annie, du og jeg er vel de eneste, der endnu mindes den Mand, hvis Ben smuldres paa en lille Kirkegaard i Tyrol. Jeg fortalte Annie noget mere, end jeg har fortalt nogen anden, og end jeg nogensinde vil fortælle nogen anden. Hun stivnede i Rædsel, og jeg glemmer sent hendes Blik. Hun talte kun lidt, og jeg tror, hendes Haab om Fornyelsen af gamle Dage blegnede under min Fortælling.

Om Julias Blod kommer over mit Hoved, ved jeg ikke, Cederskölds kommer over hans og ingen andens. Om jeg stod paa Vejen ved Ferdinandshöhe den Dag i Dag, jeg tvang ham atter at vove Springet og æske den Gudsdøm, der skulde sige, om han var skyldig eller uskyldig. Det sagde jeg Annie den Julenat. Nu ved ogsaa du, hvorledes det gik til. Gem det og glem det.

Din Arvid.

Endelig fandtes vedlagt Brevene et Aktstykke, som Holst genkendte, det var Annies Brev til Ankerkrone, som han selv havde sendt. Hans Billet fandtes vedhæftet. En Hilsen fra hinsides Graven, Annies Brev lød:

— — —
Min eneste Ven.

Du faar tro mig, om du vil, jeg har aldrig elsket andre end dig, det sværger jeg for Gud Faders Ansigt, om jeg dør i denne Nat, som jeg tror, for jeg er meget syg. Men lever jeg, saa skal dette Brev sendes til et sikkert Sted, og min gamle Moder skal forvare det og sende dig det, om jeg dør før hun. Jeg har aldrig elsket andre end dig — aldrig. At Cedersköld har forført mig er vist og sandt, men jeg var ung og elskede ham ikke, men dig elskede jeg og Barnet var dit, det var det, for det fødtes, mens vi var sammen, og havde været sammen længe i de lykkeligste Dage af mit Liv, og det véd du godt.

Det var dit. Men saa blev du ond imod mig og vilde ikke skilles fra din Hustru, som du ikke elskede den Gang, og saa vilde jeg forlade dig for at se, om du ikke vilde vende tilbage, men det vilde du ikke, og du rejste til din Hustru, som du ingen Ret havde til, for hende havde du forladt, og det var mig, der var din Elskede og havde født dig et Barn med Smerte.

Jeg skrev til din Hustru og talte med hende og sagde, at du elskede mig før nu, og hun blev bleg og vilde ikke tro det, men jeg havde Barnet med, og hun kunde se, at det lignede dig, som det ogsaa gjorde, hvad der beviser, at det var dit Barn. Og hun talte saa meget til mig og var bedrøvet, for hun var vistnok god, men jeg hadede hende, fordi hun elskede dig, og fordi du havde svigtet mig. Men hun vilde ikke forlade dig, og saa var det noget efter, at hun lod mig kalde og sagde, at hun vilde straffe dig, for jeg havde ladet, som jeg var bedrøvet, og hun var god imod mig, men det gjorde mig kun ond, fordi jeg kunde se, hun frygtede mig.

Og saa var det, jeg sagde til hende, at hun skulde sige det med Cedersköld, og han gjorde, hvad jeg vilde, for han var en Nar efter mig, men ham brød jeg mig ikke om.

Og saa skrev jeg til dig.

Men bagefter sagde jeg, at jeg havde talt Sandhed, og det var ikke sandt, for Cedersköld har aldrig været din Kones Elsker; men jeg gjorde det for at hævne mig. Jeg vilde have fortalt dig det i Paris, men saa var det, at du fortalte mig, at du havde slaaet Cedersköld ihjel, og saa blev jeg bange for, at du skulde slaa mig ihjel, og saa turde, jeg ikke sige det.

Men det er sandt, og har du baade slaaet din Kone ihjel og Cedersköld, saa er det Guds Straf fordi du har bedraget mig og forladt vort Barn, som Vorherre har taget til sig, og som du ikke engang vilde svare mig paa, da jeg skrev saa rørende til dig, om dengang det døde. Se det vil jeg skrive til dig, og det skal du vide, hvis jeg dør, for at dine onde Gerninger kan være bekendt for dig, og det er altsammen Straf fra Vorherre.

Nu vil jeg ikke skrive mere, for jeg er meget syg, men nu véd du det altsammen, og at jeg aldrig har elsket andre end dig, Arvid Ankerkrone.

Din ulykkelige elskede Annie.

XV.

Foruden den betydningsfulde Post fra Ankerkrone forefandt Holst et kort Brev fra Helsingør, der lød saaledes:

Hr. Løjtnant Eigil Holst, Overbetjent ved Københavns Politi.

Efter Hr. Løjtnantens Bortrejse har jeg skaffet mig Underretning om, at den Herre, der den 27. Marts d. A. logerede paa Jernbanehotellet sammen med den Dame, der kaldte sig Fru Gorin, var en svensk Officer, af et daarligt Rygte ved Navn Hugold Sjöström. Jeg har ligeledes erfaret, at han samme Dags Middag hos Vognmand Larsen, Stengade, har lejet et Køretøj og ladet sig befordre til Esrom, og det har undret Kusken og Vognmanden, at han lod Vognen køre tom tilbage. Andet har jeg ikke kunnet erfare.

Med dyb Højagtelse ærbødigst
Jens Petersen Stub,
Kelner.

Dette Brev gav Holst Anledning til at foretage endnu en Rekognosceringstur til Stedet, hvor Liget var fundet, og Egnen derom, saavel som et fornyet Besøg i Helsingør. Det var udover Vognmandens Udsagn dog ikke væsentlig nyt, der fremkom, navnlig var der paa Esromegnen slet ingen, der havde lagt Mærke til Parret.

Holst besluttede sig til at søge sin direkte Foresatte i Hovedstaden og afgive en udførlig Rapport over det oplyste, dog undlod han at berøre de enkelte Omstændigheder, der havde Forbindelse med Familien Ankerkrone. Han lagde stor Vægt paa, at Eftersøgelsen og Arrestationen af Sjöström foregik paa Grundlag af Falskneriet, og at Sigtelsen for Mordet blev det subsidiære, derved gjordes det lettere at holde Sagen skjult. Mordet og Ligfundet i Mergelgraven var glemt, som alt Avisstof glemmes hurtigt og grundigt.

Holst var ikke af de Politimænd, der straks former en Mulighed til en kompromitterende Sigtelse. Han søgte ikke Anerkendelse som den, der rask griber til, og han lod rolig sine Kolleger paastaa, at det var Heldet og Tilfældet, der stod ham bi; men hans Foresatte vidste, at det var hans uholdende, stilfærdige Benyttelse af Tilfældet, der var hans Styrke, og at han som faa forstod lydløst at følge et Spor.

Holst traf i en Fart Forberedelser til Rejsen, han vilde søge Sjöström i Venedig, foranledige ham anholdt og transporteret til Danmark, men dernæst vilde han søge Ankerkrone, og saa skulde Ritmesteren tale, og tale ud.

ANDEN BOG

Venezia.

I.

Det var først i Juli, da Eigil Holst ankom til Lagunernes By, Adriaterhavets Dronning, det eneste Venezia. Klokken var elleve om Aftenen, det var maanelyst og stjerneklart, ganske stille. Toget rullede hen over den lange stensatte Dæmning, der forbinder Lagunebyen med Fastlandet. Holst bøjede sig ud ad Vinduet; han saa i det fjerne Lysene blinke, men saa forsvandt de, og saa langt Øjet rakte, saa han kun Havets blanke Flade, hvori Himlen spejlede sig blank og blaa. Med et Ryk standsede Toget, Waggondørene sloges op, en forvirret Raaben og Støjen lød fra den overdækkede Hal, og Holst sprang ud, ledsaget af en ung Rejsefælle, en tysk Doktor ved Navn Braun, med hvem han havde stiftet Bekendtskab paa Rejsen fra München.

De fulgtes ad og værgede sig mandeligt mod de talrige Dragere, der tilbød deres Tjeneste; Tyskeren var kendt med Forholdene, han gik rask foran Holst, og snart stod de udenfor Stationsbygningen, hvor Lysene brændte saa underlig dæmpet, og hvor der var ganske stille.

Venedig modtager sine Gæster anderledes end nogen anden europæisk By. Her er ingen raabende Droskekuske, ingen rullende Omnibusser, ingen elektriske Sporvogne, der glider som bevægelige Lyshave over en menneskefyldt Plads. Her er ingen straalende Kafeer, ingen oplyste Butiksvinduer, intet bølgende Liv, intet Pust fra Storstaden, der aander ved Nat, og hvor Kærter flimrer fra hver en Vraa.

Der er saa underlig stille. Ikke en Lyd af en rullende Vogn, ingen Støj af hvæsende Maskiner, kun Vandets Sukken mod Kajen og dæmpet Aareslag fra de slanke, sorte Gondoler, der glider frem af Natten med et gulnende Blus, lydløst, med et blinkende Køl vand i Følge.

Holst og Braun tog Plads i en Gondol, og Braun nævnede Hotellets Navn — Bauer Grünewald, det Sted, hvor de fleste Tyskere søger hen. Gondolen gled lydløst fra Kajen og tværs over Canale Grande ind i et Næt af krogede Kanalgader, mellem hvide og gule Huse med lukkede Skodder. Den dybeste Stilhed sænkede sig over Farten; de to rejsende sad tavse, mens deres Øjne søgte hen over Vandet mod de fugtige Mure, hvor Køl vandet sukkede. Stille gled de forbi Husene; saa vendte Gondolen brat om et Hjørne, Gondoliøren udstødte et kort dumpt Enstavelsesord, og forbi den gled en anden Gondol, hvis gule Lygte et Sekund kastede sit matte Skær over Vandet og den sorte Stævn paa deres Baad, der med sin brede takkede Snabel pegede fremad som Stævnen paa et Vikingeskib. Gondolen krængede let over og rejste sig atter i Fart ad en ny Gade lig den første, stille og øde. Den natlige Fart greb Holst mægtigt; han saa hen for sig — det var som en Eventyrfart i et ukendt Land, hvor Bølgen hviskede de sælsomste Eventyr, fortalte om Hundreder af Aar, om en By, hvis Magt var stor, men hvis Gader var tavse, hvis sælsomme Frasagn voksede frem, ikke af Mulde, ikke med Rod i det faste Land, men som Slyngplanter og sære Tangarter fra en dyb Bund, hvor Vandet udviskede hvert Spor, hvor alt var svøbt i Tavshedens dybeste Dække.

Saa gled Gondolen ud i Canale Grande. Livet steg, Baad efter Baad mødte dem, mens de gled forbi de høje, mørke Paladser med de svære Pæle, hvis Knapper, formede som Dragehoveder, fortalte om deres Ejeres Storhed, paa hvis brede Marmortrapper Venedigs store havde traadt, hvor Rigers Skæbne var afgjort, hvor Blomsterguirlander havde vajat for Havbrisen og gule Kærter flakket i Natten, naar de smaa sov og de store vaagede og spandt deres Rænker.

Hist og her stod et Vindu aabent, lysklædte Skikkelser bøjede sig ud over Marmoraltanen, og der klang Musik fra høje Sale, hvor Lysene glimtede i slebne Glaslysekroner og kastede et blankt Skær ud over Kanalen. Saa lød et kort Fløjt, og en hvæsende Damper arbejdede sig op ad den vuggende Gade, skar som en Flænge i Drømmen om svundne Dage og slog med Skovlen det stille Vand, saa Gondolen svajede hid og did, medens Skummet slog over Stævnen. [S. 181]

Saa drejede den atter ind i de smalle Kanalgader, det samme dæmpede Raab lød, det samme stille Møde, de samme døde Huse og Aarens dumpe Slag i det mørke Vand. Sagte gled Farten gennem Natten, sagte løftedes Sløret over den sovende By, saa standsede Gondolen med et Ryk ved en smal Trappe. En skarp Stemme rev Holst og hans Ledsager ud af deres Drømme.

Zwei Zimmer — vierter Stock.

Op de stod atter i Karavanseraiet, midt i et af det 20. Aarhundredes Hoteller, mellem Kufferter, Kasser, Gas og Telefoner, mens Duften af Mad slog imod dem, og Klokkerne kimedede og kaldte.

Kjoleklædte Kelnere sprang ad tæppebelagte Trapper.

Hotel Bauer Grünewald.

Holst fik et Værelse paa fjerde Sal og fandt sig atter til Rette i den afbrudte Drøm. Han aabnede Vinduet og saa ud over Kanalen. Tag ved Tag med sære Tilbygninger, underlig kantede Skorstene paa de flade Tage, underlig fremspringende Mure og Gesimser og dybt nede Vandet, der sukkede.

Henad Kanalen gled en Baad med Musik. En Guitar, en Violin og Mandsstemmer sang de sære, vuggende Melodier, der steg op til ham i Nattens Stilhed — tunge, dæmpede, stundom bævende, stundom fulde af Ild og som klemtende Klokker, Bud fra fremmede Lande, Sang om Elskov, om Suk og Sorg, medens Aarerne plaskede.

Han saa op mod Himlen, hvor Stjernerne blinkede saa uendelig tæt, ligesom knugede ham med Tilværelsens [S. 182] stumme, uløselige Gaade.

Hvem er du? — hvem er du? — han følte sig saa fremmed for sig selv, greben af en ubetvingelig Rædsel, mens Stjernerne spurgte — hvem er du? — hvem er du? —

Han levede — og dog syntes han, det var slet ikke ham selv; han gøs og traadte et Skridt tilbage i det langagtige firkantede Rum, hvor Loftet hang saa lavt, og hvor det sukkede i hver Krog, som havde talløse Slægter hvisket deres lønlige Hemmeligheder til de tavse Vægge.

Han var i Venedig, Drømmenes tavse By.

Holst mødtes med sin Rejsefælle i Restaurationen. Køkkenet var fransk, hverken værre eller bedre end paa de fleste europæiske Hoteller. I den aflange Sal summede det fra Gæster, der talte alle Verdens Sprog, medens Opvartningen, kjoleklædt og ilfærdig, krydsedes over Gulvet med de dampende Fade og Vinen i de snoede Foglietter og de langhalsede tyske Flasker. Dr. Braun hævede sit Glas: »Velkommen i Venedig og Tak for Rejseselskabet.«

Holst smilede. Han havde været heldig med sit Selskab. Dr. Braun var en ung tysk Lærd, der studerede Kunst og havde set sig vidt om i Verden. I København havde han tilbragt flere Aar som Gæst hos en stor dansk Mæcen og Fabrikant, i hvis store Samling han havde virket ved Opstilling og Katalogiseringen af indkøbte udenlandske Kunstværker. Han var en ægte Bayrer, med Sydtyskerens livfulde Væsen, fuld af Spøg, men ofte underlig tavs. Holst havde ganske vundet hans Hjerter paa Turen, hvor Rejseselskabet havde bestaaet af et Par mellemtyske Handelsrejsende af den internationale, forskrækkelige Haussirertype, hvis banale Snak og zünftige Historier havde ærgret Holst og Doktoren i lige høj Grad. I Bozen havde de fundet hinanden ret, og Resten af Turen havde de tilbragt i livlig Samtale om det skønne og store og om det forjættede Land — Venezia. Maaltidet var hurtigt til Ende, og ad de krogede, snævre Gader fulgtes

de til Stedet, der drager og kalder, det Sted, hvorhen alle iler — den evig uforlignelige Marcusplads.

Gennem en Bue i Procuratiernes Søjlegang traadte de ud paa Pladsen, der laa hvid som dækket af Sne i det skarpe, klare Maaneskin; kun en enkelt Vandrør gled henover den, den tilhørte Natten — ikke den tunge, sukkende Nat, der bredte sit Dække over de tavse Kanaler, men Maaneskinsnatten, hvor Stenene bades i Straaler, hvor Drømmene tager deres lette Fart for i den lyse Stilhed at bæve i den flimrende hvide Glans i anelsesfuld Længsel.

Der lægger sig ikke Tyngsel over Sindet, naar Maanen lyser over Marcuspladsen. Det er ikke Dybden i dette Skønhedsvæld, der tvinger til at bøje Hovedet i ydmyg Undren. Der føles heller ikke Fred, Trang mod Hvile — det er et Drag, der tømmer Skønhed som Drue i Krystal, gulhvid og sød. Procuratiernes Arme strækker sig ikke vidt som Sct. Peters Søjlerækker i Rom, ikke aabne for at kryste Beskueren ind mod Kirkens store Moderbryst, men let glidende, som den sikre Kærlighed stryger over Haar og Nakke, den der véd, at dens Kalden følges saa villig.

St. Marcos byzantinske Kupler rejser sig bag de stejle Gangere og de slanke Fanesøjler som for at byde Blikket en Dæmning. Kampanilen stræber mod Himlen som for at hæve Blikket mod Vidder, hvor intet stiller sig mod det, og den dejlige Port, der fører til Dogepaladset, lukker sig fast som en Mund, der, om den vilde, kunde aabne sig og fortælle om den Smerte, der ligger bag al denne tavse Lyst, der drager Øjet og Tanken.

Og Foden flytter sig villigt — til Piazzettaen, hvor Dogepaladsets mauriske Flade byder sig frem for Øjet, utilsløret som Sultaninden i Eventyret for den, hun har kaaret i Løndom, og over Piazzettaens Sten glider Blikket ud over Lagunen, det brede Vand, hvor Øen ligger i det fjerne med Sct. Giorgios' Kupler og Spir, en Anelse om, at endnu er Skønhedens Kalk ikke tømt, endnu har Venezia rige Skatte i Gemme for den, der vil træde den lette, vuggende Vej, der spejler Himlen og dens Lys, Vejen, der trædes som i Drømme uden Drøn af Fodtrin, medens Bølgerne sukker.

Man taler ikke, naar Maanen skinner over Piazzettaen i Venedig; men lyder Slagene dæmpet fra Klokkeporten ved Procuratiernes venstre Fløj, dæmpet bævende Slag i Slag, saa bygges en Bro for hvert Skønhedsindtryk, drages Tankerne opad, samles i en eneste livsalig Følelse af at se og nyde.

Og videre gaar det langs Molen, over Kanalen, hvor Sukkenes Bro tegner sig mørk mod Justitspaladset, hvor alle Venezias mørke Sagn faar Liv i dæmpet Tale og underlige Fortællinger om Død og Glemsel. Vandet skulper mod Kajen, og derude glider, som en Mindelse om Nutiden, Skroget af en stor Damper frem over Spejlet, Ankerkæden rasler og Spillene hviner, medens Dampen i korte, hæse Prust kastes ud fra de sugende Rør. Den vandrende vender sig uvilkaarlig mod Land, og hans Øjne møder Rytterstatuen af den piemontesiske Soldat, der satte Italiens Krone paa sit Hoved: il re galantuomo Vittorio Emanuele, hvis stejle Hest knejser over Riva dei Schiavoni som et brutalt Monument over Sejren, der vandtes af andre og faldt i de tabendes Lod.

Atter drages Vandreren mod Fortiden, mod Piazzettaen og Dogepaladset, og fra Buen i Procuratierne kaster han det sidste Blik mod den skønne Marcusplads, som den hviler, badet i Maanelyset, evig én i sin tavse Dejlighed — — —

Holst sov kun lidt den første Nat i Venedig.

II.

Tiden var knap, og Arbejdet ventede. Holst vidste intet andet, end at Sjöström var rejst til Venedig, og at han var truffet der midt i Juni af en Landsmand, der havde bragt det Bud fra ham, som Staldmesteren havde meddelt. Det lod ikke til, at hans Formuesomstændigheder var de bedste, han boede ikke paa et af de store Hoteller; det Hotel, Staldmesteren havde nævnet, var et lille uanseligt Hotel ved Rivaen, hvor særlig Søfolk søgte. Holst forhørte sig der den næste Dag, men man kendte intet til nogen Løjtnant Sjöström, og det var vel ogsaa rimeligt, at han havde boet der under et fingeret Navn. Det var naturligt at antage, at han, om han vilde blive i Venedig, havde søgt et privat Logis; men rimeligst var det at søge ham paa Lidoen, hvor den bedste Lejlighed aabnede sig for en Eventyrer, der som Sjöström kæmpede for Opholdet. Holst tvivlede ikke om, at han havde sat de røvede Penge til ved Spil i Monte Carlo; Staldmesteren havde jo allerede meddelt, at han i Maj Maaned var truffet der, ivrig i Lag med Rouletten.

To Dage tilbragte Holst med Søgen uden at opdage noget Spor; saa følte han en Aften, da han vilde gaa til Røjen isnende Kulde, og da Natten kom, var det, som steg der gennem Vinduet giftige Taager og lagde sig om ham, hans Tindinger bankede, Blodet gød sig som Ild gennem hans Aarer, han mistede fuldstændig Bevidstheden og gled ind i Feberfantasier saa voldsomme, at det flimrede om ham som Ild, og al Tanke hvirvlede rundt som en Malstrøm. Dr. Braun, der boede tæt op ad ham, kom til og fik hentet en Læge, der rystede paa Hovedet og konstaterede en ondartet Forkølelsesfeber, den, der saa hyppig griber de fremmede, der giver sig Venedigs lokkende Skønhed i Vold. Holsts Tilstand var ikke uden Fare særlig i de første Dage, men lidt efter lidt løftedes Taagen, og hans stærke Natur sejrede.

I Løbet af otte Dage lykkedes det Holst at komme over sit Ildebefindende, og han besluttede nu at fortsætte Efterforskningen efter Sjöström med fuld Kraft. Da han sammen med Braun indtog sit lette Frokostmaaltid i Bauer Grünwald, lagde han Mærke til, at hans unge Ven var noget nedtrykt og syntes at beskæftige sig med en Række bestemte, stadig tilbagevendende Tanker. Holst gik ham paa Klingen, men han vilde ikke ud med det til en Begyndelse.

Det var en flov Historie, men Holst trængte paa.

Saa fik han Historien.

Medens han havde været syg, havde Braun paa Marcuspladsen mødt en meget smuk, ung, fransktalende Dame, med hvem han havde vekslet adskillige Blikke af dem, der indleder et Bekendtskab. Den unge Dame var ikke absolut afvisende, men paa den anden Side opførte hun sig fuldkommen ladylike, og Braun havde besluttet at spørge Germanias brede Sværd om Lænd for at skride til et Erobringstog. Det indlededes med smaa Høfligheder, smaa Ord ved Lejlighed, naar Damen havde taget Plads ved et af Arkadernes talrige Borde, og førte temmelig hurtigt til smaa Udflugter til Akademia, ja endog en Tur pr. Damper til Lidoen. Saa besluttede Braun sig endelig til at vove et samlet og stærkt Angreb, og under en Promenade i Parken tilstod han den skønne sin Kærlighed med saa megen Varme, som hans bayerske Naturel tillod ham det. Det saa ud til, at Sejren skulde følge hans Vaaben. Han opnaaede Tilladelse til at følge den skønne tilbage til Rivaen og derfra i en Gondol til ukendt Fart i hemmelighedsfulde Sunde.

Gondolen bugtede sig gennem de særeste Krinkelkroge, uden at Braun kunde konstatere andet end, at han to Gange passerede Canale Grande og sluttelig efter denne mærkelige Omvej maatte befinde sig i Nærheden af Arsenalet. Der standsede Farten, og han fulgte den skønne ad en snæver Trappe til en Førstesals Lejlighed i et gammelt velholdt Hus af de sædvanlige venetianske med mange smaa Rum, Korridorer og Altaner.

Det var meget varmt, og den smukke ubekendte satte hurtig en Læskedrik frem for Erobreren, medens han iøvrigt fortsatte sine Angreb, modig ved de store Indrømmelser, han havde mødt hos sin fagre Fjende. Varmen steg, den skønne forbarmedes over den stærkt opvarmede Nordbo og bragte ham en meget fin og let Slaabrok, idet hun diskret trak sig tilbage, medens han iførte sig Tunikaen og samtidig bortlagde en ikke ringe Del af sine civiliserede Klædningsstykker.

Alt tegnede til en Hyrdetime — saa pludselig hjemsøgte Arkadien af et Uvejr med heftige Tordenskrald. Det dundrede paa Døren og en stærk Mandfolkestemme lod sig høre paa Gangen udenfor Hyrdeparrets Enemærker. Den skønne fo'r op i Rædsel med Udbrudet: »Min Mand er kommen hjem uventet.« Braun grebes af en stivnende Rædsel, og ukendt med Krigens Farer lod han sig i en Fart putte til Side i et køkkenagtigt Bagrum, medens den vrede Mand som en Trolde, der lugter Menneskekød, larmede i Lejlighedens Værelser.

I det skumle Rum dukkede nye Farer op i Skikkelse af en gammel Pulverheks, der indtog en meget truende Holdning og forlangte et betydeligt Beløb for at lade den uheldige Hyrde slippe ned ad Bagtrappen, med Trusel om at give ham i den retmæssige Ejers Vold, om han vægrede sig. Braun valgte at købe sig fri. Han havde halvandet Hundrede Lire hos sig, dem ofrede han, og efter at han havde strøget Silketunikaen af sig og gjort et hastigt Toilette paa Trappegangen, tiltraadte han Tilbagetoget i en stærkt afkølet Sindsstemning, der ikke opvarmedes ved den Opdagelse, at han havde mistet sit meget kostbare Guldur og en særdeles værdifuld Brillantring, der sikkert nu vurderedes efter Fortjeneste i Arkadien. Krigsomkostningerne beløb sig saaledes foruden den tabte Ære til henimod 1000 Lire i Landets Penge — alt var Nederlag.

Det var ikke saa underligt, at den unge Germaner var nedtrykt over denne Revanche-kamp. Holst lo, men hans Politiinstinkt ledede ham ret snart til at planlægge et Forsøg paa at oprette det tabte ved et nyt energisk Angreb paa den skønne med andre mere jordbundne Formaal end det tidligere, og da det jo ikke var udelukket, at Lejligheden kunde tilbyde sig dertil, underkastede han sin Ven et skarpt Forhør til en Rapport til egen Glæde. De var hurtig enige om, at der ikke vilde være nogen Fornøjelse ved at indblande det stedlige Politi i Historien, det vilde kun føre til, at Tyskeren blev latterliggjort i den stedlige Presse, og den skønne i Tide blev advaret.

Først gjaldt det om at rekonoscere Terrænet, og det lykkedes at konstatere, at Vejen fra Gerningsstedet til Riva di Schiavone kun havde været tre à fire smaa Stræder fra Via Vittorio Emanuele, der fra Rivaen skærer sig op mod Nord. Det var selvfølgelig ikke muligt at konstatere Huset og desuden ikke klogt at bevæge sig for meget i den Omegn, hvad der sikkert vilde vække Opmærksomhed, men Holst udfandt en anden langt sikrere og bekvemmere Vej til Maalet ad Søvejen.

Braun havde den medfødte Egenskab, at han mærkede sig Ansigter med stor Sikkerhed, han kunde genkende enhver Person, han havde lagt Mærke til, selv en ganske fremmed, og i Tillid hertil besluttede Vennerne sig til at lægge Mærke til Gondoliøren ved Rivaen, hvor Braun erindrede, at den skønne flere Gange havde benyttet den samme Gondol. Det lykkedes ogsaa at genfinde Manden, men at henvende sig direkte til ham vilde være uklogt, da han formodentlig hyppig var bleven benyttet af den skønne og derfor ret naturligt vilde vægre sig ved at give Oplysninger om hende. Holst valgte derfor i et Par Dage at benytte hans Gondol hyppigt og betalte ham fyrsteligt for ganske korte Ture. Manden undrede sig til at begynde med over dette, men slog sig til Taals med den Tanke, at det var en forstyrret Englænder, der havde fattet en vis Kærlighed til hans Gondol og hans Passiar og besluttede at udbytte ham.

Det varede ikke længe, før Holst og Gondolièren blev gode Venner, og Holst fik god Brug for de Brokker, han gemte fra sit Studium af Lombroso. Først drejede deres Samtale sig om en blond, høj Nordbo, der skulde have Ophold i Venedig, og som Holst ivrig søgte, uden at der dog fremkom noget af væsentlig Betydning; dernæst spurgte Holst forsigtigt Baadføreren ud om den skønne, og paa hans listige Smil saa han straks, at Manden vidste Besked. Han vilde dog ikke ud med sin Viden, og først efter at Holst, der for ikke at vække Mistanke havde ladet Braun blive tilbage paa Rivaen ved disse Ture, havde forsikret ham om sin brændende Kærlighed til Damen, indvilgede Gondolièren mod en betydelig Drikkeskilling i at vise Holst Huset, der laa ved en lille Kanal ikke langt fra Arsenalet, og besørge en Billet til Damen om et Stævnemøde paa Marcuspladsen til en opgiven Tid.

Holst stod selv af Gondolen faa Huse fra det udpegede Sted og gik igennem Trappegangen til den bagved liggende Gyde for nøje at mærke sig Stedets Beliggenhed. Nu var han ganske sikker i denne Henseende, og nu gjaldt det kun om, at Stævnemødet kom i Stand, uden at den skønne mærkede Uraad.

III.

I Prokuratierne lige overfor Kampanilen traf Holst den skønne ubekendte. Hun var meget smuk, lille og væver, klædt i en stramtsiddende Rejsedragt, decent og beskeden at se til, med et Par vidunderlig smukke, brune Øjne og et sørgmodigt Smil. Da Holst traadte hen til hende med Hilsen og de Par Ord, han havde opgivet som en Art Løsen, slog hun Øjnene op mod ham, og der gik en let Rødmen over hendes Kinder. Det slog Holst, at hun mindst af alt lignede en fræk Eventyrerske med sit lidt trætte Ansigt og det tungsindige Blik; hun vakte en vis Medlidenhed hos ham, og han saa venligt paa hende. Hendes Blik hvilede ligesom prøvende paa ham, det var øjensynligt, at hun fandt Behag i den smukke, unge Mand, det var næsten, som om hendes Rolle faldt hende mere naturlig, og det varede ikke længe, inden Samtalen var godt i Gang. Holst fandt med Lethed Udtryk, skønt det ellers kneb lidt med Fransken, og Parret fulgtes ned over Piazzettaen mod Rivaen i munter Samtale som gamle Bekendte.

Holst fortalte, at han hyppig havde set hende og følt sig dragen mod hendes Skønhed og Ynde, at han havde anvendt alt tænkeligt Arbejde paa at opspore hendes Adresse, at han havde erhvervet den gennem hendes Gondolière, og at han var lykkelig ved den Tillid, hun viste ham. Han fortalte ogsaa, at han var en dansk Officer, der tilbragte sin Orlov i Venedig med Studiet af det skønne, særlig Kunst, men tilføjede en fin lille Kompliment til sin Ledsagerinde.

Hun kaldte sig Jeannette Gorin, hun var fra Lyon, sagde hun, hendes Forældre var Købmandsfolk, for hvem det var gaaet tilbage, hun havde forladt sit Hjem med en Kunstner, der nu levede i Venedig, men hun følte sig meget ulykkelig i et fremmed Land. Hun havde kun voget Mødet, fordi Holst havde skrevet saa varmt og smukt til hende, hun stolede paa hans Ridderlighed og haabede ikke, han misforstod, hvorfor hun var kommen.

Det var øjensynligt, at der ikke var et Ord sandt i det hele. Hendes Holdning vilde sikkert rette sig ganske efter Holsts Taktik, hun hørte til de Kvinder, der, efter at have betraadt usikre Veje, følger Strømmen. Overfor en Kyniker vilde hun have strøget Sørgmodigheden af sig og været den flagrende Sommerfugl, overfor en tung Idealist som Braun havde hun været en Art Gretchen, en noli me tangere, og overfor Holst lod det til, at hun vilde slaa ind paa samme Stil.

Holst var nysgerrig. Det gjaldt om at føre dette Eventyr til Ende, og det var jo muligt, at et rask Tag fra hans Side kunde fremskynde Begivenhederne. Men Raahed var hans Natur imod. Han følte sig for, og det lod virkelig til, at han havde gjort et vist Indtryk paa den unge Dame; dette besluttede han at forfølge, og han smilede stille for sig selv ved den Varme og Forelskelse, han lagde for Dagen. Han var den kolde Nordbo, der smeltede for den sydlandske skønnes Blik som Fjældets Sne for den straalende Sol, og da de efter en Times Spaseretur sad overfor hinanden i et separat Kabinet i en af Rivaens Restaurationer, knyttedes Traaden lidt efter lidt imellem dem. Jeannette blev rørt og talte om sit Barndomshjem, om sin gode Fader og Moder, og Holst anslog de samme Streng.

»Har De elsket før?« spurgte Jeannette og saa paa ham med et halvtiøsløst Blik.

Holst saa frejdig op og svarede: »Aldrig.«

Hun troede paa det og trykkede varmt hans Haand.

Han fortsatte.

»Ja, De vil vel ikke tro mig, men det er sandt, jeg har aldrig elsket før, og dog har jeg truffet mange Kvinder. Men vi Nordboer er barske og haarde som Klimaet i vort Land, hvor Isen dækker Fjordene, hvor Bjørnen bygger sit Hi i de store Granskove, og hvor Ulvene tuder paa Stepperne ved Vintertid.«

Hun saa skarpt paa ham.

»De er fra Danmark, sagde De?«

»Ja, fra Danmark højt imod Nord, hvor Kvinderne er blonde og kolde, som Sneen der dækker Sletter og Høje« — han rettede det til Bjerger, fordi han syntes, det klang fastere.

Jeannette smilede — saa saa hun ligesom forskende paa ham og sagde:

»Hvorfor fortæller De mig alt det om Bjørne og Ulve og Bjerger? Jeg véd meget vel, at Danmark er et veldyrket Land, hvor der hverken er Ulve eller Bjørne, hvor Bjergene ikke er stort højere end Husene her i Byen, og hvor Kvinderne hverken er blondere eller koldere i højere Grad end Kvinderne her. Ja, jeg véd mere end det, jeg véd, at København er en By, der ligner alle andre Fastlandets Byer, hvor Kvinderne er lige saa listige, Mændene lige saa dumme som overalt i denne Verden, og hvor Løsenet er: din Skaal, min Skaal, og alle smukke Pigers Skaal.«

Holst blev rød i Hovedet.

Jeannette fortsatte paa fortræffeligt Svensk: »Forresten vil jeg sige, at saafremt Hr. Løjtnantens Følelser for mig er lige saa ærlige og ægte som Hr. Løjtnantens Prat om Deres Fødeland, saa Tak for mig, lad os saa hellere være ærlige mod hinanden. Hvad vil De mig?«

Holst tog sig sammen og greb hendes Haand. »Frøken,« sagde han paa Dansk, »De tager fejl, mine Ord var beregnede paa en Sydens Datter, mine Følelser er de samme. Deres Skønhed har virkelig taget mig fangen — helt — og mine Hensigter er kun at være, hvor De er, at se Dem, tale med Dem, derfor er jeg dobbelt glad, nu da jeg véd, at De forstaar det Sprog, som jeg taler ærligt som mit Modersmaal. Men De har løjet for mig. De er ikke Jeannette Gorin, De er ikke fra Lyon, De er svensk. Jeg har sagt Dem mit Navn, Eigil Holst, Løjtnant fra København, De har intet at frygte ved at sige mig Deres.«

Jeannette saa et Øjeblik skarpt paa ham, lidt efter lidt blev hendes Blik mildere, hun ligesom kæmpede med sig selv — saa sagde hun saa træt med halvsagte Stemme:

»Hvad skal det tjene til — hjælpe mig kan De dog ikke.«

Holst greb hendes Haand.

»Kære Frøken, De siger, jeg ikke kan hjælpe Dem; hvor véd De det, er De alene her i et fremmed Land, langt borte fra Venner og Slægt, er De ulykkelig, maaske i en Uslings Vold — —«

Jeannette fo'r sammen.

»Hvad mener De?« spurgte hun skarpt.

Holst tog sig i det. »De sagde selv, De var gift med en Kunstner, ikke sandt. Er De ulykkelig? Jeg beundrer Dem, og jeg vil hjælpe Dem, om De vil stole paa mig.« Han havde rejst sig og bøjed sig over hende, han slog Armene om hendes Hals og kyssede hendes Øjne.

Hun fo'r sammen og saa op.

»Nej, nej, jeg vil ikke tro Dem, De er som alle de andre — I er alle ens — alle.«

Holst følte, at nu gjaldt det. Maaske kunde han føre sit Angreb igennem, men lykkedes det ikke, vilde hun sikkert glide bort mellem hans Hænder. Hun vilde næppe gaa saa vidt med ham som med Braun. Men røbede han, at han kendte hendes Forhold, var der Fare for, at hun helt vilde trække sig tilbage. Det var en ret usædvanlig Situation, men Angrebet maatte føres igennem. Holst tog hendes Hænder i sine og saa hende lige i Øjet med et fast, varmt Blik. »Lille

Jeannette,« sagde han, »jeg kalder dig Jeannette, fordi du selv kalder dig saaledes, jeg véd ikke, hvem du er, men jeg véd, hvorledes du lever. Jeg kender den Mand, der raader over din Skæbne, der tvinger dig til det mest nedværdigende af alt — for hans Fordel at lyve og bedrage, at drive Spot med det skønneste og ædleste paa Jorden, med selve Kærligheden, og hykle Elskov for ham og for andre for at lønnes med onde Ord og Spot.

Dig kender jeg ikke, Jeannette, men jeg kender ham, og vil du, saa skal jeg føre dig frelst ud af de hæslige Kaar, hvori du lever, og befri dig for ham og hjælpe dig til at vinde bort fra hans Vold.«

Holst havde bøjet sig over hende og sluttede hende fast i sine Arme.

Pigebarnet saa op paa ham, forskræmt gennem Taarer og hviskede næppe hørligt: »Kender De Hugold?«

Det gik som Ild gennem Holst fra Isse til Fod; som en Staalpige, der smækker, rejste han sig op, og medens Blodet brusede i hans Tindinger, ligesom hviskede han Ordene mellem sammenbidte Tænder, Hugold og Pigens Navn Gorin! Navnet fra Helsingør. Enten eller — tog han fejl, saa fik det springe; hvad angik det ham, hvem denne Kvinde var, men var det, som han følte, det kunde være, som det maatte være, saa havde hans Held fulgt ham, og han stod nu ved Maalet.

Det varede et Sekund — saa talte han.

»Jeg kender Hugold Sjöström, og ingen Mand i Verden kender ham bedre end jeg.«

Hans Blik hvilede paa hende saa søgende skarpt, at det ligesom borede sig i hende. Hun blev ligbleg, slog Armen om hans Hals og brast i en hulkende Graad, der rystede hendes Lemmer.

Holst blev iskold, det var som Feber, der pressede alt Blodet bort fra hans Hoved, han maatte gribe om Bordkanten for at staa fast.

Det varede kun et Sekund.

Saa løftede han den hulkende Kvinde op til sig, lagde hendes Hoved mod sin Skulder og strøg varsom Haaret bort fra hendes Pande. Det var, som om Annie med et var bleven levende, som om dette hulkende Pigebarn paa hans Knæ var den Annie, hvis Skæbne i Maaneder havde fyldt hans Liv, og uden at han vilde det, uden at han formaaede at forme Ordene, lød det fra hans Læber, hviskende mildt: »Lille Annie skal ikke græde — lille Annie skal ikke græde.«

Navnet ramte Pigebarnets Øre — hun rettede sig op og saa paa ham med et Blik, der rummede en saa dyb Forbavselse, at han strax følte, hvad det gjaldt, og samlede sig for at modstaa alt, hvad der kunde træde hindrende mellem ham og hans Hverv.

Nu laa Vejen aaben for ham.

»Annie,« hviskede Pigebarnet, »hvorfor siger De Annie — kendte De Annie — hvilken Annie?«

Holst bøjede sit Hoved mod hende, han kyssede hendes Pande, men i det samme slog hun Armen om hans Hals og pressede sine Læber mod hans i et varmt Kys, der sved.

»Frels mig,« hviskede hun, »om du elsker mig, som du siger, frels mig, om du kan.«

Det jog gennem Holsts Hoved, Vejen er én — denne Pige kan bringe ham i mine Hænder, han har mishandlet hende, nedværdiget hende; hun har elsket ham, elsker ham maaske endnu. Men Vejen er én — kun én — jeg maa gribe til.

Og Holst greb til. Han talte ikke til hende om Sjöström og Annie eller spurgte, hvad hun hed, eller hvem hun var; han tog hende i sine Arme og hviskede de ømmeste, varmeste Ord i hendes Øre, fandt Vejen, der aabnede hendes Mund, og lukkede den straks med sine Kys. Det var som en Rus, hvor han dog ikke et Sekund slap sit Maal af Sigte, medens det bløde, svenske Sprog lød i hans Øren.

For første Gang i sin lange Tjenestetid brød Eigil Holst ud fra den Vej, han trolig havde fulgt. Han var 26 Aar, alene i et fremmed Land og stod paa Vejen, der førte til Maalet.

IV.

Holst og Jeannette mødtes til Frokost i den samme Restauration, hvor de havde tilbragt Aftenen forud, og her begyndte Alvoren i Form af Planer for Bruddet; Jeannettes Opfindsomhed, naar det gjaldt om at skuffe Mænd, var næsten ubegrænset.

Ganske vist, helt let var det ikke, men hun var taalmodig nok til at gaa gradvis frem, og Holst bestyrkede hende deri, for ham gjaldt det netop om at vinde Tid. Han vilde først vinde Jeannettes Fortrolighed fuldt, og det faldt ham saa meget lettere, som den smaa tydelig nok var meget forelsket, og han kunde berolige sig med, at hans Rolle slet ikke var vanskelig, i hvert Fald i Øjeblikket. Han skulde blot ikke støde hende fra sig, saa vilde det hele til et vist Punkt gaa lindt og glat.

Resten maatte Tiden bringe.

Jeannette fortalte om sig selv. Hun var 20 Aar, sagde hun, det betød vel lidt mere, skønt farlig meget forkert var det ikke. Hendes Fader havde været Sergent ved et skaansk Dragonregiment, men senere taget Tjeneste som Staldopsynsmand hos en stor skaansk Godsejer, en Greve af gammel Slægt. Da denne havde taget Ophold i Paris, var Ljunggren, saaledes hed Faderen, fulgt med og havde med Kone og Børn tilbragt otte Aar i Frankrig. Der havde Jeannette lært sit Fransk, og det talte hun godt nok. Seksten Aar gammel var hun bleven den unge Greves Elskerinde, og da hendes Fader døde, og Moderen rejste tilbage til Sverrig, blev Hjemmet opløst, og Jeannette kom ud i Verden.

Hvad hun saa mere fortalte om sin Skæbne var vel næppe helt sandt og ikke heller af stor Interesse. I Paris havde hun truffet Sjöström, der levede der med Annie, som han kaldte sin Hustru. Men om disse to var hun tavs. Holst vilde gerne spørge, men han maatte gaa forsigtig til Værks, og han lod sig paa intet Punkt mærke med, at han nærrede Interesse for Parret.

Under Frokosten mindedes Jeannette, at han den foregaaende Aften havde kaldt hende Annie, og spurgte ham, hvad han havde ment med det.

Holst undveg.

Jeannette saa op paa ham og spurgte: »Hvad vil du saa med mig?«

»Hjælpe dig,« sagde Holst, »om du er ulykkelig, som du sagde i Gaar.«

Jeannette sukkede: »Der er vel ikke stort at gøre for mig, jeg har været saaledes omtumlet i de faa Aar, at jeg vel aldrig finder rolige Forhold. Det vil vi slet ikke tænke paa, men bare holde af hinanden, for du vil jo nok holde af mig — ikke sandt?«

Det vilde Holst jo nok — men praktisk set var det slet ikke saa let at arrangere. Jeannette var vistnok en Del forvænt, og Holsts Midler var ikke rigelige. Paa den anden Side generede det ham at tale om dette, og han vidste heller ikke rigtig, hvorledes han skulde gribe Sagen an. Fortælle hende om Braun vilde han ikke, det var ham imod at saare hende, hun var saa nydelig og kvadrede som en Smaafugl i Solskin. Det var jo desuden Sjöström, der havde Ansvaret, og med alt, hvad der angik ham, maatte Holst være meget forsigtig.

»Sig mig en Gang,« sagde han, »vil du vende tilbage til ham, vi talte om?«

»Er du allerede ked af mig?« spurgte hun med et hastigt Blik paa ham.

»Vist ikke nej, men her kan vi dog ikke blive, og bør du ikke hos ham?«

Jeannette rødmede. »Jo, men hvis du vil, vil jeg gerne forlade ham. Jeg hader ham — hader ham,« og hun knyttede sine Hænder.

»Har du altid hadet ham?« spurgte Holst og saa alvorligt paa hende.

»Jeg har aldrig holdt af ham, aldrig. Det var Annie, jeg holdt af, men han var ond mod Annie, og jeg — jeg stod uden noget i Verden, saa da Annie rejste, maatte jeg følge ham. Det vilde han have.«

»Hvornaar var det?« spurgte Holst.

»Nu i Vinter,« svarede hun, »jeg fulgte med dem til København, Annie var gode Venner med en meget rig, ung Mand, der gjorde forfærdelig meget af hende. Annie brød sig ikke om ham, men hun vilde giftes med ham.«

Hun greb sig i det. »Men her sidder jeg og taler om Annie, du kender hende jo slet ikke.«

[S. 203]

»Aa jo,« sagde Holst, »lidt — Annie Cederlund — ikke sandt?«

»Jo — saa du kender hende — var hun ikke dejlig, og saa god var hun imod mig fra den første Dag, vi mødtes. Gud maa vide, hvor hun er! Jeg forlod dem i Helsingør. Sjöström fulgte hende, men kom alene tilbage til København. Hun er vel bleven gift med sin Ven, men hun har aldrig skrevet til mig — og det, synes jeg, var ikke smukt af hende, for hun lovede det dog; hun sagde, hun vilde tænke paa mig. — Jeg ventede paa Brev, og saa var det, Sjöström vilde, vi skulde rejse til Nizza. Der spillede han en Masse Penge op, som han havde faaet af Annie, og saa var det, han førte mig til Venedig, til dette forfærdelige Liv!«

»Hvilket?« spurgte Holst.

Jeannette rejste sig og gik hen til ham og lagde Armen om hans Hals.

»Vil du tage mig med — vil du ikke — jeg er saa grænseløs ulykkelig.« Hun brast i Graad.

Holst klappede hendes Kind og sagde venligt: »Fortæl mig det altsammen — du kan godt sige alt til mig.«

»Ikke nu — ikke nu — men siden,« hviskede hun. »Du skal faa alt at vide, hvis du vil være god imod mig. Det vil du nok, ikke sandt, Eigil, du er saa god og saa ærlig. Og jeg er saa forfærdelig ulykkelig.«

»Vil du forlade ham?« spurgte Holst.

Jeannette nikkede. »Straks, om jeg blot kan, men han gør mig Fortræd.«

[S. 204]

Holst smilede. »Du kan stole paa mig, Jeannette.«

Jeannette saa forskrækket op. »Nej, du maa ikke, du véd ikke, hvor ond han kan være — du maa ikke gaa til ham.«

Holst smilede. »Du skal ikke være bange. Jeg har et Bud til ham fra hans Broder, som er en brav og hæderlig Mand. Det aller fornuftigste er, at jeg gaar til ham ganske rolig og bringer ham det Bud. Saa skal du se, naar jeg først faar talt med ham, kunde det være, der var et eller andet, som jeg kunde fortælle ham, der vilde gøre et vist Indtryk paa ham.«

Jeannette saa uforstaaende op. »Kender du ham da?«

»Ikke personligt, men lidt véd jeg om ham. Det bliver nok det bedste at tage det ganske roligt. Nu maa vi skilles. Jeg har noget at besørge.«

Jeannette greb hans Haand. »Du vil da ikke forlade mig. Eigil, du maa ikke forlade mig. Det er den eneste Redning, jeg har. Hører du, du maa blive hos mig.«

Hun trykkede sig ind til ham og lagde Armen om hans Hals, medens hendes Øjne duggedes af Taarer. Det skar Holst i Hjertet, han gjorde sig lempelig fri. De stod ved Vinduet, det var paa første Sal, Livet begyndte at røre sig paa Rivaen, det var langt op ad Formiddagen.

Pludselig greb Jeannette om hans Arm med et let Skrig og pegede ned mod Gaden. »Se,« sagde hun, »se, det er Annies Ven, der gaar der, de tre Herrer der, han den unge til venstre. Saa maa Annie være her.« [S. 205]

Holst bøjede sig frem og saa i den Retning, hvori hun pegede. Midt paa Gaden kom tre Herrer i Samtale; der gik en let Bevægelse gennem ham, han trak sig uvilkaarlig tilbage. De tre Herrer var Ritmester Ankerkrone, Kurk og den unge Løjtnant Claes Ankerkrone. Faa Skridt bag dem gik Herredsfogden og ved hans Side Ulla i Følge med en lille, lidt skævrygget Dame, Claes' Hustru, skønnede Holst, han havde ikke set hende før. Blodet fo'r Holst til Hovedet. — De var altsaa i Venedig — alle. Han bed Tænderne sammen. Nu gjaldt det at være paa Post.

Jeannette blev opmærksom paa hans Bevægelse. »Kender du dem?« spurgte hun.

Holst nikkede: »Ja, jeg kender dem.«

Jeannette saa skarpt paa ham.

»Hvem?«

»Alle,« sagde Holst, »men jeg skal fortælte dig mere herom senere. Jeg maa gaa nu. Og du, Jeannette, maa gaa hjem, der, hvor I bor. Endnu i Dag skal jeg opsøge Sjöström, men du skal ikke fortælle ham, at jeg kommer.«

Jeannette var tavs — hun stolede ikke rigtig paa Holst, hun syntes, hans Væsen var saa forandret.

»Sig mig, hvor du bor?«

Holst nævnede sit Hotel.

»Alene?« spurgte Jeannette.

»Jeg bor sammen med en ung Tysker, der hedder Dr. Braun, en meget net ung Mand, som jeg har truffet paa Rejsen.«

Jeannette blev blodrød, Holst lod som intet, men iagttog hende skarpt. [S. 206]

Jeannette tav. Saa aftalte de at mødes i hendes Hjem den samme Eftermiddag, og Jeannette forlod Hotellet først; hun var lidt nervøs, men Holst lovede hende at holde Ord, og hun tog Afsked med ham med stor Varme.

Holst smilede, da Kelneren forelagde ham Regningen med mange Buk for Excellencaen. Det var ubetinget et Par af de særeste Poster, han nogensinde havde ført i Regning under sin Virksomhed som Politimand, men det var sikkert ogsaa den ejendommeligste Oplevelse, han nogensinde havde mødt.

Det var nemlig aldeles givet, at hvis han om Aftenen havde trukket sig diskret tilbage, vilde hans nye Veninde med fuld uangribelig Ret have tvivlet paa hans Kærlighed. Han vidste, hvem hun var, et Pigebarn, der havde talt Elskere i Snesetal, hans Magt over hende bestod kun i den Kærlighed, han havde hyklet for hende ved deres Møde og senere, da han lærte hendes Skæbne at kende. Traadte han tilbage, vilde hun lynsnart gennemskue ham, hendes saarede Forfængelighed vilde vækkes, hun vilde blive hans Fjende, og Vildtet, han jagede, vilde glide bort fra hans Haand.

Han havde intet fortalt om Annie, men hendes Navn var nævnet mellem dem. Jeannette — hun kaldte sig vedblivende Jeannette, skønt hendes Døbenavn var Johanne — vilde skynde sig til sin Elsker og vare ham mod en Fare. Et Ord fra hende om Annie vilde være nok. Holst anede endnu ikke, hvor Sjöström var at finde. Han maatte tilstaa for sig selv, at det, han havde gjort, var det ene rigtige — taktisk set.

Men om han skulde skamme sig ved det eller ikke — ja — det var sin Sag. Han maatte ærlig tilstaa, at han følte ingen Skam — blot en vis Nervøsitet, hvorvel han fuldt ud indsaa, at overfor en saa erfaren Kvinde som Jeannette vilde hans Rolle ikke blive saa vanskelig, som hvis han havde staaet overfor en mere ufordærvet Kvinde.

Han skyndte sig tilbage til Hotel Bauer Grünwald og traf Dr. Braun, der var meget spændt paa Udfaldet af Expeditionen.

Holst trak paa Skuldrene — »Mislykket,« sagde han, »Donnaen udeblev, og jeg tilbragte Aftenen sammen med nogle Landsmænd, jeg mødte i Gaar i Akademia.«

Braun tvivlede — men Holst gav ham ikke yderligere Svar, han havde travlt. Det gjaldt om at træffe de fornødne Foranstaltninger med Hensyn til Sjöström.

Holst besøgte gerne Akademiet, han nærede en varm Interesse for Malerkunst og glædede sig ved den sjældne Samling af Norditaliens Mesterværker: Tizian, Paolo Veronese, Tintoretto i Forbindelse med en stor Samling ægte gamle Hollændere af dem, der søgte til Italiens Mestere, men efterlod Rækker af deres hjemlige Sujetter. Det var vel tvivlsomt, om Fremtiden vilde byde ham Lejlighed til at se saadant igen, og han benyttede derfor sin Tid vel. Ved sin Henvendelse paa Politiets Centralkontor havde han ikke truffet Chefen hjemme. Han besluttede derfor at fordrive Ventetiden med et Besøg i Akademiet. Han havde maaske ogsaa en anden Tanke dermed.

Ustandselig, som en bølgende Strøm, gled der fremmede Ansigter forbi ham, Ansigter, han havde set paa Hotellet, paa Pladsen og Rivaen og paa Udflugterne til Lidoen, men stadig skiftende; en enkelt Landsmand, som han kendte fra København, men som han ikke skøttede om at træffe, saa vel befandt han sig fjernt fra alt kendt og tilvant. Som han stod foran Tizians berømte Mariæ Tempelgang og glædede sig over de herlige Detailler ved Trappens Fod, hørte han pludselig bag sig en stærk Stemme paa bredt Dansk: »Der har vi saa Herren hjælpe mig den berømte Maria af Tizian, saadan ser hun altsaa ud.«

Holst vendte sig rask og stod Ansigt til Ansigt med Herredsfogden fra Nordsjælland. Der var ikke andre i Salen end de to og en ung Dame, der netop vendte Ryggen til og betragtede et lille Billede, der hang paa den modsatte Væg.

Herredsfogden kastede et hurtigt Blik paa Holst, saa fortsatte han i samme Tone uden Overgang: »— og der har vi saa Herren hjælpe mig Løjtnant Holst af Hovedstadens Vægterkorps, saadan ser han altsaa ud i det fremmede.«

Den unge Dame vendte sig rask — det var Ulla Ankerkronen.

Hun rødmede, slet ikke let, og Holst følte, hvor Blodet skød sig op i hans Kinder, uden at han kunde hindre det. Det varede et Par Sekunder. Saa hilste de unge venligt paa hinanden, og Samtalen gik, som den skulde og maatte. Herredsfogden var paa Rejse en fortræffelig Biedermann, der strøg alt sit lidt sære Ungkarlevæsen af sig. Han fortalte om den pludselig fattede Rejseplan og Opholdet i Tyrol og det Behag, han fandt i Rejsen og det fortræffelige Rejseselskab.

Særlig holdt han af Frk. Ulla, der viste ham disse hundrede smaa Opmærksomheder, som en gammel Pebersvend modtager med Smil og let Spot, men dog ikke uden stort indre Velbehag, naar de hidrører fra en ung, smuk Pige. Ulla havde sat sig for at vise »Herredshøvdingen« Verden, som den var skønnest, og Herredshøvdingen saa paa Verden og paa Ulla og fandt dem begge skønne.

Hans Glæde ved at træffe Holst var oprigtig. Ullas Glæde var mindre oprigtig, forsaavidt som hun af og til søgte at skjule den uden rigtigt Held. Derimod glædede hun sig aabenbart stærkt paa sin »Pappa«s Vegne, og denne Glæde fik saa meget stærkere Ordlyd, som hendes egen følte sig forpligtet til at være tavs.

Det var en yndig Pige, syntes Holst, og hun var bleven smukkere endnu siden sidst. Han følte ligesom et Stik i Hjertet ved Tanken om Gaarsdagens Eventyr — det pinte ham.

Ritmesteren boede i Hotel Victoria paa Rivaen; han holdt sig hjemme, da han ikke var helt rask, og en gammel Ven af ham, som ledsagede ham paa Rejsen, holdt ham med Selskab. De var alle lige ankomne, og som Herredsfogden smilende sagde:

»Nu turer den unge Frøken rundt med mig stakkels gamle Mand pr. Damper og Gondol som et Stykke Rejsegods.« Om alvorlige Forretninger talte de slet ikke; Herredsfogden havde Orlov, og han var lige saa samvittighedsfuld med sin Orlov som med sin Tjeneste.

Holst slog Følge med Herredsfogden og Ulla, og de gennemgik Akademiet nøje. Holst var jo kendt der, og den unge Dames Øjne hvilede med Undren paa ham, naar han gjorde Rede for de forskellige Kunstnere og Kunstværker. Herredsfogden indbød ham til Middag, men Holst maatte beklage ikke at kunne modtage Indbydelsen; ved Tanken om det aftalte Møde med Jeannette rødmede han let, det faldt ham egentlig svært at føre sit Forehavende igennem, nu da han vidste, at en vis ung Dame, som han satte megen Pris paa, befandt sig i Byen, og han kunde have tilbragt Dagen i hendes Selskab.

De fulgtes ad til Rivaen; ved Hotellet tog Holst Afsked med Ulla, idet han lovede at aflægge en Visit hos Ankerkrones, dog bad han Herredsfogden unde ham en kort Samtale om vigtige Ting, Herredsfogden gjorde det — men kun ugerne.

Ulla var glad ved Mødet, hun tænkte tiere paa Holst, end hun vilde være ved, og hun kedede sig ikke saa lidt i de gamle Herrers Selskab. Herredsfogden var jo nok en charmant Mand og Kaptajn Kurk — Farbror Holger en fortræffelig Farbror, men — — — kort sagt, det var svært rart, at Holst var i Venedig. Hvad han vilde der, anede hun ikke, men hun gjorde sig heller ikke nogen Tanke derom.

Herredsfogden og Holst fulgtes til Hotellets Læsestue. Holst besluttede at sige Herredsfogden saa meget, som han ansaa for ret og rigtigt. Sit Eventyr fortav han ganske, men meddelte, at han om faa Timer vilde staa Ansigt til Ansigt med Morderen, og at Sagen saa vilde træde ind i et nyt Spor, der vilde nødvendiggøre Herredsfogdens Hjemrejse. Herredsfogden vilde næppe tro sine egne Øren, han sprang op og lagde Hænderne paa Holsts Skuldre.

»Tror De det, Mand, det er jo et Eventyr.«

Holst bøjede Hovedet: »Ja, det er et Eventyr og dog ganske naturligt. Manden er en Slyngel at reneste Vand, den Spiller og Usling, der ernærer sig her paa den gemeneste Maade. Pengene, som hans Forbrydelse har indbragt ham, har han spillet bort, han ejer intet mere; men han er sikkert en desperat Natur, saa før jeg har ham, vil jeg ikke være rolig.«

»Har De sikret Dem det lokale Politis Bistand?« spurgte Herredsfogden.

»Endnu ikke,« sagde Holst, »som Herredsfogden véd, har jeg i denne Sag udelukkende stølet paa mig selv.«

»Ja, men nu staa De ved Maalet, nu maa De skam være forsigtig. Det gælder om at gribe til, Arrestordren har vi jo — i Deres Sted vilde jeg hurtigst muligt bringe Fyren i Sikkerhed. Ja, jeg er her jo kun en gammel Mand paa Lystrejse. Men det er mit Raad til Dem. Faar De først Fyren i Bur, saa kan vi tale om Resten.«

Holst tav et Par Sekunder. Han var ikke ganske sikker paa, om han skulde tale til Herredsfogden om den Forbindelse, der var mellem den myrdede og den Ankerkroneske Familie. Maaske vilde det være det rigtigste, men paa den anden Side vilde han ugerne blande den gamle Herredsfoged ind i Sagen, før det var nødvendigt. Han besluttede at tie og svarede i en let Tone: »Hr. Herredsfoged, jeg tror, det er rigtigst at gaa meget forsigtigt til Værks. Vi har her med en Eventyrer at gøre, som let kan volde os stor Ulejlighed, og jeg tror, det sikreste vil være at arrestere ham for Falsk og lade Mordsagen hvile. Jeg er bange for, at hvis vi spiller vor Trumf ud straks, vil han blive vanskelig at overbevise, og de ledsagende Omstændigheder er jo endnu særdeles slet oplyste. Det kan jo endelig være, at han ikke er Morderen.«^[13]

»Hvem skulde det da være?« spurgte Herredsfogden lidt betuttet.

»Jeg tror selvfølgelig, det er ham; men Falskneriet er aabenbart. Det lader sig næppe nægte, og hvis Herredsfogden

ikke har noget imod det, vilde jeg gerne helt bortse fra Mordet ogsaa for Avisernes Skyld. Jeg har ordnet dette med Autoriteterne hjemme, men vil selvfølgelig ikke handle uden Herredsfogdens Billigelse. Det er jo Herredsfogden, der skal lede Undersøgelsen.«

»De er en flink ung Mand, Holst, og dette skal jeg aldrig glemme Dem. Jeg havde aldrig tænkt, at jeg skulde komme til at administrere mit Embede i en vigtig Sag — en Mordsag — paa Riva dei Schiavoni i Venedig. Men ligemeget, gør som De vil, men vær forsigtig og lad Dem ikke overliste. Vil De have Frokost med?«

Holst undskyldte sig og tog kort efter Afsked, idet han lovede at komme til Middag Kl. 6 paa Hotellet. Han besørgede det fornødne i Municipiet og fik et Par Detektiver til Assistance, der til den givne Tid skulde være paa det opgivne Sted. Arrestordren lød paa Sigtelse for Falsk og Bedrageri — om Mordet talte han ikke.

VI.

Klokken tre paa Slaget førte en Gondol Holst til Huset, hvor Sjöström boede. Han var fuldkommen rolig, dog havde han anset det for nødvendigt at bevæbne sig med en let Lommerevolver, som han aldrig før havde benyttet i Tjenesten, men som han forstod at bruge med stor Sikkerhed, fortræffelig Skytte som han var. Han sendte Gondoliøren bort og gik rask op ad Trappen til første Sal, hvor Jeannette havde sagt ham, at Lejligheden laa. Paa Døren stod: Montuori, Agenzia. Han ringede paa, og en rynket Kælling viste sig; hun aabnede forsigtigt og spurgte om hans Navn og Ærinde. Holst talte daarlig Italiensk, men han kunde gøre sig forstaaelig og bad om at maatte tale med den svenske Herre. Konen lod uforstaaende, saa rakte han hende det Kort, hvorpaa Staldmesteren havde skrevet en Hilsen. Hun lukkede Døren og fjernede sig.

Holst maatte vente nogle Minutter, saa aabnedes Døren, og Konen førte ham ind. Medens han ventede, hørte han Skridt paa Trappen og en let Fløjten, der var Signalet til, at hans italienske Kolleger ventede paa et Tegn. Det var en Aftale, at Holst skulde løsne et Skud mod et Vindue i Lejligheden, saafremt der maatte blive Brug for Hjælp; men han havde ønsket, at det hele skulde gaa fredeligt til for at vække saa lidt Opmærksomhed som muligt. Han traadte hurtigt ind og fulgte Konen ad en mørk, snæver Entré til et Værelse, der vendte ud mod Kanalen.

Det var tarveligt møbleret, mere som en Art Kontor; der stod et Par Pulte, der kunde tyde paa Sagførervirksomhed eller lignende. Værelset var ret lyst og rummelig. Holst hørte Stemmer i Naboværelset; de talte Svensk. Det var to Herrestemmer, den ene stærk og grov, den anden lysere. En Damestemme var øjensynlig Jeannettes. Han var altsaa ikke alene.

Døren gik op, og Sjöström traadte ind.

Holst bukkede og kastede et hurtigt Blik paa sin Modstander. Sjöström var tre Alen høj, meget stærkt bygget; hans Ansigt var rødligt, hans Skæg stærkt og lyst, han lignede en Feltsoldat, kun var Øjnene posedede og røde, Haaret tyndt ved Tindingerne og Ansigtet furet af mange Rynker. Han havde været en prægtig Soldat, kunde man se, men hans Blik var uroligt, og der var udbredt noget nervøst over hans Holdning, der prægede ham som Eventyreren, den usikre Mand.

Han bukkede lidt stift for Holst og bad ham tage Plads.

Holst tog en Stol og satte sig mageligt til Sæde, idet han stillede sin Hat fra sig paa et Bord.

»Hvad skylder jeg Æren af Deres Besøg, Hr. Løjtnant?« spurgte Sjöström med en let Bøjning.

»Deres Broder, Staldmester Bror Sjöström, som De vil se paa det Kort, jeg gav Deres Tyende, har bedt mig opsøge Dem for at overbringe Dem en Hilsen,« sagde Holst venligt. »Jeg har den Ære at kende Deres Broder ret godt, og jeg vilde ikke undlade at opfylde hans Ønske.«

»Ja saa —« kom det fra Sjöström.

Holst satte sig magelig til Rette som en, der har god Tid.

»Deres Broder var meget bekymret, fordi han ingen Underretning havde faaet fra Dem udover tilfældige Meddelelser fra Landsmænd, der havde truffet Dem i Nizza. Han var rent ud sagt bange for, at der skulde være hændet Dem noget ubehageligt. De véd, Rygterne flyver saa hastigt. Saa lovede jeg at se at træffe Dem og erfare noget nærmere.«

»Ja saa —« Sjöström lod ikke til at være meget inddadende; det var øjensynligt, at hans Tanker var i den anden Stue, hvor Samtalen syntes ganske at være gaaet i Staa. Holst lod sig ikke forstyrre af Sjöströms Holdning, han fortsatte i samme venlige Tone:

»Særlig har det foruroliget Deres Broder, at De ikke i Marts dette Aar, da De var i Helsingborg, har opsøgt ham.«

»Hvor véd De, jeg var i Helsingborg?« busede Sjöström ud.

»Aa, Sverig er ikke saa stort — Skaane mener jeg. Saa er der desuden en vis Hr. Karlkvist fra Christiansstad, der rent ud sagt har generet Deres Broder en Del.«

»Karlkvisten —«. Sjöströms Øjne blinkede, saa rettede han dem skarpt paa Holst.

[S. 217]

»Jeg beder Dem tale tydeligere, Hr. Løjtnant, hvad vil De mig?«

»Jeg har jo sagt Dem mit Ærinde,« sagde Holst i samme sagtmodige Tone. »Deres Broder har paalagt mig at opsøge Dem. Han tænkte sig, at De var i Forlegenhed, og at De mulig kunde trænge til Penge — ja, undskyld, at jeg taler saa indiskret, men Deres Broder er min Ven. Altsaa rent ud: hvis De følger mig til den østrigske Bank, vil jeg kunne lade Dem udbetale et Beløb efter Deres Broders Ønske.«

»Jeg trænger ikke til Penge,« sagde Sjöström skarpt; saa lod han, som om han betænkte sig. »Desuden er det jo ikke nødvendigt, at jeg følger med. En Check kan vel gøre det.«

Holst smilede elskværdigt. »Deres Broder har, for at sikre sig mod alle Tilfælde, ønsket, at Pengene skulde udbetales i min Nærværelse.« Han saa meget skarpt paa Sjöström. »For alle Tilfældes Skyld.«

Sjöström blev urolig. Han tog sit Parti og rejste sig hurtig.

»Hr. Løjtnanten maa undskylde mig, jeg har Gæster, jeg kender ikke Hr. Løjtnanten og takker for Hilsenen fra min Broder. Jeg trænger ikke til Penge — aldeles ikke. Ja, det gør mig ondt at maatte være uhøflig mod en fremmed — en Ven af min Broder; men, som sagt, jeg har daarlig Tid. Jeg kan maaske hilse paa Hr. Løjtnanten, der hvor Hr. Løjtnanten bor, i Øjeblikket er det mig umuligt at tale længere med Dem.«

Holst blev rolig siddende.

[S. 218]

Sjöström stod foran ham og betragtede ham med slet undertrykt Arrigskab; hans Blik flakkede uroligt, og han skottede af og til mod Døren.

»Ja, saa Hr. Sjöström trænger ikke til Penge,« fortsatte Holst i en let drillende Tone; han havde fattet sin Beslutning, da det mislykkedes at lokke Sjöström ud at Huset. Vennen derinde maatte øjensynlig være en Guldfugl, der lovede Sjöström god Gevinst. Der var altsaa ikke andet for at gøre end at skride til Anholdelse. Men paa den anden Side vilde Holst nødvendig slaa Alarm, medens en fremmed var i Huset; han maatte gribe til og se at faa det hele til at gaa i Rolighed.

»Ja, saa Hr. Sjöström trænger ikke til Penge,« gentog han, »da troede jeg ellers, de niti Tusind Kroner, Hr. Sjöström hentede i Helsingborg i Marts Maaned, havde faaet Ben at gaa paa i Nizza.«

Sjöström blegnede og greb om Ryggen af Stolen. Holst fortsatte:

»Men de er maaske endnu i Behold?«

»Hvem er De?« spurgte Sjöström, »hvor tør De vove at trænge ind i mit Hus og blande Dem i mine Sager? Vil De gaa?«

»Nej,« sagde Holst, »det vil sige: hvis De vil følge mig, Hr. Sjöström.«

»Dem —«

»Ja, mig. Jeg har et Ærinde foruden den Hilsen, De ikke lod til at sætte Pris paa, og det Tilbud, De ikke ønskede at modtage. Det staar i Forbindelse med Deres Afregning med Hr. Karlkvist og Enskilda Banken i Skaane. De har vist

hævet for meget, Hr. Sjöström. Det mener i hvert Fald Banken, og den har overdraget mig at ordne dette Mellemværende med Dem.«

Sjöström var bleven bleg, men fuldkommen behersket svarede han:

»Hr. Løjtnant, jeg forstaar Dem ikke, og jeg afbryder denne Samtale. De kan gaa.« Han trak sig tilbage mod Døren. Holst rejste sig rolig og saa paa ham med et fast Blik.

»Det gør mig ondt, Hr. Sjöström, at maatte være ubehagelig mod Dem, men det er min Pligt at meddele Dem, at i det Øjeblik, De træder et Skridt nærmere til den Dør, vil der lyde et Skud, der vil have til Følge, at her bliver lidt Oprør i Huset, som vil kunne undgaas, i Fald De godvilligt vil følge mig.«

Sjöström stod et Øjeblik som en Tiger i Spring, saa samlede han sig og sprang lynsnart frem mod Holst, der nøje havde vogtet paa enhver af hans Bevægelser og med en hastig Bevægelse greb Stolen, slyngede den mod ham, saa han standsede i Springet og med et stærkt Brag faldt ned mod Gulvet faa Skridt fra Holst.

Døren til Naboværelset gik op, og Jeannette viste sig i Døren — ligbleg. Bag hende traadte en ung Mand frem og ilede mod Holst for at komme Husets Herre til Hjælp; Jeannette søgte at holde ham tilbage. Sjöström var rullet rundt og søgte at komme fri af Stolen. Holst stod rolig foran Døren til Entreen; Revolveren blinkede i hans Haand. Da hans Øje faldt paa den unge Mand, sænkede han den uvilkaarligt. Det var Claes Ankerkrone.

Den unge Svensker blev staaende paa Tærskelen i dyb Forbavselse.

[S. 220]

»Detektiven — Papas Detektiv — hvad i alle gode Magters Navn er det, De stiller an med Hugold Sjöström?«

Jeannettes Blik hvilede paa Holst; ved Ordet Detektiv for hun sammen og blev staaende uden at røre sig. Sjöström havde rejst sig, han stod bøjet, støttet til Stolen, hvis Sæde var brudt af. Holst talte først:

»Hr. Sjöström,« sagde han, »jeg vilde have undgaaet enhver Scene i denne Dames og den unge Herres Nærværelse. Det er Deres Skyld, at den ikke er undgaaet. Hr. Ankerkrone kender mig og min Stilling. Det er min Ordre at anholde Dem, og jeg erklærer Dem for anholdt. De vil behage at følge mig.«

Sjöström løftede Stolen for at slaa, men Claes Ankerkrone sprang imellem. »Ingen Dumheder, Hugold — lad mig, jeg kender Herren.«

Sjöström sænkede Stolen. Claes vendte sig mod Holst og sagde i en kold, let overlegen Tone:

»Løjtnant Sjöström er min Ven; jeg tør maaske spørge, med hvilken Ret en dansk Detektiv tør anholde en svensk Undersaat paa international Grund?«

»Hr. Ankerkrone,« svarede Holst rolig. »De gør rettest i foreløbig at holde Dem udenfor denne Sag. Jeg handler paa mit Ansvar og efter Ordre.«

»Det er Uret, og det taaler vi ikke,« udbrød Ankerkrone hæftigt. »Jeg svarer for Hugold.«

Holst smilede. »Det kunde hænde, det blev sværere, end De tror, Hr. Løjtnant.«

»En Mand har i hvert Fald Ret til at kræve at vide, hvorfor han arresteres.«

[S. 221]

»Falsk og Bedrageri, har jeg tilladt mig at sige.«

»Hvormeget?« spurte Ankerkrone.

»En Bagatel,« sagde Holst med et Smil, »nogle Tusind Kroner.«

»Dem skal jeg skaffe,« faldt Claes ind.

»Otteti Tusind Kroner — det er da ellers Penge.«

»Betyder intet — blot jeg faar Tid, skal Sagen blive bragt i Orden; mindre kan vel gøre det.«

Sjöström stod ubevægelig; han følte, at Holsts Øjne hvilede paa ham.

»Vil Fruen være saa venlig at lukke op,« sagde Holst med et fast Blik paa Jeannette, »der staar to Herrer udenfor Døren, som ønsker at komme ind.«

Jeannette tøvede.

»Alt vil bero paa, om Fruen vil eller ej — vil Fruen ikke, saa faar De tage Følgerne.«

Jeannette saa fast paa Holst med et Blink i Øjet, der spurgte — han bøjede Hovedet, og som et Lyn var hun ude af Døren.

Inden Sjöström fik samlet sig igen, blev Entrédøren revet op, og de to italienske Politimænd traadte ind i Stuen. Ankerkrone protesterede, men Holst traadte imellem og lagde sin Haand paa hans Arm.

»De bør af Hensyn til Deres Fader betænke, hvad De gør, Løjtnant Ankerkrone,« sagde han.

Sjöström søgte at gøre sig fri for de to Italienerne, der stod hver paa sin Side af ham, men en kort Smækken af Staal forraadte, at Haandjernene var lagt om hans Haandled. Aarerne svulmede i hans Pande, han gjorde en krampagtig Bevægelse for at slippe løs, men sank udmattet ned paa en Stol. Ankerkrone stod tavs, medens hans Kinder farvedes af Harme. »Dette er en Slyngelstreg,« sagde han paa Svensk. »Jeg gaar til Konsulen.«

Holst vendte sig rolig mod ham. »Hvis De vil høre mit Raad, Hr. Løjtnant, saa gaa først til Deres Fader; jeg giver Dem mit Æresord paa, at denne Affære er alvorligere, end De tror.« Han bøjede sig henimod ham og hviskede: »Annie —.«

Claes Ankerkrone blev bleg. Sjöström rejste sig og sagde til ham i en dæmpet Tone: »Gør hvad Du kan for mig, Claes, og for hende dér med.«

Saa kastede den ene af Betjentene en Kappe om ham og førte ham bort. Ankerkrone blev staaende ubesluttet paa Tærskelen til Dagligstuen. Jeannette stod lænet mod en Pult med forstenede Ansigtstræk, og den gamle Kone viste sig i Døren med alle Tegn paa Forfærdelse.

Holst vendte sig mod Ankerkrone: »Hr. Løjtnanten kan rolig overlade mig at besørge alt. De bør gaa, jeg skal senere forklare det fornødne.«

Ankerkrone løftede trodsig Hovedet. »Jeg har lovet Sjöström at sørge for den unge Dame.«

»Det er ikke nødvendigt, Hr. Løjtnant, det Ansvar paatager jeg mig, ikke sandt, Frue?«

Jeannette bøjede Hovedet svagt. Ankerkrone vilde protestere, men Holst vendte sig mod ham og sagde bestemt: »Hvad der er passeret vil vise Dem, at jeg har Myndigheden; jeg agter at bruge den og beder Dem for sidste Gang alvorligt: Gaa!«

Løjtnanten traadte et Skridt tilbage, paa et Tegn fra Jeannette bragte Konen hans Hat og Stok, og med en let Bøjning for Jeannette forlod han Værelset med en næsten umærkelig Hilsen til Holst. Da Døren slog i efter ham, vendte Holst sig smilende mod Jeannette.

»Naa, lille Ven, der ser du altsaa, at det var mig, der var den stærkeste.«

Med et Spring kastede Jeannette sig i hans Arme, medens Konen i Døren maabende betragtede dem. Holst kyssede hendes Pande let. »Ham ser du næppe for det første, Jeannette. Lad os to nu overveje, hvad der er det klogeste for os, og sæt først og fremmest denne ældre Dame ind i Situationen. Jeg trænger til at hvile mig lidt ovenpaa dette.«

Den hæderlige gamle Signora Montuori var født Wienerinde og indvandret i Venedig i den østrigske Tid; hendes Mand, en Syditaliener, havde en ubestemmelig Forretning, der meget vel kunde betegnes som Agenzia, en Blanding af Lommeprokurator og Aagerkarl, som han var. For Tiden opholdt han sig, mindre for sin Sundheds end for sine Synders Skyld, paa et længere Aaremaal i det, Italienerne betegner med det velklingende Navn Ergastolo; vi vilde vel kalde det Tugthus. Holst underholdt sig livlig med Signora Montuori, der efter det passerede betragtede ham med overtroisk Rædsel. Han talte venligt til hende, hans Humør var fortræffeligt, han var oplagt til allehaande blid Spøg.

»Ærede Frue,« sagde han, »jeg har en Hilsen at bringe Dem fra en af mine Venner, der for faa Dage siden var saa lykkelig at besøge Dem i Deres Hjem. Han var saa lettroende at betro Dem til Opbevaring enkelte Effekter, der havde nogen Værdi for ham, en Ring med Brillanter, et Guldur og en halvandet Hundrede Francs i Sedler og Guld. Desværre kan han ikke komme personligt og afhente Sagerne, og han tænkte derfor paa at sende de to Herrer, der tog sig saa venligt af Løjtnant Sjöström. Jeg sagde ham, at jeg kunde udrette hans Ærinde, og jeg er temmelig vis paa, at De, højtærede Fru Montuori, vil betro mig de ommeldte Sager.«

Kællingen skjalv som et Æspeløv, og hendes tandløse Gummer mimrede af Skræk. Men hun erklærede, at hun intet forstod af det hele. Jeannette kom til; Holst lagde Armen om hendes Liv og drog hende ned paa sit Knæ.

»Lille Jeannette,« sagde han, »Signora Montuori og jeg kan ikke blive enige, hun vil ikke tro, at min Ven, Dr. Braun, har overdraget mig at afhente nogle Effekter, som han har betroet i dette Hus' Værge. Det er sandsynligt, at d'Hrr. »Spirrer« vil være nødt til at anstille Undersøgelser her i Huset, og min Ven mener derfor, det er bedre, disse Sager betros mig. Tror du ikke ogsaa, Jeannette?«

Jeannette var bleven ligbleg; hun vilde rejse sig, men Holsts Arm laa fast om hendes Liv, hun kunde ikke rive sig løs. Saa bøjede hun sit Hoved ned mod hans Skulder og brast i en heftig Graad, mens hun hviskede: »Det var altsaa det, De vilde mig.«

Kællingen stod og rystede. Holst strøg den grædende Piges Haar tilbage over hendes Pande og kysede hende. »Din lille Tosse,« sagde han, »tror du, jeg vil gøre dig Fortræd?«

Hun saa spørgende paa ham gennem Taarer, Holst smilede saa venligt, at hun troede ham og lagde Armen om hans Hals, idet hun trykkede sig tæt op til ham.

»Du vil tage mig med dig, ikke sandt?«

Holst nikkede tavs og saa op paa Husets Frue.

»Naa, højtærede Dame, bliver det til noget?«

[S. 226]

Kællingen tøvede. Holst skød lempelig Jeannette bort. »Den unge Dame staar under min Beskyttelse, men De skal paa Timen blive afleveret til Municipiet. Forstaar De det?«

Jeannette gik hen til Konen. »De maa hellere godvillig udlevere Sagerne.«

Holst rullede en Cigaret, saa rejste han sig og gik hen til Madammen, idet han lagde Haanden paa hendes Skulder. »Gør De, som jeg siger, lille Frue — det staar De Dem ved. Desuden er det alt, jeg forlanger af Dem, og saa at De sætter et af Deres fortræffelige Værelser i Stand til mig; jeg synes om Lejligheden, og jeg agter foreløbig at blive boende her hos Dem, hvis De vil have mig. De kunde maaske komme til at trænge til mig, og hvad Betalingen angaar, kan De forlange, hvad De ønsker, men Tyvekosterne vil jeg have.«

Jeannette klappede i Hænderne og fandt Ideen bedaaende. Signora Montuori delte ikke hendes Begejstring, men hun indsaa, at hun var den svageste, og forlod Værelset, idet hun rokkede med Hovedet.

Det vilde være uretfærdigt og tillige usandfærdigt at hævde, at Holst i dette Øjeblik følte sig som en arbejdende Politimand — det vilde være ubilligt at forlange det ogsaa.

Jeannette saa paa ham med store, bedende Øjne. »Tal aldrig mere om Dr. Braun —.« Hun afværgede Svaret med et Kys, der ikke kunde betyde andet end et Samtykke, for det blev ærligt besvaret. Holst lovede sig selv at gøre noget for det Pigebarn; at anbringe hende i en Magdalenestiftelse var trods hans sædelige Alvor og i øvrigt ret rene Karakter ikke det første, der faldt ham ind. Signora Montuori afleverede Byttet, der af Klogskabshensyn endnu ikke var realiseret, og Holst var saa generøs at skænke hende 25 Francs som en Art Dydsbelønning.

Den hele Scene morede ham kosteligt, men han steg gevaldigt i den gamle Dames Agtelse, og snart var hun og Jeannette ivrigt i Færd med at sætte Lejligheden i Stand til den nye Lejer. Klokken var nu bleven 5, og Holst maatte tilbage til Hotellet for at klæde sig paa til Middagen. Samtidig traf han Foranstaltninger til at lade sin lette Bagage overføre til sit nye Kvarter.

[S. 228]

VIII.

Holst traf Dr. Braun i Hotellets Spisesal i Færd med sit ensomme Maaltid. Holst tog Plads lige overfor ham og berettede med et lille Smil, at hans Ekspedition nu var lykkedes.

»Jeg har her den Fornøjelse at lægge Corpora delicti frem for Dem og overrækker Dem herved Deres Ur, Deres Ring og 125 Francs, de 25 er medgaaet til Omkostninger.«

Braun blev blussende rød. »Og Damen?« spurgte han.

Holst smilede. »Saavel Damen som den gamle Heks og den skrækindjagende Ægtemand er under Politiets Opsigt.«

Braun rystede paa Hovedet. »Stakkels unge Kvinde, hun var saa fortryllende sød.«

»De kan være rolig,« sagde Holst, »jeg har sørget for, at det hele gaar i Stilhed, og den Politiofficiant, under hvis specielle Opsigt hun er stillet, vil nok være god imod hende.«

»Det tror Pokker,« afbrød Braun, »Politiet er sandsynligvis lige saa bundfordærvet og usædeligt her som alle Steder.«

»Det er muligt,« sagde Holst og rejste sig.

[S. 229]

Braun vilde ikke lade ham slippe, han vilde have Lov til at vise sin Taknemmelighed, der yderligere forøgedes derved, at han slet ikke fik noget med Politiet at gøre, og at det hele var afsluttet med de 25 Frcs. Udgift. Men Holst svarede undvigende: »De har ved denne Sag gjort mig en større Tjeneste end jeg Dem, og jeg har intet Krav paa Taknemmelighed.«

Det forstod Braun ikke; skulde Holst selv være gaaet i Løvens Gab? Naa, vilde han ikke fortælle, saa var det ikke paatrængende at spørge. Han havde sine Sager, og glad var han.

Holst klædte sig paa, og Klokkeren seks stod han i Forhallen til Hotel Victoria. Hans Hjerte bankede en Smule ved Tanken om Gensynet med Ritmesteren. Herredsfogden var første Mand paa Pletten. Holst fortalte ham kort om Oprinet; Morderen var nu arresteret, sigtet for Falsk og Bedrageri, og de nødvendige Formaliteter til Udleveringens Iscenesættelse vilde blive indledede den næste Dag. Holst vilde personlig underrette Konsulatet om Sagen, men da Arrestanten var svensk Undersaat, vilde Forhandlingerne vel blive ret indviklede og trække ud. Det fandt Herredsfogden for saa vidt var heldigt, som han altsaa ikke af den Grund behøvede at afbryde sin Udenlandsrejse. Holst bad Herredsfogden tie om Sagen.

Medens de talte om dette, kom Ritmesteren, Ulla og Kaptajn Kurk tilstede. Ritmesteren hilste paa Holst med stor Varme. Det slog Holst, hvor træt og affældig han saa ud, han gjorde en Bemærkning derom, og Ritmesteren smilede svagt: »Jeg har det heller ikke godt, min Ven, det er Maskineriet, der ikke vil mere.«

Kaptajn Kurk var meget formel, Holst syntes næsten, han var uvenlig, og fandt dette ret ubeføjet, men han erindrede, at Manden maatte tø op, han havde jo heller ikke været indladende i Christiansstad. Ulla var fortryllende i lyst Silketoilette med mørkerøde Roser, der klædte hendes lyse Teint og mørke Haar. Holst saa beundrende paa hende og greb sig i at tænke, at i hvert Fald én Kvinde vilde have græmmet sig i Stilhed, om hun havde set dem sammen.

De sidste Dages Oplevelser, den umiddelbare Erotik, der aander over Adriaterhavets Dronning, virkede paa Holst med uimodstaaelig Kraft, og gjorde, at han følte sig ganske anderledes fri og selvbehersket overfor de smukke unge Piger. Han maatte tilstaa for sig selv, at han gjorde Stormkur til hende, og de tre gamle Herrer betragtede ham med Opmærksomhed. Herredsfogden drillede ham let. Løjtnanten havde sendt Afbud, han kunde først komme efter Middag.

Det var øjensynligt, at Ritmesteren ikke kendte noget til den skete Arrestation, derimod forstod Holst paa et Par Ord, som Kurk lod falde, at Løjtnant Claes havde sat ham ind i Historien. Men det var kun et Par Ord. Om denne Begivenhed blev der forresten slet ikke talt, og Stemningen steg under Maaltidet lyst og let. Kun Kaptajn Kurk var forstemt og ordknap.

Selskabet indtog Kaffen paa Hotellets Terrasse. Aftenen var stille og varm, dog blæste en let Havbrise over Lagunerne. Holst og Ulla sad sammen og talte om Sommeren i Norden og de grønne Bøgeskove.

»Længes De ikke?« spurgte Ulla.

»Aa jo,« svarede han, »— længes — det kan jeg vel ikke sige. Der er sælsomme Magter i Naturen hernede, ja, det lyder besynderligt, men det er sandt. Man fortæller om den store Goethe, at da han kom til Venedig, blev han greben af en besynderlig Stemning, egentlig en Aand, der for i ham, vidt forskellig fra den tyske spekulative, romantiske Digteraand.« Holst rødmede. »Jeg er ikke Digter, ikke en Gang af de smaa, men jeg føler det samme.«

Ulla smilede. »De mener, at da De som ung Werther sad paa Bænken ved den lille Sø deroppe, vilde De flygte, da De saa mig komme, og nu ...«

Holst saa paa hende. »Hvor besynderligt, at Deres Tanker netop følger det samme Spor som mine — det tænkte jeg netop.«

Ulla rødmede: »— og nu — — —«

»Nu vilde jeg — — —« Holst tav. Hun saa paa ham med et forunderligt spørgende Blik, og han følte ligesom en rislende Kilde, dybest indefra, der steg igennem ham.

To Mennesker kan mødes i Elskov ved et Blik i et kort Sekund, og det skete i dette. Der førte ingen Vej tilbage fra saadant Møde. Det var ligesom den lille Jeannette havde aabnet Leddet for Holst til Egne, hvor han aldrig før havde vandret, som om hun havde ledet hans Veje over blomsterstrøede Marker mod det store Maal, og medens hans Blik hvilede paa den fine Pigeskikkelse foran ham med de rødmede Kinder og de store, søgende Øjne, hviskede hans Læber en Tak til den lille derhjemme, der havde lært ham mere i et Døgn, end Livet havde lært ham i mange Aar.

Der var ikke Vemod i Mindet, kun svulmende Haab til Fremtiden; det var et Livsmaal, det første virkelige han havde kendt.

Kaptajn Kurk afbrød de unge, han ønskede at tale et Par Ord med Holst. Den tydelige Skuffelse, der prægede Ullas Ansigt ved Afbrydelsen, forsonede Holst med Adskillelsen. Herrerne trak sig tilbage til Kaptajnens Værelse for at være uforstyrrede.

Det var tydeligt, at Kaptajn Kurk vilde vide fuld Besked, men i samme Øjeblik som Holst gjorde sig det klart, at det var en andens Ærinde, Kaptajnen gik, strøg han den milde Stemning af sig og samlede sig til koldt, klart og klogt at modtage Angrebet. Han forstod, at nu var Øjeblikket kommet, da han maatte tage Standpunkt til Spørgsmaalet om Ankerkrones Forhold til det udspillede Drama. Han var i et fremmed Land, Sagen beroede udelukkende paa ham, han havde det i sin Magt at lede den, og det forstod de alle. Men han var Soldat, og ingen Stemning i Verden skulde føre ham bort fra Pligtens Vej, der laa for ham, skarpt tegnet ved det, han vidste, og det, de maatte sige ham, om han ønskede at vide det.

Kaptajn Kurk bad Holst tage Plads og bød ham en af disse fortræffelige Cigarer, som betyder noget i Italien, hvor Lysten til Tobak maa tilfredsstilles med Minghetti, Cavour og andre afdøde Statsmænd i fugtig, nedrig Tobak eller i Virginia og Trabuco, der varer ugevis og koster en Formue i Tændstikker.

Holst tændte den og satte sig en garde.

»Hr. Løjtnant,« begyndte Kaptajnen, »Sjöström er altsaa arresteret.«

Holst nikkede.

»Løjtnant Ankerkrone kom til mig i største Ophidselse og fortalte mig, at De havde ladet Arrestationen foretage i Løjtnant Sjöströms Hjem, hvor han lever sammen med sin Elskerinde. Løjtnanten fortalte, at Sigtelsen lyder paa Falsk og Bedrageri. Er det rigtigt?«

Holst nikkede.

»Vil Sigtelsen indskrænkes til dette?« spurgte Kurk og saa spørgende paa Holst.

»Foreløbig — ja,« svarede denne.

»Foreløbig — men senere? Claes meddelte, at De havde nævnet et Navn, som De vil erindre, De skylder mig, at De kender. Anser De Sjöström skyldig i Mordet paa Annie, og er det derfor, at De har ladet ham arrestere?«

Holst saa roligt op paa Kaptajnen og svarede: »Det er imod mine Principper at udtale mig om mine Formodninger paa et saa tidligt Tidspunkt af en Sag. Jeg tror at kunne bevise, at Løjtnant Hugold Sjöström har forfalsket en af Annie Cederlund udstedt Check og tilvendt sig et betydeligt Beløb herved — eller rettere: Papiret er i min Haand, og der er overvejende Sandsynlighed for, at det begaaede Falsum kan bevises. Med Hensyn til Mordet har jeg ingensomhelst Formodning — kun véd jeg, at jeg i denne Sag vil være nødt til personlig at forhandle med Mænd, der ikke kan lade sig repræsentere.«

Kaptajnen bed sig i Læben. »De synes at glemme, Hr. Løjtnant, da De i sin Tid introducerede Dem hos mig, at De den Gang paakaldte et Baand, der binder os sammen, og at jeg respekterede Deres Adgang til at faa mig i Tale. Jeg fortalte Dem, hvad jeg vidste, det synes mig en simpel Taknemmelighed at gøre Gengæld.«

Holst saa fast paa ham. »Hr. Kaptajn,« sagde han, »hvad De fortalte mig var, hvad De selv fuldt ud var raadig over, mere ikke; jeg kan ikke heller fortælle Dem, hvad der er min Chefs og mine Foresattes Ejendom. Jeg er underordnet Funktionær og min Pligt, véd De, gaar frem for alt.«

Kaptajn Kurk slog over i en lettere Tone: »Selvfølgelig, det beror paa Dem. Det kunde synes rimeligere, at Arvid Ankerkrone talte med Dem, men han er syg, hans Helbred er pludselig i den senere Tid nedbrudt, og han taaler ikke aandelig Anstrengelse.«

»Jeg har Tid til at vente,« sagde Holst venligt, »mit Venskab for Ankerkrone og hans Hus er saa varmt, at De faar stole paa, Hr. Kaptajn, at jeg ikke foretager mig noget Skridt mod *nogen* af det Navn, før jeg har varet dem ad.«

»Vil De give mig Deres Ord paa dette?« spurgte Kaptajnen, »og paa, at De ikke vil benytte Deres Bekendtskab og den fortrolige Fod, paa hvilken De staar med Familien, i Deres Embeds Tjeneste.«

Holst rejste sig og rakte Kaptajnen Haanden. »Hr. Kaptajn,« sagde han, »den Dag, da min Tjenestepligt bringer mig til at foretage noget Skridt mod Ritmester Ankerkrone eller nogen af hans Slægt, som er mod deres Ønske og Vilje, den Dag træder jeg tilbage og stiller en anden for mig. Jeg vil ikke søge nogen Oplysning, som ikke frivillig gives mig, og jeg vil, før jeg nævner Navnet, som endnu ikke i noget i Tjenesten benyttet Aktstykke, ikke en Gang overfor Herredsfogden, er nævnt, træde frem for Familiens Hoved og sige ham, hvorfor jeg nævner det, give ham enhver Chance for, at det forbliver unævnt.«

Kurk stod et Øjeblik ligesom usikker. »De tror, det bliver nødvendigt at nævne det?«

Holst rystede paa Hovedet. »Det kan jeg ikke sige. I Morgen vil jeg tale med den arresterede, og meget vil afhænge af, hvad han siger mig. Jeg kan ikke med min bedste Vilje sige Dem mere i Dag.«

Samtalen blev afbrudt, og de to Herrer vendte tilbage til Selskabet. Claes og hans Hustru var imidlertid kommet. Den unge Englænderinde viste Holst ganske særlig Opmærksomhed; hun var meget lidt smuk, vistnok heller ikke særlig elskværdig, men hendes Øjne gnistrede af Intelligens, og hendes Evne til at se paa Personer og Forhold og bedømme dem koldt og klart var ualmindelig. Hun lod til at være meget forelsket i sin Mand, men syntes mere kølig mod sin Svigerfader og Svigerinde. Kaptajn Kurk behandlede hun med en paafaldende Mangel paa Sympati.

Claes Ankerkrone lod til ganske at have glemt Scenen hos Sjöström, han var overstrømmende elskværdig mod Holst, særdeles charmant, men næppe helt ærlig. Holst syntes ikke om ham. Aftenen blev Ullas, og i hendes Selskab glemte Holst de andre og det andet. Da han forlod Selskabet, trykkede hun hans Haand fast og længe og bad ham komme og ledsage hende paa en Tur gennem den vidunderlige Stad.

Det lovede han.

Ved sin Hjemkomst skød han den ventende Jeannette blidt til Side og gik til sit Værelse for at være alene med sine Tanker og sit unge Haab.

Kaptajn Holger Kurk sov meget lidt Natten efter sin Samtale med Holst. Han var nervøs efter Sjöströms Arrestation, som han, Herredsfogden og Claes alene kendte. Han vidste mere end den unge, han vidste, at den sande Grund til Arrestationen var den Mistanke, der hvilede paa Sjöström for at være Annies Morder. Han delte den selv, men han anede tillige, at denne Sag vilde bringe hans Ungdomsvens Navn frem i en Retssag, hvis Omfang ikke lod sig overse.

Ankerkrone var syg, ganske vist havde hans Helbred været bedre i den sidste Tid, men Sindsbevægelse taalte han ikke. I Morgenaviserne stod en kort Notits om den stedfundne Arrestation, der selvfølgelig straks telegrafisk vilde blive meddelt til Sverrig, Ankerkrone vilde faa Nys derom, og hvad der saa vilde ske, kunde ingen beregne.

Da Kurk havde meddelt Holst, hvad han vidste om Annie, havde han med Vilje holdt Arvid Ankerkrones Navn udenfor, men han indsaa, at Holst, der allerede dengang havde været paa Sporet, nu vidste en Del mere, ja kan hænde mere end han selv. Thi ganske vist havde han erfaret det meste af, hvad der var hændet mellem Ankerkrone og den myrdede Pige før de sidste skæbnesvangre Begivenheder. Om disse selv havde han kun sine Anelser, intet positivt. Ankerkrone havde benyttet hans Medvirkning til at søge at holde Sønnen tilbage, dette var ikke lykkedes ham, og Faderen havde da selv taget Affære. Han havde meddelt Kurk, at det var lykkedes, men at Prisen havde været højere, end han nogensinde havde tænkt muligt. Først havde han troet, det drejede sig om Penge; efter Holsts Besøg i Christiansstad havde han været naget af den bitreste Tvivl og de tungeste Anelser og straks opsøgt sin Ven. Han var kommen, netop som Ankerkrone havde modtaget Holsts Meddelelser med Uro. Han havde intet faaet at vide, og Ritmesteren afviste ethvert Forsøg paa at erfare nærmere. Men han var meget syg, det var tydeligt.

Kurk vilde ikke tro, at der mellem Arvid Ankerkrone og Sjöström kunde være sket noget virkelig betydningsfuldt. Han kendte jo bedre end nogen anden, hvad der forhen havde tildraget sig, men dette — nej det vilde og kunde Arvid Ankerkrone ikke. Annie var død, myrdet, og Sjöström var hendes Morder, men Arvid Ankerkrone havde været tilstede og maaske plejet Forhandlinger med hende kort forinden. Han maatte vide mere, end han havde sagt, og deri laa Grunden til hans Tavshed og Sygdom.

Holst var en farlig Mand, han vilde gøre sin Pligt, hans Venskab for Ritmesteren maatte vige, der var kun et spinkelt Grundlag at bygge paa, han var indtaget i Ulla. Men ofre hende for at redde Slægtens Ære det vilde vel ikke en Gang Ankerkrone selv.

Og Herredsfogden var et skikkeligt, hjælpsomt Menneske, hvis Ubeslutsomhed overfor Ansvar kun vilde gøre Sagen endnu mere indviklet. Selv om det lykkedes at vinde Holst, hvorledes vilde saa den gamle Embedsmand stille sig, naar han pludselig stod overfor sin gamle Ven, der maatte indblandes i en Sag, hvor hele Norden vilde staa som nysgerrig Tilskuer. Danske Retsbetjente var en Race, der var vel kendt ogsaa i Skaane, og det var ikke en hel Glorie, der straaledede om Standen som saadan, takket være den Behandling, Landets gamle og nye Literatur og Presse med Rette eller Urette havde givet den. Vilde Venskabet holde?

Claes var en dum Dreng, der blot vilde forværre Sagen, han maatte holdes udenfor. Og Ulla — aldrig. Nej, der var intet andet at gøre end at tvinge Arvid Ankerkrone til at tale, hvis da ikke Holst vilde række ham en Haand. Kaptajnen stolede alligevel ikke paa Holst.

Tidlig den næste Morgen gik han til Ritmesteren for at tale rent ud til ham.

Arvid Ankerkrone modtog ham i Dagligstuen paa Hotellets første Sal, han befandt sig ganske vel og hilste ham muntert. Det skar Kurk i Hjertet, men der var ingen Vej udenom. Han begyndte at tale om Holst og om hans nettede Væsen.

Ritmesteren nikkede.

»Han er svært indtaget i Ulla,« sagde Kurk, »og véd du, hvad jeg tror? Ulla synes svært godt om ham ogsaa.« [S. 240]

Ritmesteren smilede. »Det vilde blive et kønt Par. Holst er en komplet Gentleman, og han vil sikkert kunne naa frem i en anset Stilling, han er en usædvanlig Dygtighed.«

»Synes du det?« brummede Kurk. »Det er en nedrig Bestilling, den burde han opgive.«

»Det kunde man vel faa ham til,« sagde Ritmesteren alvorlig, »om man anvendte noget derpaa. Men som Du véd, jeg er ikke videre bemidlet, Ulla har ikke andet end sin Mødrenearv, og den forslaar ikke langt. Det kunde blive svært at skaffe ham en anden Bestilling.«

»Saa du har virkelig alvorligt tænkt paa det?« spurgte Kurk.

»Ofte,« sagde Ankerkrone, saa føjede han til med en underlig dump Stemme: »Det er ogsaa den eneste Vej.«

»Hvad mener du?« spurgte Kurk.

»Intet,« svarede Ritmesteren med et svagt Smil.

»Véd du, at Holst har gjort en Fangst her i Venedig?« sagde Kurk med et søgende Blik paa Ritmesteren.

»Nej,« svarede denne.

»I Gaar har han arresteret Hugold Sjöström for Falsk og Bedrageri.«

»Se, se,« sagde Ritmesteren rolig, »og det fortæller du mig først i Dag. Eller vidste du det ikke i Gaar?«

»Jo,« kom det tøvende fra Kaptajnen.

»Saa skulde du sagt det, at jeg kunde ønsket Holst til Lykke med Fangsten; den Karl har ikke lidt paa sin Samvittighed.«

Kaptajnen saa forbavset op, Ankerkrone sad ganske rolig. Kun syntes Kurk, at der om hans Mund var et underligt fast Drag som hos en Mand, der har fattet en Beslutning og er bestemt paa at føre den ud.

»Arvid,« sagde Kaptajnen, »du er ikke ærlig mod mig.«

»Jeg forstaaer dig ikke. Hvorfor skulde jeg tage ivrig Del i Hugold Sjöströms Skæbne; naar alt kommer til alt, staaer han da dig nærmere end mig. Han var en rask Soldat i gamle Dage, nu er han bleven en Forbryder i Stand til en hvilken som helst lav Handling.«

»Ogsaa til Mord?« spurgte Kurk.

»Til alt,« svarede Ritmesteren.

»Véd du da ikke, hvad den sande Grund til hans Arrestation er?«

»Jeg véd ikke andet, end hvad du fortæller; jeg har overhovedet ikke vidst, at Sjöström var her, han har ikke søgt mig.«

»Den hele Sag interesserer dig altsaa slet ikke?«

Arvid Ankerkrone rejste sig og gik hen til Kaptajnen, han lagde begge Hænder paa hans Skuldre og saa ham fast i Øjet. »Bror Holger, tre Gange i mit Liv har jeg været svag, og alle tre Gange var det den samme Kvinde, der voldte det. Hun er nu død, jeg har staaet ved hendes Lig. Dengang var jeg rolig, og nu skal det aldrig hænde mig mere, at jeg

bliver svag. Dig, kære Broder véd jeg, at jeg kan stole paa, og derfor vil jeg ogsaa betro dig det Hverv, som jeg ikke selv kan udføre. Du véd, at Sjöström en eneste Gang har været i Forbindelse med os; det gjaldt da en Sag, som maa være vor Slægts Hemmelighed, som ikke skal spredes til tusinde nyfigne, skandalesøgende fremmede. Vi staar nu foran en Retssag, hvori Sjöströms Arrestation er den første svage Begyndelse. Det beror paa dig, om den Sag skal blive andet og mere.«

Kurk saa spørgende paa ham, han forstod ikke et Ord.

Ankerkrone smilede svagt. »Broder, det er for tidligt paa Sagen, for tidligt paa Dagen ogsaa. Nu hviler Traadene i min Haand, og den ryster ikke mere. Men du maa være taalmodig, Du husker, at i gamle Dage var vi tre. Jeg var altid Hovedet, du var Hjertet dengang, og Cedersköld var Haanden. Haanden blev os utro, og derfor visnede den. Nu faar du være Haanden, Holger, Hjertet faar blive koldt. Vi raader ikke for vor egen Skæbne alene. — Du skal ikke tabe Modet, Broder, fordi du ikke forstaar mig, men du skal vide, at jeg vil og kan handle saa fast nu, at intet skal føre mig ud af min Vej.«

Kurk rystede paa Hovedet, men han følte, at Arvid Ankerkrone selv var den, der fik staa for Styret. Og han blev rolig, for han vidste, at Arvid var stærkere end han. Saa kom Ulla, og hendes lyse Smil bragte Solskin i Stuen, hvor de tre snart var bænkedede om et fornøjeligt Frokostbord.

Ankerkrone skrev et Par Ord til Holst og bad ham være hans Gæst paa en Udflugt til Lidoen.

XI.

Holst indfandt sig paa Hotellet til den opgivne Tid. Han traf Selskabet forsamlet, og Ulla hilste ham med et straalende Smil. Ritmesteren befandt sig tilsyneladende langt bedre, han saa raskere ud, og det slog Holst, at hans hele Optræden bar Spor af megen Bestemthed og megen Værdighed.

Kurk var nedbøjet og talte kun lidt, han holdt sig borte fra Holst og sysselsatte sig mest med Herredsfogden, hvis glade Gammelmandssnakken lød saa underlig fremmed her, hvor et stærkt uroligt Liv pulserede under en smilende Overflade.

Selskabet tog med Damper til Lidoen. Det var, som alle Verdens Nationer havde sat hinanden Stævne paa den lille Dampers Dæk, og som babylonisk Sprogtummel lød de forskellige Sprog. Damernes kviddrende Latter og Sang fra en Kreds af tyske Studenter, der, samlede i Skibets Stævn, sang deres følsomme, tyske Sange.

Ritmesteren stod lænet mod Lønningen og saa ud over Dækket.

»Hvor mange Sorger tror du, der skjuler sig bag dette larmende Liv, hvor mange Trængsler tror du disse Mennesker søger at fly? Der ligger Neptunsstaden, som Goethe kalder den i sine udødelige Epigrammer, som du kender.« (Ritmesteren smilede svagt. »De fulgte mig til Venedig for 25 Aar siden, da jeg som ung Mand saa denne Stad for første Gang. Og de har fulgt mig siden. Se alle disse Venedigs Pilgrimme, der søger til Stedet, hvor Aandens store levede og elskede, se hvor de stirrer og hør deres Tale, alle søger de det samme, alle tror de her i Venedig at have fundet det, de søgte, at staa ved Lykkens Dør. Stakkels Pilgrimme,) hør hvad Mesteren siger:

Seh' ich den Pilgrim, so kann ich mich nie der Thränen enthalten.
O, wie beseligt uns Menschen ein falscher Begriff!

Som du ser, endnu citerer jeg Goethe.«

Holst svarede ikke, Ritmesterens Blik hvilede venligt alvorligt paa ham. »Ogsaa du, Eigil Holst, har troet at finde det, du søgte i Venedig, i mere end et Stykke, ikke sandt? Og du standsede ved Tærskelen, fordi du ikke vovede at gribe til. Grib kun til.«

Holst saa alvorlig op. »Jeg forstaar dig ikke.«

Ritmesteren smilede med et underlig vemodigt Smil. »Jeg siger kun, grib til, min Ven, og for at du skal forstaa mig bedre, saa siger jeg: grib baade Fader og Datter.«

Holst blev rød.

»Ikke sandt — du forstaar mig? Pilgrim, du tror at staa ved Vejens Ende, og dit falske Begreb gør dig lykkelig, blot at din Lykke er af en egen Art. Du kan vide, at jeg har fulgt din Færd, og at en Plan og ikke Tilfældet har ført os sammen i Dag. Da jeg saa dig første Gang, faldt mit Øje paa dig med Venskab, og det føjede sig saaledes, at du blev den, der holdt min Skæbne i din Haand, fordi jeg selv lagde den i din Haand og bestyrkede den gamle Mand der henne i Valget af dig. Nu staa du ved Maalet, og nu tøver du med at gribe til. Saa underlige er vi Mennesker.«

Holst tav, han vilde ikke tale nu, skønt Ritmesteren her berørte Brevet og Dagbogen, ja endogsaa mere end han havde skrevet, mere end han havde lovet at tale om.

Ritmesteren lagde sin Haand paa hans Skulder. »Nu gør vi to den Færd sammen, og dine Tanker gaar kun den Vej, du helst ønsker. Naar du vender tilbage, og dine Tanker endnu følger samme Vej, saa vil vi læse min Dagbog sammen, og saa skal vi tale sammen. Da vi skiltes efter vort Samvær deroppe, hvor du arbejdede ivrigt, sagde jeg dig, at din Vej vilde føre til mig, og at du vilde faa Brug for min Hjælp. Du kan selv se, at saaledes skete det, og Hjælpen skal du faa. Mit Liv har nu kun et eneste Maal, og det eneste Maal er ogsaa dit, kære Ven. Derfor egner vi to os saa godt til fælles Arbejde.«

Ritmesterens Blik gled langs Lønningen, hvor Ulla stod støttet til en Trappe i munter Samtale med Herredsfogden. Holsts Blik fulgte Ritmesterens, og han rødmede.

Damperen gik ind ved Broen paa Lidoen. Holst og Ulla fulgtes langs Stranden, hvor Badelivet levede, hvor Hundreder af glade Mennesker under Spøg og Latter tumlede sig i Sandet, medens Solen blinkede paa Casinoets Ruder og kastede sine Straaler over Altaner og Gallerier.

Ulla standsede — »dette er ikke Venedig for mig, For mig er Venedig de tavse, sukkende Gader, de mørke Kirker med deres Skatte og de herlige Billeder i Doge-Paladset og Akademia, men mest af alt San Marco. Fader elsker Venedig, hvor han første Gang traf Moder, som døde, da jeg var ganske lille. Billeder fra Venedig har altid smykket vore Vægge, og Fader citerer altid Goethes venetianske Epigrammer; han kan dem udenad, men han vil aldrig rigtig forklare mig dem, og jeg forstaar dem slet ikke.«

Holst smilede: »Forstaaelsen er vel heller ikke altid lige let.«

Ulla blev ivrig: »Men De forstaar dem da. De maa kunne forklare mig meget af det — — —,« hun rødmede, »naturligvis ikke alt — men noget af det, som De forstaar, som man kan — — —«

Ulla var atter kommet ind i en af disse blinde Gader, hvor hun aldrig kunde slippe ud. Hun brød rask ud: »Som nu denne:

Sankt Johannes im Koth heiszt eine Kirche: Venedig
Nenn' ich mit dobbeltem Recht heute Sankt Marcus im Koth.«

Holst smilede: »Det betyder vel, at Venedig er bygget paa sumpet, leret Bund.«

Ulla saa op: »— leret Bund — ja men — —«

Holst saa hende lige i Øjet: »Frk. Ulla, vil De, saa mødes vi i Eftermiddag i San Marco — saa faar vi maaske se, paa hvilken Grund Sankt Marcus hviler.«

Ulla blev rød. — »Klokken fem.«

»Klokken fem.«

Herredsfogden vinkede, at Maaltidet var beredt. — Lidt over Middag vendte de tilbage til Venedig.

XII.

Patriarken i Venedig læste Messen i San Marco. Foran Højalteret stod han klædt i sit guldindvirkede Ornat med Bispehuen paa sit Hoved, omgivet af Kordreng og Prælater med Kors og Røgelsekar. Fra Orgelet brusede Sangen ned over Kirken, medens den tunge Røgelse sendte sin Duft over de hvalte Rum. Lyset faldt stærkt ind ad de malede Ruder, Mosaikken i Loftet glimtede i Guld og stærke Farver, medens Kærternes Skin flakkede gulligt mod Røgen i den lette, bævende Luft.

Paa Gulvet knælede de andægtige troende, medens nysgerrige fremmede stod og saa til; enkelte katolske bøjede sig i Andagt, men Størstedelen, udeltagende Englændere, samtalte ugenert, som var det et Folkeskuespil, de overværede.

Stærkere brusede Sangen og Orgelklangen, saa lød en enkelt dejlig Stemme alene gennem Hvælvet. Barnekoret faldt ind og smeltede sammen med Stemmen for at dø i et Væld af Toner. Musikken tav, og en tør Oldingestemme læste af Bogen ved Højaltret, to Stemmer svarede, og atter lød Orglet og Basuner, medens Koret flettede de latinske Salmestrofer i den skiftende Stemmes Læsen og afbrødte af den stærke, fuldttonende Enkeltsang.

De Gejstlige for Højaltret bevægede sig, de aftog Bispens Hue og satte et guldstraalende Mitra paa hans Hoved, Drengene fæstede en guldsinnende Kaabe om hans Skulder, og stedse skiftede de Plads om ham, rakte ham Kar og Klæde, samledes om ham for atter at skilles, medens Sangen ustandselig lød, og Røgelsen steg mod Mosaikken i Loftet om de flakkende Kærter; stundom dæmpet lød Sangen, stundom mumlende svagt, medens de troende knælede paa de skarpe Sten, der med sære brogede Billeder dannede den evige Marcus Kirkes Gulv.

I en Krog tæt op ad Sakristiets Indgang, hvorfra Præsteskaren var kommen, stod en ung Mand og en ung Kvinde, Arm i Arm. De talte ikke til hinanden, men hun lænede sig ind til ham, og hendes Hoved hvilede paa hans Skulder. Det var, som bares deres Tanker af den dejlige Musik til fjerne Egne. Og den vældige Magt, der ligger i den tusindaarige Kirkes sære Overlevering, tvang dem ind under dens Vælde. De forstod ikke Ordene, men de forstod, at der bag Sangen, bag Musikken laa et Rige, som intet menneskeligt Øje faar at se, men som er der, fordi Menneskeslægten i de tusind Aar, der svandt, har bygget sig dette Rige i sine Haab.

Naar Menneskenes Vej gaar det Riges Tærskel forbi, og det sker, naar alvorsfulde Beslutninger fattes, naar Sorgen og Lykken griber Sjælene dybest, saa bøjer Sindet sig ind under den vældige Magt, og selv den, der tvivler eller nægter, føler i saadant Øjeblik den stærkere Magt, som han ikke fatter. Men dybest føles dette, om to staar ved hinandens Side, i den Stund de har knyttet deres Hjærter til hinanden, saa de svulmer af det rigeste Haab i Elskov.

Saa er det intet Skuespil, selv om det synes sært og fremmedartet, selv om den troendes Andagt synes enfoldig, og Præsternes Færden uforstaaelig og grundløs. Saa smelter i Rummet Sangen, Røgelseduften og Lyset sammen med Hvælvet i de dejlige Basiliker til en Drøm, der bærer Tankerne langt bort, dér, hvor Lykken maa være evig, saavist som der er Lykke til, og Evigheden i et saadant Øjeblik er Lykke.

Og for de to, som stod der i Drømmen, var alt glemt i dette Øjeblik, alt andet end netop dette ene, at de var to og lykkelige i en Drøm, som maatte vare evig.

Messen var tilende, og Prælaterne gik under Orglets Brusen ad Vejen til Sakristiet. Foran bar Kordrengene Kors og Røgelsekar, ærværdig skred Patriarken forbi, og da han kastede sit Øje paa de to, der stod i Krogen, saa han to Mennesker, der bøjede sig mod hinanden i et varmt Kærligheds Kys.

Da smilede Patriarken under Bispehuen, han, der siden skulle bære den Tiara, der smykker Pontifex Maximus.

XIII.

Da Holst den Aften kom hjem, modtog Jeannette ham med sørgmodig Alvor.

Jeannettes Forelskelse var af en underlig ydmyg Art; som en østerlandsk Slavinde bøjede hun sig for sin kaarne Herre, hvis store Magt og Myndighed hun frygtede. Men hun var alvorlig forelsket, og hendes Følelse var ægte nok. Ung var hun, men hun havde gaaet en Del igennem, og hun var efterhaanden vænnet til Ydmygelser, men ogsaa til Ydmyghed. Hun hadede Sjöström, og den Skæbne, der havde ramt ham, havde ikke mildnet hendes Had. Holst var ellers ikke nogen særdeles stor Kender af Kvinder og deres Følelser, men han forstod, at Jeannette havde sluttet sig til ham, og at hun vilde følge ham som en lydige Hund. Efter det, der var sket, var det ham en Umulighed at fortsætte det lille Eventyr, der havde overrumplet ham.

Det gjorde ham ondt, at han ikke kunde byde hende selv de ringe Smuler, hun vilde nøjes med; men hun var ung og frisk, og netop i den Stemning, der nu havde grebet ham, glædede han sig ved Ungdom og Friskhed, ved de stusende Smaating, som en forelsket Kvinde skaber om den, hun holder af. Han havde med fuldt Overlæg valgt Signora Montuoris Hus til Opholdssted for i Ro at kunne erfare alt, hvad Jeannette vidste om Annie, men det var ogsaa den eneste Grund. Jeannette var nysgerrig med Hensyn til de Folk, hvis Gæst Holst havde været, og han fortalte hende, hvem det var, og hvorledes Turen var gaaet. Ulla omtalte han flygtigt, men Jeannette gættede sig til meget af hans faa Ord og fordoblede sin Æmhed, for at han skulde glemme. Det var blevet stille ud paa Natten, og inde i de smaa Kanalgader var der meget varmt. Holst kunde ikke sove, de sad sammen i et stort Værelse, der vendte mod Kanalen, hvis Vand sukkede mod Husets Fod, og talte længe sammen, og underligt var det, at hvad Holst erfarede i den stille Nattetime af den unge Kvinde kastede det første virkelig skarpe Lys over den Sag, der opfyldte hans Tanker. Jeannette fortalte om sig selv, og lidt efter lidt voksede frem af hendes Fortælling netop det, som Holst anede, men ikke turde tro, før det laa for ham i al sin tydelige Skarphed, som kold, nøgtern Virkelighed, der truede det, hvortil han knyttede sit Livs varmeste Forhaabninger.

Jeannette fortalte om sig selv og sin Barndom:

»Far var Vagtmester ved skaanske Dragoner fra Ystad, jeg husker saa tydelig endnu Gaarden derhjemme, hvor vi Søskende legede, og hvor Glimmingehus med store Troid i Stenen og de nøgne Kampestensvægge ikke hundrede Skridt fra vor Legeplads hævede sig op af de grønne Marker. Og naar saa Soldaterne samledes til Manøvrer og Eksercitsen, naar Fars Eskadron kom ridende ad Vejen med de store, blankbrune Heste og Trompeterne paa de svære Skimler, saa standsede de tidt foran Gaarden, og Mor kom ud med os Børn, og Faders Ritmester paa sin fine, sortbrune Hest red hen foran Døren og fik en Læskedrik og spurgte til os og kneb os i Kinderne. Véd du saa, hvem den Ritmester var? Det var Faderen til den unge Mand, du saa her i Gaar, da I tog Hugold, Ritmester Ankerkrone. Han havde et prægtigt Herresæde oppe ved Christiansstad, men Konen var død; de sagde, der havde været en sørgelig Historie med hende, men det har jeg først hørt senere. Far fortalte siden saa meget om det, efter at vi var kommet med Falkenbergs til Paris. For saa var det, da jeg var otte Aar gammel, det Aar, der var saadan vældig Udstilling i København, at Far og Mor og min Bror, som var tolv Aar gammel, rejste først til København og saa bagefter til Paris med den store Greve paa Riddartofte. Det var en herlig Mand, en af de fineste gamle Mænd, jeg nogensinde har set, og saa godgørende var han. Hugolds Bror kom til at tjene der som Staldmester. Nu er den gamle Greve død, men Sønnen skal være ligesom Faderen — Tage da — for den yngre, Otto, ham vil jeg ikke sige noget godt om, saa stygt han bar sig ad imod mig sidenhen.« Jeannette sukkede og faldt i Tanker, men Holst, der sad ganske stille og hørte paa hendes Pludren, bad hende fortælle mere, og hun fortsatte:

»Jeg husker saa tydelig, jeg kan vel have været en 12 eller 14 Aar, saa kom hun, du før har talt om, Annie Cederlund, første Gang til Fader. Hun var saa ulykkelig, sagde hun; hun havde været rig og haft store Venner, men den sidste, en østrigsk Greve, havde spillet en stor Fallit, som alle talte om i Paris, og nu var Annie syg og daarlig og troede, hun skulde dø. Hun havde haft ikke faa Penge, men de var gaaet allesammen til hendes flotte Liv, og hun havde tænkt paa at drukne sig i Seinen, ligesom jeg, før jeg nu mødte dig, saa tidt har tænkt paa at springe ud i Kanalen her og gaa tilbunds fra alle Sorger. Men saa havde hun et lille Barn hjemme i Christiansstad, hvor hun havde været; og var det ikke underligt? Det var netop med Faders gamle Ritmester, Ankerkrone, at hun havde Barnet. Hun holdt saa forskrækkelig meget af ham, men han havde forstødt hende, og Fader sagde saa tidt siden, at Annie havde været Skyld i Ritmesterens Kones Død.«

Holst, der havde siddet halvvejs i egne Tanker, blev med ét opmærksom; han saa skarpt paa Jeannette og spurgte: »Kender du noget til den Sag, saa fortæl mig alt, hvad du véd.«

Jeannette rystede paa Hovedet: »Nej, jeg véd kun det, Fader sagde, at Ankerkrone havde holdt af Annie, da hun var en lille Pige oppe i Smaaland for mange Aar siden, hans Kone havde været saa svag efter sit sidste Barn, en Pige, og saa havde de ikke levet godt sammen, Ritmesteren og hans Frue. Men saa var hun bleven rask, og saa var det bleven helt godt igen, indtil hun saa pludselig døde. Og Annie havde sat ondt for hende hos Ritmesteren, for hævngherrig var hun, skønt hun kunde være saa god. Det var ikke som jeg, jeg kunde aldrig gøre en Mand ondt, jeg virkelig elskede, og Annie elskede Arvid Ankerkrone meget mere, end de kan skrive om i nogen Roman.«

»Hvorledes véd du det?« spurgte Holst med et lille Smil.

»For det har hun fortalt mig de hundrede Gange — du skal vide, Annie var som en Moder for mig, men det var senere, efter at det var gaaet mig galt. Og derfor kan jeg ikke forstaa, at jeg aldrig har hørt et Ord fra hende, siden hun forlod mig i Foraaret i Helsingør. Jeg spurgte Claes Ankerkrone om hende nu i Gaar, men han vilde ikke sige noget, han blev saa tavs, og han har holdt mere af hende end nogen skulde kunne tro, men hun kunde ikke lide ham. Han vilde skilles fra sin Kone og gifte Annie, skønt hun var meget ældre end han, men hun saa ung ud, — saa lige med et blev det forbi, og det var Faderen, der voldte det, det véd jeg, for jeg tog selv imod ham den Dag.«

Jeannettes Fortælling var meget springende, Holst søgte at tvinge den tilbage til et jævnt Spor, for hvert Ord, hun kunde fortælle, var af den største Betydning for ham. Det stod ham klart, at denne lille Pige vidste bedre end nogen anden alt, hvad der laa forud for den Forbrydelse, der var begaaet i Skoven Nord for Esrom den 27. Marts, og han vilde vide alt.

»Det var altsaa i 1894, du saa Annie første Gang?«

Jeannette betænkte sig. »Det var den Sommer, de myrdede Præsidenten i Frankrig, det husker jeg tydeligt, ja, det var i 1894. Hun boede hos os et helt Aar og kom sig fuldstændig. Saa rejste hun til sit Hjem for at se til sit Barn, som vel kunde være en halv Snes Aar gammelt. Saa var det et Par Aar efter, at Otto Falkenberg kom ned til sin Fader, han var saadan en Slags Attaché, kaldte de ham, men der var ikke noget godt ved ham. Jeg var saa stolt over, at han gjorde saa meget af mig; jeg var saa dygtig til at ride, og vi red sammen, og han fortalte mig saa meget om alt det, han vilde gøre

for mig, og saa var det, at det gik galt. Han var den første Herre, jeg indlod mig med, og han forførte mig, uden at jeg selv vidste, hvor galt det var. Saa blev Fader syg og døde, og samme Dag døde den gamle Greve. Det var en forfærdelig Tid, for jeg skulde have en lille, og jeg var saa daarlig, og Barnet døde da ogsaa. Men Mor sørgede saadan, og min Bror, som var Soldat og laa i Ystad, kom ned for at hente hende. Men jeg vilde ikke med og rejste med Otto til Tyskland. Saa blev der skrevet saa meget efter ham, og han traf en anden, saa han forlod mig, og jeg stod alene i det fremmede Land med kun faa Penge. Hjem vilde jeg ikke, for jeg skammede mig for min Broder og min Moder, og tog Plads ved en Cirkus, hvor jeg red lidt og forresten dansede i Balletten. Det var en tung Tid, men saa kom vi til Berlin. Ja, det var længe efter, det var vel i 98, og der traf jeg Hugold; han talte til mig i Manegen, han havde vist faaet at vide, at jeg var svensk, og saa saa jeg, at han fulgtes med Annie.

De var i Berlin og havde det vist forresten smaat, men hun var saa god ved mig, og jeg kom da ogsaa til at bøde hos dem, og vi rejste saa sammen, for jeg forlod Cirkus. —

Jeg glemmer aldrig Annie for det Aar, saa god hun var ved mig; men Penge havde de ikke, og jeg vilde jo mere mig, og jeg kendte mange Herrer, men ingen jeg brød mig om, for det maa du tro, du er den første, jeg rigtig har holdt af, og det gjorde jeg straks, jeg saa dig. Du maa ogsaa holde af mig.«

Jeannette saa op paa sin Beskytter med et spørgende, tillidsfuldt Blik.

Han bøjede sig mod hende og sagde: »Vist skal jeg være god mod dig, du lille Stakkel.«

Holst betragtede hende længe, saa tog han hendes Hænder i sine og sagde til hende:

»Jeannette, du er en god og ærlig Pige, og jeg stoler paa dig; du véd ikke selv, hvor meget du kan være for mig, og det er ingen Tilfældighed, at vi to har mødt hinanden. Du skal ogsaa vide, hvorfor jeg er her, og du skal hjælpe mig med et Arbejde, saa tungt, at du næppe selv vil tro, at du formaar det, men du skal se, at jeg har Tillid til dig. Først vil jeg dog sige dig, at jeg ikke vil føre dig bag Lyset.«

Jeannette saa angst op: »Er du gift?«

»Nej,« sagde Holst med et Smil.

Jeannette hviskede næppe hørligt: »— Men du har en Kæreste.«

»Maaske,« svarede Holst, og Jeannette lagde begge Arme om hans Hals. Holst skød hende lempeligt fra sig.

»Jeannette,« sagde han, »jeg kan ikke give dig min Kærlighed, for du maa vide, der er en anden, jeg holder af.«

Jeannette for sammen. »En anden — og hvorfor har du saa fortalt mig, at du holdt af mig?«

[S. 257]

Holst tog hendes Haand: »Du véd, Jeannette, hvad jeg er, ikke sandt? Det var Dr. Brauns Skyld, at vi traf hinanden — den Gang vidste jeg jo ikke alt, hvad jeg nu véd. Sig mig ærligt, Jeannette: naar du nu véd, at jeg elsker en anden, en anden, hvem jeg i Dag har sagt, at jeg elsker hende, vil du saa blive ved at være ærlig mod mig, som du er nu?«

»Er det en fin Dame?« spurgte Jeannette, »en, du vil gifte dig med?«

Holst svarede ikke.

»Hvis det er det — hvis det er en fin Dame, du holder af, og som du vil gifte dig med, saa kan du jo dog godt blive hos mig lidt endnu, ikke sandt. Du maa ikke forlade mig, gør du det, saa drukner jeg mig, og saa er det din Skyld.«

Jeannette klyngede sig til ham, og der kom Taarer i hendes Øjne.

Holst betragtede hende tavs, saa tog han hendes Haand i sin, han var sikker paa hende, og han besluttede sig til at sige hende alt.

»Du skal vide,« sagde han, »at min Nærværelse her har et større Maal end det, du kender. Det er netop Annie, den Annie, du taler om. Da hun forlod dig den Dag i Helsingør, som du taler om, blev hun myrdet; et Par Maaneder efter fandt jeg hendes Lig i en Mergelgrav i Nordsjælland, og det er hendes Morder, jeg i Gaar lod arrestere her i dette Hus.«

Jeannette blev bleg som et Lig. »Myrdet! — Annie myrdet af Hugold. Nej, nej, det er ikke sandt. Hugold har ikke myrdet Annie — det har han ikke saa har — — —«

Hendes Øjne blev glasagtige, og hun snappede efter Vejret.

Holst greb fast om hendes Haand! »Hvem?«

Hendes Stemme sank ned til en Hvissen: »Det er ham — den anden — —«

»Claes Ankerkrone?«

»Nej, nej — den anden — hans Fader, Ritmester Arvid Ankerkrone — —«

Det var Holst, som frøs hans Blod til Is i hans Aarer.

De sad et Par Minutter ganske tavse, medens Vandet sukkede mod Husets Mur, og Vinden, der nu var begyndt at blæse om Kanalgadens Hjørne, klaprede med Skodderne udenfor de aabne Vinduer.

Holst talte først: »Arvid Ankerkrone!«

Jeannette frøs, hendes Skuldre rystede, og hun knugede Hænderne sammen. »Annie myrdet! — Saa har han dog ogsaa gjort det, hun frygtede for, netop som hun troede, at alt skulde blive godt.«

»Hvem mener du?« spurgte Holst.

»Det var Claes Ankerkrones Fader, Ritmesteren, som Annie skulde giftes med den Dag, da hun sagde Farvel til mig.«

»Men du har jo fortalt mig, at det var Sønnen,« sagde Holst dæmpet.

»Ja, for det andet maatte ingen Mennesker vide, og det har jeg lovet Annie at tie med og ikke at tale om til nogen.«

Jeannette bøjede sig ned over Holst og græd krampagtigt med Hovedet presset ned mod hans Knæ. Holst sad ganske stille, det var ligesom alt var standset, som om hans Tanker stod pludselig stille. Han kunde ikke tænke, og gjorde han Forsøg derpaa, var det ligesom alle hans spredte Formodninger, alle Anelser, han havde holdt tilbage, samlede sig, taarnede sig op om ham i dette ene: Men du vidste jo, at det var ham, du maatte jo kunne sige dig selv, at det var ham. Hvert Skridt, du har taget, pegede jo mod dette ene. Du har ikke villet se det. Du har sveget din Pligt.

Nu véd du, hvorledes det er, nu skal du handle som en Mand.

For første Gang i sit Liv brød Holst sammen; han sad bøjet over den hulkende Kvinde, medens hans Hjerter snøredes sammen. Han kunde ikke kæmpe sig ud af det, han følte selv, at var dette sket blot en Dag, blot en halv Dag før, saa havde han været i Stand til at bære det som en Mand, saa havde han kunnet gøre sin Pligt uden at se til højre eller venstre, uden at tøve.

Nu var det umuligt. Han kunde ikke hæve sin Haand mod hendes Fader.

Han løftede den grædende Jeannette op og ledede hende hen til hendes Leje og dækkede hende forsigtig til. Hun vilde tale, men han bad hende tie; hun saa op, og med det Instinkt, som Kvinden ejer, gættede hun hans Tanker. Hun spurgte ganske sagte: »Er det hans Datter?«

Holst svarede ikke. Han blev siddende tavs paa Kanten af Sengen, til Jeannettes Aandedrag fortalte, at hun sov.

Det var Midnat, Holst rejste sig og forlod Huset. Ad de snævre Gyder naaede han Rivaen. Maanen tegnede sig som en smal Skive, og de utallige Stjerner spejlede sig i Lagunens Vand. Det blæste nu ret friskt. Foran Hotellet standsede Holst, han saa op mod et bestemt Vindue, bag hvilket et flakkende Lys brændte. Mon Ulla sov? Efter det, der var hændet, kunde hun ikke sove. Hans Blik søgte Vinduet ved Siden af hendes, hvor et klart, roligt brændende Lampeskin vidnede om, at Ritmesteren endnu ikke var gaaet til Ro.

Saa aabnedes en Dør ud til Altanen foran Ritmesterens Værelse, og Holst saa, hvorledes Ulla støtted til sin Faders Arm traadte ud paa Altanen. Der stod de længe, medens hun lænede sit Hoved, til hans Skulder. Holst saa, at han lagde sin Arm om hendes Nakke og kyssede hendes Pande.

Holst greb med et fast Greb om et Jerngelænder ved Nedgangen til en Trappe, der fra Stedet, hvor han stod, førte ned til Vandet.

Nej — det kunde ikke være Meningen med Livet, det var ikke saaledes, at vi Mennesker for at følge en [Pligt] et tilfældigt Arbejde, der var lagt paa vore Skuldre, skulde skyde et Livs rigeste Lykke fra os. Om det var saa, at den Mand, der stod der paa Altanen, havde taget et andet Menneskes Liv, taget det for at hævne eller værne, saa fik de højere Magter, der vaager over det, Menneskene kalder den evige Retfærdighed, føre deres Vilje til Ende uden ham.

Hans Plads var hos disse Mennesker for at støtte dem med Raad og Daad; alt andet vilde være Forræderi mod det højeste af alt, mod hans unge, varme Kærlighed, mod Lykken, der første Gang efter et trælsomt Liv i haardt Arbejde smilede mod ham.

Og i dette Øjeblik besluttede Holst at svige det, han havde kaldt sin Pligt, for at følge den Stemme, der talte til ham i hans Hjertes Slag.

Han strakte Armene ud mod de to og sagde med høj og fast Stemme hendes Navn. »Ulla!« lød det over den stille Riva, over Lagunernes sukkende Vand.

Ulla strakte Armene ud mod ham og hurtig ilede han over mod den høje Portal for efter faa Minutter at staa deroppe, hvor Lyset havde blinket mod ham, hos de to Mennesker, til hvis Skæbne han i Fremtiden uløselig vilde knytte sin.

Da Ulla efter en Stund havde forladt dem for at gaa til Ro, og Holst stod alene overfor Ritmesteren, betragtede denne ham med et sørgmodigt Blik og lagde sin Haand paa hans Skulder.

»Eigil,« sagde han, »vi to har endnu et Ord at tale med hinanden.«

»Om Ulla, ja,« svarede Holst, »om intet andet.«

»Og Annie?« spurgte Ritmesteren.

[S. 262]

»Nej,« sagde Holst, »fra i Dag træder jeg tilbage fra alt, der har med Annie at skaffe; det var en frivillig Sag, og ingen skal tvinge mig til at tage noget Skridt mere ad de Veje, der fører til dens Oplysning.«

»Du vil svigte din Pligt?« spurgte Ritmesteren.

»Ja.«

»Og Morderen?«

»Han faar staa Gud til Regnskab for sin Handling. Skal den jordiske Retfærdighed naa ham, bliver det ikke ved min Arm.«

Ritmesteren saa skarpt paa Holst: »Du véd altsaa nu, hvem Morderen er?«

»Ja,« svarede Holst.

»Og trods denne din Viden vil du ægte hans Datter?«

Holst greb Ritmesterens Haand og trykkede den fast, medens han bøjede sit Hoved til et stumt Svar.

Der lyste et Sejersglimt i Ankerkrones Blik, medens han holdt den unge Mands Haand i sin, og han rettede sig rank og stolt, som gled al legemlig Svaghed bort i dette Nu ved det tavse Svar og det varme Haandtryk.

»Tak, Eigil, for dette dit Svar, nu tør jeg tale og sige dig alt.

Du har gættet det rette. Jeg er Annies Morder, jeg og ingen anden; var det end Sjöström, der for menneskelig Domstol vilde blive den, der maa bære Ansvar, for Guds Domstol er det mig og mig alene.«

»Hvad siger du?« faldt Holst ind, »Sjöström, — men saa er det — — —«

[S. 263]

Ankerkrone smilede vemodigt. »Tag Plads, kære Ven, og jeg skal fortælle dig det, som jeg nu frit kan tale med dig om, fordi du har truffet dit Valg og knyttet din Skæbne til mig og min Datter.

Af den Dagbog og de Breve, jeg har sendt dig, véd du alt, hvad der er hændet mellem Annie og mig til den Dag, da jeg besluttede mig til at redde min Søn fra den Vanære, der ventede ham, om han fulgte sin taabelige Kærlighed til denne Kvinde og sveg sin Pligt mod Hustru og Børn.

Jeg kunde have afværget den Skæbne, der ramte hende. Jeg gjorde det ikke. Jeg har æsket en »Gudsdom« før, da jeg tvang Cedersköld til at vove Springet ved Klipperne i Stilsferjoch. Jeg æskede atter en Gudsdom, da jeg sendte Annie den Skæbne imøde, som Sjöström i sit umættelige Begær efter hendes Midler havde beredt hende.

I begge Tilfælde blev Dommen, Døden og Ansvar, jeg skyder det ikke fra mig. De var begge Aarsag i Julias Død.«

Holst sad tavs; under Ritmesterens Tale var hans Tanker atter begyndt at følge de tilvante Spor. Det var altsaa i hvert Fald Sjöström og ikke Ritmesteren, der havde forøvet Mordet. Han selv havde, ledet af Jeannettes Ord og Ritmesterens Meddelelser, ladet sig føre til den Mistanke, der altsaa nu havde vist sig grundløs. Han saa op paa Ritmesteren, der stod foran ham med et forunderligt drømmende Ansigtsudtryk.

»Har du overdraget Sjöström at myrde Annie og betalt ham derfor?« spurgte han.

[S. 264]

»Nej,« svarede Ritmesteren, »men heller ikke dette tør jeg regne mig til Fortjeneste. Det var unødvendigt, og jeg tør hævde, at jeg ikke havde gjort det, om det havde været nødvendigt.«

Holst smilede, han havde ganske genvundet sin Ligevægt. »Ankerkrone,« sagde han, »denne besynderlige Sag har virkelig drevet mig nøgterne og snusfornuftige Københavner ud i Egne, der hidtil har ligget mig fjernt. Det er din Skyld; saavel i din Dagbog og dine Breve som i din Tale i Aften har du søgt saa langt bort fra Hverdagslivet, at du synes at bevæge dig i Romanens taagede Verden, hvor din Svigersøn Eigil med Fryd vandrer med din yndige Datter Ulla, men hvor Overbetjent Holst af rent tjenstlige Grunde ikke tør opholde sig. Du vil maaske tillade mig for første og forhaabentlig sidste Gang at bede dig meddele mig i et jordisk Tungemaal, hvad Du har foretaget dig i Dagene fra den 22. til den 27. Marts 1902.«

»Vil du forhøre mig?« spurgte Ritmesteren.

»Med din Tilladelse, ja,« svarede Holst, »men kun det rent faktiske. Romanen er Ullas og min, Hverdagshistorien repræsenterer du.«

Ankerkrone tog Plads i en Lænestol lige overfor Holst; han betænkte sig nogle Minutter, saa fortalte han kort og tydeligt, hvad der var sket.

»Som du véd, havde jeg besluttet at forhindre Claes i den Daarskab, han stod i Færd med at begaa ved at ægte Annie og bryde sit Ægteskab. Den 23. Marts kom Emily og jeg til København og tog ind paa Hotel d'Angleterre. Jeg erfarede, at Claes og Annie tilligemed en Art Selskabsdame, en Datter af min tidligere Vagtmester Ljunggren, var ankommen til København et Par Dage forud. De havde taget Ophold paa Hotel Kongen af Danmark. Ljunggrens Datter havde jeg tidligere benyttet som en Slags Spion; hun fortalte mig, at Annie og Claes var tagne til Helsingborg. Jeg besluttede at rejse efter dem, men samme Dag ankom Sjöström, som jeg kendte ret godt fra den Tid, han som ungt Menneske gjorde Tjeneste i Armeen. Han søgte mig, og jeg erfarede meget snart, at han, der hidtil havde draget enhver Fordel af Annies Forhold til Claes, ved den Vending, Sagerne havde taget, var bleven bange for at miste de Fordele, hans Samvær med Annie bød. Jeg besluttede derfor at søge udvirket, at Annie ægtede ham, og derved afværge Faren.

Vi fulgtes kun til Helsingør, da jeg ikke vilde vække Opsigt ved at vise mig sammen med disse Mennesker i Skaane. Sjöström rejste til Helsingborg og kom den 25. Marts tilbage til Helsingør med Claes og Annie. Det viste sig umuligt at overtale Claes, og med Sjöström vilde Annie intet have at skaffe; hun sagde, at hun havde affundet sig med ham med en rigelig Sum, nu kunde det være nok.

Den 25. om Aftenen havde jeg en lang Samtale med Annie. I Begyndelsen var hun trodsig og ond, men lidt efter lidt vandt jeg mit gamle Herredømme over hende, og hun blev rørt og føjelig. Jeg havde fortalt Claes, hvad der var foregaaet mellem os, men han var aldeles utilgængelig, og jeg fattede da en Plan, som jeg straks iværksatte.

Jeg sagde, at jeg vilde ægte Annie, og ved dette bevægede jeg hende til rentud at meddele Claes, at hun ikke brød sig om ham og aldrig havde brudt sig om ham. Det hjalp, det kom til en hæftig Scene mellem Claes og mig, men da Claes, der rejste bort i Vrede, i København havde truffet Emily, lykkedes det hende at vinde nogen Magt over ham, og Faren syntes saaledes øjeblikkelig overstaaet. Annie var lykkelig, hun stod nu ved Maalet for alle sit Livs Ønsker, sagde hun, og jeg — ja ærlig talt var det kun Hensynet til Ulla, der holdt mig tilbage. Jeg elskede ikke Annie, men jeg havde begaaet stor Uret imod hende; jeg er nu en gammel Mand og ser anderledes paa mangt og meget, end jeg gjorde i de unge Dage.

Annie var bange for Sjöström. Hun fortalte mig, at han to Gange havde stræbt hende efter Livet for at sætte sig i Besiddelse af hendes Penge, og at hun nu, da Sjöström af hendes Advokat, en Mand ved Navn Karlkvist i Christiansstad, havde erfarede, hvor rig hun var, svævede i den største Fare, hvis jeg ikke beskyttede hende. Sin Formue, der beløb sig til henimod halvandet Hundrede Tusind Kroner, vilde hun ikke ofre, uagtet jeg meddelte hende, at med disse Penge vilde jeg intet have at skaffe.

Jeg vaklede i min Beslutning, som sagt udelukkende af Hensyn til Ulla. Saa søgte Sjöström mig og forsøgte at presse Penge af mig, idet han erklærede, at han vilde skandalisere os begge, hvis vi ikke affandt os med ham. Han gjorde et næsten desperat Indtryk; det var tydeligt, at han ikke vilde vige tilbage for noget. Jeg holdt ham hen.

Den 26. tilbragte jeg sammen med Annie, hun var tilsyneladende lykkelig og veltilfreds, og det skar mig i Hjertet at se hende saaledes; jeg kunde ikke bestemme mig, men den Dag erfarede jeg, hvad du kender af det Brev, som Annie en Gang under en Sygdom havde tilskrevet mig, og som hendes Moder havde modtaget til Opbevaring. Du vil forstaa, at dette Brev beseglede Annies Skæbne. Jeg tav, jeg kunde ikke have talt den Aften, og jeg erindrer næppe ret, hvad jeg foretog mig. Jeg handlede som i Søvn. Kun erindrer jeg, at det var bleven en Aftale mellem Annie og mig, at jeg skulde ordne alt, saaledes at vort Bryllup kunde staa i den lille Kirke ved Byen, hvor vi havde levet sammen, før hendes Barn fødtes. Jeg skulde rejse derud i Forvejen, og Sjöström og Annie skulde følges ad derud den næste Dag. Han og Gaardmanden, som jeg havde truffet i Byen Dagen forud, og som kendte os begge, skulde være Forlovere.

Da jeg forlod Annie, opsøgte jeg Sjöström og sagde ham, at Mødestedet vilde være den lille Sø i Skovbrynet, som Annie kendte. Jeg ønskede ikke, at nogen skulde vide noget derom. Sjöström spurgte mig saa, hvorledes jeg vilde forholde mig med Pengene, og hertil svarede jeg, at han fik handle, som han vilde, men jeg føjede til — og heri ligger mit Ansvar med hele sin Tyngsel —: »Skulde jeg ikke give Møde i Morgen, saa vil jeg aldrig spørge om dig eller Annie eller om noget, som vedrører jer.« Og saa staa Annies Skæbne i din Haand. Han svarede intet — efter et Par Minutters Tavshed spurgte han mig blot, om jeg elskede Annie, og dertil svarede jeg kun: »Annie har dræbt min Hustru, som jeg elskede.« Saa gik jeg. Samme Aften rejste jeg til København. Jeg var overtydet om, at Sjöström vilde sætte alt ind paa at føre sin Plan igennem. Ja, jeg nægter det ikke, jeg følte mig overtydet om, at Annies Dødsdom var fældet. Hun hadede Sjöström og vilde ikke bøje sig for ham, og for ham gjaldt det kun at sætte sig i Besiddelse af hendes Penge.

I en Maaned holdt jeg mig i Ro i mit Hus i Malmø med Ulla, saa drev Uroen mig mod Stedet, hvorhen mine Tanker tidlig og sent havde Veje. Jeg lejede mig ind paa den Gaard, hvor vi traf hinanden, og min Vej gik daglig til Søen, hvor vi to traf hinanden den Dag i Maj.

Da de tømte Graven, og Annies Lig kom til Syne, fik jeg Ro; nu vidste jeg, hvad der var sket, men du vil kunne forstaa, at jeg nærrede den dybeste Interesse for alt, hvad der skete i de Dage. Det var mig, der opfordrede Herredsfogden til at tilkalde dig, og fra første Færd havde jeg den Følelse, at denne Dag vilde komme. Nu kender du mit Ansvar, og du véd, at jeg har lagt alt i din Haand hidtil. Jeg synes, du skulde fortsætte dit Værk. Jeg er rede til at bære mit Ansvar.«

Holst rejste sig, traadte hen til Ritmesteren og sagde med blød, dæmpet Stemme:

»For Ullas Skyld bør du betænke, hvad du gør?«

»Ulla bør kende alt,« sagde Ritmesteren alvorlig.

»Ja,« svarede Holst, »men Ulla skal erfare det ikke af din Mund men af min, naar hun bliver min Hustru, og Livet har lært hende at forstaa, hvad hendes rene Pigesind nu ikke kan fatte.«

Ritmesteren trykkede hans Haand varmt.

»Du har Ret, Eigil — du har Ret. Det ske, som du vil.«

De sad tavse en Stund. Ritmesteren brød først Tavsheden. »Der er endnu en Udvej — en, som jeg vil forsøge.«

»Og det er?« spurgte Holst.

Ritmesteren smilede sørgmodig. »Nej, min Ven, det faar blive min Sag, min alene og Kurks, om han vil.«

Holst spurgte ikke mere. Det var allerede lys Morgen, og han trængte til Hvile. Tidlig om Formiddagen lod Ritmesteren Kurk kalde, og de to gamle Venner talte længe med hinanden. Da Kurk forlod Ritmesteren, var hans Ansigt alvorligt, men et fast Drag om hans Mund vidnede om, at de to Mænds Samtale havde ført dem begge til en alvorlig Beslutning, hvis Ansvar de var beredt til at bære.

I Hotellets Vestibule mødte Kurk en Mand, hvis Nærværelse paa dette Sted i dette Øjeblik ikke vakte hans Undren. Han standsede og nævnede hans Navn. Den fremmede aabnede sine Arme, som vilde han omfavne ham. De fulgtes ad og talte længe sammen, og da Kurk forlod ham, var hans Ansigt om end alvorligt saa dog langt roligere, end da han skiltes fra Ritmesteren.

Den nyankomne var den glade Staldmester fra Riddartofte Bror Sjöström, hvem Telegrammer i den svenske Presse om Arrestationen havde kaldt til Venedig. Gennem Konsulatet erhvervede han Tilladelse til i Følge med Kurk at besøge Fangen.

Jeannette havde ikke sovet meget den Nat; et spinkelt Haab havde hun knyttet til Virkningerne af den Meddelelse, hun havde gjort Holst, men hun indsaar hurtigt, at for hende var der ikke andet at gøre end at opgive ethvert Haab om at knytte sin Skæbne endog nok saa løst til Holst. Medens han var borte, stod hun op og gav sig i Færd med at samle sine Smykker og Ejendele sammen for at overveje, hvorledes hun i den nærmeste Fremtid kunde møde de Krav, som Livet stillede til hende; af Holst vilde hun intet modtage. Det var ikke meget, hun ejede, men en Del Smykker havde hun dog efterhaanden samlet sammen. Hun erindrede nu, at Sjöström havde vist hende et hemmeligt Rum i et Chatol, hvor han gemte nogle Sager af Værdi, og hun besluttede sig til at efterse dette Gemme. Det var ikke meget, hun der forefandt, men blandt Sagerne var en lille Æske, indpakket i stærkt Papir og forseglet. Hun brød Seglet og saa med dyb Forbavselse i Æsken et lille diamantbesat Dameur, et Par Medaljoner og nogle Ringe, som hun kendte, saa vel som de Smykker, Annie altid havde baaret.

Hun forstod ikke, hvorledes de var kommen her; saa maatte Sjöström alligevel — — — hun gøs og tænkte paa Annies Skæbne og Sjöströms Haardhed og Brutalitet mod hende.

Den næste Morgen meddelte hun Holst sit Fund, og det undrede hende, at han ikke blev mere forbavset derved. Men han talte slet ikke om Annie; hun syntes, han var saa underlig tavs og tilbageholden.

Længere op ad Dagen modtog Holst Besøg af Løjtnant Claes.

Jeannette var atter gaaet til Ro, medens Holst arbejdede med den officielle Rapport og Skrivelserne til Konsulaterne. Signora Montuori, der gled omkring ham med kattede Lader, traadte ind til ham og meddelte, at en ung Herre ønskede at tale med ham. Hun rakte ham et Kort, han tog det og læste: Claes Ankerkrone, Løjtnant ved Kronprinsens Husarer, Godsejer, Gammalstorp.

»Lad ham komme ind,« sagde han kort, og Claes traadte let smilende ind i Værelset.

Han bukkede let. Holst bød ham en Stol, og Løjtnanten tog ugenert Plads.

»Jeg kom egentlig mest for at se til Donna Jeannette; jeg havde ikke ventet, at Løjtnant Holst havde opfattet stakkels Hugolds Opfordring til at beskytte Damen saa bogstaveligt, men hun lider i hvert Fald ikke Nød, ser jeg da.«

Holst blussede, men han tvang sig til et høfligt Spørgsmaal.

»Ønsker Hr. Løjtnanten andet?«

Claes blev alvorlig. »Ja, Hugold Sjöström og jeg var Venner en Gang i Tiden; jeg plejer ikke at forlade en Ven i Nøden. De er her den stærkeste, og derfor benytter jeg Lejligheden til at spørge Dem, hvor meget der vil udkræves til at skaffe Hugold fri af denne Forlegenhed.«

Holst rystede paa Hovedet. »Det lader sig næppe gøre. Som jeg sagde Dem i Gaar, er det et meget betydeligt Beløb.«

Claes smilede lidt overlegent. »Der er Forskel paa, hvad man anser for betydeligt, Løjtnant Holst, jeg plejer ikke at tage det saa nøje.«

»Deres Hustru, mener De,« indskød Holst, hvem den unge Herres Optræden irriterede.

Claes bed sig i Læben. »Jeg er ikke kommen for at yppe Kiv.«

»Gudbevares,« sagde Holst med en let Bøjning, »men De tager ganske fejl af Situationen. Jeg har haft det Hvert at lade Sjöström arrestere; jeg savner Myndighed til at forhandle om hans Løsladelse. Jeg kan kun give Dem Anvisning paa at søge en Advokat, der kan faa Adgang til ham, men jeg vil raade Dem fra det.«

»Hvorfor?« spurgte Claes — han vilde have tilføjet et Par spydige Ord om Jeannette, men betvang sig.

Holst rejste sig og gik hen til den unge Mand. »Løjtnant Ankerkrone,« sagde han, »Deres Fader er min Ven, jeg nærer større Venskab for Deres Familie, end De aner; jeg kan være ogsaa Dem til nogen Tjeneste, om De vil vise mig Tillid. Mellem Gentleman er det Skik at tro et givet Ord; vil De være min Ven, vil De ikke komme til at fortryde det.«

Claes gjorde en Bevægelse. »De maa undskylde mig, Hr. Holst, men jeg er Officer, De er Detektiv — det er en meget hæderlig Beskæftigelse, forstaar sig — men — ja — det er umuligt.«

»Jeg troede ikke, De var dum, Løjtnant Ankerkrone,« sagde Holst skarpt.

Claes for op.

»Jeg har alvorlige Ting for, og jeg har ikke i Sinde at lade mine Planer krydses af Dumhed. De kan takke Deres Navn og mit Venskab for Deres Fader for, at jeg ikke i denne Sag handler anderledes, end jeg gør. De vil sikkert erindre, hvad De foretog Dem omkring den 27. Marts i Aar, og De vil sikkert vide, at hvis Deres Fader ikke den Gang havde handlet, som han gjorde, vilde De nu have været stillet ikke stort anderledes end Deres Ven Hugold Sjöström. De glemmer lidt hurtigt, Hr. Løjtnant, men De bør vide, at De taler til en Mand, der kender Dem og Deres Forhold nøjere, end De maaske aner. Jeg har næppe Brug for Dem, men jeg vil raade Dem til ikke at staa mig i Vejen. Det kunde hænde, det blev dyrere, end De kunde magte, hvor lidt De ellers synes at regne Penge og Penges Værd.«

Claes var bleven bleg, han bed Tænderne sammen: »Hvad mener De?«

»Jeg véd ikke, om De, Løjtnant Ankerkrone, skøtter om at møde som Vidne i en Sag anlagt mod Hugold Sjöström for Falsk og Bedrageri mod Deres tidligere Elskerinde Annie Cederlund, og om De ønsker for en svensk Jury at træde i Skranken sammen med Hr. Karlkvist fra Christiansstad. Det var dog muligt, Deres Gemalinde vilde vide at bedømme den Skandale efter dens Værd, og at Deres Naboer og Venner i Skaane vilde føle sig uhyggeligt berørte ved si Deres Morgenblade at læse Vidneforklaringerne i en Sag, der kunde blive fuldt saa interessant som Processen Taube.«

Claes tav.

»De foretrækker maaske, Løjtnant Ankerkrone, at fortsætte Forhandlingerne i en noget høfligere Tone — for mig gerne. Jeg plejer ikke to Gange at tilbyde mit Venskab, men jeg gør en Undtagelse med Dem af de Grunde, jeg nævnede før.«

Holst rakte sin Haand frem.

Claes tog den modstræbende.

Holst smilede. »De skal se, vi to kan godt blive Venner alligevel, skønt jeg er »Detektiv«, som De kalder det. Jeg er ganske vant til at omgaa Folk og ganske tjenstvillig. Desuden har vi to fælles Interesser. Det gælder om at undgaa den Proces, jeg talte om, og det sker lettest, naar De forholder Dem ganske passiv foreløbig. Det er ikke givet, at der ikke bliver Brug for de Midler, De saa ødselt synes at raade over, og der vil da blive rig Lejlighed for Dem til at træde i første Række. Saa længe vil det gavne Sagen bedst, om De holder Dem i andet Plan.«

Det var øjensynlig, at Holsts Ord gjorde et dybt Indtryk paa den unge Mand, og de skiltes i nogenlunde god Forstaaelse. Holst maatte indrømme, at han straks fra først af havde stillet sig paa en Fod med sin fornemme og rige Svoger, der sikkert vilde være fordelagtig for begge, naar Svogerskabet blev Hr. Claes bekendt.

Samme Dag meddelte Holst Ritmesteren Fundet af Annies Smykker, det afgørende fældende Vidnesbyrd mod

Fra Dogepaladset fører Sukkenes Bro over Kanalen til Retfærdighedens Boliger. Her sad Hugold Sjöström i en snæver Celle ved et lille Bord, fastgjort i Væggen, paa en Briks af Træ. Dagene gik langsomt for ham, og i dyb Uvished sad han bøjet og stirrede hen for sig. Han vovede næppe at tænke; vel havde ingen sagt ham andet end, at Aarsagen til hans Fængsling var Falskneriet, men han anede, at der laa mere bagved dette. Alene den Omstændighed, at det var en dansk Politiofficiant, der havde bevirket hans Fængsling, gjorde ham usikker. Hvad kom Falskneriet i Helsingborg det danske Politi ved? Og hvem kunde have anmeldt det, nu da Annie sov den evige Søvn paa Bunden af Graven? Han havde intet set om Fundet at Liget, han læste ikke danske eller svenske Aviser, men han anede, at Annies Forsvinden maatte have vakt Opmærksomhed, og at den og den alene var Aarsag til hans Fængsling.

Jeannette maatte have forraadt ham, hun stod i Ledtog med Politiofficianten, det var tydeligt, og Claes Ankerkrone — han, som han atter havde truffet og forsøgt at drage til sig ved Hjælp af Jeannette — mon han? Nej, det var utænkeligt. Men det var muligt, at Ritmesteren havde opdaget hans nye Anslag og nu havde brudt sit Ord for at værne Sønnen mod nye Farer.

Det maatte være saaledes, men det skulde komme ham dyrt at staa, om han prøvede at styrte ham i Ulykke.

Han lagde sine Planer. Han vilde nægte alt og skyde Skylden paa Ritmesteren, der til ham havde udtalt, at Annie havde dræbt hans Hustru. Intet Menneske kunde vide, hvad der var foregaaet den Morgen, da han havde søgt at overtale Annie til frivillig at overdrage ham alt ved Ægteskab. Og medens han tænkte paa dette, dukkede Scenen den Morgen i Skoven saa tydelig frem for ham. Han saa for sig Annie i sin stramtsiddende Rejsedragt med den sorte Hat, lykkelig smilende i Forventningen og Visheden om at staa ved Maalet. Han mindedes hendes Angst, da Ventetiden blev lang, og Ritmesteren udeblev. Han huskede saa tydelig, hvorledes han talte til hende og fortalte hende, at Ritmesteren havde sagt ham, at hun var hans Hustrus Morder, og at alt Haab var ude for hende; hvorledes han havde forsøgt at tvinge hende, og hvorledes han, da hendes Vrede steg, og hun haanede ham i Sprogets groveste Ord, havde besluttet sig til at udføre den Plan, han alt havde lagt, da han paa Hotellet havde erfaret, at Ritmesteren var rejst syd paa den foregaaende Aften.

Han havde talt til hende igen, og da hun saa vilde forlade ham og ile bort, havde han talt venligt til hende og forsøgt at formaa hende til at samle sig og nyde et styrkende Glas Kognak. Hun havde skreget og sagt: »Vil du dræbe mig med Gift.« Han havde let og rakt hende Glasset, og hun havde set paa ham med et underligt Blik og drukket, næsten som om hun vidste, at det var Gift, næsten som vilde hun dø, fordi hun ikke kunde overleve den bitre Sorg, der havde ramt hende.

Giften havde virket straks, hun var sunken sammen næsten øjeblikkelig. Han mindedes endnu, hvorledes han havde afklædt Liget og sænket det ned i Søen, bundet ved store Stene; hvor feberhastigt han havde arbejdet i det tætte Buskads, hvorledes han var flygtet bort med Kurven, hvor Klæderne var gemte, efter at have stukket Uret og Ringene til sig, for at de ikke skulde lede til Genkendelsen. Hvorledes han i Helsingborg havde truffet Karlkvist, bestukket ham til at være sig behjælpelig og derefter hastig havde forladt Landet med Jeannette for at tage hele det rige Bytte ved det forbandede grønne Bord i Monte Carlo. Nu var det forbi. Man maatte vide alt, og nu vilde man føre ham tilbage til Sverig eller Danmark og søge at tvinge ham til at tale.

Men han vilde ikke tale og ve den, der havde forraadt ham. Intet Vidnesbyrd talte imod ham.

Nøglen raslede i den tunge Dør, han for sammen, og da han saa op, stod foran ham de eneste to Mænd, der nogensinde havde holdt af ham, Kaptajn Kurk og hans Broder.

Han blev staaende, han kunde ikke tale; hvad skulde han sige? —

Kurk traadte hen til ham, Slutteren blev staaende i Døren, men paa et Vink af Kaptajnen trak han sig tilbage. De tre var alene.

Kaptajn Kurks Ansigt var alvorligt, præget af en fast Beslutning.

Staldmesteren stod med sænkede Øjne og var dybt bevæget.

[S. 278]

Hugold vilde række Kurk Haanden, men han tog den ikke. Staldmesteren vendte Siden til, da Hugold traadte henimod ham.

»Hvad vil I mig?« spurgte Hugold dumt.

Kurk saa fast paa ham og sagde alvorligt: »Hjælp dig, Hugold, for sidste Gang i dit Liv.«

Haabet lysnede op i Fangens Ansigt, men Kurk føjede hastigt til: »Ikke som du tror, Hugold. Denne Fængselsdør kan vi ikke aabne for dig; tidligere har vi hjulpet dig, skønt du har lønnet os slet, slæbt din Broders hæderlige Navn i Sølet gennem Europa. Men en Morder kan vi ikke hjælpe, en Snigmorder, Hugold, for det er du, og du er hjemfalden til Dom.«

»Du lyver — Kaptajn — du lyver.«

Kurk svarede dæmpet og roligt: »Og Annies Ur, Kapslen og Ringene, som Holst har fundet i dit Væрге?«

Hugold blev bleg og støttede sig til Briksen.

Kurk fortsatte: »Der er ingen Vej udenom, Hugold, Liget af den Kvinde, du har myrdet, er fundet, og om kort Tid vil du af dine Dommere blive stillet Ansigt til Ansigt med den, du myrdede. Det vil ikke nytte dig at nægte, thi dine Skridt er fulgt Fod for Fod, og der vil blive ført Vidnesbyrd mod dig, som du ikke kan modsige.«

Hugold samlede sig. »Du lyver — Kaptajn — Morderen er — Arvid Ankerkrone — — —«

»Tror du, at Løgn kan redde dig?« Kurk var traadt hen til ham. »Du maa ikke forsøge paa at indbilde dig selv, at du kan bøje din Skæbne. Eller tror du det maaske selv? Der er Vidnesbyrd nok at hente, hvor Arvid Ankerkrone var den 27. Marts i Aar, men hvor var du, og hvad indeholdt Kurven, som du købte i Helsingør, og som du efterlod i Toget, da du over København rejste tilbage til Karlkvist i Helsingborg? Eller tror du, nogen vil beskyldte Arvid Ankerkrone for at have blandet Giften i den Kognaksflaske, du efterlod i Kurven med den myrdedes Klæder?«

Kurk talte roligt, men med stærkt Eftertryk.

Hugold gøs — han følte, at han var fortabt. Netop dette, at Kurk Ord for Ord kunde sige ham, hvorledes alt var gaaet til, og at Ankerkrone vilde blive fri ved det Vidnesbyrd, der kunde hentes om hans Nærværelse andetsteds, medens han selv maatte blive fældet ved en Række Vidnesbyrd fra alle, der havde set ham. Han sank sammen og lænede Hovedet i sine Hænder. Da han saa op, stod Kurk bøjet over ham.

»Hugold,« sagde han, »der var en Gang, da du var en rask Gut, og da jeg holdt af dig som af min egen Søn. Meget er sket siden da, men saa meget har jeg endnu til overs for dig, at jeg vil frelse dig for den Skam at staa for Domstolen som Morder, for at lægge dit Hoved under Skarpretterens Øxe. Det bliver din Lod. Du var Soldat, og du var en kæk Soldat, der er endnu en Vej aaben for dig, den kan du gaa. Jeg ser ingen anden, Hugold; forson dig med den, der er over

os alle, og gaa saa Vejen, den eneste, der er dig levnet.«

Hugold rejste sig og strakte Haanden ud mod Broderen. Staldmesteren rystede paa Hovedet og sagde med en dæmpet, rystende Stemme: »Jeg kan ikke hjælpe dig, jeg kan ikke kalde dig Broder mere du, det, du har gjort, er for hæsligt. Du faar høre, hvad Holger siger, for jeg kan ikke, Hugold, jeg kan ikke.«

Staldmesteren vendte sig bort.

Kurk blev staaende med korslagte Arme og saa fast paa Fangen. Hugold kæmpede en voldsom indre Kamp, men tale kunde han ikke.

Slutteren viste sig i Døren, Reglementet tillod ikke længere Besøg.

Staldmesteren tog Hugolds Haand, men slap den hurtigt igen, den var iskold, han vendte sig og gik hurtig. Kurk blev staaende et Øjeblik, det var, ligesom om der tændtes et Glimt i Fangens Øje, der lovede.

»Mod, min Dreng, Mod,« hviskede Kaptajnen og trykkede hans Haand, idet han saa ham stift i Øjet. Saa lukkedes Døren efter dem.

Hugold sank sammen i isnende Fortvivlelse — og idet hans Hoved bøjede sig over Bordet, saa han en lille, hvid Pakke, der laa tæt op mod Væggen. —

To Dage efter modtog Holst et Ilbud fra Fængslet om, at den arresterede svenske Løjtnant pludselig var død. Aarsagen lod sig ikke konstatere.

Staldmester Sjöström sad hos Holst Dagen efter Budskabet om Broderens Død. Han var alvorlig, men han maatte tilstaa, at det, der var hændet, var det bedste, der kunde ske. Han var stolt af sin Slægt og dens Navn, og Hugold havde selv uanset de store Ofre, han havde maattet bringe, været ham en Kilde til stadig Uro og Bekymring. Han tilgav Holst, at denne var den direkte Aarsag til Katastrofen, han vilde glemme alt, men endnu var han dybt bevæget. [S. 281]

Jeannette, der endnu stadig boede hos Signora Montuori og gik omkring stille som en Mus med Sorg over sin lille, brystne Lykkedrøm, sad tavs i en Krog af Stuen; hun vilde intet ondt tale om Hugold, men hun gøs, naar hun tænkte paa Annies Skæbne.

Holst fik en Idé, han vendte sig mod Staldmesteren og sagde: »Løjtnant Sjöström, De kunde gøre en god Gerning: denne unge Pige er stillet ganske alene i det fremmede Land uden Beskytter, hendes Fader har tjent Grev Falkenberg tro i mange Aar, tag hende med hjem til Sverig, hvor hendes Moder endnu bor, og opret saaledes det, som han har gjort ondt mod hende.«

Staldmesteren betænkte sig et Øjeblik, Jeannette græd stille i en Krog.

Bror Sjöströms gode Hjærte fornægtede sig ikke, og det varede ikke længe, før han slog til. Jeannette lod Holst bestemme; hun var virkelig bedrøvet, men Holst klappede hendes Kind og strøg Haaret bort fra hendes Pande.

»Du skal følge mit Raad, Jeannette, det er den bedste Maade, jeg kan betale min Taknemmelighedsgæld til dig.«

Det fik saa være, skønt Jeannette græd.

Samme Aften forlod hun Venedig med Staldmester Sjöström og drog mod Nord. Der var en Plads ledig i »Arkadien«, og undervejs bestemte Staldmesteren sig til at tilbyde Jeannette den. Jeannette tog imod den, og det lader sig formode, at hun vilde forstaa at holde Arkadiens Beboer fast.

Der skulde være Fest paa Marcuspladsen, og Musikken skulde have spillet mellem Fanestængerne foran Kirken, men man havde bemærket, at den stolte Kampanile havde slaaet en truende Revne, og Festen blev aflyst.

Rundt om Pladsen spærrede Militæret af, og Folk stod i ærbødig Afstand og saa med Bekymring mod Klokketaarnet. Næste Dags Formiddag d. 14. Juli spiste Holst Frokost med Ankerkrones paa Hotellet, og da de derefter gik ved Piazzettaen for at se, hvorledes det stod til, saa de Pladsen fyldt af Folk, saa de med Nød og næppe kunde kæmpe sig frem til Gondolernes Anlægsplads ved Kajen.

De stod tæt trængt op til Bolværket, da pludselig en Summen fra den store Menneskemasse som en Brænding bølgede hen over Pladsen. Holst rettede sit Blik mod Taarnet og saa med Undren, hvorledes Toppen med Spiret og Marcusstatuen i Bronze langsomt sank, og medens den ustandselige Summen steg og voksede som et Hav, sank Taarnet langsomt ned, som trykkedes det i Jorden af en usynlig men mægtig Haand. Over San Sovinos Logetta og dens herlige Billedhuggerarbejde gød Taarnets Stene sig som Skum, medens Støvet hvirvledes op mod den klare Himmel. Duerne fra Glughullerne flagrede med forskræmte Vingeslag og søgte Ly ved Domkirkens Kupler. Mængdens Mumlen steg til Skrig, og blandet i Larmen lød Knitren af de rullende Sten. Men Taarnet faldt ikke, det sank mod Jorden langsomt, medens dets Spidser pegede mod Solen, og pludselig, medens Skrigene skar gennem Luften, voksede Larmen til et Brag, og Støv hvirvledes til Vejrs, medens Stenene nu som et Fossefald hvirvledes hen over Pladsen og den knuste Gavl af Kongepaladset. Luften fyldtes som af Taage, og Drønet overdøvede alt. Saa blev der pludselig tyst og ganske stille, dump truende Sorg, og som et Suk steg fra det bølgende Menneskehav og bares af Vinden ud over Lagunerne.

Venezias slanke Klokkespir med San Sovinos herlige Kunstværker laa som Ruin under sprængte Sokler og Sten tæt op mod Prokuratierne som en Vold af Sten og Støv, medens Venedig sørgede, og Sorgen som en Bølge bredte sig over den hele Verden.

Ankerkrone greb Holsts Arm, da Folkehavet bruste ind over Pladsen, og drog ham med sig, medens Ulla trykkede sig tæt op mod ham.

De tav.

Men da de naaede Sæde i en Gondol, der førte dem bort fra Kajen ud paa Vandet, hvor Baadene pilede af Sted mellem hverandre i feberagtig Il, sad Ritmesteren med bøjet Hoved i alvorsfulde Tanker. Ulla havde taget Holst i Haanden, og vendt imod Faderen sagde hun med dæmpet Stemme: »Venedig — nenn ich mit doppeltem Recht heute Sankt Marcus im Koth.«

Ankerkrone saa op. »Du har Ret, Ulla, Dyndet har slugt den stolte Kampanile, som det vil sluge Dogestaden og dens dejlige Bygninger, Dyndet slaar op om Staden som det slaar op om alt; vi bygger i Dyndet, der ligger om os, hvor vor Fod træder. Dyndet vil slette hvert Spor ud, hvert Spor, vi har traadt, og slette os selv af Verden, mens vi synker og synker.«

Sorgen laa tung og tavs over Venedig i de Dage, og alles Tanker, alles Tale gjaldt den store Ulykke, der var hændet San Marco. San Marcos stolte Klokketaarn, som Dyndet havde slugt. Ikke et Menneske havde Tid til at tænke paa eller tale om den svenske Løjtnant, der var død i Fængslet, eller undersøge, hvorledes han var død. Hans Lig begravedes paa Kurks Foranstaltning paa Øen der ude i Adriaterhavet, og paa en simpel Marmorsten indridsedes hans Navn og den korte Indskrift paa Svensk: Gud være hans Sjæl naadig.

Herredsfogden var stærkt bevæget ved Sjöströms Død, men egentlig ikke utilfreds; det var dog vel nok langt bedre, som det var. Ingen kunde vide, hvor stort et Arbejde, hvor vanskelig en Kamp, der vilde være fulgt efter hans Udlevering. Rimeligvis skyldtes hans Død Broderens Mellekomst, rige Slægtninge i Sverig havde villet hindre Skandalen, og det var vel bedst for alle Parter.

Ankerkrone undgik at omtale Sagen til Herredsfogden, der skrev dette paa Landsmandsskabets Regning.

Holst talte ikke til Ankerkrone om Sjöströms Død, men den Aften, da Kampanilens Fald var det eneste, hvorom Mænd og Kvinder i Venedig talte, stod Holst og Ritmesteren paa Altanen og saa ud over Lagunen, hvor Maanen blinkede over det skvulpende Vand.

»Eigil,« sagde Ritmesteren, »Dyndet sletter Sporet, det lægger sig over vore Fodtrin, klægt og leret, og intet ses, naar vi ser os tilbage. Lad Dyndet lægge sig over de Spor, du har fulgt, saa end ikke Mindet forbliver, og lad os sætte vort Haab til Høsten, der kommer!«

Holst saa op: »Stundom synes jeg, at du er som en af Renæssancens Mænd, naar du rydder dig Vej gennem Livet. Og dette sidste synes jeg var unødigt.«

Ritmesteren svarede: »For mig — ja. For dig og hende — nej.«

Holst tav.

Ulla var traadt ud til dem paa Altanen, og Holst lagde sin Arm om hendes Liv, medens hun vendte sit Ansigt imod ham, og han kyssede hendes Læber.

Ritmesteren stod lænet mod Balustren, hans Tanker søgte tilbage til Julia og de Dage, der svandt, medens han hviskede hen for sig:

»Alles was ich erfuhr, ich würtz' es mit süszer Erinnerung, Würtz' es mit Hoffnung; sie sind lieblichste Würzen der Welt.«

Faa Dage efter stod Holsts Bryllup, og de rejste alle mod Nord.

SLUTNING

Skovsøen —

Der beredtes en sælsom Jordefærd i den lille Kirke nær Esrom Sø. Det var Eftersommer, og Kornet gulnedes modent til Høst, medens Skovens Krone mørknedes mod Efteraar. Solen stod klar og blinkede over lette, graahvide Skyer, og den lille Kirkes Tegl lyste mod Solen. Tæt mod den hvide Kirkemur var gravet en Grav, og i den sænkede Graverens Folk en gul Egetræs Kiste, medens den klægede Jord var skjult af rige Kranse og duftende Gran. Præsten stod høj i sin sorte Kjole med den skinnende hvide Krave; hans Stemme lød dæmpet, medens han bad en Bøn, og alvorsfuldt lød hans Ord, mens Jorden slog dumpt mod Kistelaaget: »Af Jord er du kommen, til Jord skal du blive, af Jord skal du igen opstaa.«

Faa var de, der stod ved Graven: Herredsfogden, Ankerkrone og Kurk og imellem dem Eigil Holst og hans unge Hustru med bøjede Hoveder. Ulla græd, Ritmesteren var bleg og støttede sig til sin Vens Arm. Faa af Sognets Folk var til Stede og stod uden Deltagelse, men alvorsfulde som Almuesfolk ved Gudstjeneste. Der var af alle disse kun tre, der kendte den dybe Hemmelighed, der gemtes i den simple Kiste; der havde fulgt det Spor, som nu for evig slettedes ud, medens Jorden faldt paa Kistens Laag. Faa og spredte Stemmer sang Salmen, og Følget spredtes over den lille, venlige Kirkegaard, hvor Graverkarlen ilsomt kastede Jorden til, der fjernt fra Hjemmet skulde dække Annie Bengtsons sidste Hvilested. Den ensomme Grav vilde snart blive glemt, og ingen vilde ane, hvad det Navn betød. Arvid Ankerkrone bøjede sit Hoved, da han kastede det sidste Blik mod Graven, og tænkte paa det pragtfulde Marmorkors derhjemme ved Gammelstorp, hvorunder hans Hustru hvilede.

Alle Spor forsvinder — alle Spor slettes ud.

Det led mod Aften, og Solen sank ned over de gule Marker. Eigil Holst gik med sin unge Hustru til Skoven, hvor de mødtes første Gang. Det var stille, og ud over Marken steg en let, slørfin Taage, medens Klokken klang i den gamle Kirkes Taarn. De steg over Stenten, hvor Hasselen og Brombærbuskene flettede sit Væv over Kampesten og det gulgrønne Mos med de gule Stenurter. Der lød et enkelt skarpt Kvivit fra en opskræmt Fugl, der pilsnart jog mellem Buskene, og da de naaede gennem Krattet, saa de ved Søen, der laa dybt under Brinken, en stærk Raabuk, der stod ved Vandet med bøjet Hoved, medens dens slanke Krop tegnede sig i Spejlet. Vinden bar fra den, den mærkede dem ikke. De traadte lydløst hen til Bænken og tog stille Plads.

De talte ikke.

Pludselig, som i Tanker, tog Ulla en Sten og kastede den mod Spejlet af Søen, der laa ganske lavt med ringe Dybde, trods den hyppige Regn. Der gik en lynsnar Trækning gennem Bukkens fine Legeme, den løftede Hovedet og smed et Ryk fløj den fra Bredden gennem Krattet i lange, spændstige Spring.

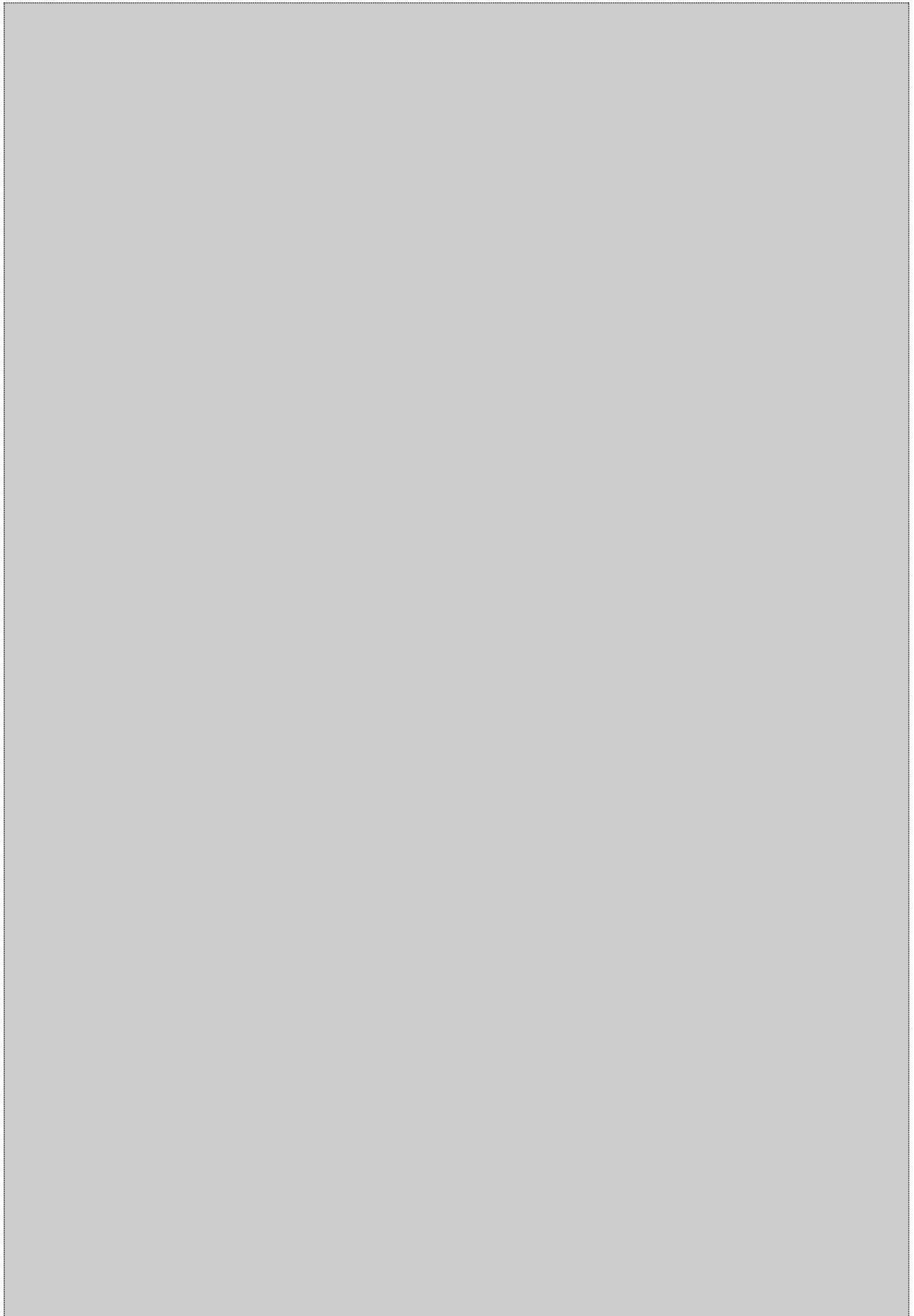
Der lød et lyst Skrig af en Skovfugl, saa blev alt stille.

Og medens Solen sank, medens Duggen og Duften fra Skoven, der redte til Hvile, steg om Bøgen ved Brinken, lænede Ulla sit Hoved mod sin Mands Skulder, og han fortalte hende med dæmpet Stemme den underlige, vemodige Fortælling om Sporet fra Søen mellem Bøgene nord for Esrom, der førte over Smaalands Ryer og de blinkende Søer mellem Lyng og Stene, til Lagunestaden, hvor Dyndet lagde sig over det og skjulte det, som Sjællands Jord Kisten paa den gamle Kirkegaard bag de hvide Mure.

Sporet, der skjultes for evigt, men som først havde gjort sin Gerning, der for de to sikrede det for Glemsel, saa længe Solen skinnede over en af dem, om den ikke altid kunde skinne over begge, hvad Mennesker, der elsker, haaber og beder til.

Og saaledes bliver Mindet om Skovsøen, og hvad den gemte, deres rigeste Minde, som det var det første i deres fælles Eje.

Løkken, Sommeren 1903.

Afskriverens rettelsér

- [s. 26:](#) og »Mekanisk«[», som\[kom\] han kaldtes, havde konstrueret](#)
[s. 31:](#) over Liget, og Lokomobilet[Lokomotivet] hvæsedé, medens Skruen
[s. 37:](#) har været[vært] beskæftiget ved Syning. Men Neglene er
[s. 42:](#) frejdige Væsen havde ganske faaet Bugt med Holsts[Holst's]
[s. 44:](#) dette ilde op, men at Skyerne paa den ægteskabelige[ægteskabelige]
[s. 54:](#) Dameverden dér, for hos Ritmesteren kan[kan kan]
[s. 56:](#) Sag, der for mig gælder saa meget[meeegt], som denne
[s. 58:](#) medens Person'er og Lindkvist'er[Lindquist'er] visker de
[s. 59:](#) prøjsisk stram og vippende som paa en Staal fjeder[Staal fjer],
[s. 60:](#) Løjtnant Sjöström bøjede[bøjede] sig mod Vinduet, »der
[s. 63:](#) Carlson[Carlsson], og som han i sine Betragtninger stedse
[s. 66:](#) hans Existens'[Existens] Ophør kunde afgive et vigtigt Moment
[s. 67:](#) Christian den fjerdes prægtige Kirke i Christiansstad[Christianssand]
[s. 68:](#) var udelukket[udeluket], at Ritmester Ankerkrone havde sine
[s. 69:](#) Som det altid gaar, den ene Tanke førte [til] den anden,
[s. 89:](#) og Holdning, over Sjöströms Sladder og Kaptajn[Kaptajns]
[s. 94:](#) »Herren er altsaa ansat ved Politiet[Politiet],« sagde Nämndemanden
[s. 125:](#) Advokaten Karlkvist boede i Christiansstad[Christianssand]
[s. 127:](#) Tone: »Gamle Mor Bengt er død i Gaar[,] jeg
[s. 127:](#) Holst betænkte sig lidt, saa sagde han langsomt[langtsomt]:
[s. 127:](#) Den lille Mand blev[bleg] ligbleg: »Hvad siger De —
[s. 134:](#) med Sjöström. Den 28. var Sjöström[Sjöström] vendt tilbage
[s. 160:](#) danser under mig over sandede Veje. Saa gaar den[den den]
[s. 160:](#) Vagtmester, rider tavs[taus] bag mig til vi naar Gaarden,
[s. 167:](#) min Ven, nægtede at tale, og Annie lo[lo] i bitter Haan
[s. 171:](#) Paris, den 25. December[Deecmber] 1899.
[s. 178:](#) en tysk Doktor ved Navn Braun[Brau], med hvem
[s. 179:](#) nævnede Hottellets Navn — Bauer Grünewald[Grünevald], det
[s. 187:](#) Da han sammen med Braun indtog sit[sin] lette Frokostmaaltid
[s. 188:](#) Nærheden af Arsenalet. Der standsede[standssede] Farten, og
[s. 205:](#) han havde ikke set hende før. Blodet fo'r[for] Holst
[s. 206:](#) Holst smilede, da Kelneren[Kellneren] forelagde ham Regningen
[s. 207:](#) Han skyndte sig tilbage til Hotel Bauer Grünewald[Grünwald]
[s. 207:](#) de fornødne Foranstaltninger med Hensyn[Hensvn] til Sjöström.
[s. 208:](#) Paolo Veronese, Tintoretto [i]i] Forbindelse
[s. 219:](#) »Det gør[gjør] mig ondt, Hr. Sjöström, at maatte være
[s. 219:](#) Øje faldt paa den unge Mand, sænkede han den[dem]
[s. 229:](#) saa var det ikke[det] paatrængende at spørge. Han havde
[s. 245:](#) ved Maalet, og nu tøver du med at gribe til. [()]Saa
[s. 263:](#) som Sjöström i sit[sin] umættelige Begær efter hendes
[s. 285:](#) Würzt' es mit Hoffnung; sie[sei] sind lieblichste
[s. 287:](#) De steg over Stenten, hvor Hasselen og Brombærbuskene[Brombærbuske]

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HVAD SKOVSØEN GEMTE ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute

copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly

from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.